MIRA și CONSTANTIN LUPEANU

vă prezintă

romanul clasic polițist

TREI 奇案 CAZURI

U L U I T O A R E

TREI CAZURI ULUITOARE

Colecția CINCI LILIECI

Reprezentarea grafică a Cinci Lilieci constituie un simbol deschis pentru lumea Chinei dintotdeauna, bucurîndu-se de o largă popularitate. La acest simbol s-a ajuns ca urmare a pronunției identice, fu, pentru liliac (mamifer) și pentru binecuvîntare — notate în scris prin ideograme diferite.

Transmise în mod obișnuit sau ocazional, oral sau grafic, cele Cinci Binecuvîntări sau Cinci Fericiri sînt: longevitate, bogăție, sănătate, armonie și moarte naturală, la adînci bătrînețe. Ele întrec cu mult sfera de propagare a unei alte serii de cinci aspirații, anume cinci idealuri ale vieții, care țin de morala confucianistă, de sursă cărturărească: omenie, cinste, bune maniere, înțelepciune și sinceritate. Simbolul liliecilor apare frecvent, cu sens talismanic, pe cele mai felurite obiecte, pe podoabe, pe felicitări.

Am așezat noua noastră colecție — inaugurată printr-un eveniment literar de factură polițistă — sub bunele auspicii ale celor Cinci Lilieci, în numele cărora acționează, pentru împlinirea binecuvîntărilor, eroi remarcabili, apărători ai adevărurilor curate, frumoase și drepte, întru desăvîrșirea spiritului uman.

Fie ca această carte și cele care o vor urma să dăruiască cititorilor, prin forța de sugestie a simbolului grafic, nu numai învățătură și desfătare sufletească, ci și binecuvîntare vieții lor.

TREI CAZURI ULUITOARE

roman polițist

secolul al XVIII-lea

Prezentare și
traducere din limba chineză
de
MIRA LUPEANU
și
CONSTANTIN LUPEANU

Coperta : Scenă de circ — figurine din ceramică dinaintea erei noastre

Publicat de „Qilinul din Jad" în anul 1992
Copyright Mira și Constantin Lupeanu 1992
Toate drepturile rezervate. Această carte nu poate fi reprodusă, parțial sau total, sub nici o formă și prin nici un mijloc, electronic sau mecanic, fără autorizația scrisa din partea Editurii „Qilinul din Jad".

I.S.B.N. 973-95133-2-8

Redactor : MIRA LUPEANU
Tehnoredactor : ANA BUTURUGEANU
Tiparul executat la Tipografia Buzău

INTRODUCERE

Am tradus acest veritabil roman polițist în anul 1980, după o ediție publicată în Hong Kong, sub titlul : Wu Zetian qi an, Cazuri stranii din vremea Împărătesei Wu Zetian, *în șaizeci și patru de capitole. Primele treizeci de capitole alcătuiesc cartea de față, prezentînd reușitele detectiviste repurtate de magistratul de județ Di Renjie, faimos om de stat care a trăit între anii 630 și 700 în fastuoasa Dinastie Tang. Capitolele următoare înfățișează activitatea magistratului la Curtea Împărătesei Wu Zetian (624-705), accentul deplasîndu-se pe aventuri erotice și intrigi de palat ; fiind lipsite de valențele polițiste ale primei părți, nu le-am tradus.*

În Zhongguo Xiaoshuo shi lüe, Scurtă istorie a prozei chineze, *Lu Xun dedică un întreg capitol romanelor de aventură și detectivistică. O primă scriere de acest gen ar fi apărut în Dinastia Ming (1368-1644), incluzînd mai multe cazuri penale rezolvate de un magistrat pe nume Bao Longtu sau Bao Cheng. În dinastia următoare, romanul polițist proliferează. Se produce o explozie de asemenea cărți, în care crime dintre cele mai stranii și mai încîlcite sînt elucidate în lanț de magistrați luminați, precum neîntrecuții Shi, Peng, Li, Liu și, desigur, Di Renjie.*

Așadar, romanul Cazuri stranii din vremea Împărătesei Wu Zetian *a fost publicat pentru întîia oară în secolul al XVII-lea sau al XVIII-lea, fiind o compilație făcută de un anonim după versiuni populare mai vechi și în concordanță cu literatura la modă în acele timpuri.*

În ceea ce privește prima parte, aceea care face obiectul cărții de față, întîlnim caracteristicile îndeobște cunoscute ale genului polițist : acțiune trepidantă, mister, suspans, cutezanță, inteligență și inspirație din partea eroului-detectiv.

Dincolo de exercițiul enigmistic, cartea mai oferă ceva, și anume panorama unei societăți fascinante — lumea Orientului Antic (să nu uităm că acțiunea se petrece în secolul al VII-lea), fapt care adaugă creației romanești rare posibilități de cunoaștere.

Crimele, ca manifestări ale unor indivizi stăpîniți de duhurile rele ale pierzaniei, apar pe cît de hidoase și răvășitoare, pe atît de transparente pentru mintea lucidă și alertă a magistratului onest, care, de fiecare dată, restabilește adevărul. În acest sens, un înalt simț al moralității, al dreptei și inflexibilei judecăți împotriva atentatorilor la liniștea socială străbate paginile care urmează. Însuși autorul anonim avertizează de la bun început : „De cînd e lumea, preacurvia, tîlhăria, viciul și excesul de orice fel nu scapă, pînă la urmă, de lege".

Sistemul judiciar chinez, preconizat în urmă cu douăzeci și trei de secole de împăratul legendar Shun, a fost desăvîrșit în Dinastia Tang (618-907) și în linii mari s-a menținut pînă la începutul secolului nostru. Tang Lü, Codul Tang, *cuprinde douăsprezece capitole și cinci sute de articole. Spre deosebire de dreptul roman, cel chinezesc are puține stipulații în materie civilă, concentrîndu-se pe latura penală.*

În Li Jing, Cartea Riturilor, *una din operele clasice confucianiste, se spune : „Cum cerul nu are doi sori, la fel și un stat nu poate avea doi principi, iar o familie nu poate avea două capete". Autoritatea feudală era însăși matricea legii. Împăratul se afla deasupra legii, el fiind Fiul Cerului, iar imperiul întreg, pămîntul și oamenii erau propietatea lui. Concepția era confucianistă : „Riturile nu co-*

boară la oamenii de rînd; pedepsele nu se ridică pînă la mandarini". Specialiştii evidenţiază unitatea dintre rit şi pedeapsă. Legea devenea cunoscută în numele împăratului. Ideograma fa, care notează legea sau dreptul, a fost utilizată pornindu-se de la imaginea lincornului, socotit animal fabulos, în stare să discearnă răul de bine.

Administraţia cuprindea patru trepte : centru ; provincie ; prefectură şi judeţ. Autoritatea supremă în judeţ era magistratul, numit „părintele poporului". El dispunea de un şir de funcţionari publici, portărei şi gardieni, cu ajutorul cărora supraveghea ordinea (bizuindu-se, la nevoie, pe comandantul garnizoanei militare, care altfel se afla în subordinea directă a Ministerului de Război), ţinea evidenţa populaţiei, strîngea birurile etc. şi judeca toate pricinile ivite. Magistratul răspundea de întreaga procedură juridică, pornind de la anunţarea unei crime şi trecînd prin întocmirea dosarului, cercetarea leşului şi judecata. El stabilea pedeapsa, care era hotărîtă definitiv pe cale ierarhică, de prefect, guvernator sau chiar de Xing Bu, Ministerul Justiţiei. Erau absolvite de judecată persoanele sub cincisprezece şi peste şaptezeci de ani.

Procesele erau publice şi numai preacurvia era judecată cu uşile închise. Pentru recurs era sufcientă un fel de grevă, făcută trei zile şi trei nopţi, în faţa sediului administraţiei, de către împricinat sau rudele acestuia.

Pedepsele erau în general de o cruntă severitate ; privarea de libertate pentru un număr de ani, exilarea în zonele de graniţă (în vestul deşertic sau în jungla sudică), decapitarea, ştrangularea, sau „o mie de lovituri de cuţit" aplicate vinovatului în stare vie, în fapt măcelărirea trupului acestuia în părţile componente.

Pentru ca împricinaţii să facă mărturisiri complete, era permisă tortura, cum se va vedea şi din prezentul text. Anumite torturi sînt renumite pen-

tru cruzime, cu atît mai mult cu cît se spune că chinezul, ființă socială și civilizată prin excelență, ar fi împrumutat dreptul de la barbari.

Cartea de față urmărește investigațiile magistratului Di Renjie în rezolvarea a trei cazuri dificile. Interesant este că aceste trei cazuri se înlănțuie, într-o scriitură și viziune epică aproape moderne. Ca să nu mai spunem că magistratul Di Renjie, prin talentul, inspirația și deducțiile sale detectiviste, îl anticipează cu un mileniu pe renumitul detectiv amator Sherlock Holmes al scriitorului englez Sir Arthur Conan Doyle (1859-1930).

În versiunea românească, am păstrat elemente originale, pitorești, în măsură să transmită specificul local: titlurile capitolelor; dar și elemente de stil, de construcție epică populară menite să captiveze interesul spectatorului, ascultător sau cititor; sintagma introductivă „se spune că" și finalul stereotip, care îndeamnă la continuarea lecturii.

În schimb, am renunțat la pasajele de legătură de la începutul fiecărui capitol, care reluau ultimele secvențe ale capitolului precedent, procedeu indispensabil povestirii orale, nu și celei scrise. Am detașat unele repetiții și secvențe nesemnificative, care făceau acțiunea să treneze și am eliminat, de asemenea, anumite raționamente ale eroilor, cele mult prea explicite și care lungeau astfel materia epică. Toate acestea ne-au apărut a fi lipsite de interes pentru lectorul român de astăzi, iar păstrarea textului integral ar fi irosit cîteva coli de hîrtie, prețioase în vremurile pe care le trăim. Îi asigurăm pe cititori că aceste mărunte libertăți nu aduc prejudicii atmosferei tipic chinezești.

În sfîrșit, pentru a nu plictisi și încurca cititorul cu numele chinezești greu de memorat și chiar de deosebit un personaj de altul, am preferat să le redăm în traducere sau să găsim cîte un echivalent românesc celor mai multe nume de eroi și denumiri

de locuri. In cazul personajelor episodice, oriunde a fost posibil, am renunţat la nume, prezentîndu-le prin poziţia socială sau îndeletnicire : un hangiu, un vînzător etc.

Gîndul care ne-a călăuzit în permanenţă a fost să oferim o lectură plăcută, atractivă. Dacă am reuşit sau nu, ne veţi confirma dumneavoastră, stimaţi cititori. Noi mulţumim tuturor pentru încrederea acordată prin lectura acestei scrieri, care are meritul de a fi una dintre primele cărţi ale genului poliţist în China şi poate chiar din lume.

Mira şi Constantin Lupeanu

CAPITOLUL I

EMINENTUL UMANIST ESTE NUMIT MAGISTRAT PESTE JUDEȚUL TIHNA PROSPERĂ ; SUPUȘII ÎȘI ÎNFĂȚIȘEAZĂ NECAZURILE ÎN SALA DE JUDECATĂ

De-i chiar tot omul să țintească, cît mai de sus,
dregătoria,
Puțini sînt cei să își dea seama de cîte cere-un
caz penal.
Severitate cumpănită prin legi ce-au dovedit
tăria
Și calea de mijloc în toate, bun vicleșug
filosofal.

Un magistrat corect supușii își fericește-
adevărat
Și numai un cuvînt — dreptate — aduce
tihna tuturor.
Pilduitoarea judecată a unui mare magistrat,
Am însemnat-o ca să fie povață către cititor.

De cînd e lumea, precurvia, tîlhăria, viciul și excesul de orice fel nu scapă pînă la urmă de lege. Oamenii legii sînt aceia care au puterea să hotărască cine este vinovat și cine nu. Dacă dregătorii sînt cinstiți, atunci oamenii vor avea liniște și, viețuind în pace și în bună înțelegere, comportarea și morala lor vor fi bune. Vagabonzii și trîntorii, clevetitorii și scandalagii își vor face pierdută urma, în vreme ce oamenii cumsecade au să-și vadă bucurosi de treburile lor. Și dacă niște ticăloși de aiurea s-ar întîmpla să se stabilească într-un asemenea loc, pînă și ei au să-și îndrepte viața de la sine. Pentru că au și ei ochi de văzut și urechi de auzit, ca să priceapă cît de aspru sînt aplicate legile și cît

de neînduplecat e împărțită dreptatea. De aceea se poate spune că îndreptarea oamenilor de rînd depinde de cinstea dregătorilor. Nici nu s-a pomenit pînă acum vreun dregător necinstit care să fi făcut oameni din supușii săi nelegiuiți. Cinstea dregătorilor nu înseamnă doar că ei refuză să primească mită și că se abțin să facă rău. Ea stă mai ales în străduința lor de a sluji statul, făcînd ceea ce alții nu pot sau nu îndrăznesc să ducă pînă la capăt, iar în guvernarea oamenilor reparînd nedreptățile în fața cărora unii sînt neputincioși și slabi. Ei se cuvine să cerceteze nepărtinitor atît țelele iscusite ce se pot afla în popor, cît și intrigile complicate din lumea sus-pusă. Să dovedească cu limpezime pedeapsa cea dreaptă stabilită de cer și să nu se îndepărteze cîtuși de puțin de la ea. Cei care s-au făcut vrednici de aceste înalte însușiri au fost onorați încă din antichitate.

Cu toate acestea, se află și dregători care se lasă unși de mite în timpul cercetărilor, ori din frica de a nu își pierde poziția, nedezlegînd rapid cazurile dau verdicte pripite, pe baza mărturisirilor smulse prin torturi, ori sprijinindu-se pe cîteva fărîme de mărturii. Astfel de dregători nu au izbutit să-și facă nici măcar o cultură pentru sufletul lor și de aceea nici nu ar trebui să fie vreodată numiți conducători peste alții. Pentru că în ce fel ar putea asemenea oameni să își facă supușii cinstiți și să vegheze la liniștea oamenilor simpli ?

În clipele mele de răgaz, răsfoind cărți vechi și cărți noi și căutînd prin tot felul de cronici, am dat peste istorisirea sinistră a unor cazuri penale dezlegate de judecători faimoși de odinioară. Dar puține dintre acestea pot sta alături de ce este scris în însemnarea de față.

Cartea aceasta înfățișează cercetări penale complicate, crime zădărnicite, uluitoare isprăvi detective și soluționări minunate în cazuri încîlcite. Ea povestește despre oameni care au ucis pen-

tru a putea să trăiască pînă la capătul zilelor lor într-o aură de sfinţenie ; despre aceia care au săvîrşit omoruri pentru a strînge nespuse bogăţii ; despre oamenii care au ajuns amestecaţi în crime prin legături de adulter ; despre indivizi care au fost loviţi de o moarte aprigă bînd licoarea otrăvitoare destinată altora ; despre oameni care prin vorbele aruncate în glumă au atras asupra lor bănuieli grave şi care, deşi nevinovaţi, abia au scăpat cu viaţa, de la o pedeapsă cruntă. Acestor întîmplări nu li s-ar fi putut da niciodată de capăt, dacă nu s-ar fi aflat un magistrat capabil şi sîrguincios, care în anumite împrejurări, schimbîndu-şi vocea şi veşmintele, a mers, nerecunoscut de nimeni, să facă el însuşi cercetări secrete, şi care uneori a făcut şi pe fantoma de pe lumea cealaltă, numai şi numai pentru a găsi soluţia unui caz, pentru a îndrepta un rău şi pentru a pune mîna pe un ucigaş, ducînd astfel la bun sfîrşit cele mai ciudate şi mai uluitoare procese.

Acum, cînd zefirul de primăvară ispiteşte la trîndăvie, iar eu am timp berechet la îndemînă, aştern în scris această istorisire pe care o dăruiesc cititorilor. Neavînd îndrăzneala să spun că povestirea acestor stranii întîmplări va fi spre învăţătura oamenilor şi că le va îmbunătăţi moravurile, mă încumet totuşi să sper că citirea ei le va oferi măcar prilejul petrecerii plăcute a cîtorva ore, altfel plictisitoare.

Într-un poem se spune :
Odată puse-n scris aceste prea ciudate şi
dejucate cazuri,
Nu-i om să nu-l admire pe-al timpurilor duse
judecător :
Bogat la suflet, minte ascuţită, cel mai corect
apărător
Dreptăţii, prin neuitate fapte ce-au îndreptat
necazuri.

Cartea de față aduce sub ochii cititorului cîteva isprăvi ale unui mare mandarin care a trăit în timpul glorioasei dinastii Tang, în anii de domnie Zhongzong.*

Numele lui de familie era Di**, numele personal Ren Jie, Eminentul Umanist, iar apelativul literar pe care îl adoptase era Moralitate Exemplară, fiind originar din Taiyuan, provincia Shanxi.

Omul acesta a dovedit o cinste exemplară și o înțelepciune pătrunzătoare, încît a fost numit, la timpul cuvenit, într-o poziție înaltă la Curtea Împărătesei și, prin memoriile sale fățișe și curajoase, adresate tronului, a pus umărul la depășirea nu puținelor impasuri prin care a trecut țara. Pentru serviciile sale credincioase, a fost mai tîrziu numit guvernator și în cele din urmă înnobilat principe.

Faptele lui de o viață au fost trecute cum se cuvine în cronica Dinastiei Tang. Cu toate acestea, o sumă de întîmplări privitoare la cariera timpurie a Eminentului Umanist au fost fie omise, fie numai fugar tratate în hrisoavele oficiale. Acestea trebuie căutate în însemnările istorice minore, aflate printre catastifele orașelor în care el a fost magistrat, dar și în alte lucrări de același fel. Pen-

* Secolul al VII-lea.

** Numele de familie al magistratului, Di, nu are sens, denumind o semințe din partea de nord a țării. Numele personal Ren Jie îl transcriem în text prin traducerea în limba română, ca de altfel cele mai multe nume proprii din roman, pentru ușurința lecturii și pentru că așa sînt ele receptate de cititorul chinez. Autorul anonim nici nu le-a ales la întîmplare. Numele chinezilor sînt fie pornite din realitatea înconjurătoare, fie poetice, filosofice, morale. În felul acesta, cititorii își vor face o părere despre sensul numelor chinezești care nouă ni se par atît de greu de pronunțat, de memorat. În plus, trebuie ținut cont că numele nu sînt alese întîmplător, ele avînd funcție reală pe linia caracterizării personajelor, deoarece autorul nu va numi niciodată un personaj negativ — să zicem — Moralitate Exemplară, iar pe o fe meie urîtă și bătrînă Floare de Prunișor, care are conotații erotice cunoscute.

tru că aceste întîmplări mai puțin cunoscute nu sînt de un interes deloc scăzut. Ele contribuie la sporirea veneraţiei noastre pentru el. Aceste împrejurări îl arată a fi fost nu numai un slujitor credincios împărăţiei, dar şi un magistrat înţelept, un mare dregător care a îmbinat spiritul neobişnuit de pătrunzător cu o comportare îngăduitoare şi iubitoare de dreptate. Ca magistrat de judeţ, el a izbutit să dea de capăt unui număr uluitor de cazuri penale stranii şi misterioase. El s-a arătat încă din copilărie drept deosebit de înzestrat de către ceruri, cu rîvnă la carte şi cu înţelegere largă a lucrurilor. La vîrsta de optsprezece ani, terminase de studiat toate cărţile străvechi şi, dat fiind talentul său ieşit din comun, fusese numit dregător. Curînd, ducîndu-i-se faima, a fost înălţat magistrat peste judeţul Tihna Prosperă.

De îndată ce şi-a luat slujba în primire, magistratul Eminentul Umanist s-a pus de îndată pe treabă, străduindu-se să-i stîrpească pe nelegiuiţi şi să-i ocrotească pe cei cinstiţi, punînd la punct şi pricinile de judecată rămase nerezolvate.

În îndeplinirea acestor sarcini împovărătoare, s-a bucurat de ajutorul priceput a patru slujitori demni de toată încrederea sa.

Doi dintre ei, Qiao Tai, Lungilă, şi Ma Rong, Armăsarul, fuseseră haiduci. Odată, pe cînd magistratul călătorea cu treburi oficiale spre capitală, a fost atacat de niște necunoscuţi. El a înţeles dintr-o privire că Lungilă şi Armăsarul, departe de a fi niște hoţi de rînd, erau bărbaţi fără seamăn de viteji, pricepuţi în artele marţiale. S-a gîndit atunci că ar putea prea bine să încerce să-i aducă pe calea cea bună şi chiar să-i folosească ulterior, ca ajutoare iscusite în îndeplinirea treburilor dregătoreşti. În felul acesta talentele lor puteau fi puse în slujba împărăţiei. Astfel, fără să catadicsească să se ascundă, le-a ieşit în faţă şi le-a poruncit cu aspri-

me să se potolească. Li s-a adresat apoi cu deosebită pricepere.

— Ne-am apucat amîndoi de îndeletnicirea asta josnică, au mărturisit ei, numai fiindcă în împărăţie este o mare harababură şi împăratul este înconjurat de mandarini nemernici. Şi neavînd noi nimic pe lumea asta decît trupurile noastre puternice şi ştiinţa artelor războinice, dar şi fiindcă nu am găsit pe nimeni care să vrea să îl slujim, nu am văzut altă cale de ales decît aceea de a lua drumul codrului. Prea Cinstitul Magistrat ne-a vorbit cu atîta bunătate, că nu mai avem altă dorinţă, decît să ne fie îngăduit de aici încolo să ne supunem fără şovăire poruncii voastre, ca astfel să ne arătăm mulţumirea pentru bunăvoinţa acordată acum.

În felul acesta a făcut magistratul, din cei doi viteji, aghiotanţii săi.

Alt slujitor se numea Hong Liang, Torentul, vechiul şi bătrînul servitor, care îl cunoscuse pe magistrat de mic copil. Deşi înaintat în vîrstă, Torentul era un om curajos, care nu se dădea în lături de la nici o încercare, oricît de primejdioasă sau delicată, dovedind un tact considerabil şi un dar înnăscut de a da de firul lucrurilor.

Cel de al patrulea aghiotant era Tao Gan, Mintosul, odinioară un pungaş fără căpătîi, care între timp se îndreptase, schimbîndu-şi apucăturile, şi ajunsese portărel. Ca un făcut, mulţi îi purtau pică şi fiind el necontenit urmărit şi hărţuit de aceşti vechi duşmani, şi-a găsit pînă la urmă liniştea, intrînd în slujba magistratului. Era un om priceput la multe şi foarte dibaci, fapt pentru care a şi ajuns ajutorul magistratului, alăturîndu-se grupului alcătuit de ceilalţi trei prieteni nedespărţiţi.

De cînd îşi preluaseră însărcinările în Tihna Prosperă, toţi patru se îndeletniceau cu investigaţiile secrete, ajutîndu-l pe magistrat să facă lumină în nu puţine cazuri penale nespus de încîlcite.

Într-una din zile, pe cînd magistratul şedea în

cabinetul său, aflat în spatele sălii de judecată şi era ocupat cu nişte treburi curente, a auzit pe neaşteptate bătaia răsunătoare a gongului de la poartă. Fiind înştiinţat astfel că i se înfăţişa un caz, şi-a pus în grabă roba şi boneta şi a intrat în sala de judecată, aşezîndu-se la masa sa înaltă. Slujbaşii, portăreii şi alţi oameni mărunţi ai legii se aliniaseră deja în două şiruri, jos, înaintea lui, pe stînga şi pe dreapta mesei. Căutînd spre intrare, magistratul a dat cu ochii de un om de rînd, de vreo patruzeci şi ceva de ani. El părea peste măsură de răvăşit, iar faţa îi era năpădită de transpiraţie. Rămăsese ţintuit locului, strigînd necontenit că i se făcuse o mare nedreptate. Magistratul a poruncit portăreilor să-l aducă pe om înăuntru. Pe cînd omul îngenunchea în faţa mesei, i s-a adresat cu vorbele acestea :

— Cine eşti şi ce necaz mare s-a abătut asupra ta că ai lovit gongul înaintea ceasului la care tribunalul se deschide ?

— Neînsemnata mea persoană, a început omul plin de respect, se numeşte Kong Wande, Morală Infinită. Sînt din satul Şase Li*, aflat dincolo de poarta de sud a oraşului. Am o casă destul de încăpătoare, însă o familie mică, aşa că folosesc cea mai mare parte a locuinţei mele ca han. De mai bine de zece ani îmi văd liniştit de această treabă. Ieri pe la lăsatul serii, mi-au picat doi negustori de mătăsuri care călătoreau cu afacerile lor. Mi-au zis că veneau din Huzhou şi că erau numai în trecere, făcîndu-şi negustoria de-a lungul drumului. Cum se înnoptase bine, ei doreau să facă un popas la hanul meu. Am văzut că sînt oameni mult umblaţi şi le-am dat numaidecît o cameră. Au cinat, au băut, au rîs şi au discutat, fapte care pot fi dovedite cu

---

* *Li* este unitate de măsură, semnificînd 500 m. Ea va mai fi întîlnită în text. Aşezare aflată la 3 km de capitala judeţului.

cîțiva martori. Azi dimineață, cu puțin înainte de a se crăpa de ziuă, cei doi negustori au plecat. Mai apoi, pe neașteptate, în cursul dimineții, cam pe la ceasul dragonului*, gardianul satului, Hu De, Străinul, a venit să mă vadă, zicîndu-mi că fuseseră găsiți doi morți la marginea drumului, în fața porții din vecinătate. „Oamenii ăștia doi", s-a răstit el la mine, „ți-au fost oaspeți la han și nu este altul care să-i fi omorît și jefuit de bani, decît tu. După ce ai săvîrșit omorurile, le-ai tîrît cadavrele pînă la poarta tîrgului". Făcîndu-mă astfel vinovat de o crimă așa de cumplită, mi-a aruncat cele două leșuri în fața hanului, înainte ca eu să pot rosti un singur cuvînt în apărarea mea. După aia s-a pornit să strige și să mă amenințe, cerîndu-mi cinci sute de *liang*** de argint ca să-mi treacă sub tăcere crima ce aș fi săvîrșit-o. „Oamenii ăștia doi au venit la hanul tău", a urlat el, „și prin asta e clar ca lumina zilei că tu le-ai făcut de petrecanie, și după aia le-ai tîrît corpurile pînă în piață, ca să ștergi toate urmele nelegiuirii". Eu am pornit-o numaidecît încoace, abia trăgîndu-mi sufletul năpăstuit, ca să îl rog pe Prea Cinstitul Magistrat să facă dreptate.

La auzul acestor cuvinte, Eminentul Umanist l-a privit pe omul îngenuncheat dinaintea mesei judecătorești și a înțeles că, în mod sigur, nu așa putea să arate un ucigaș primejdios. Pe de altă parte, cazul înfățișat nu era deloc simplu și desigur că nu putea hotărî ceva doar după spusele omului pe care îl avea în față. Ca urmare, i s-a adresat :

— Pretinzi că ești un om cinstit. Cum se explică atunci că gardianul te-a tratat numaidecît ca pe un ucigaș ? Îmi vine greu să cred că ești cu adevărat omul nevinovat drept care te dai. Îl voi

---

* Chen, între 7 și 9 dimineața

** *Liang* este unitate de măsură de greutate, echivalînd cu 50 de grame. Este vorba de circa 25 de kilograme de argint pur.

asculta şi pe el, pentru a-ţi verifica declaraţia.

Spunînd acestea a poruncit unui portărel să-l aducă pe gardian şi curînd a fost introdus în sală un bărbat de vreo treizeci de ani. Faţa îi era plină de zbîrcituri şi era înveşmîntat într-o robă albastră. Îngenunchind în faţa magistratului, a vorbit astfel :

— Umilul Hu De, gardian în satul Şase Li, îl salut plin de respect pe Prea Cinstitul Magistrat. Crima aceasta cade sub jurisdicţia mea. Azi dimineaţă am văzut corpurile a doi oameni zăcînd lîngă drum, în faţa porţii pieţei. La început nu am ştiut de unde veniseră aceşti oameni, dar întrebînd în dreapta şi în stînga, am aflat de la sătenii din vecinătate că cei doi trăseseră peste noapte la hanul lui Morală Infinită. Prin urmare, l-am interogat, arătîndu-i că era cît se poate de clar că el tîrîse cele două cadavre în piaţă, după ce săvîrşise omorurile pentru a-i jefui pe negustori. După spusele lui, cei doi părăsiseră hanul înainte de ivirea zorilor. Or la vremea aia erau deja oameni pe drum şi n-am auzit ca cineva să se fi întîlnit cu niscai străini. Pe deasupra, întrebîndu-i pe oamenii care locuiesc pe lîngă piaţă, a reieşit că nici unul din ei nu auzise măcar un strigăt de ajutor. Faptele astea dovedesc, spre împăcarea mea, că victimele au fost omorîte în timpul nopţii la han şi că numai după aia Morală Infinită le-a adus corpurile pînă la poarta tîrgului, pentru ca aşa să înlăture orice bănuială ce ar fi căzut asupra sa. Vinovatul aflîndu-se deja aici, eu îi cer Prea Cinstitului Magistrat să pornească o acţiune împotriva lui.

Argumentaţia gardianului i s-a părut magistratului destul de întemeiată. Pe de altă parte, aruncîndu-i o nouă privire pătrunzătoare lui Morală Infinită, a simţit totuşi că omul acela nu putea fi cu nici un chip un ucigaş fioros care să omoare cu sînge rece pentru a jefui.

— Voi doi aţi depus declaraţii care se bat cap în cap, a vorbit după un răstimp de gîndire. Cum

aș putea să deschid acest proces fără să fac o anchetă ? Investigația va fi continuată după o cercetare la locul crimei.

A cerut portăreilor să-i scoată afară pe cei doi și a poruncit să se facă pregătirile trebuincioase pentru a merge la locul crimei. Dacă vreți să știți ce s-a întîmplat, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL 2

GARDIANUL ÎȘI ATRAGE NĂPASTA ASUPRA SA ; PRINTR-O PRESUPUNERE INTELIGENTĂ, SERGENTUL TORENTUL DĂ DE URMA UNUI FIR

Se spune că, întors în cabinetul său, magistratul i-a ordonat unui portărel să-l cheme la el pe cel însărcinat cu disecarea cadavrelor. După a treia bătaie de gong, și-a pus roba și boneta și a pornit-o spre satul Șase Li. Litiera sa era înconjurată de portărei și de ceilalți slujbași ai tribunalului său. Vestea omorului se răspîndise deja în partea locului. Știindu-l pe magistrat cinstit, capabil să dezlege cele mai încîlcite ițe, o mare mulțime s-a strîns ca din pămînt în urma procesiunii, pentru a vedea ce avea să se întîmple. Spre prînz au sosit cu toții în sat. Gardianul, ajutorul său Zhao San, Al Treilea, și căpetenia satului, Guo Liwen, Cultură Rituală, înjghebaseră deja un loc pentru desfășurarea procesului și ieșiseră în întîmpinarea magistratului să-i ureze bun venit. După obișnuitele schimburi de amabilități, magistratul a coborît din litieră.

— Voi merge mai întîi la han, s-a adresat însoțitorilor, după care voi deschide tribunalul și voi trece la anchetă.

Apoi a poruncit să fie condus la hanul lui Morală Infinită, unde a găsit corpurile neînsuflețite ale celor doi oameni, avînd cîteva răni făcute, după

cîte se părea, cu un cuțit care se afla aruncat pe pămînt, în fața ușii.

— Unde au fost descoperite prima dată cadavrele ? l-a întrebat magistratul pe gardian.

— Cu voia Prea Cinstitului Magistrat, s-a grăbit să răspundă gardianul, declar că oamenii acestia au fost omorîți cu bună intenție de Morală Infinită pentru a le lua arginții. Pe urmă, el a dus leșurile în fața pieței, pentru a putea ieși basma curată. Cum nu am vrut să bag alți oameni nevinovați într-o asemenea treabă necurată, am adus cadavrele aici. înaintea hanului lui. Îl rog pe Prea Cinstitul Magistrat să verifice faptul acesta.

Abia sfîrșise de vorbit și magistratul a izbucnit :

— Nătărăule ce ești, nu ți-am cerut să mă înveți pe mine cum să identific vinovatul ! Ceea ce vreau eu să știu este cum ai putut tu, avînd o funcție oficială și presupunînd că nu îți sînt străine normele și reglementările, să încalci astfel legea ? Ar trebui să știi ce pedeapsă atrage după sine mutarea premeditată a cadavrelor, falsificînd astfel o mărturie însemnată. Ținînd sau neținînd seama dacă Morală Infinită este sau nu vinovat, tu nu aveai dreptul să îndepărtezi cadavrele de pe locul unde au fost ele la început descoperite. Ca să nu mai spun că nu aveai acest drept nici înainte de a-mi fi adus mie la cunoștință — așa cum s-ar fi cuvenit — temeiurile tale și nici înainte de a ține eu ancheta și de a întocmi și pecetlui raportul oficial. Răspunde-mi, de ce ai îndrăznit să încalci în felul acesta legile țării, ba ai mers atît de departe, încît te-ai atins de cadavre, neavînd asupra ta nici o autorizație ? Este cît se poate de limpede că încerci să acoperi vreo faptă mîrșavă în care ești amestecat chiar tu. Probabil că ai pus la cale crima aceasta, împreună cu Morală Infinită și, certîndu-te cu el la împărțirea prăzii, cauți acum să arunci toată vina în spatele lui. Ei bine, am să ordon să te

bată mai întîi cu ciomegele de bambus şi apoi voi scoate din tine tot ce ascunzi, supunîndu-te torturilor.

Ca urmare, magistratul le-a poruncit portăreilor să-i aplice gardianului două sute de lovituri cu ciomegele de bambus. Urletele gardianului s-au ridicat pînă la cer şi în curînd din pielea lui sfîşiată a început să-i picure sînge. Acum toţi cei de faţă erau convinşi de nevinovăţia lui Morală Infinită şi îl admirau fără reţinere pe magistrat, pentru ascuţimea minţii sale. Gardianul a continuat să susţină că este nevinovat şi după ce a primit toate loviturile. Magistratul a hotărît că nu era momentul să insiste şi a intrat cu însoţitorii săi în han.

— Hanul tău, i s-a adresat mai întîi lui Morală Infinită, are peste zece camere. Mie să-mi faci o descriere exactă a acelora unde au stat victimele.

— Cele trei odăi din spatele casei sînt locuite de mine, de soţia mea şi fetiţa noastră. Altele două dinspre răsărit le folosim de bucătării. Aşa că astea cinci odăi nu au fost niciciînd date oaspeţilor. Pentru ei avem odăile din prima şi din a doua curte. Cum cei doi musafiri care sosiseră ieri noapte erau negustori de mătăsuri, am ştiut că nu se vor zgîrci la bani şi le-am dat o cameră mai bună din curtea a doua, că asta e şi mai plăcută ca prima, fiind departe de zarva şi praful străzii.

Terminînd vorba, el l-a condus pe magistrat în cea de-a doua curte şi i-a arătat camera care fusese ocupată de cei doi negustori.

Magistratul şi ajutoarele sale au scrutat meticulos camera. Au văzut că pe masă mai zăceau încă resturile de mîncare şi de băutură din ziua dinainte şi că în faţa patului rămăseseră două vase de noapte. Nu se afla nici cea mai mică urmă a vreunei lupte, cu atît mai puţin a unei crime ce ar fi fost făptuită acolo. Gîndindu-se că hangiul ar putea să ascundă totuşi ceva, magistratul a început să-l descoasă.

— De mai bine de zece ani, de cînd ţii hanul acesta, a întrebat, cu siguranţă că ţi-au trecut pragul o mulţime de oaspeţi. Presupun că ieri ai mai avut şi alţi musafiri în afară de cei doi negustori de mătăsuri.

— În afară de ei, mai am încă trei. Unul este neguţător de piei şi călătoreşte spre Shanxi, iar ăilalţi doi, un patron şi servitorul său, sînt amîndoi din provincia Henan. Aştia doi se află încă în camerele lor din prima curte, deoarece patronul acela s-a îmbolnăvit. Dar şi neguţătorul de piei mai e aici.

Magistratul a cerut întîi să i se înfăţişeze neguţătorul de piei.

— Mă numesc Gao Qingyuan, Izvor Pur, şi sînt neguţător de piei din Shanxi, a spus omul. Mă ocup de negoţul ăsta de un număr bun de ani. De cîte ori trec pe aici trag la acest han. I-am văzut cu ochii mei pe cei doi neguţători de mătăsuri plecînd de aici chiar înainte să se crape de ziuă şi mai pot să depun mărturie că în timpul nopţii nu am auzit nici un strigăt, nici o tulburare. Fireşte, sînt cu totul neştiutor de felul cum şi unde şi-au găsit cei doi oameni moartea.

Atunci magistratul l-a chemat pe servitorul domnului bolnav. Omul a întărit tot ce spusese negustorul de piei, adăugînd că, din pricina îmboînăvirii stăpînului său, abia a închis ochii, peste noapte. Dacă ceva nelalocul lui s-ar fi petrecut la han, el cu siguranţă ar fi ştiut.

La auzul acestor mărturii asemănătoare, magistratul a înţeles că i se adevereau îndoielile sale privitoare la nevinovăţia lui Morală Infinită. Pentru a fi şi mai sigur, el a poruncit să se cerceteze cu de-amănuntul fiecare odaie din han, însă nu s-a izbutit să se dea de nici o cît de mică urmă a crimei ce ar fi fost săvîrşită acolo. „Este clar că omorurile fuseseră comise undeva în afară, şi-a zis el. Pentru

că şi dacă cei trei martori erau în înţelegere cu hangiul, cum ar fi putut ei să şteargă toate urmele crimei ?" Cufundat în gînduri, magistratul a făcut calea întoarsă, spre gura tîrgului şi a cercetat atent locul unde fuseseră descoperite cele două corpuri. Acesta era locul faptei, dovadă că pămîntul era îmbibat de sînge.

Nu se afla nici o casă în imediata vecinătate, ci numai cîteva, puţin mai departe, anume chiar în tîrg. Magistratul a cerut să i se prezinte cîţiva locuitori de acolo şi i-a interogat. Dar fără nici un rezultat. Singurul lucru despre care puteau să spună ceva era zarva unor trecători care îi treziseră cu noaptea în cap, ţipînd că se săvîrşise un omor. Pe dată ei l-au anunţat pe gardian şi în timpul cercetărilor făcute de acesta s-a aflat că victimele îşi petrecuseră noaptea la hanul lui Morală Infinită.

Această informaţie l-a determinat pe magistrat să încline că gardianul putea în definitiv să se dovedească a fi vinovatul. Dar cum întunericul se lăsase, era prea tîrziu să deschidă ancheta. Aşadar a hotărît să facă în aceeaşi noapte investigaţii particulare şi să vadă de ce urme putea să dea. Ancheta avea să fie ţinută în zorii zilei următoare.

— Încă de la începutul cercetării acestui caz, i s-a adresat, deci, căpeteniei satului, problemele s-au ridicat una după alta, făcîndu-l fiecare în parte din ce în ce mai complicat. De aceea, am şi venit astăzi aici de îndată ce mi s-a raportat întîmplarea, pentru a întreprinde eu însumi investigaţiile. Într-o asemenea situaţie este de însemnătate capitală ţinerea unei anchete cît mai grabnic posibil. Aşa că voi rămîne chiar aici, peste noapte, pentru a putea deschide ancheta mîine în zori.

El a poruncit portăreilor să ţină sub strictă supraveghere cele două cadavre şi s-a retras în locuinţa oficială pregătită pentru el. După ce a tăifăsuit acolo o vreme cu căpetenia satului, în cele din urmă le-a îngăduit tuturor să se retragă. Imediat

l-a chemat pe Torentul şi i-a spus:

— În mod sigur această crimă nu a fost comisă de Morală Infinită. Îl suspectez mai degrabă pe gardian. S-a grăbit să acuze pe cineva pentru a îndepărta orice bănuieli ce ar fi căzut asupra lui. Ai face bine să ieşi în cursul nopţii, să faci cercetări. Dacă descoperi vreun lucru însemnat, adu-mi-l neîntîrziat la cunoştinţă.

Torentul s-a dus, însoţit de cîţiva portărei, să-l vadă mai întîi pe ajutorul gardianului.

Acesta se afla cu oamenii care stăteau de pază lîngă cele două cadavre. Torentul s-a îndreptat spre el

— Am venit aici cu Înălţimea Sa, i s-a adresat el, pentru a lua parte la dezlegarea acestui caz. Pînă acum nu ţi-am supărat superiorul. Se pare totuşi că bătrînul hangiu este nevinovat. Şi cu toate că eu şi oamenii mei aici de faţă sîntem slujbaşi ai statului, nu am pricinuit niciodată necazuri celor nevinovaţi. Trebuie să-ţi spun că în toate privinţele am avut o zi destul de obositoare şi mai sîntem şi lihniţi de foame. Ar fi o îndrăzneală prea mare dacă aş gîndi că stăpînul tău are pe aici, pe undeva, o leacă de mîncare şi vreo carafă cu băutură ? Să nu înţelegi greşit cum că vrem să primim toate astea gratuit. Doar oricine ştie cît de cinstit este stăpînul nostru. Mîine el ne va da cu siguranţă, mie şi colegilor mei, bani pentru munca noastră şi din ei îţi voi plăti tot ce vom consuma. Aşa că, pînă una-alta, nu ne lăsa să murim de foame.

— Vă rog să nu vă supăraţi, domnule sergent, a grăit el, salutîndu-l după cuviinţă. Gardianul nostru este aşa de ocupat acum cu acest caz, că a uitat cu totul să dea îndrumările trebuincioase pentru ospătarea oamenilor Înălţimii Sale. Dar pentru că dumneavoastră şi colegii dumneavoastră sînteţi înfometaţi, lăsaţi acestei umile persoane cinstea să vă fie gazdă. Hai să mergem să luăm o gustare la birtul din piaţă.

El a trimis doi oameni să preia paza leşurilor şi i-a condus pe sergent şi pe portărei la birt. Servitorii de acolo, văzînd că noii veniţi sînt slujbaşi de la judeţ, angajaţi în cercetarea omorului, s-au năspustit asupra lor cu întrebări despre una şi alta şi pe dată au încărcat masa cu bunătăţi peste bunătăţi.

— Noi nu sîntem aidoma acelora care, cum ajung în locul unde trebuie să rezolve un caz, se pun numaidecît pe îndopat cu băutură şi mîncare, pe spezele stăpînului şi pe deasupra mai pretind şi cîţiva arginţi din partea cîrciumarului, ca să-şi uşureze cheltuielile de drum, a ţinut să precizeze Torentul. Aduceţi-ne numai două feluri de mîncare şi daţi-ne fiecăruia cîte două cupe cu vin din orez şi cu asta, gata. Vom achita mîine nota de plată.

Abia atunci sergentul şi oamenii săi s-au aşezat la masă. Acum, firește că Torentul cunoştea prea bine faptul că gardianul, după primirea pedepsei, fusese reţinut la han şi pus sub paza lui Armăsarul şi Lungilă. Însă bunul simţ îl împiedicase să-i amintească lui Al Treilea de lucrul acesta dureros, chiar de la începutul convorbirii.

— Vorbind deschis, stăpînul vostru este prea nepăsător în privinţa îndatoririlor sale, a început el destăinuirea. Ei bine, ieri noapte a tot fost plecat. Întorcîndu-se acasă în zori şi aflînd despre crimă, dintr-o dată şi-a adus aminte că bătrînul hangiu este un om bogat de la care ar putea stoarce ceva şi atunci i-a trăsnit planul ăla nechibzuit cu mutarea cadavrelor la han. Nu a întrecut o leacă măsura? Şi uite că ajungem şi la întrebarea legitimă: unde a fost stăpînul vostru noaptea trecută? Locul unde au fost găsite cadavrele este la drumul mare. Cum se face că nici el şi nici tu, care faceţi turele de noapte, nu aţi dat de ele decît în ultimul ceas? Azi, Înălţimea Sa a pus să i se tragă gardianului două sute de lovituri cu ciomegele de bambus şi cu siguranţă că mîine nu-l va slăbi deloc cu întrebă-

rile, pentru a ne spune cine e criminalul. Acuma zi şi dumneata, nu şi-a făcut-o cu mîna lui ?

— Domnule sergent, a răspuns Al Treilea, dumneavoastră judecaţi această chestiune din afara ei. Aflîndu-ne cu toţii din aceeaşi branşă, îndrăznesc să arăt că şeful nostru are de mai multă vreme un dinte contra hangiului. De Anul Nou, Morală Infinită îi picură cu zgîrcenie gardianului nostru doar cîţiva bănuţi de aramă. Şi deşi cu fiecare an şeful îşi face visuri că va izbuti să stoarcă un bacşiş frumuşel, cu bătrînul linge-blide nu reuşeşte. Noaptea trecută s-a întîmplat să se afle la familia Li, la nişte jocuri de noroc şi a fost pur şi simplu uscat de bani. A continuat să joace pînă în zori, cînd a auzit ţipetele oamenilor, că se făptuise un omor. Cum a aflat că victimele au fost şi la hanul lui Morală Infinită, îndată s-a gîndit că era un prilej cum nu se poate mai norocos să-i vină de hac bătrînului hapsîn şi să-i smulgă o sumă grasă. după care chiar îi sfîrîiau buricele degetelor. După cum vedeţi, gardianul nu are nimic de a face cu crima. El a încercat doar să-l pungăşească pe bătrîn şi a încasat drept răsplată o bătaie zdravănă. Şi-a făcut mai degrabă rău sieşi, decît altora. Cît priveşte omorul, asta e, firește, treaba ce ne năucește cel mai mult. E cît se poate de limpede că a fost făptuit în zori. Trebuie să se fi petrecut după ce mi-am încheiat eu ultima tură de noapte, fiindcă pînă atunci totul era încă potolit. Este adevărat că Morală Infinită este un zgîrcit şi jumătate, dar atît cît pot pricepe şi eu, nu este deloc criminalul.

La auzul acestei istorisiri, Torentul a mormăit ceva. Ajunsese la concluzia nemărturisită că nici gardianul nu putea fi criminalul. Încercase doar să-i smulgă hangiului cîţiva arginţi, faptă pentru care îşi primise pedeapsa binemeritată prin cele două sute de lovituri. Dar cine făptuise omorul ? Iată o întrebare încă de nedezlegat. Reflectînd astfel, Torentul s-a apucat să înfulece cu poftă şi în

scurt timp a dat totul gata. A cerut să se facă socoteala şi i-a spus cîrciumarului să vină în ziua următare la tribunal, pentru a-şi primi plata. Apoi s-a despărţit de prieteni şi s-a dus direct la magistrat, căruia i-a povestit ce aflase.

— Avem de a face într-adevăr cu un caz greu, a spus Eminentul Umanist. Dacă hangiul n-a săvîrşit crima, atunci cele două victime trebuie să fi lăsat să le scape pe altundeva vorba că aveau buzunarele burduşite bine cu bani. Vreun nemernic a aflat şi i-a urmărit pas cu pas, tot drumul, pînă azidimineaţă cînd, părăsind cei doi hanul, acela a găsit prilejul să-i omoare. Aceasta este singura explicaţie pentru găsirea celor două cadavre la poarta aşezării. Numai că, vezi, ca magistrat al judeţului, sînt socotit părintele oamenilor de aici. Nu se cade să nu răzbun crima. Numai aşa pot sta faţă în faţă cu suveranul nostru şi cu oamenii simpli de jos. Oricum, nu mai este nimic de făcut pe ziua de azi. Să vedem ce va mai fi mîine dimineaţă, după anchetă.

Acestea fiind spuse, i-a permis Torentului să se retragă. Dacă vreţi să ştiţi ce s-a mai întîmplat, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 3

MORALĂ INFINITĂ ARATĂ CA S-A FACUT O GREŞEALĂ ÎN PRIVINŢA CADAVRELOR ; MAGISTRATUL VINDE LEACURI DEGHIZAT ÎN VRACI

Se spune că, a doua zi dis-de-dimineaţă, magistratul s-a dichisit ca de obicei, a servit micul dejun şi le-a poruncit oamenilor săi să se adune cu toţii la locul unde zăceau cadavrele. În faţa hanului se afla deja o mulţime de portărei şi de alţi slujbaşi, cînd magistratul, venit pe jos de la locuinţa sa, s-a aşezat la masa înaltă a tribunalului provizoriu, înfiinţat acolo. A cerut mai întîi să i se înfăţişeze hangiul.

— Cu toate că pretinzi că eşti nevinovat în privinţa acestei crime, i-a grăit solemn, victimele s-au aflat totuşi în hanul tău înainte de a fi omorîte. De aceea nu poţi să te ţii de o parte, ca şi cum cazul acesta nu ar avea nici o legătură cu tine. Să începem prin a te întreba numele victimelor, aşa încît cercetarea să se poată desfăşura cum trebuie.

— Cînd cei doi oameni, a răspuns el, au sosit noaptea trecută la hanul meu, i-am întrebat cum se numesc. Unul a spus că numele său de familie e Xu, celălalt Shao. Cum tocmai apucaseră să-şi desfacă bagajele, am pierdut prilejul să-i mai întreb şi de numele personale.

Magistratul a încuviinţat din cap şi a scris cu pensula pe o hîrtie : „Un bărbat cu prenumele Xu". Apoi a poruncit celui însărcinat cu disecţia să cerceteze cadavrul. Acesta a luat înscrisul magistratului şi, ajutat de Al Treilea şi de portăreii de serviciu, a tras cadavrul care zăcea pe partea stîngă, în mijloc, în faţa mesei judecătorului.

— Cer să i se poruncească hangiului să pășească înainte și să recunoască acest cadavru, ca fiind sau nu al numitului Xu, a spus.

Magistratul i-a poruncit hangiului să facă după cum i s-a cerut. Bătrînul, deși era îngrozit, nu a avut încotro și s-a apropiat încet de corpul acoperit tot cu sînge. Tremurînd din toate încheieturile, cu mare străduință s-a stăpînit și, luîndu-și inima în dinți, l-a privit, recunoscîndu-l.

Cel care executa disecțiile a întins șase sau șapte rogojini de trestie pe pămînt și a tras cadavrul pe ele. Apoi l-a spălat cu apă caldă și l-a examinat cu de-amănuntul. La sfîrșitul acestei operații, a raportat:

— Un cadavru bărbătesc, avînd: o rană de cuțit la umăr, în spate, adîncă de 2,8 *cun** și lată de 4 *fen**; în partea stîngă o tumefiere cauzată de o lovitură cu piciorul, măsurînd 5 *fen* și 5 *cun*; o tăietură în trahee, adîncă de 3,1 și 6 *fen*.

Documentul astfel întocmit a fost pus pe masa magistratului. Acesta a chibzuit cîteva clipe asupra acestui raport, după care și-a părăsit scaunul și a cercetat el însuși cu atenție cadavrul. Cînd a terminat de verificat raportul, și-a aplicat pecetea sa roșie pe document și a dat ordin să se așeze cadavrul într-un sicriu și să se afișeze o înștiințare prin care se cerea tuturor acelora care îl cunoșteau pe omul ucis să se prezinte la tribunal.

Înapoindu-se în jilțul său, magistratul a caligrafiat pe o altă panglică de hîrtie: „O persoană cu prenumele Shao". Apoi a procedat ca mai înainte și i-a cerut hangiului să identifice corpul. Morală Infinită s-a apropiat cu capul în pămînt și a îndrăznit să-și salte privirea doar cînd s-a aflat direct în fața cadavrului. Apoi brusc a tresărit violent, ochii i-au ieșit să-i sară din orbite și, după ce

* Unități de măsură de lungime. Un *cun* este egal cu 3,33 cm, iar un *fen* este a zecea parte dintr-un *cun*.

a bîlbîit nişte sunete fără nici o noimă, a leşinat.

Înţelegînd că un fapt neobişnuit avea să schimbe cursul lucrurilor, magistratul i-a ordonat lui Torentul să-l ajute pe hangiu să-şi vină în fire, astfel ca ancheta să poată fi dusă mai departe, în urma lămuririlor depline pe care avea să le dea acesta. S-a aşternut o tăcere adîncă, toţi cei de faţă nedeslipindu-şi ochii de pe hangiu. Torentul a izbutit să-l facă pe bătrîn să şadă în capul oaselor, pe pămînt, şi a poruncit soţiei lui să aducă degrabă o cană cu ceai îndulcit.

Mulţimea spectatorilor care dintru început arătase nerăbdare pentru această zăbavă în anchetă şi chiar dăduse unele semne de a se răspîndi şi întoarce pe la case, rămăsese acum înfiptă locului, dornică să vadă ce va mai urma. După un răstimp hangiul şi-a revenit. El a încercat să vorbească, dar nu a reuşit.

— Nu e bine... Greşeală..., a bîiguit el în cele din urmă.

— Bătrîne, i s-a adresat sergentul, Înălţimea Sa aşteaptă lămuririle tale. Vorbeşte răspicat, cine a greşit ?

— Cadavrul... Shao era un flăcău, în vreme ce corpul ăsta este al unui bătrîn, cu barbă. Cum să poată fi el al doilea oaspe ? E limpede că aici e o greşeală. Îl rog pe Înălţimea Sa să facă lumină !

Toţi erau foarte tulburaţi de această întorsătură şi s-au uitat spre magistrat.

— Cum se poate aşa ceva ? s-a mirat el. Aceste două cadavre au zăcut aici toată ziua. De ce hangiul nu a descoperit mai devreme că unul dintre ele era al unui străin ? Acum, la anchetă, în chiar ultima clipă, şi-a schimbat părerea. Aceasta dovedeşte că încearcă să ne înşele.

Morală Infinită a fost adus înaintea lui şi magistratul a strigat la el să spună adevărul.

Tremurînd grozav, bătrînul şi-a lovit de cîteva ori fruntea de pămînt.

— Cînd gardianul a încercat să vîre această umilă persoană în năpastă şi mi-a azvîrlit cele două cadavre în faţa uşii, a zis el cu voce plîngăreaţă, am fost cu totul buimăcit şi numaidecît am pornit-o în mare fugă la oraş să vă înştiinţez de cele întîmplate. Cum să mă fi apucat mai întîi să cercetez cadavrele ? Da, cadavrul ăsta de-al doilea a fost în bună parte acoperit de celălalt şi recunoscîndu-l pe Xu dintr-o dată, am fost sigur că ălălalt era Shao. Îmi putea da mie prin minte o astfel de schimbare ? Eu sînt cu adevărat nevinovat şi îmi pun soarta în mîinile Prea Cinstitului Magistrat.

Eminentul Umanist şi-a amintit că, în ajun, cînd văzuse şi el cadavrele, ele de fapt zăceau unul acoperindu-l pe jumătate pe celălalt. S-a gîndit că era foarte probabilă greşeala fără voie a hangiului. Pe de altă parte, faptul acesta nu părea să uşureze cu nimic cazul. A poruncit să fie adus gardianul. Acesta şi-a făcut apariţia după cum trebuia, încadrat de Lungilă şi Armăsarul.

— Nătărăule, i s-a adresat magistratul, umbli la cadavre şi mai învinuieşti şi oamenii nevinovaţi. Ai zis că hangiul i-a ucis pe oamenii aceştia şi de aceea ieri ai şi dus corpurile la uşa lui. Rezultă că tu trebuie să fi avut din plin ocazia de a lua cît se poate de bine aminte la ele. Vorbeşte-mi acum răspicat şi repede cum arătau ei ?

Gardianul Străinul aflase deja vestea că era o greşeală în privinţa cadavrelor şi acum, după felul în care i se adresase magistratul, se temea grozav că putea să fie acuzat chiar de crimă. S-a grăbit aşadar să înfăţişeze adevărul.

— Eu am zis că el e criminalul, numai fiindcă victimele au stat la hanul lui şi fiindcă omorul s-a întîmplat să se petreacă în apropiere. Una dintre victime era, firește, flăcăul, iar cealaltă o persoană vîrstnică şi cu barbă. Dar pentru că el, nemulţumit că i-am pus cadavrele la uşă, s-a năpustit val-vîrtej la oraş, nu am mai avut cum să mai văd dacă recu-

noscuse amîndouă cadavrele. Eu n-aş putea spune dacă este sau nu o greşeală în privinţa identităţii, fiindcă nu am dat ochii cu cei doi negustori, la venirea lor la han, cu o seară înainte.

Magistratul a ordonat portăreilor să îi dea gardianului încă o sută de lovituri cu ciomegile de bambus, declarînd că gardianul se făcuse vinovat de depunerea unei acuzaţii false şi de încercarea de a implica o persoană nevinovată.

Apoi, magistratului i-au fost înfăţişaţi ceilalţi trei oaspeţi care mai stăteau la han şi el din nou i-a interogat. Toţi trei au întărit că amîndoi negustorii erau tineri şi că victima cu mustăţi nu fusese la han ; ei nu puteau spune cine e şi nici nu ştiau cum îşi găsise moartea.

— Lucrurile stînd astfel, a conchis magistratul; este limpede pentru mine unde voi găsi criminalul.

El a poruncit să se treacă la examinarea cadavrului omului necunoscut.

— Cadavrul este al unei persoane bărbăteşti neidentificate, a fost dat raportul. Pe braţul stîng are un semn de rană, măsurînd 2,8 *cun* şi la şale o vînătaie cauzată de o lovitură de picior, de 3 pe 5 cun ; sub coastă o rană de cuţit, lată de 1,3 *cun*, lungă de 5,6 *cun* şi adîncă de 2,2 *cun* ; o rană de cuţit în spate lată şi adîncă de cîte 2,8 *cun*.

Aceste amănunte au fost cum se cuvine notate. Cînd formalităţile au fost îndeplinite, magistratul a cuvîntat din nou :

— Cadavrul acesta urmează să fie lăsat aici, închis într-un sicriu. Rudele şi prietenii lui s-ar putea să locuiască prin împrejurimi. Îmi voi pune acum pecetea pe înştiinţarea ce o voi afişa, apelînd la aceia care îl cunosc pe om să se înfăţişeze la mine. La timpul potrivit, îndată ce criminalul va fi arestat, se va ţine procesul. Morală Infinită este eliberat pe cauţiune, dar trebuie să se prezinte el

însuşi la tribunal cînd acest caz va fi judecat, pentru a depune mărturie. Gardianul va fi pus sub arest o vreme.

După ce a făcut cunoscute aceste ordine, magistratul s-a urcat în litieră şi, înconjurat de personalul său, a părăsit satul Şase Li şi s-a întors în oraş. Acolo s-a dus mai întîi la templu şi a ars nişte santal. Apoi a mers la Yamen*, unde s-a aşezat la masa sa de judecată. A făcut apelul personalului magistraturii şi, aflînd totul în ordine, s-a retras în cabinetul său, din spatele sălii de judecată.

Luîndu-şi pensula de scris, el a întocmit întîi un mesaj către autorităţile din Huzhou, făcînd o descriere completă a victimei Xu şi cerîndu-le să încerce să-i găsească familia şi rudele. Apoi a compus o circulară către magistraturile judeţelor din vecinătatea judeţului său, cu cererea să îşi pună oamenii pe urmele unui om cu semnalmentele lui Shao negustorul care dispăruse.

El a înmînat aceste ciorne funcţionarilor săi, pentru a le transcrie şi expedia, iar apoi i-a chemat la el pe Lungilă şi pe Armăsarul.

— Cazul acesta s-a lămurit acum, le-a spus. Nu poate fi nici o îndoială că omul cu numele Shao este ucigaşul. Dacă este prins, îl putem judeca şi cu aceasta cazul este încheiat. Aşa că vă poruncesc amîndorura să-l căutaţi, să-l arestaţi şi să-l aduceţi aici fără zăbavă.

După plecarea lor, magistratul l-a chemat pe Torentul.

— Victima necunoscută, i-a spus, este probabil din judeţul acesta. Caută prin toate satele şi încearcă să descoperi pe cineva care îl cunoaşte. Pe urmă, eu nu cred că ucigaşul a reuşit să fugă prea departe. Probabil că a găsit de cuviinţă că e mai sigur să se ţină la adăpost într-o ascunzătoare prin împrejurimi, amînîndu-şi scăparea pînă ce urmări-

* Sediul administraţiei judeţene.

rea va înceta. Aşadar, ai putea în acelaşi timp să faci cercetări discrete în privinţa acestui Shao.

Magistratul a petrecut apoi cîteva zile în aşteptarea ajutoarelor sale. Dar aceştia nu apăreau şi nici nu au dat vreun semn cît de mic de viaţă. Înciudat, şi-a zis că nu se putea ca respectivul caz să nu-şi găsească dezlegarea, oricît de încîlcit se arăta. Deocamdată, ar fi fost mai bine să pornească el însuşi într-o investigaţie tăinuită.

În dimineaţa următoare, magistratul şi-a pus veşminte de doctor ambulant. Ducînd pe umeri o ladă înfundată bine cu ierburi, hapuri şi prafuri de leac, a pornit în cercetarea sa.

Ieşind din Yamen, a luat-o pe şoseaua dinspre miazănoapte. A zăbovit un timp destul de lung în preajma tîrgurilor aflate de-a lungul drumului, dar nimeni nu s-a apropiat de el. S-a gîndit că poate va avea mai mult noroc dacă îşi va înşira leacurile la vedere, în portalul unei prăvălii mari. În cele din urmă, a ajuns într-un tîrg, care, cu toate că era lipsit de fierberea şi furnicarul de oameni specifice pieţelor din oraş, se afla la încrucişarea unor drumuri mari şi astfel prin el era un necontenit du-te-vino al dregătorilor, negustorilor şi vînzătorilor ambulanţi. În colţul de răsărit şi miazăzi, se înălţa o arcadă, cu trei ideograme înscrise pe ea : „Tîrgul Floarea Imperială". Trecînd pe sub portalul acesta, a văzut o clădire cu trei caturi, pe a cărei firmă scria mare : „Casă de amanetat". Magistratul s-a gîndit că acesta era un loc grozav unde se putea aşeza. Şi-a despachetat aşadar lada cu doctorii şi, întinzînd o bucată de pînză pe dalele de piatră, şi-a expus apoi toate medicamentele şi ierburile. Sfîrşind cu aceste pregătiri, a făcut o plecăciune şi a declamat cu o voce răsunătoare poezioara următoare :

Călător de la nord, de la sud, poposeşte o clipă aici.

Cîtă vreme eşti zdravăn nici că îţi pasă de
boală sau moarte.
Însă vracii dibaci nu-ţi stau în cale, mușuroi
de furnici,
Şi-odată la pat, nici de vraci, nici de leac
potrivit nu ai parte.

Şi a urmat să se prezinte :

— Vă înştiinţez cu umilinţă că prenumele meu este Ren, iar numele Jie şi sînt din oraşul Taiyuan, provincia Shanxi. M-am cufundat din tinereţe în studiul cărţilor rare, despre medicină, şi am ajuns să fac minuni ca deţinător al tainelor artei de lecuit. Cu toate că e departe de mine gîndul de a mă asemui cu faimoşii vraci ai vremurilor străvechi, îndrăznesc să susţin că ştiu prea bine învăţătura doctorilor renumiţi, de mai tîrziu. Pot lua pulsul bărbaţilor şi femeilor, mă pricep la medicina internă şi la chirurgie şi tot la fel de bine sînt neîntrecut în recunoaşterea bolilor ciudate. Chiar poftiţi, consultaţi-mă şi veţi afla voi singuri de ce sînt în stare ! Aveţi să vedeţi că dau prescripţia cuvenită şi ea va lecui bolile uşoare numaidecît aici, pe loc, iar cît priveşte bolile grave, vă garantez că ele vor fi lecuite în numai trei zile. Doar din întîmplare m-am nimerit astăzi pe aici, chemat de un vechi pacient care în mod special a trimis după mine. Rog pe oricine care suferă de vreo boală să mi se înfăţişeze ca să-l lecuiesc.

În timpul cît a cuvîntat, o mulţime de gură-cască s-a adunat în jurul lui şi el a iscodit-o atent cu coada ochiului. A observat că toţi păreau oameni din partea locului, flecărind, bine dispuşi, unii cu alţii. A remarcat mai ales o femeie de vîrstă mijlocie, cu spatele încovoiat, croindu-şi drum printre ceilalţi privitori, parcă nerăbdătoare să ajungă în faţă. Cînd el abia îşi încheiase cuvîntarea, femeia i s-a adresat :

— După cele grăite, domnule, negreşit că sîn-

teţi în stare să mă scăpaţi de boala asta înrăită a mea.

— Cum să nu, a venit răspunsul. Dacă n-aş avea dibăcia aceasta, cum aş îndrăzni să bat drumurile încoace şi încolo, împăunîndu-mă cu vorbe goale ? Înfăţişează-mi numai pe cît poţi de limpede semnele bolii tale şi te voi vindeca.

— Boala mea, a zis femeia, are rădăcini care sînt împlîntate uite, aici, taman în inima mea. Credeţi că mi-aţi putea lecui acest dor ?

— Dar ce nu-mi stă mie în putere ? a răspuns el. Dumneata ai o suferinţă de inimă şi eu am un medicament pentru inimă. Îndreaptă-ţi faţa la lumină şi lasă-mă să te privesc bine.

Cînd ea şi-a întors faţa, magistratul i-a aruncat doar o privire în treacăt. Pentru că, deşi se afla cu treaba aceasta în interesele justiţiei, rămăsese acela care era, un înalt dregător, iar ea numai o femeie de rînd, fără nici o legătură cu el, şi ar fi fost împotriva regulilor buneicuviinţe să îi permită să se apropie prea mult de persoana lui.

— Ştiu ce te necăjeşte, i-a spus. Pielea îţi e uscată şi ofilită, ar vinele îţi sînt ieşite în afară. Acestea sînt semne sigure că ficatul dumitale este inflamat, iar sistemul nervos slăbit. Cîndva, în trecut, dumneata trebuie să fi trecut printr-o mare tulburare. Chinuit din această pricină, ficatul ţi s-a iritat, iar digestia nu a mai lucrat normal. Durerea aceasta de la inimă o ai tot timpul, nu-i asa ?

— Domnule, a răspuns femeia numaidecît. cu adevărat că ai o pricepere nemaipomenită. Îndur boala asta a mea de amar de vreme, dar niciCînd nu s-a aflat vreun doctor să-i dea de cap aşa de bine. Fiindcă ştii de ce sufăr, crezi că s-o găsi şi doctoria care să mă poată lecui ?

Văzînd că femeia se încrede în el, magistratul s-a gîndit să o iscodească mai mult. Dacă vreţi să ştiţi ce a dezvăluit femeia, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 4

MAGISTRATUL-VRACI FACE O VIZITĂ UNUI BOLNAV ; ÎNTÎLNIREA UNEI FETE MUTE ÎI TREZEȘTE O BĂNUIALĂ

— Dumneata suferi de boala aceasta de multă vreme, a urmat el. Oare n-ai soț și copii care să fi chemat un doctor ? Cum de au lăsat ei ca boala să ți se înrăutățească și să se învechească ?

— Îmi vine greu să vorbesc, a răspuns femeia, oftînd, dar bărbatul meu a murit, bietul de el, cu mulți ani în urmă și m-a lăsat cu un băiat care acum ar fi de douăzeci și opt de ani. Mai înainte, băiatul a ținut în piața de aici o prăvălioară cu lucrușoare din lînă și bumbac. S-a însurat acum opt ani. Apoi, anul ce a trecut, prin luna a cincea, de sărbătoare*, a rămas acasă și după prînz ne-a luat cu el, pe mine, pe nevastă-sa și pe fetița lor, la o plimbare, ca să vedem cum se întrec bărcile-dragon pe rîu. În seara aia fiu-miu n-a avut nimic, dar după masă s-a plîns așa tam-nesam de o durere aprigă la stomac. Am crezut că i se copsese capul de soare cît stătusem în după-amiaza aia pe rîu și i-am zis nevesti-si să-l ducă în pat. Numai că, la vremea celui de-al doilea ceas al nopții, l-am auzit deodată răcnind din răsputeri și atunci nevastă-sa

* Duanyang, sărbătoarea bărcilor-dragon, după calendarul lunar, în cea de-a cincea zi a lunii a cincea.

a dat buzna în odaia mea, țipînd că băiatul mi se prăpădise. Năpasta asta grovază m-a lovit și pe mine și pe nevastă-sa de parcă se zdrobise peste noi cerul. Cu moartea lui, familia noastră și-a făcut pierdută sămînța. Mai țineam deschisă prăvălioara, nu prea aveam cine știe ce cîștig din ea, așa că doară cu destulă anevoie, împrumutînd de ici și de colo, am putut în cele din urmă să încropim banii trebuincioși de îngropăciune. Și atunci de a fost să gătim mortul, am văzut că avea ochii săriți din orbite de bulubcați ce erau. Înfățișarea lui jalnică mi-a sporit supărarea și mi-am petrecut nopți și zile în șir plîngînd după băiatul meu. Din asta mi s-a tras dorul ăsta mare de la inimă.

Ascultînd-o, pe magistrat l-au încolțit pe dată niște bănuieli. „Se prea poate, s-a gîndit el, ca tînărul să fi murit din insolație. Dar cum se explică atunci strigătul lui brusc, înainte de a muri, și de ce ochii să-i fi ieșit din orbite ? Trebuie să mai fi fost ceva pe care ochii lui l-au văzut în clipele acelea. Astăzi am sosit aici să investighez mai adînc cazul dublului omor, dar se pare că în loc să îl prind pe criminal, singurul lucru cu care mă aleg este un caz nou !".

— Acum, după ce ți-am aflat povestea, i s-a adresat el femeii, îmi dau seama că boala dumitale este mai serioasă decît am socotit. Cauzată numai de un necaz ușor, boala aceasta, fie și într-o formă gravă, poate fi totuși vindecată oarecum simplu. Dar în cazul cînd o adîncă suferință a început să macine inima și oasele, ea este o boală care nu poate fi lecuită în cîteva clipe. Așadar, am la mine doctoria care te va ajuta, însă este neapărată nevoie

să o fierb chiar eu, pentru a pune cantitatea de apă bine măsurată. Numai așa are leacul putere să vindece. Cum să mă apuc însă de treaba aceasta deloc ușoară, chiar aici, în stradă ? Nici nu știu cît de gravă e starea dumitale ca să te pot lecui. Dacă ții cu adevărat să scapi cu totul de suferință, atunci singurul lucru de făcut este să merg la tine acasă și acolo să îți prepar această fiertură.

Femeia s-a codit o vreme înainte de a răspunde.

— Domnule, dacă aveți bunătatea să mergeți cu mine, atunci firește că vreau și eu să fiu scăpată de suferința asta. Dar este o treabă pe care s-ar cădea să o lămuresc cu dumneavoastră. După moartea lui fiu-miu, nevastă-sa și-a păstrat cu mare strășnicie o văduvie curată. Nici că vrea să lase ochii pe altcineva ce nu îi este rudă apropiată. Zilnic, după prînz, se încuie la ea în odaie și pe cît sînt mai mulți străinii care intră în casă, cu atît ea nu mai contenește din ocări țipînd : „Mamă, cum lași oamenii ăștia să intre în casa unde se află o femeie tînără ?". Așa că rudele noastre, cele de-s bărbați, știind gîndul nestrămutat al noră-mii, de a nu se mărita niciodată, nici nu-mi mai calcă pragul casei, iar de la o vreme nici femeile ce ne sînt rude nu mai dau pe la noi. Așa că eu și noră-mea sîntem întotdeauna singure-cuc în casă. Dimineața muncim amîndouă la treburile gospodăriei, dar după-amiaza stă fiecare în camera ei. Dacă domnul vine cu mine, o să trebuiască să preparați leacul în curte și eu am să vă cer să plecați apoi numaidecît. De nu, noră-mea se va pune din nou cu cearta pe mine.

Toate aceste destăinuiri l-au făcut pe magistrat

şi mai bănuitor. „Este adevărat, s-a gîndit, că nu sînt deloc puţine văduvele statornice, dar această tînără întrece orice măsură. Este, desigur, o comportare corectă în refuzul ei de a nu lăsa să-i vină bărbaţii în casă şi să-i vorbească. Dar să nu lase nici femeile să o vadă şi pe deasupra să se încuie în camera sa în fiece după-amiază, asemenea lucruri dau foarte mult de bănuit. Am s-o însoţesc pe femeia aceasta la casa ei şi am să văd ce se petrece cu adevărat cu nora ei". Cu glas tare, el i-a spus femeii :

— Este, desigur, vrednic de laudă şi admiraţie faptul că nora dumitale este o văduvă aşa de cinstită. Am să stau la voi numai atît cît e nevoie să îţi fierb leacul şi am să plec îndată după aceea, fără să beau nici măcar o ceaşcă de ceai, ori să pretind altceva.

Văzînd că vraciul cade la învoială, femeia s a arătat foarte bucuroasă.

— Mă reped mai întîi eu singură spre casă ca să vorbesc cu noră-mea şi apoi vin fuguţa înapoi să vă iau.

De teamă ca nu cumva nora să nu o mai lase să se întoarcă, el a oprit-o.

— Nici că se poate aşa ceva, a rostit el răspicat. După ce îţi prepar doctoria, trebuie să mă grăbesc la oraş şi să-mi văd de treburile care mă aşteaptă acolo. Ai pus deja o grămadă de condiţii, în pofida faptului că, presupun, nu ai destui bani să-mi dai o plată cuvenită pentru străduinţele mele. Cu toate acestea, sînt dornic să te însoţesc, luîndu-mi de singură răsplată sporirea faimei mele de doctor priceput. Şi dacă-i aşa, noi trebuie să pornim numaidecît.

Şi-a strîns doctoriile şi ierburile şi, luîndu-şi rămas bun, cu o plecăciune adîncă, de la mulţimea de privitori, s-a îndepărtat împreună cu femeia. Au trecut amîndoi de cîteva uliţe şi în cele din urmă au ajuns la o casă mică şi sărăcăcioasă, care

avea la miazăzi o portiță. O fetiță de șase-șapte ani, care stătea la intrare, îndată ce i-a văzut apropiindu-se, a venit în fugă să-i întîmpine, arătîndu-se foarte bucuroasă. Cu o mînă a apucat-o pe femeie de mînecă și cu cealaltă mînă a făcut o mulțime de gesturi, dar tot ce a putut scoate din gură au fost niște sunete neputincioase. Magistratul a înțeles că fetița era mută.

— Cine este fata aceasta care și-a pierdut darul vorbirii? S-a născut cumva așa?

Femeia deschisese deja poarta din față și s-a grăbit să intre, după cîte se părea, să-i dea mai înainte de știre noră-si de sosirea lor. Fiindu-i teamă că nora va dispărea înainte ca el să apuce să o zărească măcar pentru o clipă, magistratul a urmat-o repede pe femeie înăuntru. Casa avea trei încăperi, una lîngă alta. Ușa odăii din față s-a deschis, indicînd faptul că locatarul ei auzise destul de bine zgomotul porții și că îi iscodea acum prin usa întredeschisă. În felul acesta, magistratul a zărit-o pe noră. Era o femeie pînă în treizeci de ani și purta veșminte simple de casă. Nu era încă fardată, dar acest lucru nu îi știrbea cu nimic din frumusețea ei voluptoasă. Magistratul își putea închipui prea bine că o singură privire asupra ei ar fi fost de ajuns să-i facă pe bărbați să amețească. Fruntea ei albă ca zăpada era frumos modelată, iar obrajii ei erau de un trandafiriu fraged. La vederea străinului care intrase în curte, s-a grăbit să se pună la adăpost în camera sa și, scoțînd un strigăt de supărare, a trîntit și a încuiat ușa numaidecît, continuînd să-și ocărască soacra cît o ținea gura.

— Bătrînă fără minte, striga, de data asta ai adus și un nenorocit de șarlatan în casă. Doar cîteva zile de liniște și trebuie iar să o iau de la cap cu certurile cu tine, s-o țin așa cît e seara de lungă. Ce am făcut eu să am parte de nenorocirea asta?

Auzind-o cum vorbea, magistratul a început să ghicească cum stăteau lucrurile de fapt. „Femeia

aceasta tînără trebuie să fie o creatură rea", și-a spus el, „și cîtuși de puțin la locul ei". Acum, că am ajuns atît de departe, nu voi pleca de la ele înainte de a ști ceva mai mult. Nu contează cum sînt înjurat și ocărît".

S-a așezat destul de calm pe un scaun în curte.

— Umila mea persoană, a glăsuit, se află pentru prima oară în această casă și încă nici nu v-a întrebat preacinstitul nume. Fetița care ne-a venit în întîmpinare socotesc că vă este nepoată.

— Prenumele familiei noastre, a răspuns femeia bătrînă, este Bi. Răposatul meu bărbat se chema Bi Changshan, Munte Întins, iar fiul meu se numea Bi Xun, Docilul. Vai, după ce el s-a prăpădit, mi-a lăsat doar această nepoțică de opt anișori.

În timp ce vorbea, a tras-o pe fetiță mai aproape de ea și a început să plîngă.

— Mătușică, i-a spus magistratul, s-a făcut deja destul de tîrziu. Adu-mi o sobă, ca să pot fierbe leacul. Aș fi însă curios să aflu cum de a ajuns fetița să-și pierdă darul vorbirii ?

— Asta, a răspuns bătrîna, e tot din pricina sorții grozave care ne-a năpăstuit casa. Cînd era numai un copilaș, fetița asta a noastră arăta semnele unei mari înzestrări. Era foarte deșteaptă și de la cinci-șase ani vorbea fără oprire. Numai că la nici două luni după moartea lui taică-său, am găsit-o într-o dimineață, taman cînd se trezise, lovită de mutenie. Din ziua aia, cu toate că pricepea totul cum nu se poate mai bine, nu a mai fost în stare să scoată din gură nici un cuvîntel pe înțeles. Nu e o mare nenorocire că un copil așa de drăgălaș și dăruit s-a putut schimba peste noapte într-o ființă atît de neajutorată ?

— Cu cine dormea fetița la vremea cînd a devenit mută ? Să fi putut oare cineva să-i răpească darul vorbirii dîndu-i vreo fiertură ? Ar trebui să cercetezi cum se cuvine asta, pentru că dacă i s-a

luat graiul prin vreo doctorie, mie îmi stă în puteri s-o lecuiesc.

Înainte ca bătrîna să poată scoate o vorbă, s-au auzit strigătele noră-si din cameră :

— În faptul zilei, individul ăsta netrebnic încearcă să stoarcă de bani oamenii creduli şi neştiutori, turnîndu-le tot felul de minciuni, ce se văd cît de colo ! Cine să fi putut să-i dea doctorii fetei mele pe care nu am scăpat-o niciodată din ochi ? Din cele mai vechi timpuri pînă în ziua de azi, s-au pomenit doctori de oameni şi de animale, dar nu am auzit încă de unul care să lecuiască de muţenie. Femeie bătrînă, tu l-ai tîrît aici după tine pe şarlatanul ăsta, doar să îţi petreci cu încercările lui de a te doftorici, fără măcar să fi întrebat mai întîi ce fel de om este el ! Asta îmi e cu adevărat nenorocita mea răsplată şi milă pentru necazul de a-mi fi pierdut bărbatul !

Ocărîtă în felul acesta, bătrîna nu mai îndrăznea să deschidă gura.

Eminentul Umanist s-a gîndit : „Femeia asta cu siguranţă că a luat-o pe un drum greşit. Bătrîna nu se pricepe la oameni, de vreme ce o crede cu adevărat dornică doar să-şi păstreze văduvia curată. Eu unul bănuiesc că ea este aceea ce şi-a omorît bărbatul. Pentru că văduvele cu adevărat curate sînt credincoase şi soacrelor. Cinstindu-şi soţul, de ce oare femeia aceasta tînără nu a mişcat un deget pentru vindecarea soacrei sale ? Şi apoi de ce nu a făcut nimic nici în privinţa muţeniei propriei sale fetiţe ? Ba mai mult, auzind că poate cineva să o lecuiască, în loc să fie copleşită de bucurie, nu numai că nu arată cel mai mic interes, dar s-a pornit pe blesteme şi pe ocărît. Aceste două nepotriviri sînt un lucru vrednic de luat în seamă. E mai bine să nu forţez faptele mai departe, ca nu cumva să trezesc femeii bănuieli. După ce mă voi întoarce la Yamen, voi începe să fac o investigaţie atentă".

Ridicîndu-se din scaunul său, el a spus cu glas tare:

— Așa cum sînt eu un vraci care umblă de colo-colo, aștept însă ca oamenii să-mi arate respectul cuvenit, altfel nu primesc să-i vindec. Și uite că nora dumitale m-a jignit fără nici un motiv, pe mine, care nici nu am cerut vreun ban pentru oboseala mea. Socotesc că nu e cazul să mă străduiesc pentru dumneata. Mai bine căutați-vă alt doctor!

Încheind astfel, a salutat-o pe bătrînă, care nu a îndrăznit să-i ceară să-și schimbe hotărîrea și l-a condus tăcută spre ieșire. Soarele scăpătase cînd magistratul s-a aflat din nou în tîrg. Fiind prea tîrziu să se înapoieze în oraș, s-a gîndit să rămînă peste noapte acolo. Între timp avea să se străduiască să strîngă date mai multe din localitate. A găsit un han mare chiar acolo. Nici nu a intrat bine pe poartă și un servitor i-a ieșit în întîmpinare, întrebîndu-l dacă dorește să închirieze un pat ori o cameră întreagă. Magistratul a văzut că curtea hanului era plină de litiere și căruțe. Cum nu-i plăcea să împartă o cameră cu oameni străini, a spus:

— Mă aflu singur aici, dar am de gînd să îmi fac meseria în acest loc vreo două zile, așa că aș vrea să închiriez o cameră doar pentru mine.

Aflînd cu ce se îndeletnicea, servitorul s-a repezit să-i răspundă politicos:

— Da, domnule! și l-a condus la o cameră de oaspeți aflată în cea de-a doua curte a hanului.

Servitorul i-a dereticat prin cameră și apoi, pentru că magistratul nu avea cu sine nici un așternut, s-a dus să-i aducă lenjerie de pat de la stăpînul hanului. După ce i-a făcut patul, servitorul l-a întrebat pe oaspete dacă luase, înainte de a veni, masa. Magistratul a poruncit ceai, două feluri de mîncare și o carafă cu băutură.

Servitorul i-a adus mai întîi o ceașcă plină cu ceai aromat și mai apoi a plecat după mîncare. La

sfîrșitul cinei, magistratul s-a gîndit că, devreme ce erau așa mulți musafiri poposiți la han, avea prilejul să afle acolo cîte ceva despre crima din satul Șase Li. A ieșit prin urmare să se plimbe prin curte și a văzut că, deși lampioanele de hîrtie fuseseră aprinse, era încă un necontenit du-te-vino al oaspeților. A trecut cu privirea atentă prin această mulțime agitată și a observat un om care îndată ce a dat cu ochii de el, a rămas tăcut și i-a făcut un semn ca și cum l-ar fi salutat. Magistratul l-a recunoscut pe dată și i-a strigat repede, înainte ca acela să deschidă gura:

— Cinstite domnule Torentul, de unde ați venit ? Ce mare și fericit noroc că mi s-a întîmplat să vă întîlnesc aici. Vă rog, poftiți cu mine înăuntru, să stăm la un mic taifas.

Omul acela s-a apropiat de el. Iar dacă doriți să știți cine era acea persoană, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL 5

O DISCUȚIE DINTR-O BAIE PUBLICĂ SCOATE LA LUMINĂ NOI FAPTE ; ÎNTR-UN CIMITIR, O RUGĂCIUNE CHEAMĂ SUFLETUL NEODIHNIT AL UNUI DISPĂRUT

Se spune că omul căruia i s-a adresat magistratul nu era altul decît sergentul Torentul. Plecat din ordinul magistratului să îl caute în împrejurimile orașului pe criminalul din satul Șase Li, el răscolise locurile acelea cîteva zile în șir, fără să găsească nici o urmă. Chiar în ziua aceea făcuse niște cercetări în piață, iar mai apoi, cum se făcuse destul de tîrziu, lùase hotărîrea să tragă peste noapte la hanul unde se întîlniseră acum. Pentru a nu-i trăda cumva identitatea magistratului, el i-a urmat pilda și i-a vorbit ca unui vechi prieten :

— Nici eu n-am crezut că am să vă întîlnesc aici. Voi fi bucuros să vă țin companie.

Magistratul l-a condus la camera sa din cea de-a doua curte și l-a poftit să intre. Torentul a încuiat întîi ușa și apoi a întrebat respectuos :

— Cînd ați sosit aici, Prea Cinstitule Magistrat ?

— Ne aflăm într-un han, s-a grăbit să-i spună magistratul, iar aici și pereții au ochi și urechi. Să nu mai mi te adresezi astfel. Așadar, spune-mi care e situația.

Torentul și-a scuturat trist capul :

— Am urmat întocmai instrucțiunile dumneavoastră și am cercetat cu sîrguință cîteva zile la rînd,

dar n-am izbutit să descopăr nimic. Mi-e teamă că omul acesta, Shao, a dat bir cu fugiții și nu se mai află prin împrejurimi. Poate Lungilă și Armăsarul să fi avut mai mult noroc.

— Nici nu am dat încă de ițele dublei crime, a spus magistratul, și azi am descoperit în această localitate un alt caz. La noapte trebuie să culegem mai multe date despre el, ca mîine să pot porni o investigație.

Numaidecît el i-a povestit despre întîlnirea sa cu bătrîna și despre cele ce s-au petrecut la ea acasă.

— Cu toate că această chestiune, a observat sergentul, stîrnește firesc multe bănuieli, nimeni nu a depus vreo acuzație și nici nu există vreo cît de mică mărturie a crimei care s-ar fi comis. Cum am putea deschide acest caz ?

— Chiar acesta este motivul pentru care avem nevoie de mai multe informații. La lăsarea înserării, ai putea să mergi în ulița unde locuiește bătrîna și să încerci să vezi dacă poți descoperi ceva în legătură cu ce se petrece acolo. Pe deasupra, ar trebui să mai aduni și ceva amănunte, de pe la vecini, despre moartea fiului ei și să afli locul unde a fost înmormîntat.

Toretul a comandat masa și, cînd au terminat de ospătat, au așteptat amîndoi pînă la primul ceas al nopții*. Atunci sergentul l-a chemat pe servitor și a cerut să mai aducă un ceainic cu ceai fierbinte și să-i dea o mînă de ajutor la pregătirile pentru culcare. El urma să plece să-și vadă un prieten, dar avea să se întoarcă numaidecît.

Auzindu-l vorbind astfel, servitorul nu s-a gîndit cîtuși de puțin că oamenii pe care îi avea în fată nu erau alții decît magistratul județului și unul dintre subordonații lui. El a făcut precum i s-a spus, iar sergentul a părăsit hanul.

Mergînd după indicațiile magistratului, Torentul

---

* Primul ceas al nopții se numea ora cîinelui și începea la șapte seara, ținînd pînă la ora nouă.

a găsit fără prea mare greutate drumul prin tot felul de uliţe întortocheate, iar în cele din urmă a ajuns în ulița în care locuia bătrîna. Aici s-a plimbat în susul şi în josul drumului de cîteva ori, dar nu a întîlnit nici ţipenie de trecător. S-a gîndit că era poate prea devreme de la căderea nopţii şi s-a îndreptat spre piaţă ; după ce avea să arunce o privire de jur împrejur, se gîndea să se reîntoarcă la casa bătrînei. Cu toate că era un tîrg de provincie, aflîndu-se el pe şoseaua care tăia ţara de la miazănoapte la miazăzi, prăvăliile nu îşi închiseseră încă porţile. Departe, în faţa lui, Torentul a zărit o baie publică. „Ce-ar fi, şi-a zis, să intru aici şi să fac o baie ? Un loc ca ăsta este întotdeauna plin de oameni care îşi pierd vremea şi este cum nu se poate mai potrivit ca să mă aleg cu ceva". A intrat. În baie era într-adevăr o îmbulzeală grozavă, cele două bazine fiind umplute pînă la refuz de bărbaţi care se îmbăiau în apa fierbinte. A izbutit în cele din urmă să găsească un loc unde să se aşeze, pe un cuptor aflat în stînga bazinelor.

— Cît de departe este tîrgul ăsta de oraşul Tihna Prosperă ? l-a întrebat pe îngrijitorul băii. Cîte băi publice aveţi ?

— Ne aflăm la şaisprezece *li* de oraş, i-a răspuns îngrijitorul, văzînd că noul venit nu era de prin partea locului. Aveţi de gînd să mergeţi în noaptea asta acolo ?

— În Tihna Prosperă am o rudă pe care vreau s-o vizitez. Socotesc că tîrgul ăsta intră sub jurisdicţia magistratului de acolo. Cine o mai fi acum magistrat ? Dar de întîmplat, s-a mai întîmplat ceva pe aici, cît de cît însemnat ?

Îngrijitorul s-a arătat bucuros să găsească pe cineva care încă nu auzise noutăţile locului.

— Magistrat ca al nostru nu se mai află oriunde ai căuta. Îl cheamă Eminentul Umanist şi este de loc din Taiyuan. Cît priveşte întîmplările, nu a ţinut deloc norocul cu tine, că n-ai picat aici doar cîteva zile

mai devreme. Atunci ai fi avut ceva de văzut ! La vreo zece li de aici se află satul Șase Li...

Torentul l-a ascultat pînă la capăt, apoi s-a dezbrăcat pînă la piele și s-a bucurat de o baie în apa fierbinte. Stînd să se usuce pe cuptor, el a reluat vorba cu îngrijitorul, pe nume Yuan Wu

— Am auzit, a zis el, că întrecerile bărcilor-dragon sînt deosebit de bune în localitatea asta. Dar mi s-a spus că anul trecut v-a năpădit aici o epidemie și că nu puțini oameni care au fost să vadă întrecerile s-au molipsit și au murit jalnic.

— Te ții de glume, străine ! a spus îngrijitorul rîzînd. Sînt născut și crescut în locul ăsta și n-am pomenit niciodată de o întîmplare ca asta. Cine a putut să te prostească în felul ăsta ?

— N-am crezut nici eu, a spus sergentul, atunci de am auzit întîia oară. Dar pe dată, omul mi-a adus dovezi și a spus că unul, Docilul, a murit cum s-a întors de la întreceri. Ei, ce zici de asta ?

Îngrijitorul nu a apucat să răspundă ceva, că un tînăr aflat în apropiere a intrat în vorbă :

— Da, este adevărat. Însă omul nu a murit pentru că a fost să vadă întrecerea. După cîte am aflat eu, a murit în timpul nopții, de dureri de stomac.

— Aia a fost cu siguranță o treabă cam ciudată, a spus al treilea om, adresîndu-se îngrijitorului. Păi, altfel, cum de s-a făcut ca un individ așa de zdravăn ca Docilul, care chiar în ziua aia plesnea de sănătate, să urle tam-nesam o dată în toiul nopții și apoi să crape numaidecît ? Și nu uitați, cînd mortul a fost îmbrăcat, ochii lui erau cît cepele de sărițidin orbite, arătînd, bietul de el, ca dracul de înfricoșător. Unde mai pui că mai sînt și oameni care zic că în preajma mormîntului său sînt văzute tot felul de arătări ciudate. Nu încape nici o îndoială că oamenii de aici știu ei ce știu în privința morții lui. Ai văzut-o pe văduva lui ?

— Ei, ei, a spus îngrijitorul, nu trebuie să vorbiți tîmpenii. Ea este o femeie tînără și uite că-i ră-

mîne stafornică bărbatului mort, ba nici măcar o singură dată nu și-a părăsit casa. Cum ar putea altfel să-și rabde soarta ? Cît privește vedeniile alea ciudate de la cimitir, păi acolo, pe cîmp, sînt destule morminte, în afara ăstuia de care vorbim. Cum să știi că stafiile alea au de-a face cu Docilul ?

— N-am făcut decît să spun și eu ce se trăncănește pe seama lor, s-a apărat celălalt. Noi toți sîntem pe lumea asta ca niște nori plutitori ce ne trec prin fața ochilor. Abia respiri și ai și murit. Și apoi, după ce Docilul s-a sfîrșit, fetița lui a fost lovită chiar din senin, de mutenie. Ce poveste nenorocită ! Vorbind așa, omul și-a îmbrăcat hainele și a părăsit baia.

Torentul a înțeles că tînărul știa multe despre întîmplare și l-a întrebat pe îngrijitor :

— Cine este cel care abia a plecat ? Pare un un om cinstit.

— Este negustor, a rspuns îngrijitorul, și odinioară Docilul a avut o prăvălioară chiar lîngă a lui Îl cheamă Wang* și pentru că toți îl știm de cînd s-a născut îi zicem Wang cel Mic. Nu e prea destept și îi place să dea drumul în gura mare la tot ce-i vine prin minte, dar nu vrea să facă nimănui vreun rău.

Sergentul a zîmbit, a plătit și a plecat. Se apropia miezul nopții. Pe drum a chibzuit că, deși trăsăturile cazului prinseseră ceva forme mai vizibile, nu aveau încă nici un crîmpei de dovadă. A zăbovit cam o jumătate de oră pe ulița îngustă unde locuia bătrîna, dar totul era încremenit și nu a putut afla nici un semn cum că ar fi fost ceva să se petreacă acolo. S-a întors la han și i-a povestit magistratului, din fir a păr, tot ce auzise la baie și tot ce făcuse.

— Dacă-i așa, a hotărît magistratul, mîine

---

* Wang înseamnă Rege, cel mai răspîndit nume de familie în China.

mergem la cimitir să aruncăm o privire pe acolo.

În dimineaţa următoare, magistratul şi Torentul s-au sculat devreme şi au luat micul dejun împreună. I-au plătit servitorului cîţiva arginţi şi au părăsit hanul, magistratul ducîndu-şi pe umăr lada cu doctorii.

Pe drum au întrebat un bătrîn pe unde să o ia şi, grăbind pasul, au ajuns la un cîmp sterp, înţesat de buruieni. Oase albe zăceau împrăştiate în tot locul şi pretutindeni în jur se aflau movilele de pămînt ale mormintelor.

Sergentul a privit trist în jurul lui.

— Acum, că Prea Cinstitul Magistrat a ajuns aici, cum vom afla mormîntul Docilului între toate muşuroaiele astea de pămînt?

— Eu am venit aici cu scopul limpede de a răzbuna moartea lui. Aşadar, cu toate că viii şi morţii se află în lumi distincte, ţinînd cont de gîndul meu cinstit, dacă tînărul a murit de moarte bună, desigur că nu îi vom găsi mormîntul. Insă dacă el a fost omorît mişeleşte, sufletul lui dă tîrcoale prin preajma trupului mort şi ni se va arăta într-un fel sau altul.

Magistratul a stat, după aceea, acolo printre morminte, nemişcat şi tăcut, cufundat în rugăciune. Pe la vremea prînzului, deodată soarele a fost acoperit şi lumina lui s-a întunecat. O rafală aprigă de vînt a măturat întreg cimitirul, rotind în vîrtejuri înalte nisipul şi pietrele, mai sus de un stînjen. Apoi s-a ivit o formă întunecată cu un contur nedesluşit, plutind prin aer, înspre ei.

La vederea apariţiei stranii, faţa sergentului s-a făcut cenuşie, părul i s-a ridicat vîlvoi şi, astfel, cum nu se poate mai înspăimîntat, a încercat să să se pună la adăpost în spatele magistratului. Acesta a rămas nemişcat şi a rostit cu un glas solemn.

— Înţeleg că tu ai suferit o nedreptate cruntă. Îţi cer să ne arăţi drumul.

Atunci o nouă rafală de vînt a suflat forma peste movilele mormintelor. S-au luat după ea pînă ce aceasta s-a oprit lîngă o movilă singuratică, izolată de celelalte. Apoi fantoma s-a făcut nevăzută, vîntul s-a stins şi totul a intrat iarăşi în liniştea de la început.

Magistratul şi sergentul au cercetat movila şi au văzut că, deşi nu era proaspătă, nici nu părea a avea foarte mulţi ani.

— O înştiinţare din partea mortului ne-a îndreptat paşii pînă aici, a spus magistratul. Ai face bine să mergi şi să găseşti pe cineva din partea locului, ca să fim siguri că Docilul a fost cu adevărat îngropat sub această movilă. Te aştept aici.

Sergentul era încă foarte tulburat, dar a trebuit să se supună. După un răstimp în care poţi lua prea bine un prînz s-a întors însoţit de un om cu o barbă sură.

— Vraciule, a zis el, cam întreci măsura. N-ai aflat pe nimeni prin piaţă care să-ţi cumpere hapurile şi te-ai găsit să-ţi încerci norocul în cimitir? Lucram în pace pe pămîntul meu, cînd omul tău a dat buzna peste mine şi m-a tîrît încoace, zicîndu-mi că vrei să mă întrebi ceva. Acu, vorbeşte răspicat, care-i pricina?

Dacă vreţi să ştiţi ce a răspuns Eminentul Umanist, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 6

MAGISTRATUL DESCHIDE ANCHETA LUCRĂTORUL BĂTRÎN SE DEDĂ LA UN LIMBAJ NERESPECTUOS :

Se spune că magistratul l-a certat pe bătrîn.

— Vorbeşte cum se cuvine, i-a zis. Cu toate că sînt doar un doctor ce umblă de colo-colo şi nu mă bucur de o prea mare faimă, nu sînt însă un om de nimic. Am venit aici cu un scop bine întemeiat. După părerea mea, cimitirul acesta este aşezat cum nu se poate mai prielnic. După ştiinţa geomanciei, la zece ani de la moartea cuiva care este înmormîntat aici, fiilor şi nepoţilor lui le va merge grozav de bine. De aceea vreau să aflu de la tine, dacă ştii cine este stăpînul acestui petic de pămînt şi dacă el ar fi doritor să-l vîndă.

La auzul acestor vorbe, bătrînul a rînjit numai, s-a întors şi a dat să plece. Torentul însă s-a repezit şi l-a înşfăcat de haină, oprindu-l.

— Să nu crezi cumva că bătrîneţea ta respectabilă îţi dă dreptul să-ţi cauţi de ceartă cu cine îţi place. Dacă ai fi cu zece ani mai tînăr, ţi-aş trage o bătaie zdravănă chiar aici pe loc, ca să vezi dacă mai îndrăzneşti să jigneşti oamenii. Ai gură, nu-i aşa ? Răspunde atunci cuviincios şi repede la întrebările ce ţi se pun.

În cleştele de fier al mîinii sergentului, barbă sură nu a putut să facă decît ce i se cerea.

— Nu că n-aş vrea să vorbesc cu stăpînu-tău, dar el trebuie măcar să discute cu chibzuială, nu doară să se afle în treabă. Acu zice că ăsta e un cimitir foarte norocos. Dar cum lămuriţi că toate persoanele ce au fost îngropate aici au murit cu amar de vreme în urmă ? Nu vedeţi halul în care sînt mormintele astea ? De la înmormîntare nimeni din familie n-a mai dat pe aici, iar copila omului îngropat atunci a fost lovită de muţenie. Cum să zici că ci-

mitirul ăsta aduce noroc ? Nu e asta nebunie curată ?

— Cu siguranţă că nu ai dreptate, i-a răspuns sergentul. Noi nu sîntem de prin partea locului, însă venim aici de multe ori. Familia cu fetiţa care şi-a pierdut graiul este a lui Bi Docilul. Vrei să-mi spui acum dacă cel înmormîntat sub movila asta este unul şi acelaşi om ?

— Ai noroc,fiindcă se pare că ştii măcar atîta lucru, a răspuns cu ţîfnă bătrînul. De-o fi să nu îi zică Bi, înseamnă atunci că i-aţi fi încurcat numele. Acu, io cu bătrîneţile mele am ceva de lucru pe ogor şi nu îmi arde de palavre. De nu îmi daţi crezare, duceţi-vă mai bine în sat şi puneţi-le întrebări oamenilor de acolo.

A scăpat smucindu-se din mîna sergentului şi s-a îndepărtat iute.

— Nu mai încape nici o îndoială, a vorbit magistratul după ce bătrînul a dispărut din vedere, că Bi a primit o moarte ticăloasă. Dovada cea mai limpede este chiar apariţia stafiei pe care am urmărit-o ceva mai înainte. Să ne întoarcem în oraş.

Aşadar s-au înapoiat în tîrg şi au luat în pripă prînzul într-o circiumă. Apoi s-au aşternut la drum şi au ajuns în oraşul Tihna Prosperă înainte de căderea nopţii. Magistratul a intrat în Yamen prin poarta din spate şi s-a dus în cabinetul său, instalîndu-se acolo, ca şi cum n-ar fi fost plecat.

Între timp, portăreii şi alţi membri ai suitei magistratului deveniseră neliniştiţi, pentru că acesta nu fusese văzut două zile în şir. Tocmai discutau nedumeriţi şi bănuitori în sala de judecată, dîndu-şi cu părerea că era posibil ca magistratul să fi plecat într-o investigaţie particulară, în legătură cu dubla crimă, cînd acesta s-a ivit deodată pe podium şi s-a aşezat la masa sa.

După ce a făcut apelul, a întrebat mai întîi dacă Lungilă şi Armăsarul se întorseseră. Portăreii au raportat că aceştia se înapoiaseră cu o noapte

înainte, dar socotind că magistratul era plecat, se duseseră din nou să-şi urmeze cercetările. Aşa se făcea că pînă atunci nu aveau încă nici un raport din partea lor.

Magistratul a încuviinţat şi le-a spus să-l introducă pe curierul de serviciu.

— Iată aici o citaţie oficială, i-a spus magistratul cînd acesta i s-a înfăţişat. O iei şi pleci mîine în zori în tîrgul Floarea Imperială şi mi-i aduci pe gardianul local şi pe cel care răspunde de cimitirul părăginit de la marginea satului. Am să-i interoghez în cursul dimineţii.

Curierul a mers la corpul de pază şi le-a spus gărzilor care se aflau acolo :

— Ultimele două zile au fost plăcute şi liniştite, nu am mai auzit de nici un caz nou. Şi acum din senin ne aşternem zor nevoie mare, iarăşi pe treabă. Ce-o fi putut să ajungă la urechile magistratului de mă pune astfel pe goană pînă în tîrgul Floarea Imperială ? Oare cine-i gardian acolo ?

— L-ai şi uitat pe He Kai, Zglobiul ? s-a mirat cineva. Anul trecut, cînd a primit numirea de gardian în acest tîrg, ne-a dat la toţi o masă pe cinste, la care am petrecut al naibii de bine. Ai uitat toate astea ? Dacă ai să pleci mîine în acest sat, n-ai să dai de altul decît de el în carne şi oase. Şi ai face bine să te grăbeşti. Îl ştii doar pe stăpînul nostru.

Curierul s-a dus acasă să se odihnească şi în zorii zilei următoare a întins bine pasul spre tîrgul cu pricina. A mers întîi la casa gardianului Zglobiul şi l-a pus pe acesta să trimită un ajutor la cimitir să-l aducă pe groparul de acolo. Între timp, el a luat o masă bună cu gardianul. Cînd au terminat de ospătat, a sosit şi omul cu groparul cel bătrîn. Curierul a pornit-o înapoi spre oraş, luîndu-i cu sine, cum i se poruncise, pe gropar şi pe gardian. Cînd au ajuns, magistratul s-a aşezat la masa sa înaltă. El i s-a adresat mai întîi gardianului :

— Nu s-a întîmplat nimic în satul tău, de cînd

ai fost numit gardian ? De ce eşti aşa de nepăsător în privinţa îndatoririlor tale, astfel că nu ai raportat nimic pînă acum ?

Gardianul Zglobiul pricepuse că se descoperise vreo fărădelege.

— Umila mea persoană a fost numită gardian în luna a treia, anul trecut, iar la începutul lunii următoare mi-am luat postul în primire. De atunci, mi-am îndeplinit cu sîrguinţă îndatoririle. De cînd Prea Cinstitul Magistrat a sosit la cîrma judeţului nostru, slujbaşii sînt cinstiţi şi întreg poporul vieţuieşte în bună pace, astfel că în tîrgul meu nu a fost nimic de raportat. Cum aş fi îndrăzit să nu îmi văd de îndatoriri de vreme ce am fost socotit vrednic de cinstea acordării acestei numiri ? Fac apel la bunăvoinţa Prea Cinstitului Magistrat.

— Dacă zici că ţi-ai preluat slujba în primăvară de ce nu ştii nimic de crima care a fost făptuită în luna a cincea ?

La auzul acestor cuvinte, gardianul s-a simţit ca şi cum un vas cu apă rece i-ar fi fost deodată răsturnat în cap.

— Mi-am făcut rondurile regulat, a răspuns cît se poate de încurcat, în fiecare zi şi în fiecare noapte, dar nu mi-a fost dat să aflu de un asemenea caz. Dacă o astfel de crimă ticăloasă s-ar fi întîmplat, cum m-aş fi încumetat eu să o ţin sub tăcere şi să nu raportez nimic Prea Cinstitului Magistrat ?

— Deocamdată, a decis magistratul, nu am să stărui mai mult. Dar poţi să-mi spui cum şi-a găsit Bi Docilul moartea ? Eşti doar gardianul, trebuie să ştii ceva în privinţa aceasta. Dezvăluie-mi numaidecît adevărul.

— Nemernicul de mine, am crezut întotdeauna a răspuns gardianul Zglobiul, că în slujba mea există pe de o parte lucruri care trebuie raportate, iar pe de altă parte chestiuni de rutină, care nu e nevoie să le raportez. Aşadar, în tîrg trăiesc cîteva

mii de familii. Nu este nici măcar o singură zi în care să nu fiu înştiinţat de vreo căsătorie, înmormîntare ori naştere. Nu am putut vedea nimic neobişnuit în moartea sa. Rudele sale nu au raportat că ar fi fost ceva nelalocul lui în legătură cu decesul, nici vecinii nu au depus vreo plîngere ori vreo acuzaţie. A murit anul trecut de ziua Festivalului, însă nu ştiu care să fi fost cauza. Acesta este adevărul.

— Nătărăule, i-a strigat mîniat magistratul, să fii mai cu grijă în privinţa îndatoririlor tale. Eu ştiu adevărul, iar tu încerci să-l acoperi. Mi-e mai mult decît îndeajuns să înţeleg cum îţi îndeplineşti treburile.

Cu aceasta, a cerut să fie adus bătrînul care avea în primire cimitirul. Barbă sură tremura de frică din toate încheieturile. A îngenunchiat înaintea mesei.

— Umilul acesta lucrează la cimitirul de la marginea satului şi cu mare respect îl salută pe Prea Cinstitul Magistrat.

Văzîndu-l aşa de supus, magistratul cu greu şi-a putut ascunde un zîmbet, amintindu-şi purtarea lui din ziua precedentă.

— Cum te numeşti, l-a întrebat el, şi de cînd eşti gropar ?

— Sînt om bătrîn şi mă numesc Tao, a început barbă sură, însă portăreii care stăteau lîngă el l-au înghiontit.

— Cîine fără minte, om neobrăzat ! Cum îndrăzneşti să vorbeşti cu Înălţimea Sa, zicîndu-ţi „sînt om bătrîn" ? Nu ştii că trebuie să spui „această neînsemnată persoană" sau „umila mea persoană" atunci cînd stai în faţa magistratului nostru ? Pe loc îţi vom arde cîteva lovituri cu bambusul să vedem dacă apoi mai eşti bătrîn ori nu !

La aceste vorbe răstite ale portăreilor, barbă sură s-a grăbit să îndrepte lucrurile, cuprins de groază :

— Această neînsemnată persoană merită să moară. Sînt de trezeci de ani groparul. Cum îi pot fi de folos Înălţimii Voastre ?

— Ridică ochii la mine, a spus magistratul, şi vezi dacă mă recunoşti !

Groparul a înălţat privirea, cu frică, şi, dînd cu ochii de vraciul din cimitir, a crezut că îi îngheaţă toată suflarea din trup. Şi-a lovit capul de duşumea, de cîteva ori la rînd.

— Această neînsemnată persoană, s-a jeluit el, îşi merită moartea ! Nici n-am avut habar că ieri vorbeam cu Prea Cinstitul Magistrat. Dară să-mi daţi crezare că de-acuma înainte n-am să mai fiu niciodată necuviincios cu nimeni ce-o fi să vină în cimitirul ăla blestemat !

Auzind vorbele acestea, portăreii şi ceilalţi slujitori abia atunci au aflat că magistratul fusese într-adevăr de unul singur într-o cercetare tăinuită.

— Acum, i-a spus magistratul groparului, spune-mi precis cum a fost îngropat Docilul, cine a dus sicriul şi tot ce ştii despre întîmplarea aceasta.

— Ori de cîte ori vine cîte o familie la cimitir să înmormînteze pe cineva, a spus groparul cel bătrîn, mi se dau cîte două sute de bănuţi de aramă, pentru săpatul gropii şi înălţatul movilei pe ea. Anul trecut, la numai trei zile de la Festival, m-am pomenit la cimitir cu un coşciug urmat de două femei. Ele au zis că mortul era Docilul, om din sat. Femeia bătrînă era mama lui şi cealaltă, tînără, văduva lui. Întîi m-am socotit ca să îngrop coşciugul taman între mormintele celelalte. Dar după ce am făcut groapa şi mai era numai să împing coşciugul în ea, am auzit un zgomot înlăuntrul lui. Asta mi-a făcut pielea de găină şi mi-a ridicat părul în cap, şi atunci am întrebat femeile dacă erau sigure că mortul e mort cu adevărat şi de ce boală se petrecuse. Nici n-a apucat bătrîna să zică o vorbuliţă, că văduva s-a pornit să mă ocărască, ţipînd că toate trebile ajunseseră de rîpă, dacă oamenii cumsecade nu sînt

lăsaţi să-şi mai îngroape în pace morţii. Atunci bătrîna a tăbărît şi ea pe mine. Aşa că mi-a fost greu să ţin piept la două femei, dară pe de altă parte nu aveam nici de gînd să mă las vîrît în cine ştie ce necaz, de-ar fi fost mai tîrziu să iasă la iveală că omul nu murise de moarte bună şi s-ar fi poruncit şi vreo dezgropare. De aia eu am ales un loc uşor de cunoscut, mai la o parte de mormintele alealalte, şi acolo am îngropat coşciugul. Mai apoi nu a fost noapte să nu aud din locul ăla ţipete de strigoi şi ele nu mă lăsau niciodată să dorm în pace. M-am purtat ieri tare necioplit cu Prea Cinstitul Magistrat, dar asta a fost fiindcă mi-e o groază cumplită de locul ăla necurat şi nici că vreau să zăbovesc ori să calc pe acolo. Asta e tot ce am văzut cu ochii mei şi am auzit cu urechile mele. Însă în privinţa felului în care a murit omul, eu sînt cu totul neştiutor. Cer Prea Cinstitului Magistrat să cumpănească totul cu bunăvoinţă.

— Dacă lucrurile stau aşa, a spus magistratul, te poţi reîntoarce acasă. Dar vezi ca mîine să te ţii prin cimitir.

Apoi magistratul a întocmit un ordin al tribunalului şi i-a spus lui Torentul să meargă în tîrgul Floarea Imperială, în chiar noaptea aceea şi să le înştiinţeze pe bătrîna Bi şi pe noră-sa să se înfăţişeze pentru interogatoriu la sesiunea de amiază a Yamenului. După ce a dat acest ordin, magistratul s-a retras în cabinetul său particular.

Portăreii şi-au scuturat capetele şi au spus :

— Am fost în tîrgul ăsta de cel puţin cinci-şase ori pe lună, dar nu am auzit niciodată de cazul ăsta.

Magistratul nostru are cu siguranţă urechile ascuţite. Cu toate astea, el întrece orice măsură, pentru că dubla crimă din satul Şase Li nu este încă dezlegată şi se apucă acum de un nou caz. Grea mai e şi viaţa asta a noastră ! Şi zi-mi şi mie, este între cei amestecaţi în toate cazurile astea măcar un singur ins de la care să ne putem şi noi alege cu un bănuţ-doi de aramă ? Sporovăind astfel unul cu celălalt, s-au pregătit să-l urmeze pe sergent în tîrgul Floarea Imperială.

Dacă vreţi să ştiţi ce s-a mai întîmplat, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 7

O BĂTRÎNĂ SE PLÎNGE CĂ NU E CAZ DE OMOR ; PRIMUL INTEROGATORIU LUÀT DE MAGISTRÀT

Se spune că Torentul şi cei doi portărei, după o noapte petrecută în tîrgul Floarea Imperială, s-au dus la locuinţa bătrînei Bi şi au bătut în poartă.

— Cine bate să-mi spargă uşa, cu noaptea în cap ? a strigat bătrîna.

Cînd a venit să deschidă şi a văzut trei bărbaţi în faţa ei, s-a postat repede în cadrul porţii, pentru a nu-i lăsa să intre.

— Cu siguranţă că ştiţi că nu se află nici ţipenie de bărbat în casa noastră, a rostit repede, ci numai două văduve sărmane. Cine sînteţi voi care aţi dat buzna să ne necăjiţi acum, că abia a crăpat de ziuă ?

— Noi am sosit aici, la poruncă, a spus unul dintre portărei şi, firește, nu fiindcă aşa ne-a plăcut: Închipuieşte-ţi că la ceasul ăsta am fi putut dormi liniştiţi pe la casele noastre. De ce socoţi că am gonit pînă în locul ăsta ? Avem un Ordin din partea Înălţimii Sale, magistratul, ca sergentul aici de faţă să vă ia numaidecît, pe tine şi pe noră-ta, la Yamen-ul din Tihna Prosperă, ca să fiţi interogate. Aşa că nu ne mai sta în cale !

Vorbind astfel, el a împins-o pe bătrîna Bi în lături şi au intrat cu toţii. Cum uşa camerei din mijloc era deschisă, au pătruns acolo şi s-au aşezat. Dar uşa camerei din dreapta a rămas neclintită.

Sergentul a scos ordinul din buzunar.

— Aceasta este o treabă oficială care nu îngăduie nici o amînare, a spus. Unde îţi e nora ? Spune-i să

apară şi să ne însoţească la Yamen. Vorba lungă nu foloseşte la nimic.

Cînd a auzit că ei vin din partea magistratului judeţului, bătrîna a început să tremure toată.

— Apoi noi n-am făptuit niciodată ceva ce nu se cade, a prins a se văicări, şi uite că vreţi să mergem în faţa magistratului ! Or fi fiind niscai oameni ce ne-au împrumutat şi au înaintat petiţie împotriva noastră că nu le-am înapoiat încă banii ? Vă rog, oameni buni, fie-vă milă de casa asta sărmană ! De cînd mi s-a prăpădit băiatul, abia putem să punem ban lîngă ban, ca să ne fie îndeajunşi pentru nevoile de fiecare zi. Cum să fim în stare să acoperim datoriile ce le-am făcut şi aşa să ne scăpăm de toate cheltuielile înmormîntării ? Noi nu sîntem decît femei de rînd, dară niciodată n-am pătimit ruşinea să fim ridicate de oamenii legii. Vă rog, domnilor, arătaţi că aveţi o fărîmă de suflet şi duceţi-vă acum la Yamen fără de noi. Îi puteţi zice magistratului că avem să vindem degrabă mobila şi veşmintele şi apoi ne-om plăti toate datoriile. Vă rog, arătaţi niţică preţuire şi nu ne tîrîţi în văzul lumii.

După ce a cuvîntat astfel, bătrîna a izbucnit într-un plîns amar. Sergentul şi-a dat seama că era o femeie cinstită şi i-a spus cu oarecare bunătate :

— Nu trebuie să te necăjeşti, fiindcă nu a înaintat nimeni vreo plîngere împotriva voastră. Magistratul nostru, însă, doreşte s-o vadă pe nora dumitale ca să-i pună cîteva întrebări. Fă-o numai să se ivească, apoi te vom lăsa în pace bună şi o vom lua la Yamen doar pe ea.

— Eu nu socot că indivizi ca voi sînt portărei, a strigat bătrîna, înainte ca el să termine. Întîiaşi dată aţi zis că trebuie să mergem amîndouă cu voi; acum aţi schimbat-o, cum că doar noră-mea să meargă ! Se vede treaba că sînteţi niscai răpitori, care aflînd că în casa asta nu avem nici un bărbat să ne apere, aţi pus la cale s-o furaţi pe noră-mea. Vă ştiu eu felul la de-alde voi, întîi vă bateţi joc de ea

și apoi o vindeți la vreo casă deocheată. Dar o să puneți mîna pe noră-mea, numai după ce mă omorîți mai întîi pe mine !

Și ea s-a năpustit la sergent. Portăreii și-au pierdut și ultima fărîmă de răbdare și au tîrît-o pe femeie la un scaun, unde au așezat-o cu sila.

— Femeie bătrînă și fără minte, i-au strigat, nu vezi că numai din marea lui bunătate sergentul a zis că nu e nevoie să mai mergi și tu cu noi ? N-ai avut nici ochi pentru citația scrisă de chiar Înălțimea Sa ? Vrei să zici că și asta e falsă ? Ești așa de proastă, că nu mai trebuie să se mire nimeni că noră-ta te prostește de tot. Noroc că Înălțimea Sa, cu înțelepciunea pe care o are, a mirosit cum stau treburile pe aici, altfel cine știe ce primejdie te-ar fi păscut cît de curînd.

În toată această învălmășeală, nimeni nu a simțit că în timpul certei lor ușa laterală se deschisese și tînăra văduvă asistase la o bună parte din cele petrecute, fără să lase să-i scape nici un cuvînt.

— Mamă, a spus pe neașteptate, dă-le pace și lasă-mă să le pun niște întrebări. Întîi, nu-i așa că aveți la mînă o citație, iar nu o autorizație ca să ne arestați ? În al doilea rînd, este adevărat că nimeni nu a depus nici o acuzație împotriva noastră ? Ei bine, atunci nici mama și nici eu nu am călcat legea. Nu au spus înțelepții vechimii prea bine : „Fie spada de oțel cît de ascuțită, ea nu va reteza capul nevinovatului". Prin urmare, cu toate că stăpînul nostru este, după cum se știe, magistratul județului ăsta, Înălțimea Sa nu ar trebui să se dedea cu ușurință la fapte care întrec măsura. Cînd ajunge pînă la Curtea Împărăției vestea că o văduvă a rămas pînă în ultima clipă a vieții, statornică bărbatului stăpînirea ridică adesea, spre cinstirea ei, un templu memorial și înalții demnitari îi aduc acolo ofrande, în fiecare primăvară și toamnă. Magistratul nu are nici cel mai mic temei să trimită portăreii să aresteze două văduve sărmane, ca noi. De vrea ma-

gistratul să ne întrebe ceva, atunci trebuie să o spună simplu. Noi nu am săvîrşit nici o crimă şi nu ne este frică să ne înfăţişăm curţii şi să declarăm asta, înaintea oamenilor. Dar nici nu ne vom lăsa tîrîte în felul acesta. Iar de e să ne siliţi să mergem, mergem, dar n-o să plecăm din casă, pînă ce lucrurile n-or să fie pe de-a întregu' limpezite, şi atunci magistratul nu va mai fi în stare să spună că noi nu ne supunem poruncilor lui.

Ascultînd această cuvîntare atît de întemeiată, în care fiece vorbă era cum nu se poate mai bine ţintită, cei doi portărei rămaseră cu gura căscată şi se uitau la Torentul, să vadă cum avea să o scoată la capăt.

— Ei, ei, tînără văduvă, a zis sergentul zîmbind, pentru o persoană aşa tînără te pricepi cu siguranţă să vorbeşti bine. Acum înţeleg cum de ai putut săvîrşi asemenea crime uluitoare. Cît priveşte care este acuzaţia adevărată împotriva ta, eu nu sînt magistrat. Singurul lucru pe care îl ştiu este cum să îndeplinesc un ordin de arestare. Dacă doreşti să afli ceva mai multe, poţi să pui întrebări la Yamen. Dar n-ai să poţi niciodată să ne zăpăceşti cu limba dumitale isteaţă.

Zicînd acestea, a făcut un semn portăreilor, care au înşfăcat-o de braţe pe tînăra văduvă şi au tîrît-o din cameră, fără să o mai lase să rostească nici un cuvînt. Neputînd să se împotrivească portăreilor, bătrîna s-a azvîrlit deznădăjduită pe jos. Fără să o ia însă în seamă şi aruncîndu-i numai o privire în treacăt, sergentul şi portăreii au plecat, ducînd-o pe noră cu ei. Curioasă să afle ce se întîmplase, o mare mulţime de săteni se îngrămădise în uliţă.

— Luăm femeia asta la Yamen, le-a strigat oamenilor sergentul, pentru întrebări, din porunca Înălţimii Sale, magistratul din Tihna Prosperă. Dacă voi, oamenii, ne împiedicaţi să ne facem datoria, veţi fi negreşit amestecaţi în cazul ăsta. Şi pot să vă spun că nu e defel un caz neînsemnat.

Povăţuită aşa, mulţimea s-a împrăştiat numaidecît, fiindcă nimeni nu voia să fie băgat într-o treabă judecătorească. Sergentul şi suita sa au mers zorit spre oraş şi au ajuns la tribunal la amiază. De cum au sosit, magistratul a fost înştiinţat şi el a poruncit să fie aşteptat de toţi în sala de judecată. Apoi cortina a fost trasă şi magistratul a apărut pe podium, şezînd la masa sa, înveşmîntat în roba oficială şi cu boneta pe cap. El a privit la scribii şi la portăreii aliniaţi jos şi a ordonat cu o voce puternică :

— Aduceţi criminalul !

— La poruncă, au strigat portăreii. Ei au dus-o numaidecît pe tînăra văduvă şi au silit-o să îngenuncheze în faţa mesei. Numai că măreţul ceremonial al tribunalului nu a speriat-o pe tînăra văduvă. Ea a vorbit înainte ca magistratul să i se adreseze :

— Neînsemnata mea persoană, a început, pe nume Zhou*, se pleacă respectuos pînă la pămînt şi îl salută pe Prea Cinstitul Magistrat. Am fost adusă aici printr-un ordin dat de Prea Cinstitul Magistrat şi cer să mi se aducă la cunoştinţă fărădelegea de care mă fac vinovată. Sînt o văduvă oropsită şi nu pot rămîne multă vreme prosternată aici.

— Femeie, a strigat cu mînie magistratul, înfuriat de o asemenea neobrăzare, îndrăzneşti să foloseşti cuvintele „văduvă oropsită“ ? Tu o poţi prosti cît vrei pe bătrîna aceea nemintoasă, dar nu pe mine Ridică-ţi privirea şi vezi cine sînt.

Femeia şi-a înălţat privirea şi s-a înfricoşat tare : „El, s-a gîndit ea, este doctorul care a venit la noi, zilele trecute. Acum îmi dau seama pentru ce nu am avut încredere în el, de la bun început şi de ce m-am întrebat eu, de atunci încoace, ce era nelalocul lui cu doctorul ăsta“. Şi cu toate că inima îi bătea să-i sară din piept, nu a lăsat să se vadă nimic din tulburarea ei.

* În China, la căsătorie, femeile nu îşi iau numele soţului.

— Acum cîteva zile, a spus fără şovăire, n-am ştiut că însuşi Prea Cinstitul Magistrat era vraciul care ne-a călcat pragul şi ca atare m-am purtat necuviincios. V-am jignit fără să vreau şi s-ar cădea să nu mi-o luaţi în nume de rău. Prea Cinstitul Magistrat se bucură de faima unui magistrat drept. Ar putea un astel de lucru neînsemnat să vă înfurie în felul ăsta ?

— Femeie nerușinată, a vorbit magistratul, nu mă cunoşti încă. Avînd un bărbat tînăr, ai fi putut să trăieşti fericită cu el şi aşa să îmbătrîniţi împreună, unul lîngă altul. De ce te-ai dedat la o legătură în afara căsniciei, pentru care ţi-ai ucis bărbatul ? Află că bărbatul tău, negăsindu-şi tihna în mormînt, te-a acuzat în faţa mea. Nu ştii că o femeie care îşi ucide bărbatul săvîrşeşte una dintre cele mai ticăloase crime cunoscute de lege ? Prin urmare, mărturiseşte cum ţi-ai omorît soţul şi cine este iubitul tău.

Auzind că este acuzată de uciderea bărbatului, femeia a simţit parcă o lovitură grea ce a străpuns-o pînă la inimă. Cu toate acestea şi-a ţinut firea şi a răspuns stăpînă pe ea :

— Prea Cinstitul Magistrat este părintele oamenilor de rînd. E adevărat că mai zilele trecute v-am jignit fără să vreau. Mă puteţi oare ponegri pentru o atît de subredă pricină şi să puneţi pe seama mea un omor ? Dar şi acuzaţia falsă se pedepseşte cu moartea. Ar trebui să vă opriţi aici şi să nu mai despicaţi firul în patru în lucruri care vă ating.

Magistratul a înţeles atunci că, bizuindu-se pe frumuseţea ei, femeia urmărea să-l pună într-o situaţie stînjenitoare, lăsînd să se creadă că venise la ea cu un anumit gînd, dar, respins cu ocări, încerca de data asta să se răzbune pe ea.

— Ştiu că eşti deşteaptă, i-a spus el, însă limba ta ascuţită nu îţi va folosi la nimic. Am să-ţi pun în faţă dovada şi vom vedea atunci dacă n-ai să mărturiseşti. Bărbatul tău mort mi-a spus clar că

tu eşti aceea care l-ai ucis. Şi mai mi-a spus că, fiindu-ţi teamă că fetiţa ta ar putea să dea la iveală legătura ta tainică, i-ai dat o doctorie care i-a cauzat muţenia. Zilele trecute am văzut eu însumi fetiţa. Mai îndrăzneşti să nu-ţi recunoşti crimele ? Dacă nu mărturiseşti, am să te interoghez sub tortură.

Femeia nu avea de gînd să se lase înfricoşată.

— Cum aş putea, a răspuns ea, să mărturisesc ceva, cînd nu e nimic de mărturisit ? Puteţi să mă omoriţi în bătaie, dar nu mă veţi face niciciînd să mărturisesc o fărădelege pe care nu am săvîrşit-o !

— Femeie stricată, te încumeţi să mă înfrunţi aici în Curte ? Află că am să îmi pun în joc boneta neagră de magistrat, chiar dacă ar fi să ajung la renumele de om fără inimă. Vom vedea dacă, supusă torturilor, vei mărturisi sau nu. Daţi-i mai întîi patruzeci de lovituri cu biciuşca, a ordonat cu sînge rece.

Portăreii i-au sfîşiat femeii rochia, dezgolindu-i spatele şi i-au tras cele patruzeci de lovituri cu biciuşca.

De veţi vroi să ştiţi dacă văduva Zhou şi-a recunoscut vinovăţia, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 8

ACUZATA DE ADULTER ARE LIMBA ASCUȚITĂ ; PROSTIA SOACREI SALE STÎRNEȘTE MILA

Se spune că tortura nu a izbutit să o facă pe tînăra văduvă Zhou să mărturisească.

— Prea Cinstitul Magistrat este părintele tuturor sufletelor din acest județ, a cuvîntat cu destulă stăpînire de sine. Cum de sînteți atunci în stare să pricinuiți nedreptăți oamenilor de treabă, fără să aveți nici un crîmpei de dovadă ? Așa credeți dumneavoastră că trebuie să se poarte un magistrat ? Vă faceți zadarnic visuri dacă socotiți cumva că tortura mă va sili să fac mărturisiri. Susțineți că mi-am omorît bărbatul, dar nu aveți nici o altă dovadă în afara mărturiei făcute de un strigoi. O puteți dovedi ? Puteți să-mi arătați vreo acuzație scrisă, purtînd semnătura strigoiului de care ziceți ? Dați-mi voie să vă spun că, deși sînteți magistratul județului, nu sînteți atotputernic. Iar dacă e ca, din pricina unei ciude ce o aveți împotriva mea, să stăruiți în a mă ponegri și chinui, ei bine, nu se va zice pe degeaba că ușile mai marilor sînt oricînd deschise pentru prigoniți și oprimați. Și de o fi ca superiorii dumneavoastră să nu vrea să vă pedepsească, eu tot n-am să mă dau bătută ; după ce m-oți fi torturat pînă la moarte, am să îmi duc cazul înaintea judecătorului de pe lumea cealaltă. Și luați aminte, cînd un magistrat va fi dovedit că a acuzat în mod fals un nevinovat, legea îi va da aceluia care a acuzat pe nedrept pedeapsa pe care el voia să i-o dea acuzatului. Eu nu sînt altceva decît o văduvă fără apărare, dar am să fac tot ce îmi va sta în puteri ca să vă las fără boneta de magistrat.

Magistratul a poruncit portărelor să o pună în menghine. Ei au îndeplinit ordinul și le-au strîns a-

poi pe acestea, din ce în ce mai puternic. Dar văduva striga din ce în ce mai tare cum că era pe nedrept învinovățită și chinuită.

— Știu că ești o femeie vicioasă și îndărătnică, i-a spus atunci magistratul, dar pielea și carnea ta nu sînt de fier. Dacă e nevoie, am să te țin așa pînă la noapte. Și iarăși le-a ordonat portăreilor să strîngă menghinele cît se poate de tare.

Cum văduva stăruia în nevinovăția ei, chiar sub această cruntă tortură, portăreii au început să se îndoiască de faptul că ea ar fi într-adevăr vinovată. Și-au strecurat unul altuia cîte un semn tainic, dar au urmat să facă mare tărăboi în privința răsucirii menghinelor, strigînd tot timpul la femeie că trebuie să mărturisească, deși de fapt ei slăbiseră un pic menghinele. Căpetenia lor i-a făcut un semn lui Torentul, care stătea pe o parte a estradei, să se retragă mai în spate, acolo unde magistratul nu putea să-i vadă.

— Sergent, a îndrăznit acesta, ziua trecută, cînd ai fost cu Înălțimea Sa în cercetare, ce dovadă precisă ați găsit ? Magistratul ne-a ordonat doar să strîngem tot mai tare menghinele, însă ce ne facem dacă femeia își dă duhul și se dovedește mai tîrziu că a fost nevinovată ? Asta îl va costa pe Înălțimea Sa numele și poziția lui, iar pe noi, viața. Flecăreala aia cu strigoiul bărbatului ei, care ar fi acuzat-o, a fost neîndoielnic un șiretlic, s-o înspăimînte și s-o facă să mărturisească, dar el nu a dat roade. Mi se pare mie, sergent, că magistratul nostru, care de obicei este cum nu se poate mai ager, nu este astăzi la înălțime. Dacă lui i se pare cu adevărat clar că ea și-a omorît bărbatul, de ce nu a dezgro-

pat mai întîi cadavrul şi numai apoi, cînd dovada se afla sub ochii tuturora, să pornească tortura ? Îţi cer, deci, să foloseşti trecerea pe care o ai în faţa magistratului şi să-l înrîureşti să pună capăt interogatoriului, cel puţin pe ziua de azi. Noaptea e un sfetnic bun.

Torentul s-a gîndit că era mult adevăr în cele ce i le spusese căpetenia. La urma urmei, întîmplarea se petrecuse cu un an în urmă şi nici o acuzaţie nu fusese depusă, iar orice probă directă lipsea cu desăvîrşire ; şi era mai mult decît peste puterile cuiva să aducă un strigoi neîntrupat în faţa Curţii, ca să depună mărturie. Aşa că sergentul s-a urcat pe estradă şi, oprindu-se în spatele magistratului, i-a şoptit la ureche dacă nu ar fi mai bine să înceteze pentru ziua aceea.

— Din cele ce le-am descoperit eu însumi, a spus supărat Eminentul Umanist, sînt încredinţat că noi avem dreptate. Aş putea oare să mă dezvinovăţesc vreodată în faţa inimii mele dacă las această crimă nerăzbunată ? Dacă oamenilor le e frică să urmeze cu tortura, voi porunci, pentru mîine, o exhumare. Iar dacă leşul nu ne indică nici o dovadă a crimei, atunci voi primi împăcat pedeapsa care se cuvenea femeii acesteia. Nu voi lăsa acest caz să se oprească aici.

— Femeie ticăloasă, s-a adresat apoi văduvei Zhou, stărui în a-ţi susţine nevinovăţia, dar eu îţi declar că data viitoare, cînd am să te interoghez, am să te pun faţă în faţă cu dovada pe care nu vei fi în stare să o negi.

Spunînd acestea, le-a poruncit portăreilor să-i scoată menghinele şi să o ducă în temniţă. Le-a mai

ordonat portăreilor de serviciu să meargă în satul Floarea Imperială şi s-o aducă pe bătrîna Bi la Yamen. La sfîrşit, le-a cerut altor portărei să meargă şi să pregătească, în cimitirul de la marginea aceluiaşi tîrg, toate cele trebuincioase pentru dezhumarea ce urma să aibă loc a doua zi.

După închiderea şedinţei, portăreii şi paznicii Yamen-ului s-au pus să discute între ei cazul, în cele mai mici amănunte. Se îndoiau foarte tare că adevărul ar putea fi de partea magistratului şi se temeau că, de această dată, el întinsese prea mult coarda.

— Asta nu e un joc de copii, susţineau ei, că şi dacă se află aici loc pentru o bănuială, magistratul nostru îşi ia asupră-şi un mare necaz. Dacă autopsia nu va da la iveală nici o urmă de crimă făptuită, atunci el, magistratul, şi-a făcut-o cu mîna lui.

Portărelul care pornise s-o aducă pe bătrîna Bi a sosit la casa ei la căderea nopţii. Ultimele ştiri despre întîmplările de la Yamen, deja ajunseseră acolo şi destui oameni fără treabă flecăreau cu multă aprindere despre cele întîmplate.

— Faceţi loc ! a strigat portărelul văzînd că mulţimea umpluse toată uliţa. Am venit aici cu o treabă oficială. Faceţi loc ! Nu e nimic de văzut aici. Dacă vreţi să vedeţi ceva, trebuie să veniţi mîine la cimitirul de la marginea satului !

Apoi a ciocănit la poartă şi bătrîna, cu faţa udă de lacrimi, l-a lăsat să intre.

— Nu e asta o năpastă, de parcă s-a zdrobit cerul pe noi ? s-a văicărit ea. Ziua trecută ne-a zis că e doctor, şi fireşte că arăta ca un doctor, iar

mai apoi noră-mea i-a spus cîteva vorbuliţe pripite. Dar asta nu e deloc o fărădelege, nu-i aşa ? La ce să stîrnească el acum tot necazul ăsta ? Mîine, chiar eu, femeie bătrînă cum sînt, am să merg la Yamen să-i spun verde ce gîndesc despre el.

— Femeie proastă, i s-a adresat portărelul, nu vezi că Înălţimea Sa se străduieşte din răsputeri să răzbune moartea fiului tău ? Dar dacă vrei să mergi la Yamen, asta e chiar bine. Tocmai mi s-a poruncit să te duc acolo, aşa că noră-ta nu s-o mai simţi de una singură în temniţă ! Apoi portărelul s-a apucat să o tragă spre uşă.

— Cîine de portărel, a ţipat bătrîna ieşindu-şi din minţi de durere şi de mînie, tu ştii doar cum să depui acuzaţii mincinoase. Iată, nu mai am nevoie de casa asta a mea. Nu mai îmi trebuie nici unul din lucruşoarele agonisite o viaţă. Ea s-a smuls din mîinile portărelului şi s-a pornit să arunce cu tot ce-i cădea la îndemînă, afară, în uliţă.

— În sfîrşit, iată-te şi pe dumneata, i-a spus portărelul cu supărare gardianului Zlgobiul care tocmai intrase în casă. Am bătut drumul pînă aici numai de dragul ei şi acum uite la ea cum se poartă ! Ce greu e să ai de-a face cu oamenii ăştia de jos. Lucrurile ei nu preţuiesc mai nimic, însă, oricum, pune vreo două ajutoare să păzească aici peste noapte. Pentru că, dacă cineva îi fură lucrurile, noi sîntem ăia care dăm de bucluc.

Zglobiul a încuviinţat şi portărelul a plecat la drum cu bătrîna Bi. Era lună plină. Pe la miezul nopţii, au ciocănit la porţile mari ale oraşului. Din fericire, soldaţii de pază îl cunoşteau pe portărel şi l-au deschis.

Ajungînd la Yamen, portărelul a aranjat ca bătrîna Bi să doarmă într-o cameră aparţinînd corpului de gardă.

A doua zi, la sesiunea de dimineaţă a Yamen-ului, magistratului i-a fost înfăţişată bătrîna Bi.

— Prin urmare, i s-a adresat el cu blîndeţe, numele soţului tău era Bi, însă care îţi este numele propriu ? Ţin să te lămuresc că ziua trecută, cînd am venit în casa voastră, am făcut-o numai din pricina fiului tău mort. Moartea lui s-a petrecut în împrejurări foarte necurate şi, după părerea mea, persoana care l-a omorît este soţia lui. Ca magistrat, am datoria să răzbun nedreptăţile îndurate de oamenii judeţului meu. Nu uita că strigoiul fiului tău mort mi-a cerut să-l pedepsesc pe criminal. Te-am adus înaintea mea astăzi numai fiindcă nora ta se împotriveşte cu încăpăţînare să mărturisească şi, mai mult decît atît, mă acuză că o ponegresc. Dacă mortul nu este dezgropat şi nu i se face autopsie, cazul acesta nu va putea fi niciodată dus la bun sfîrşit. Îţi spun toate acestea, fiindcă eşti mama lui.

Bătrîna nu s-a lăsat îmbunată de aceste cuvinte binevoitoare.

— Fiul meu, a spus ea, este mort de aproape un an. La ce ar mai folosi dezgroparea leşului său ? Chiar în seara în care a murit, l-au văzut atîţia oameni. Prea Cinstitul Magistrat zice că vrea să repare nedreptatea pe care fiul meu a suferit-o, însă de fapt fiul meu nu a pătimit nici un rău. La ce îmi chinuiţi cu torturi biata noră, fără să aveţi nici un strop de dovadă ? Dumneavoastră sînteţi părintele poporului, cum de vă rabdă inima să ne năpăstuiţi aşa de rău, bizuindu-vă pe temeiuri de nimica ? Acu, pentru că m-aţi întrebat, aflaţi că numele meu de fată este Tang. Mă trag dintr-un neam care a trăit în locul ăsta din moşi-strămoşi. Sîntem oameni cu bun simţ, cum orişicine de pe aici ne ştie. Vă zic în faţă că n-am să plec de aici, de la Yamen,

pînă nu îmi puneţi în libertate nora, altfel mai bine mor! Şi nici că am să-mi mai plec urechea la alte vorbe. Dumneavoastră nu vă mulţumiţi să ne faceţi rău doar nouă, ăstora vii, dar văd că sînteţi pus pe stricat şi pacea morţilor.

Vorbind astfel, bătrîna a izbucnit în mi Magistratul a înţeles că bătrîna era atît de simplă pe cît de cinstită şi credea orbeşte în cîte îi băgase în cap noră-sa.

— Femeie proastă, i-a spus el nerăbdător, moartea fiului tău nu a izbutit să iste în tine nici cea mai mică presimţire. Şi cînd au îţi lămuresc totul, nu vrei să înţelegi deloc. Dă-mi voie să-ţi spun că, dacă nora ta se va dovedi nevinovată, eu, magistratul, voi lua asupra mea pedeapsa ce gîndesc că i se cuvine acum. Sînt deplin pregătit pentru asta, de dragul fiului tău mort. Însă chiar tu, mama lui, te împotriveşti să-i fie dezgropat cadavrul şi astfel nedreptatea ce i s-a făcut nu va fi niciodată înlăturată.Ca urmare, eu sînt magistrat aici şi nu pot să las această crimă să rămînă nedezlegată. Îmi pun în joc boneta mea neagră de magistrat pentru a scoate la lumină adevărul. De aceea, hotărăsc ca această dezgropare să aibă loc, fie că dumneata încuviinţezi sau nu.

El a poruncit ca bătrîna să fie dusă afară şi a stabilit ca dezgroparea să aibă loc în ziua următoare. El avea să plece de la Yamen la ora opt şi exhumarea avea să înceapă la ora două. După aceste hotărîri, s-a reîntors în cabinetul său şi a întocmit raportul către superiori.

Portăreii aflaţi afară au priceput acum că teama lor cea mai mare se adeverea. Unul faţă de altul îl criticau pe magistrat, însă nimeni nu se încumeta să îi ceară să oprească acţiunea. S-au apucat fără nici o tragere de inimă să strîngă laolaltă toate uneltele trebuincioase. A doua zi în zori, cînd gongul a bătut de trei ori, portăreii s-au adunat în

sala tribunalului și magistratul s-a așezat la masa sa de judecată.

— Acesta este un caz ieșit din comun, s-a adresat el celui răspunzător cu disecția. Dacă nici o rană și nici alte semne de moarte cruntă nu sînt găsite, eu consimt să-mi pierd numele și poziția. Aceasta însă este cea mai mică grijă a mea, mult mai însemnat este faptul că într-o asemenea împrejurare toți care vor fi de față la exhumare aveți să dați de necaz. De aceea, te sfătuiesc să duci la îndeplinire autopsia, cu cea mai mare grijă, astfel încît să putem scăpa cu bine din acest caz și să răzbunăm și mortul.

Cînd bătrîna Bi și văduva Zhou i-au fost aduse înainte, magistratul a cuvîntat astfel:

— Ziua trecută ai ales să fii torturată ca să te fac să mărturisești crima. Poate că prin aceasta ai izbutit să-i înșeli pe alții, dar eu nu am să mă las prins în mrejele tale. Astăzi, tu și mama ta veți fi amîndouă de față la autopsie și vom vedea atunci ce veți mai avea de spus.

Văduva și-a dat seama că magistratul era de neînduplecat în privința dezgropării, dar nu își putea închipui că el va descoperi vreo urmă a crimei la autopsia ce avea să se facă. Prin urmare, s-a gîndit că trebuie cel puțin să-i arate că nu se lasă păcălită.

— Am fost torturată, a spus ea, și grav ponegrită, dar lăsați măcar mortul în pace. E strigător la cer că acum, după un an, v-ați găsit să-i tulburați liniștea bietului meu bărbat. Însă dați-i drumul! Dacă trupul lui va arăta măcar o singură urmă că ar fi fost săvîrșit un omor, nefericita de mine am

să fiu bucuroasă să accept că eu am făptuit crima cu mîna mea. Dar dacă nu se va dovedi nimic, vă încredinţez că, deşi sînteţi un dregător de rang înalt, legea are pedeapsă şi mai cruntă pentru asta. Legile ţării nu trebuie socotite un joc de copii, ele nu îngăduie ca oameni nevinovaţi să fie pe nedrept acuzaţi.

Eminentul Umanist a lăsat doar să-i fluture un zîmbet ironic. Iar dacă vreţi să ştiţi ce a răspuns, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 9

GROPARUL ARATĂ LOCUL MORMÎNTULUI ; MAGISTRATUL ORDONĂ CERCETAREA CADAVRULUI

Se spune că portăreii le-au silit pe bătrîna Bi şi pe văduva Zhou să intre fiecare în cîte o litieră şi au pornit astfel spre tîrgul Floarea Imperială.

În urma lor, magistratul a urcat în litiera sa oficială şi a plecat şi el de la Yamen, fiind însoţit de întreaga suită.

Oamenii care locuiau de-a lungul drumului, auzind că avea să fie dezgropat un mort, lucru rar întîmplat, s-au alăturat procesiunii, tineri şi bătrîni, curioşi să vadă cum se va încheia totul.

Cu puţin după amiază, au ajuns în tîrg, unde gardianul Zglobiul şi bătrînul gropar au venit să-l salute pe magistrat. Ei au raportat că în cimitir totul fusese pregătit. Ascultîndu-i, magistratul le-a permis să se retragă şi i-a spus lui Torentul :

— Zilele trecute, îngrijitorul de la baia publică ţi-a spus că tînărul pe care l-ai întîlnit acolo fusese vecin de prăvălie cu Docilul. Du-te şi vezi ce poţi scoate de la el. Pe deasupra, cum această zi va fi foarte lungă, nu am să mă întorc în oraş, ci vom înnopta împreună la acelaşi han unde am avut o cameră acum cîteva zile.

În cimitir, un mare şopron din rogojini de trestii fusese înălţat alături de mormîntul lui Bi Docilul, înjghebîndu-se o sală de judecată. Un grup de portărei se strînseseră deja acolo, pregătind uneltele trebuincioase pentru dezgropare.

Magistratul a coborît din litieră şi s-a dus întîi să arunce o privire la mormînt. Văzînd că nimic nu fusese clintit din loc, s-a aşezat la masă şi a cerut să îi fie înfăţişaţi groparul şi văduva.

— Zilele trecute, s-a adresat la început groparului, mi-ai spus că mormîntul acesta este al lui Docilul. Îmi fac datoria şi îţi atrag atenţia că dacă, după dezgropare, se va dovedi că nu este mormîntul lui, te vei face vinovat de o mare vină. Şi atunci, orice remuşcare nu va mai folosi la nimic.

— Cum să mă încumet, bietul de mine, a sărit groparul imediat, să mint în privinţa asta, mai cu seamă că şi mama omului şi văduva lui sînt aici, de faţă ?

— Nu îţi spun asta pentru că aş fi un om neîncrezător, a reluat magistratul dar văduva Zhou a încercat să mă înşele pe cît i-a stat în putinţă şi chiar m-a ameninţat cu pedeapsa pentru vina de a-i aduce acuzaţii false. Dacă va reieşi că acesta nu este mormîntul Docilului, nu numai că se va pune capăt cercetării, însă eu mă voi face vinovat. Pentru aceasta vreau să-ţi apeşi acum degetul mare pe acest document, dovedind prin semnul pe care îl laşi aici, că acesta şi nu altul este într-adevăr mormîntul lui Bi Docilul. Dacă va fi o greşeală, atunci va trebui să înduri urmările.

— Ia aminte la vorbele mele, a spus apoi magistratul, întorcîndu-se spre văduva Zhou. Am să pun să se îndeplinească dezhumarea în interesul justiţiei şi nu ca să dovedesc că eu am dreptate. Acesta este totuşi un fapt de cruzime pentru rămăşiţele lumeşti ale soţului tău. Tu eşti femeia lui şi neţinînd seama dacă l-ai ucis sau nu, este de datoria dumitale acum, înainte de a ne pune pe treabă, să-i aduci o rugăciune sufletului lui.

I-a poruncit groparului să o conducă în faţa mormîntului. Bătrîna, aflînd că de îndată corpul fiului său avea cu adevărat să fie dezgropat, n-a mai putut răbda şi s-a pus să bocească.

— Fata mea, i-a spus ea plîngînd cu amărăciune şi apucîndu-i mîneca bluzei, cumplită ne mai e soarta. Uite că nu a fost îndeajuns că mi s-a petrecut băiatul cînd abia era în floarea vieţii. Acum oasele lui urmează să fie tulburate şi noi trebuie să-l înfruntăm pe dregătorul ăsta cîinos.

— Nu mai foloseşte la nimic plînsul, i s-a adresat cu glas tare nora. De ce nu mi-ai dat pace? L-ai adus în casă şi uite unde am ajuns. Plînsul nu mai schimbă nimic. Însă aşteaptă numai pînă după dezgropare, cînd se va dovedi clar că Docilul n-a fost ucis. Atunci nu îmi va fi nici o teamă de magistratul ăsta. Legile împărăteşti îi poruncesc să guverneze poporul, iar nu să îi pricinuiască vreun rău. Chiar el va trebui să sufere pedeapsa pe care vrea să mi-o dea mie. Dacă îmi porunceşte să fac o rugăciune pentru sufletul soţului meu, am să o fac, ca să închei o dată cu treaba asta.

Ea a împins-o pe mamă-sa înapoi, s-a dus ţintă în faţa mormîntului şi acolo s-a înclinat de două ori. Nu numai că ea nu arăta nici o durere, dar dimpotrivă, părea plină de semeţie. Ea l-a ocărît chiar pe gropar, numindu-l cap de cîine, limbut, care o va păţi la rîndu-i şi l-a grăbit să se apuce de treabă. Bătrînul era cum nu se poate de supărat de batjocura la care era supus, dar n-avea chef să se ia la ceartă cu o femeie în faţa tuturor.

Magistratul a urmărit cu luare-aminte cele ce se întîmplaseră. Îi poruncise văduvei Zhou să se roage în faţa mormîntului, numai fiindcă voia să-i probeze purtarea. Acum, cînd văzuse că nu dovedise nici cea mai mică urmă de mîhnire, ba dimpotrivă, vorbise fără nici un pic de inimă, era şi mai convins că ea îşi omorîse bărbatul. Cu voce aspră, i-a ordonat groporului să se apuce de lucru.

Bătrînul gropar şi ajutoarele sale au pus mîna pe cazmale şi s-au apucat de săpat. După o jumătate de oră, partea din faţă a movilei fusese îndepărtată şi sicriul se putea vedea. Ei l-au tras încet

afară şi l-au curăţat de pămîntul şi noroiul care îl acopereau. Magistratul le-a poruncit să aducă sicriul în şopronul de rogojini şi să-l pună pe două capre de lemn aflate într-o parte a mesei judecătoreşti. Văzînd sicriul fiului său chiar sub ochii ei, bătrîna a leşinat brusc. Doi portărei au ajutat-o să se ridice şi să se aşeze pe un scaun. Magistratul a poruncit gardianului şi ajutoarelor sale să deschidă sicriul. Cînd capacul cel greu a fost împins în lături, mulţimea privitorilor care, din nerăbdarea de a nu pierde nimic, înaintase din ce în ce mai aproape, s-a tras înapoi în mare grabă.

Cadavrul a fost scos din sicriu, încet, şi o dată cu el şi rogojina groasă pe care stătuse înăuntru pînă atunci; apoi mortul a fost aşezat în faţa mesei. Bine pecetluit, sicriul din lemn tare, cît şi aerul uscat păstraseră cadavrul în bună stare, însă în unele părţi acesta începuse să se descompună. În totul, el oferea însă o privelişte îngrozitoare, mai ales fiindcă ochii îi erau larg deschişi şi dădeau la iveală globul lor micşorat şi de culoare cenuşie. Cîţiva oameni din mulţimea de săteni discutau chiar acest fapt şi îşi spuneau unul altuia că acesta era un semn sigur că Bi Docilul avusese o moarte cumplită.

Magistratul s-a ridicat în picoare şi s-a îndreptat spre cadavru. El a privit mult timp ochii ieşiţi din orbite, cît nuca de mari, şi cu totul lipsiţi de expresie, cenuşii.

— Docilule, rosti calm, astăzi eu, magistratul, am venit aici să îndrept răul care ţi s-a făcut. Dacă te-ai sfîrşit de moarte cruntă, îţi cer să arăţi asta închizîndu-ţi ochii.

Atunci, spre groaza şi uimirea tuturor celor de faţă, pleoapele uscate ale leşului au pornit să fluture şi s-au închis peste globurile ochilor. Cînd înfiorarea provocată de această întîmplare nelumească s-a potolit, magistratul a ordonat să se facă autopsia.

— Prea Cinstitule Magistrat, cadavrul acesta, a spus cel însărcinat cu disecția, după ce a privit leșul, a fost îngropat de un oarecare timp. El nu poate fi cercetat în starea în care se află. Cer să se îngduie ca el să fie mai întîi curățat.

Primind încuviințarea, el și ajutoarele sale au încercat întîi să îndepărteze giulgiul. De pe cele mai multe părți, pînza se desprindea ușor, dar cum leșul începuse să se și strice, aproape că nu se putea înlătura fără să se rupă o bună parte din pielea de dedesubt. Atunci i-au cerut groparului să încălzească apă într-un vas mare de fier. Cînd apa a fost fierbinte, el a udat cu ea cadavrul de cîteva ori și în cele din urmă giulgiul a putut fi scos.

Maestrul în disecții a cerut un *dou** de alcool fermentat din sorg și a spălat cu el, din cap pînă în picioare, leșul. Cînd a sfîrșit și această treabă, i-a raportat magistratului că urma să treacă la examinare. Cu toate că se adunase acolo o mare de oameni, nu se auzea nici măcar o respirație. Toți își lungiseră gîturile să vadă, urmărind încremeniți disecția. Specialistul a cercetat întîi fața și gîtul și apoi a mers mai departe, pînă sub burtă. Mulțimea privea înaintarea lui într-o tăcere încordată. Cînd a terminat cu pîntecele și încă nu raportase nimic magistratului, oamenii au devenit neliniștiți și o parte din ei au început să-și șoptească unul către altul. Cînd a sfîrșit și cu picioarele, omul le-a spus ajutoarelor sale să întoarcă leșul. Apoi a cercetat spatele, luînd seama bine mai ales la craniu și la gît. Dar tot nu a raportat nimic.

Magistratul devenise îngrijorat. Se ridicase de pe locul său și venise alături, urmărind neliniștit examinarea. În cele din urmă omul obișnuit cu examinarea cadavrelor a încheiat și, întorcîndu-se spre magistrat, a raportat:

— Sfîrșind acum cercetarea exterioară a cada-

* Dou = o sută de litri.

vrului, raportez că nu se află nici un semn care să arate că omul acesta a fost omorît... De aceea. cer permisiunea Prea Cinstitului Magistrat să mă folosesc de mijloacele obișnuite pentru o examinare internă, să vedem dacă nu cumva i s-a dat otravă

Înainte ca magistratul să poată răspunde, văduva Zhou se pornise să se împotrivească aprig. Ea a țipat că și dacă i-ar fi fost bărbatul otrăvit, ar fi trebuit să fie un semn în afară care s-o arate. De aceea nu le va mai îngădui să umilească leșul și așa mai departe.

De veți vroi să știți ce a făcut magistratul, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL 10

VĂDUVA VICIOASĂ SE OPUNE AȘEZĂRII CADAVRULUI ÎN SICRIU ; MAGISTRATUL ÎȘI PETRECE NOAPTEA LA TEMPLU

Se spune că îndîrjirea văduvei avea în vedere să-l împiedice pe magistrat să ordone disecția.

— Pentru că, în afară, cadavrul nu arată nici o urmă, trebuie văzut și înlăuntrul lui, a hotărît magistratul cu neclintire. Aceasta este regula stabilită a autopsiei.

El nu i-a mai îngăduit văduvei Zhou să mai adauge nici un cuvînt și i-a poruncit celui însărcinat cu disecția să treacă mai departe.

Acesta a turnat apă fierbinte prin gura cadavrului și, apăsîndu-i cu palmele pieptul și pîntecul a ajutat apa întîi să intre și apoi să iasă iarăși din trupul lui de cîteva ori. Apoi el a luat o lamelă subțire și lustruită, din argint, lungă de aproape opt cun* și i-a vîrît-o ușor în jos pînă ce ea a intrat adînc în gîtul leșului. A lăsat-o acolo și, întorcîndu-se spre magistrat, i-a cerut să fie martor la scoaterea lamelei.

Magistratul s-a ridicat din scaunul său și a venit la fața locului, rămînînd în picioare lîngă leș, în vreme ce expertul a scos din nou la lumină lamela. Suprafața ei nu arăta nici cea mai slabă schimbare a culorii.

— Ceea ce se petrece, Prea Cinstite Magistrat,

* Circa 27 cm.

a exclamat el, este un lucru mai mult decît ciudat. Eu nu pot decît să declar că nu am găsit nici măcar o singură urmă care să arate că omul acesta s-a sfîrşit de o moarte cruntă. Îmi permit să vă sfătuiesc, însă, să i se poruncească unui procuror mai vîrstnic, de reputaţie bine stabilită, să îndeplinească o a doua autopsie, spre a vedea dacă el adevereşte gîndurile mele.

Magistratul era copleşit de o mare nedumerire.

— Fiindcă nici o urmă a crimei care a fost comisă nu a fost descoperită prin autopsie, i s-a adresat în cele din urmă văduvei, voi raporta faptul acesta superiorilor mei şi iau asupra mea întreaga răspundere pentru urmări. Pînă atunci, nu putem însă lăsa cadavrul să zacă la vedere. Îl vom pune iarăşi în sicriul său, astfel ca el să fie îngropat ca mai înainte.

Dar nici nu a sfîrşit bine vorba, că văduva Zhou apucase deja să lovească cu piciorul una din caprele de lemn de sub sicriul gol ; acesta a căzut la pămînt cu o bufnitură şi s-a spart în bucăţi.

— V-am tot zis, a strigat ea, că bărbatul meu a murit de boală, dar tu, cîine de dregător ce eşti, ai ţinut-o una şi bună, cu autopsia. Şi acum, neizbutind să dai la iveală nici un semn al crimei, vrei să-l înmormîntezi iar, ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat ? Ce fel de magistrat mai eşti şi tu ? Cu toate că eu nu-s decît o biată femeie din rîndul oamenilor simpli, nu ai dreptul să mă baţi şi să mă chinuieşti, de vreme ce sînt nevinovată. Ieri te-ai străduit să mă sileşti să fac o mărturisire mincinoasă, astăzi ai pîngărit un mormînt. Pentru că ai dezgropat cadavrul, el nu va fi îngropat din nou.

Om fi noi oameni de rînd, dar nici nu trebuie să ne lăsăm călcaţi în picioare în felul ăsta ! Cadavrul nu va fi iarăşi băgat în pămînt pînă în ziua cînd o fi cazul ăsta dezlegat, iată tu vei rămîne fără boneta ta neagră.

Ea a urmat să-l ocărască pe magistrat şi cît de curînd i s-a alăturat şi soacră-sa. Magistratul n-a mai avut ce să le răspundă. Sătenii văzînd că magistratul, pe care îl ştiau cu toţii de dregător cinstit, avea să fie astfel batjocorit în public, au fost pînă la unul de părere că situaţia era cît nu se poate de ruşinoasă. Cîţiva oameni mai în vîrstă s-au îmbulzit în jurul văduvei Zhou şi al bătrînei şi le-au certat, zicîndu-le că, devreme ce leşul suferise deja ocara unei autopsii, nu era bine să fie lăsat să zacă acolo, sub lumina mare a zilei. Alţii au adăugat că magistratul era totuşi un dregător cinstit, care şi de făcuse o greşeală în cazul ăsta, o săvîrşise cu bună credinţă şi, la urma urmei, numai de dragul răzbunării mortului. Alţii iarăşi au susţinut, sus şi tare, că ei nu se vor ţine de partea unei femei, fie ea şi din satul lor, dacă dumneaei strigă şi ocărăşte în plină lume, un demnitar. Nu îi vor lua în derîdere oamenii din cătunele vecine, zicînd că nu au habar de regulile bune-cuviinţe ? Cel mai bine ar fi ca femeia să dea ascultare vorbelor magistratului şi să încuviinţeze ca leşul să fie iarăşi îngropat. Fiind aceasta părerea tuturor celor de faţă, văduva Zhou s-a gîndit în sinea ei că, prin ameninţările şi învinuirile pe care cel puţin le strigase, nu va mai avea loc o a doua autopsie. Cel mai însemnat lucru era ca leşul să fie din nou pus într-un sicriu şi înmormîntat în deplină siguranţă. Pentru că vechiul sicriu nu mai putea fi folosit, cîţiva portărei s-au dus în tîrg să cumpere un sicriu nou. Îndată ce acesta a fost adus, cadavrul a fost în grabă îmbrăcat, pus în sicriu şi sicriul închis. Fiind foarte tîrziu, pînă la

urmă l-au lăsat acolo, pe movila lui de pămînt.

Magistratul a întregit documentele necesare privitoare la dezgropare şi apoi s-a retras în tîrgul Floarea Imperială, urmat de mulţimea de săteni. Se întunecase deja şi a hotărît să rămînă peste noapte în acelaşi han în care mai fusese. A poruncit ca bătrîna Bi să fie lăsată să meargă acasă, dar văduva Zhou să fie dusă înapoi la închisoarea Yamen-ului şi să fie ţinută acolo pînă la o nouă înştiinţare. Sfîrşind de dat aceste ordine, magistratul s-a retras în camera sa din han şi acolo a rămas singur cu gîndurile sale chinuitoare şi învălmăşite.

Peste un timp, Torentul a intrat la el şi, după ce l-a ascultat, i-a raportat:

— Am ţinut seama de îndrumările Prea Cinstitului Magistrat şi am făcut cercetări în privinţa tînărului care a fost vecinul lui Docilul. Astfel, am aflat că a fost foarte bun prieten cu el şi că suferă nespus că moartea i-a despărţit. Dar nu a putut adăuga mai nimic la cele ce noi le ştim deja, despre crima ca atare. A amintit că pe vremea cînd prietenul lui trăia, soţiei lui îi plăcea să se arate pe stradă, să glumească şi să rîdă în lume şi că în totul nu se purta cum i s-ar fi căzut unei gospodine cuviincioase. Docilul o ocăra adesea pentru asta şi întotdeauna ajungeau astfel la certuri aprige. După ce a murit el, cînd soţia lui s-a încuiat în casă şi nu a mai vrut să vadă pe nimeni în afara soacrei, faptul a stîrnit uimire printre vecini. Acum, că autopsia nu a dus la nimic, a adăugat sergentul, cum vom duce noi la capăt cazul ăsta ? Cu toate că sîntem bine încredinţaţi că Bi Docilul a fost ucis, atîta timp cît nu avem nici o mărturie, nici că mai putem s-o interogăm pe văduvă, folosind tortura. Pe deasupra, dubla crimă din satul Şase Li nu a fost nici ea clarificată. Au trecut peste două săptămîni, dar încă nu avem vreo ştire din partea lui Lungilă şi Armăsarul, plecaţi pe urmele criminalului. Este adevărat că Prea Cinstitului Magistrat nu îi pasă

de propria sa reputație, dar amîndouă cazurile sînt crime ticăloase, strigătoare la cer, pentru dreptate. Nu ar putea Prea Cinstitul Magistrat născoci un fel...

Pe cînd sergentul vorbea astfel, a fost întrerupt de vaietele unui plîns puternic răzbătînd din curte. El s-a temut că bătrîna s-a întors să-l supere iar pe magistrat și a dat să meargă afară, să îi aţină calea. Însă mai apoi a deslușit glasul portărelului de pază.

— Așadar, a grăit portărelul, dumneata întrebi de Înălțimea Sa, magistratul ? Ei bine, oi fi dumneata femeia acelui om, însă nu îți folosește la nimic să te pierzi în halul ăsta. Înălțimea Sa face și dumnealui ce poate. Mai întîi odihnește-te dumneata aici o vreme și spune-mi mie ce ai pe suflet, apoi eu îi voi aduce la cunoștință, din fir a păr, magistratului. Prin urmare, cum de știi că omul era bărbatul tău ?

Torentul s-a repezit în curte și a aflat că soția victimei neidentificate în crima din satul Șase Li sosise să-și înfățișeze cazul său magistratului. Sergentul l-a înștiințat de aceasta pe magistrat, iar el a poruncit ca femeia să fie adusă înaintea lui. Era o femeie cam la patruzeci de ani, părul îi era răvășit și lacrimile îi curgeau fără să mai contenească pe față. Îngenunchind în fața magistratului, s-a pornit să se bocească asurzitor, rugîndu-se de el să răzbune moartea soțului ei. Sfătuită să vorbească mai limpede, femeia s-a mai calmat.

— Bietul meu bărbat se chema Wang, a șoptit, și era după meserie, căruțaș. Noi locuim în satul Gura Rîului, la treizeci-patruzeci de *li* de satul Șase Li. În ajunul omorului, soția vecinului nostru s-a îmbolnăvit rău de tot și i-a cerut bărbatului meu să meargă în satul Șase Li numaidecît și să-l aducă pe bărbată-său care s-a întîmplat să rămînă acolo pentru încheierea unor afaceri. Omul meu urma orișicum să meargă într-acolo, cu rișca, să aducă

niște lucruri, așa că el s-a așternut la cale chiar în noaptea aia, cu gîndul să fie înapoi a doua zi, în zori. Dar eu l-am așteptat zadarnic, cît a fost ziua de mare. La început nu mi-am făcut griji, socotindu-mă că poate a găsit ceva de cărăușit pe acolo. Cînd însă, la trei zile după aia, vecinul nostru s-a înapoiat și mi-a spus că nici măcar nu a dat ochii cu bărbatu-meu, mi-am ieșit din minți de griji cîte mi-am făcut. Am mai așteptat încă vreo cîteva zile și apoi am stăruit pe lîngă niște rude de ale noastre să plece să întrebe de el, încolo și încoace, de-a lungul drumului, și în satul Șase Li. Ei au dat pînă la urmă de un coșciug pus în năsălia lui, lîngă casa de gardă și au citit înștiințarea oficială lipită alături. După semnele puse pe hîrtia aia, au știut pe dată că victima necunoscută era chiar bărbatul meu, omorît cu ticăloșie de cine știe cine. Eu îi cer Prea Cinstitului Magistrat să-i pedepsească pe criminali.

Magistratul a fost mișcat de durerea femeii și i-a spus cîteva vorbe de alinare, încredințînd-o că se va face totul pentru a-l prinde pe criminal. Apoi i-a dat zece șiraguri de argint și a sfătuit-o să le folosească pentru înmormîntarea cuvenită a bărbatului ei.

După plecarea văduvei Wang, magistratul a rămas în camera sa, cufundat în gînduri. „Pînă acum, își zicea, am acționat în folosul țării și al poporului, clarificînd atîtea cazuri. Și iată că au apărut aceste situații fără de ieșire și, nelimpezindu-le, cum mă justific eu în fața celor mulți ? Omorurile din satul Șase Li s-ar clarifica imediat, dacă aș da de acel Shao. Cît despre cazul Bi Docilul, cum să-i dau de capăt, de vreme ce la autopsie nu a ieșit nimic ? Văduva e de-a dreptul sălbatică și nu-mi dă răgaz. De două ori m-am întîlnit cu spiritul lui Bi Docilul, dar nu pot să-l interoghez. Nu-mi rămîne altceva de făcut decît să mă întorc la Yamen și să mă rog stăpînului lumii umbrelor, cerșindu-i ajutor". Servitorul i-a adus în cameră cina, însă magistratul nu

avea nici un chef de ea şi nu putea nici măcar să mestece cîteva îmbucături. Cu sergentul la fel de trist alături de el, masa a fost încheiată într-o tăcere posomorîtă. Magistratul s-a dus să se culce îndată, după aceea.

A doua zi de dimineaţă, a urcat în litieră şi, însoţit de suita sa, a revenit în oraş. A făcut totuşi un ocol prin satul Şase Li, unde chiar el a poruncit căpeteniei de acolo să-i dea tot sprijinul văduvei Wang să ducă sicriul cu leşul soţului, în satul ei.

O dată ajuns la Yamen, magistratul şi-a înmuiat pensula în tuşieră şi a întocmit un raport către superiorii săi. El a înfăţişat în toate amănuntele cum a ajuns să comită crima pîngăririi unui mormînt şi a cerut să i se aplice pedeapsa cuvenită. După ce a dus la bun sfîrşit această îndatorire tristă, a poruncit servitorilor să-i pregătească o baie şi le-a spus că nu are nevoie de nici un fel de mîncare, pentru că vroia să postească în ziua aceea.

S-a îmbăiat, s-a înveşmîntat în haine curate şi i-a poruncit sergentului să meargă la templul judeţului şi să anunţe stareţul că avea de gînd să stea acolo peste noapte. De aceea vizitatorii întîrziaţi să se îndepărtaţi. Dorea să se prosterneze şi să se roage, să ardă santal. Spre seară s-a înfiinţat la templu.

Lui Torentul i-a ordonat să stea în sala din faţă, el rămînînd singur în aripa stîngă. Şi-a aranjat lucrurile, a întins rogojina şi s-a aşezat pe ea într-o atitudine meditativă. Imediat după primul ceas al nopţii, s-a precipitat pînă în faţa altarului, rugîndu-se: Nu este, nu poate să fie separare între lumea pămîntească şi lumea umbrelor. Raţiunea de a fi este una. Dregătorii au înscrisurile lor, pe cînd spiritele au focul sacru. Eu întreb ce e de făcut şi aştept să fiu luminat". După asemenea cuvinte de rugă, s-a înapoiat pe rogojină şi a închis ochii, aşteptînd ca spiritele să apară.

Dacă vreţi să ştiţi cum a petrecut Eminentul Umanist noaptea la templu, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 11

RĂSPUNSUL DIN CARTE SE POTRIVEŞTE CAZULUI ; UN VIS DEZLEAGĂ ÎNTÎMPLĂRI DE DEMULT

Se spune că magistratul nu era în stare să îşi adune gîndurile. Supărările pricinuite de cazul lui Bi Docilul, încordarea din timpul dezgropării şi autopsiei, la care se adăugaseră şi ameninţările văduvei Zhou şi bocetele bătrînei Wang, toate aceste lucruri i se învîrteau nebuneşte în cap. A rămas aşezat pe perna de rugăciune un timp îndelungat, însă cu toate că îşi ţinea ochii închişi, încercînd să ajungă la o stare de linişte a minţii toate îndoielile şi bănuielile sale îl hărţuiau fără încetare. Aproape de al doilea ceas al nopţii, a fost cuprins de nelinişte. Venise la templu cu scopul precis de a căpăta vreun ajutor prin mijlocirea unui vis, însă dacă somnul se încăpăţîna să-l ocolească, atunci totul fusese în zadar. Sculîndu-se de acolo, a coborît treptele şi a dat cu ochii de Torentul, care era cufundat într-un somn adînc. Ca să nu îl trezească, s-a întors iarăşi în sala principală şi aici a început să se plimbe în susul şi în josul ei. Trecînd poate pentru a douăzecea oară prin faţa mesei marelui altar, a zărit o carte aşezată acolo. „Se spune că cititul ar ispiti duhul somnului. Ce-ar fi să citesc o vreme, cumva cartea aceasta mă va ajuta să-mi treacă timpul, ori măcar să mă plictisească într-o asemenea măsură, încît voi adormi". Prin urmare, a ridicat cartea şi a deschis-o la întîmplare. Cartea aceasta, însă, nu era alta decît o culegere de răspunsuri folosite la consultarea beţelor de ghicit.

„De vreme ce am venit aici, şi-a zis, n-ar strica să consult soarta prin aceste beţe de ghicit. Cine ştie dacă spiritele nu au ales chiar mijlocul acesta deosebit pentru a se manifesta prin ele ?" El a aşe-

zat cu venerație cartea iarăși pe altar, a aprins lumînările și a pus santal proaspăt în vasul de arș. Apoi a făcut o plecăciune adîncă în fața altarului și s-a rugat în tăcere un timp. Ridicîndu-se din nou, el a luat vasul cu bețișoarele de ghicit în mîinile amîndouă și l-a scuturat bine, pînă ce unul din bețele de bambus a căzut din el. L-a ridicat repede și a văzut că avea numărul 24. A deschis din nou cartea și a răsfoit-o pînă ce a găsit lămurirea de sub numărul 24. Se aflau acolo două ideograme: „Mijloc" și „Egal" și sub ele era scris un nume: „Concubina Li"

Magistratul și-a amintit că această Li trăise în Epoca Primăvară-Toamnă*. Fusese concubina unui principe, pe care ea l-a îndemnat să-și ucidă prințul moștenitor. Puțin după aceea, principatul a fost cucerit și regele a fost nevoit să fugă pentru a scăpa cu viață. S-a gîndit că toate acestea ar putea să fie niște referiri la vicioasa văduvă Zhou. În continuare, se afla acolo următorul poem:

„Niciodată zorii nu sînt trîmbițați de o găină.
Cum de-a acordat el, rege, Doamnei Li voia deplină?
Inima femeii țese mreje oricîte lipicioase.
Multe-s petrecute-n patul desfătării amoroase".

Magistratul a cugetat că, deși aceste versuri putea fi mai firesc decît să se petreacă între ei re-Docilul, ele nu ajutau cu nimic la clarificarea chestiunii. Primul stih se putea pune în legătură prea bine cu purtarea nerușinată a văduvei Zhou, care își luase asupra ei rolul cuvenit bărbatului în casă și își ocăra soacra, așa cum o făcuse și cu el, magistratul. Cel de-al doilea stih se lega de faptul că Docilul, însurîndu-se cu ea, își atrăsese el însuși nenorocirea. Și cel de-al treilea vers lăsa să se străvadă că femeia era aceea care pusese la cale uciderea soțului. Însă cel de-al patrulea vers, care trebuie să fi continuat cheia întregului poem, nu părea să aibă

* 170–476 î.e.n.

vreun sens. Docilul şi nevastă-sa erau căsătoriţi, ce putea fi mai firesc decît să se petreacă între ei relaţiile conjugale cuvenite ?

La lumina pîlpîitoare a lumînărilor, magistratul a chibzuit îndelung la acest stih, dar nu a izbutit să ajungă la o lămurire demnă de crezare. Cînd a bătut cel de-al doilea ceas al nopţii, s-a simţit mai liniştit şi foarte obosit. De aceea, şi-a strîns veşmintele aproape de trup şi s-a întins pe pat să doarmă. Apoi, tocmai cînd el moţăia furat de somn, a văzut că intră în sală un bătrîn, cu o barbă albă. Noul venit l-a salutat pe magistrat ca pe egalul său.

— Prea Cinstitul Magistrat a avut o zi grea, i-a spus, şi nu văd de ce aţi rămîne în locul acesta singuratic ? Veniţi cu mine la ceainărie să sorbim împreună o băutură înmiresmată şi în vremea aceasta să ascultăm flecăreala oamenilor aflaţi acolo.

Magistratul s-a gîndit că bătrînul îi părea foarte cunoscut, dar deocamdată nu avea de unde să-l ia. Găsind că este neplăcut să arate că uitase cine era celălalt, s-a grăbit să se scoale şi să-l însoţească în stradă.

Afară, o mulţime forfotind umplea încă străzile. Ei au trecut printr-un număr de locuri foarte umblate şi în cele din urmă au ajuns la o ceainărie mare, pe care magistratul nu şi-o putea aminti să o fi văzut vreodată. Bătrînul l-a poftit să intre. Numele ceainăriei, încrustat în aur, era „Pavilionul Anchetelor". Înăuntru s-a pomenit într-o curte largă ; într-un colţ se deschidea un pavilion pe şase laturi. Acolo, aşezaţi în jurul unor mese mici, clienţii tăifăsuiau şi sorbeau ceai. Ei, doi, au urcat treptele pavilionului şi au luat loc la o masă liberă. Privind în jur, magistratul a luat seama că pavilionul era făcut după un gust cum nu se poate mai subţire. Pereţii lui erau alcătuiţi din grilaje complicate, iar grinzile acoperişului şi stîlpii erau împodobiţi cu plăci de lac negru, gravate cu citate din opere clasice şi versuri înscrise în auriu. Atenţia i-a fost atra-

să cu deosebire de două versete poetice puse acolo la vedere şi ele l-au nedumerit peste măsură. Într-un anume fel, versetele acestea îi păreau familiare, însă nu putea să-şi amintească în ce carte le citise. Stihurile sunau aşa :

„Pe urmele pierdute-ale Copilului, coboară-se din pat ;
De firul multor lucruri încîlcite, cine-a făcut-o a dat.
De îl întrebi pe Yao Fu ce se ascunde oare în ghicit
Se dovedeşte greu să-l vezi pe omul din Sichuan, descoperit".

Versurile acestea l-au pus pe gînduri pe magistrat.

— Oricine se poate aştepta ca pe pereţii unei ceainării să găsească bine cunoscutele versuri închinate de poeţi celebri delectărilor dăruite de băutul ceaiului, a glăsuit el. De ce a fost pus un astfel de poem aici ? E vorba de persoane istorice care trebuie să fie cu totul străine celei mai mari părţi a oaspeţilor, care vizitează în mod obişnuit locul acesta, ba pe deasupra versurile nici nu se pot scanda ca lumea.

— Observaţiile dumitale, a răspuns zîmbind bătrînul, sînt cum nu se poate mai nimerite. Cine să ştie dacă aceste versuri au fost puse aici nu pentru musafirii obişnuiţi, ci, dimpotrivă, pentru un asemenea învăţat cum eşti dumneata ? Într-o bună zi, poate că vei da de rostul lor.

Magistratul nu a prea priceput şi tocmai se întreba dacă ar fi nepoliticos să stăruie pe lîngă bătrîn să îl lămurească mai bine, cînd, deodată, urechile i-au fost umplute de un dăngănit îngrozitor de gonguri şi de sunetele stridente ale unei muzici care mai-mai că îi spărgeau timpanele. Ridicîndu-şi privirea, a văzut că pavilionul ceainăriei dispăruse ca prin minune şi că el se afla de astă dată într-un teatru, chiar în mijlocul mulţimii zgomotoase de spectatori.

Pe scenă avea loc un număr de acrobaţie şi erau acolo tot felul de dansatori cu suliţa, înghiţitori de săbii, jongleri şi cîţi alţii. Între acrobaţi, privirile i-au fost atrase îndeosebi de o femeie ca la vreo treizeci de ani. Ea stătea culcată cu partea de sus a spatelui pe un taburet înalt. Ţinea picioarele ridicate şi pe ele cumpănea un vas uriaş de lut, făcîndu-l cu tălpile să se învîrtească precum o roată. Apoi un tînăr arătos s-a apropiat de taburet şi i-a zîmbit femeii. Ea a părut foarte bucuroasă la vederea lui şi, dîndu-i vasului o lovitură cu piciorul, l-a aruncat în aer. Pe dată a sărit în picioare cu o iuţime uimitoare şi a prins cu mîna dreaptă vasul, pe cînd el cădea spre pămînt.

— Aşadar, ai venit din nou, bărbate ! i-a spus cu un surîs tînărului, după ce şi-a încheiat numărul.

Atunci o copilă de doisprezece-treisprezece ani, s-a căţărat dinăuntrul vasului pe gura lui şi, tîrîndu-se spre omul cel tînăr, i s-a agăţat de robă, oprindu-i calea spre femeie. Tocmai cînd cei trei se sfădeau, mulţimea spectatorilor s-a topit dintr-o dată, scena a rămas pustie şi magistratul s-a pomenit stînd acolo, de unul singur. Înainte ca el să aibă vreme să se minuneze, s-a ivit ca din pămînt lîngă el bătrînul cu barba albă.

— Ai văzut abia primul act, i-a spus, dar nu şi pe cel de-al doilea ! Haide cu mine degrabă !

Fără să-i lase timp să-l mai întrebe ceva, l-a luat cu el şi l-a dus într-un loc care părea un cîmp părăsit şi înţesat de buruieni. Se lăsase o ceaţă groasă pe care o tăiau, vînturîndu-se încolo şi încoace, păsări nepămîntene. Din cînd în cînd, cei doi dădeau peste cîte un cadavru zăcînd printre buruieni. Curînd au ajuns lîngă un leş gol, de culoare verzuie. O năpîrcă de un roşu aprins a ieşit din una din nările cadavrului şi a început să se tirască spre magistrat. Acesta s-a înfricoşat grozav şi întreg trupul i-a fost scăldat de sudoare ; atunci s-a trezit.

Era tot în patul său din sala templului şi a auzit

răsunînd de afară gongul pentru cel de-al treilea ceas al nopții. S-a ridicat în capul oaselor și a rămas astfel cîtva timp, străduindu-se să-și adune gîndurile. Gura îi era ca iasca, de uscată, așa că l-a strigat pe sergent. Acesta a adus soba pentru ceai, a preparat licoarea fierbinte și i-a umplut o ceașcă.

— Prea Cinstitul Magistrat a stat aici aproape toată noaptea. Ați dormit măcar un pic ? a întrebat sergentul, după ce magistratul s-a mai potolit.

— Da, am dormit ceva, a răspuns magistratul, dar sînt încă foarte răvășit. Tu ce ai visat ?

— Să vă spun adevărul, Prea Cinstite Magistrat, în zilele acestea din urmă am fost așa de ocupat alergînd încolo și încoace pentru cazurile astea și atît de supărat pentru necazul în care ați intrat, că am dormit buștean. Și dacă oi fi avut vreun vis, nu îmi pot aminti chiar nimic din el ! Însă poate că Prea Cinstitul Magistrat a fost ceva mai norocos.

Eminentul Umanist i-a povestit atunci totul, de-a fir a păr, luînd-o de la consultarea beților de ghicit pînă la visul ciudat pe are îl avusese. A ridicat iarăși cartea de prorocit și i-a citit cu glas tare poemul pe care îl găsise în ea.

— De obicei, a spus sergentul, dezlegările date în cărțilea astea sînt întortocheate și ascunse. Dar cu toate că sînt un om necitit, înțelesul de aici mi se pare limpede. Eu nu mă duc cu lămurireă pînă la vechea poveste de care se leagă poemul, dar iau vorbele așa cum sînt. Așadar, primul vers zice de-a dreptul de ultimul ceas al întunericului dinainte de zori. Asta e cel mai liniștit răgaz al nopții și atunci este timpul la care îndrăgostiții ascunși se furișează din casa iubitelor. Versul al patrulea cu desfătările amoroase nu ține la dragostea dintre soți, ci la legătura tainică a numitei Zhou cu iubitul ei. Dumneavoastră ați socotit de la bun început că trebuie să existe o asemenea persoană. Prin urmare, poemul ne destăinuie că iubitul a fost de față cînd s-a făptuit crima și cumva chiar a ajutat la ea. Asta

s-ar potrivi şi cu socoteala timpului. Ştim că bătrîna, fiul ei şi soţia lui au luat, după ce s-au întors de la curse, o masă bogată. Apoi au băut şi au discutat o vreme. Cînd Docilul s-a plîns de dureri de stomac, trebuie să fi fost destul de tîrziu în noapte. Atunci bătrîna i-a spus norei să-i ducă fiul la culcare. În urma lor, ea a dereticat, şi-a făcut pregătirile de culcare şi cînd a fost trezită de ţipătul fiului său, era cum nu se poate de tîrziu. Aşadar, nu s-ar fi putut ca iubitul tinerei Zhou, venit pe la al treilea ceas al nopţii, să fi fost surprins de soţ? Cam aşa cred că s-au petrecut lucrurile.

— Ai multă dreptate în ceea ce spui, a încuviinţat magistratul. Presupun şi eu că a fost o a treia persoană, la mijloc, fiindcă altfel femeia nu ar fi avut nimic de cîştigat, ci totul de pierdut, omorîndu-şi bărbatul. Dar eu am fost sigur că ea va mărturisi şi astfel am fi aflat cine era iubitul ei şi ce rol a jucat el în omor. Judecînd aşa, nu am făcut nici o încercare să dau de urma acestui om. A fost o greşeală cruntă. Acum însă este chiar mai însemnat să-l găsim pe el, pentru că, în punctul în care am ajuns, el este singurul care poate să ne vorbească de felul cum a fost săvîrşit omorul. Dar cum să-l aflăm?

— Lucrul ăsta, a spus Tornetul, nu este prea greu. Cînd o să vă întoarceţi la Yamen, puneţi-le în libertate pe bătrînă şi pe văduvă. Apoi vom trimite pe ascuns oameni pricepuţi să urmărească îndeaproape casa bătrînei, mai cu seamă în ultimele ore dinaintea zorilor. Iubitul ăsta al văduvei este negreşit pe undeva prin jur şi cînd va auzi că ea e acasă, va căuta s-o întîlnească mai devreme sau mai tîrziu. Şi atunci o să punem mîna pe el.

Magistratul a fost foarte mulţumit de ce au pus la cale şi l-a lăudat pe sergent pentru lămuririle lui înţelepte şi iscusite. Apoi l-a întrebat ce credea despre vis.

— Cînd v-aţi rugat aici, a întrebat Torentul,

v-aţi gîndit numai la uciderea lui Bi Docilul. ori şi la dubla crimă din satul Şase Li ?

— La drept vorbind, a răspuns magistratul înainte să mă duc la culcare, mi-au venit în minte din nou întîmplările amîndouă. Însă nu am izbutit să pricep ce legătură poate avea visul meu cu unul sau altul din cazuri.

— Trebuie să mărturisesc, a spus sergentul, că visul acesta îmi este şi mie întunecat. Ar avea cumva bunătatea, Prea Cinstitul Magistrata să îmi recite iarăşi versurile pe care le-a văzut în pavilionul ceainăriei ? Era ceva în ele despre un copil şi despre un pat.

Magistratul a zîmbit.

— Tu nu cunoşti contextul. Uite, am să-ţi istorisesc o întîmplare din antichitate.

Dacă vreţi să aflaţi ce i-a istorisit magistratul. citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 12

UN VERS ÎNDREAPTĂ BĂNUIALA NEDREAPTĂ ; ARMĂSARUL ARE O ÎNTÎLNIRE SURPRINZĂTOARE

Se spune că magistratul şi-a dat seama că sergentul nu cunoştea aluzia literară cuprinsă în poem şi a spus cu un zîmbet :

— Cuvîntul „copil" de aici este un nume. În vremurile străvechi, trăia odată un înţelept al cărui prenume era Xu, iar porecla „Copilul". În acelaşi ţinut unde trăia înţeleptul, se afla un anume domn care avea o mare veneraţie pentru el şi ori de cîte ori trebuia să ia o hotărîre, îl invita pe înţelept la el acasă să îl consulte. El aşezase un pat mare în sala principală a casei sale, chiar pentru Xu şi nimănui în afara acestuia nu îi era îngăduit să stea pe el. Ca urmare, povestea lui Xu şi a patului său este adesea pomenită pentru a înfăţişa cum obişnuiau anticii să-şi cinstească înţelepţii. Dar eu nu reuşesc să înţeleg cum poate avea aceasta vreo legătură cu unul sau cu altul din cele două cazuri.

— Prea Cinstite Magistrat, a intrat în vorbă sergentul, mi se pare că nu este nici o îndoială în privinţa înţelesului. Versul din carte ne arată cum trebuie să căutăm urma iubitului văduvei Zhou. Aşadar, există o directă legătură între versul ăsta şi primul stih al lui ; este limpede că vrea să ne spună că iubitul cu pricina poartă prenumele Xu.

Acum, ar putea Prea Cinstitul Magistrat să-mi spună mai departe despre Yao Fu, amintit în cel de-al doilea vers ?

— Cel de-al doilea vers, a răspuns magistratul, este destul de clar. Yao Fu, cu porecla Shao Yong, era un învăţat de mare prestigiu în ştiinţa prorocitului. Aşa că asta se potriveşte perfect cu presupunerea noastră că ucigaşul din satul Şase Li este neguţătorul care s-a făcut nevăzut, fie că o fi acum ascuns pe aici de băştinaşii din Sichuan, fie că a fugit în această provincie. În orice caz, ne va folosi dacă tu şi oamenii tăi veţi şti asta şi veţi fi cu luare-aminte de îndată ce întîlniţi în timpul cercetărilor voastre pe cineva care vorbeşte cu accent din Sichuan.

— Negreşit, a spus sergentul, că asta e lămurirea cea adevărată. Prin urmare, ne-a mai rămas doar acrobata care cumpănea vasul de lut şi cîmpul de leşuri. Aceste lucruri pot fi luminate în atît de multe feluri, încît nici eu nu ştiu de unde să încep. Poate că o să prindem rostul lor într-o fază următoare a investigaţiilor noastre.

În vreme ce magistratul şi sergentul erau cufundaţi în aceste dezbateri, licărirea roşie a zorilor începuse deja să crească în ferestre şi, curînd după aceea, lumina mare a zilei a umplut sala. Magistratului îi pierise cu totul somnul, aşa că s-a sculat din pat şi şi-a pus în rînduială veşmintele. Stareţul aşteptase pînă atunci pe coridor şi cînd a aflat că magistratul s-a sculat, a intrat degrabă în sală şi i-a urat bună dimineaţa. După ce s-a rugat înaintea altarului, el i-a cerut unui călugăr tînăr să încăl-

zească apă pentru dichisul de dimineață al magistratului și să aducă și o ceașcă plină cu ceai fierbinte. După întoarcerea călugărului, magistratul și-a spălat fața, și-a clătit gura și și-a pieptănat părul. În această vreme, sergentul a sfîrșit de împachetat lucrurile și i-a dat starețului bocceaua ce o făcuse, să o țină în templu pînă ce magistratul avea să trimită pe cineva după ea. Pe deasupra, el i a poruncit cu mare asprime starețului să nu lase să-i scape nici o singură vorbă despre noaptea lor petrecută la templu.

Cînd a ajuns la Yamen, magistratul l-a aflat pe Mintosul așteptînd în cabinetul său particular. Mintosul l-a întrebat nerăbdător pe Torentul dacă șederea lor la templu fusese norocoasă și sergentul i-a istorisit pe scurt tot ce se întîmplase.

Era o dimineață frumoasă și magistratul, servit de sergent și de Mintosul, a luat micul dejun afară, în curtea din fața cabinetului său particular. După dejun, i-a poruncit lui Torentul să plece cu mesagerul de serviciu din ziua aceea în satul Floarea Imperială și să-l aducă pe gardianul Zglobiul. Apoi i-a pus pe scribi să se apuce de treburile zilei.

După amiază, sergentul s-a înapoiat însoțit de gardian, ducîndu-l direct în cabinetul particular. Gardianul l-a salutat respectuos pe magistrat și a rămas în picioare.

— Dacă nu putem să descoperim felul în care a fost ucis Bi Docilul, a început magistratul, acest fapt îmi va aduce nu numai mie rușinea, dar și ție, gardianul tîrgului. Socotesc de aceea că ai fost foarte ocupat în ultimele zile căutînd să dai de noi fire ale cazului. Vorbește răspicat ce ai făcut în tot acest timp și de ce m-ai silit să trimit după tine ? De ce

nu ai venit aici să-mi raportezi, din chiar propriul imbold ?

Zglobiul s-a grăbit să îngenuncheze şi să-şi lovească fruntea de cîteva ori de duşumea.

— Nevrednica mea persoană, a zis, s-a îngrijit cu cercetările ziua şi noaptea, fără să îşi îngăduie nici o clipă de răgaz. Dar pînă acum nu am dat nici măcar de o singură urmă şi de aceea nu văd cum ar putea fi dus la bun sfîrşit cazul.

— Deocamdată, a spus magistratul, vom înceta să mai vorbim despre dezlegarea acestui caz şi nici nu vom merge mai departe să dăm la iveală neglijenţa dumitale. Dar vreau să aflu mai multe despre situaţia din tîrgul tău. Cîte familii trăiesc acolo şi cîte din ele poartă prenumele Xu ?

— În tîrg sînt vreo trei sute de familii şi între ele sînt aproape zece cu numele de Xu. Despre care familie Xu doreşte Prea Cinstitul Magistrat să afle mai multe ? Am să mă înapoiez pe dată în sat şi am să fac cercetările trebuincioase.

— Cap sec ce eşti, a strigat magistratul, dacă aş fi ştiut despre care Xu vreau să aflu, l-aş fi avut de mult aici pe omul meu, pentru interogatoriu. Tot ce cunosc e că un ins cu prenumele Xu este amestecat în cazul nostru şi cumva el a fost complice la crima săvîrşită de văduvă. Dacă izbutesc să dau de urma acestui om, cazul este ca şi dezelgat. De aceea, eu te întreb acum dacă vreunul dintre acei oameni numiţi Xu din tîrgul tău au vreo legătură cu Bi Docilul ori cu familia lui.

— Trebuie să vă spun, a vorbit gardianul după ce a chibzuit adînc, că nu ştiu nimic despre prietenii şi cunoscuţii mortului. Dar avem noroc că nu sînt mulţi oameni cu prenumele Xu pe la noi. Dacă Prea Cinstitul Magistrat îmi dă voie să mă întorc în tîrg, am să mă pun cu mare grijă pe cercetat.

— Prin urmare, a spus magistratul, asta crezi tu că ar fi calea cea mai bună ! Ei bine, lasă-mă să-ţi arăt că în felul acesta vom face negreşit şi

cum nu se poate mai bine ca bănuielile noastre să iasă la lumină, iar omul nostru se va ascunde în gaură de şarpe. Aşa că nu merge să te învîrţi p- acolo, cercetînd pe faţă. Întreabă-i întîi, pe de o parte, pe oamenii care locuiesc în vecinătatea familiei Bi. Şi numaidecît cei dai de cel mai mic semn, vino degrabă aici să-mi raportezi. Apoi am să am eu grijă de restul.

După asta, i-a spus gardianului să plece şi le-a ordonat lui Torentul şi Mintosul să se ducă şi ei în aceeaşi seară în tîrgul Floarea Imperială, numaidecît ce se va întuneca. Şi-a sfătuit oamenii să-l urmărească îndeaproape şi în taină pe gardian, ca să vadă cum are să îşi ducă la îndeplinire însărcinarea. Pentru aceasta, ei trebuiau să găsească o ascunzătoare în vecinătatea casei Bi şi să vegheze acolo toată noaptea.

Magistratul avea o părere destul de proastă despre gardianul Zglobiul şi nu era cîtuşi de puţin bucuros că era nevoit să se folosească de el pentru astfel de cercetări discrete. Numai că, de cînd cu ancheta, sătenii ajunseseră să-i cunoască prea bine pe Torentul şi pe Mintosul. Se temea că bănuitul, aflînd că ajutoarele magistratului întrebau despre un om pe nume Xu, şi-ar fi luat negreşit picioarele la spinare. Ba mai mult, cercetările de felul acesta făceau parte din îndatoririle obişnuite ale gardianului, aşa că şi dacă se ocupa el de ele, oricît de stîngaci, presupusul vinovat nu avea neapărat să le lege de cercetarea crimei. Însă magistratul era încredinţat că totuşi trebuia ca sergentul şi Mintosul să nu-l piardă din ochi pe gardian şi la nevoie să-i sară în ajutor. Apoi el voia să vadă în acelaşi timp dacă Zglobiul îşi neglija cu adevărat îndatoririle ori era de-a dreptul prost.

Cînd magsitratul a încheiat cu toate chestiunile de rutină ale zilei, noaptea deja căzuse. El a cerut să i se aducă lumînările şi, rămas singur în cabinetul său particular, s-a apucat să pună la

punct nişte treburi care se strînseseră în zilele din urmă. Pe urmă a luat cina tot acolo şi, tocmai îl cuprinsese o aţipeală dulce, cînd a fost speriat de nişte bătăi în fereastră.

Înainte ca el să deschidă ochii, Lungilă şi Armăsarul se aflau deja în cameră.

— Am dat de un fir, a vorbit Armăsarul, însă este destul de greu să-i preţuim însemnătatea adevărată. N-am putut să aflăm mai multe în această privinţă, fiindcă puteam să intrăm în bucluc şi atunci am hotărît să ne întoarcem întîi aici pentru a vă raporta şi a primi alte instrucţiuni.

— Vorbiţi-mi despre ce aţi aflat, vitejii mei, a spus magistratul Di, ca astfel să putem cîntări împreună lucrurile.

— După ce am primit îndrumările dumneavoastră, a zis Lungilă, am colindat ţinuturile de ţară, el din partea de răsărit şi miazăzi a judeţului, eu dinspre apus şi miazănoapte. Am iscodit pretutindeni, cu mare grijă. Acum cîteva zile, la căderea nopţii, am ajuns la un pod şi am hotărît să înnoptăm într-unul din micile hanuri care se aflau îngrămădite pe malul apei. Acolo, am luat parte la o discuţie întîmplătoare, cu alţi oaspeţi, şi în timpul ei, unul a spus ceva despre crima din satul Şase Li, şi cei doi prieteni ai lui au zîmbit şi au dat din cap, cu înţeles. Le-am spus că şi eu sînt negustor de piei. Am adăugat că eram cît se poate de curios în privinţa crimei, fiindcă un alt negustor din breasla noastră stătuse în hanul acela din satul Şase Li. Atunci ei şi-au slobozit gurile şi au spus că, devreme ce eram frate de negustorie cu ei, nu aveau de ce să se teamă că povestea lor va răsufla mai departe. În ziua ce a urmat crimei, călătoreau într-o căruţă mare, pe drumul spre satul Şase Li şi au întîlnit un individ înalt ca la vreo treizeci de ani, care venea dinspre sat, împingînd un căruţ învîrfuit cu baloturi. Omul părea nespus de grăbit şi ar fi vrut să treacă de ei fără să le adreseze nici puţinele

vorbe care sînt schimbate în semn de politeţe pe drum. Numai că atunci cînd a fost să treacă prin dreptul lor, din întîmplare, căruţul i s-a izbit de căruţa lor şi astfel roata stîngă i s-a desprins de pe osie, iar baloturile au căzut în noroi. Ei s-au aşteptat din partea lui să sară pe ei, cu pumnii sau cel puţin să le tragă o mamă de înjurături. Dar nicidecum, individul nu a scos nici un cuvinţel, ci degrabă şi-a pus la loc roata şi s-a apucat să-şi culeagă baloturile. Unul din ele se desfăcuse şi s-a putut vedea că era ticsit cu mătase naturală. El a îndesat-o iute în balot şi a murmurat cîteva cuvinte de iertare şi, după ele, şi-au dat seama că el vorbea limba Huzhou. Apoi omul s-a zorit să plece. Mai tîrziu, cînd au auzit despre crima din satul Şase Li, au ştiut sigur că individul acela nu era altul decît ucigaşul. Aflînd eu această întîmplare, am început să mă interesez de drumul acela, cînd m-am pomenit şi cu Armăsarul că trage la acelaşi han. A doua zi, în zori, am pornit împreună pe drumul pe care o luase individul acela. După trei-patru zile, am ajuns într-un sat mare, la graniţa judeţului. Drumul era blocat de mai mulţi ţărani, care strigau şi înjurau cît îi ţinea gura ; erau înghesuiţi în jurul unui căruţ care scăpase dincolo de drum şi distrusese o parte din recolta de orez. Ne-am alăturat unui grup de privitori ce se ţinea ceva mai singuratic şi ce ne-a fost dat să vedem ? În căruţ stătea in picioare un tînăr căruia nici că-i păsa de mulţimea ameninţătoare. El înjura cu sete, de parcă oamenii n-ar fi fost altceva, în faţa lui, decît o ceată de purici. Striga că străbătuse toată împărăţia, de la miazănoapte la miazăzi, că avusese peripeţii fără număr şi că nu îi era frică de nimeni pe lumea asta. „Dacă i-am pricinuit vreo stricăciune ogorului vostru, a încheiat el, în cel mai bun caz nu preţuieşte mai mult de două leţcaie. Însă dacă mă lăsaţi să trec şi mă luaţi cu binişorul, vorbindu-mi frumos şi pe îndelete, am să vă dau nişte mătase

naturală ca să vă despăgubesc. Dar de vă arde de bătaie, foarte bine, o s-o aveți!". Atunci el a țișnit din cărut în mijlocul lor și cu pumnii goi a pornit un adevărat atac. Numaidecît mai mulți țărani înarmați cu sape și seceri au alergat în ajutorul prietenilor lor. Însă lunganul s-a năpustit înaintea lor, a smuls o sapă din mîinile unuia din adversari și le-a strigat numai să îndrăznească cineva să i-o ia.

Astfel a împrăștiat mulțimea și apoi, dintr-o singură mișcare, și-a adus iarăși căruțul pe drum și și-a reluat călătoria. Noi l-am urmat la o oarecare depărtare, pînă ce a ajuns la un centru negustoresc destul de mare, în tîrgul numit Două Tărîmuri*. Acolo, a închiriat o cameră în unul din hanurile locului. Noi am aflat de la hangiu că avea de gînd să rămînă acolo cel puțin o săptămînă ca să-și vîndă marfa. Fiindcă era dincolo de județul nostru, ne-am gîndit că dacă încercam să-l arestăm acolo, puteam să dăm de supărări cu autoritățile din partea locului, mai ales că ne lipsea dovada directă că individul era criminalul pe care îl căutam noi. Cum avea să rămînă acolo cel puțin o săptămînă, ne-am grăbit a ne întoarce aici să-i raportăm Prea Cnstitului Magistrat și să primim noi îndrumări.

Magistratul s-a bucurat în inima lui și se gîndea la un plan prin care să pună mîna pe criminal.

Dacă vreți să știți ce s-a întîmplat, citiți capitolul următor.

---

* Shuan Tu

CAPITOLUL 13

MAGISTRATUL POPOSEȘTE ÎN TÎRGUL DOUĂ TĂRÎMURI ; NEGUSTORUL DE MĂTĂSURI ÎȘI JOACĂ SOARTA

Se spune că Eminentul Umanist a fost nespus de încîntat la auzul acestei înștiințări.

— Sîntem aproape de dezlegarea cazului, aceasta trebuie să fie omul căutat.

Numai că Lungilă s-a grăbit să-l temperează, arătînd că putea fi foarte bine o potrivealâ. Atunci magistratul le-a povestit visul pe care l-a avut la templu. Le-a recitat strofa pe care o văzuse în pavilionul ceainăriei și le-a atras atenția că numele tîrgului Două Tărîmuri era apropiat de înțelesul limpede al prorocirii sau ghicitului prin oracol.

— Îmbrăcați-vă în alte haine, le-a spus, și ne vom așterne la drum toți trei, spre tîrgul Două Tărîmuri. Acolo vom închiria o cameră în cel mai mare han și vom căuta să aflăm cine este cel mai de vază negustor din ținut. Apoi voi vă veți duce să-i faceți o vizită și îi veți spune că eu sînt reprezentantul unei bogate companii de mătase din Beijing și că mă aflu în drum spre Huzhou să cumpăr o cantitate mare de mătase naturală, pentru prelucrarea brocartului de Beijing. Dar, fiindcă am bolit pe drum, mi-e foarte teamă că nu voi fi în stare să ajung înainte ca vremea mătăsii să se încheie și că aș alege să întrerup călătoria în cazul în care aș putea cumpăra aici mătase la un preț mulțumitor. Aceasta va fi o propunere care îi va surîde și el se va apuca negreșit să strîngă toată mătasea naturală pe care poate pune mîna în localitate. Restul lăsați în seama mea.

Știind că va lipsi după cîte se părea mai multe zile, el a pus la punct chestiunile ce se cereau rînduite și pe deasupra a întocmit un raport amănunțit

către superiorii săi. Apoi l-a chemat la el pe gardianul-custodele închisorii și i-a pus în mîini peceţile Yamen-ului, dîndu-i în sarcină să se îngrijească în numele lui de toate treburile obișnuite, atîta vreme cît el va lipsi și l-a înștiinţat pe scurt de călătoria ce avea să o facă în tîrgul Două Tărîmuri. A adăugat că va lipsi cel puţin zece zile și că spera să fie înapoi în cel mult două săptămîni.

A terminat cu toate cînd se făcuse deja destul de tîrziu, așa că s-a odihnit în cabinetul său particular. La al cincilea ceas* a fost în picioare, îmbrăcat în haine de tîrgoveţ obișnuit. S-a așezat la masa sa de lucru și a redactat un document adresat magistratului din judeţul vecin. A ascuns apoi hîrtia la pieptul său. A luat la el o sumă de arginţi. Cînd a părăsit Yamen-ul împreună cu Lungilă și Armăsarul, era încă întuneric și nu i-a văzut nimeni. Au mers mai mult pe lumina zilei și după trei sau patru zile de drum făcut în litiere închiriate, au ajuns în tîrgul Două Tărîmuri. Armăsarul aflase că cel mai mare han îl ţinea un anume Zhang Al Șaselea. Așadar, magistratul i-a trimis pe slujbași înainte, el aștebtînd în litieră la marginea așezării.

— E cineva înăuntru ? a strigat Armăsarul, ajuns la poarta hanului. Noi am venit din Beijing, iară stăpînul nostru este un mare negustor de mătăsuri ! Aveţi camere și pentru noi ?

Auzind ce oaspeţi de seamă se opriseră în pragul lor, servitorul s-a grăbit să deschidă poarta și i-a poftit să intre. El i-a încredinţat că puteau să își aleagă singuri ce camere le plăceau. Apoi i-a întrebat de bagaje și Armăsarul i-a răspuns că litierele și bagajele lor așteptau la marginea tîrgului. După ce l-a îndemnat pe Lungilă să meargă acolo împreună cu servitorul și să-l conducă la han pe magistrat, Armăsarul a trecut pragul hanului. Hangiul a ieșit în curte să-l salute și chiar i-a arătat

* Ora Tigrului, între trei și cinci dimineaţa. Singurul timp din noapte aflat sub semnul bărbătesc Yang.

camerele de oaspeți. El a ales două camere curate și a vegheat ca servitorii să pună totul în bună rînduială. Apoi a ieșit la poarta din față, unde tocmai sosise magistratul. În vreme ce Lungilă și servitorul au coborît bagajele, Armăsarul a plătit purtătorii litierelor și l-a condus pe magisrat în camera lui. Tot el a poruncit ceai fierbinte pentru magistrat. După ce oaspeții s-au spălat, hangiul a intrat pentru o vizită de curtenie.

— Am venit să întreb, a spus el politicos, de numele preacinstitului oaspe. Am auzit că este din Beijing. Încotro merge ? Hanul meu mijlocește tot felul de afaceri și sînt totdeauna onorat de protecția negustorilor care trec pe aici. Pe deasupra, bucătăria noastră poate mulțumi orice gust, în privința oricărui fel de bucate și a băuturilor pe alese !

— Vin din partea unei mari companii de mătase din Beijing. Am plecat de acasă de aproape o lună și urmărim să mergem prin acest loc în Huzhou, să cumpărăm mătase. Dar uite că, din nefericire, m-am îmbolnăvit pe drum și am sosit aici abia azi. Acum mie mi-e cam teamă că nu voi fi în stare să ajung la Huzhou înainte ca sezonul pentru mătase să se încheie. Totuși, fiindcă marile drumuri ale mătăsii, de la miazănoapte și de la miazăzi se încrucișează aici, nădăjduiesc să pot lua mătasea din tîrgul dumneavoastră. Cum stă negoțul cu mătasea naturală ?

— Locul ăsta, a spus hangiul, este la ceva depărtare de Huzhou, însă noi ne ținem la zi cu mersul prețiii de acolo. Oamenii zic că primăvara a fost neobișnuit de blîndă, așa că este o mare bogăție de mătase naturală acolo. O sută de *liang* se vînd pe doară treizeci și patru-treizeci și cinci de *liang* de argint. Prețul prețiii noastre este de aproape treizeci și opt—treizeci și nouă de *liang* de argint. Dacă se are în vedere că de la Huzhou pînă aici îți ia o lună bună și dacă se pun la socoteală și cheltuielile drumului, atunci pînă și pentru mine e limpede că prețul local este cu adevărat ieftin.

— Pentru că prețul mătăsii nu pare să fie aici mult prea mare, aș putea să vă mai cer să mă înfățișați cuiva care e dispus să vîndă și atunci vom vedea dacă putem face tîrgul. Dacă pot să cumpăr de aici tot ce am nevoie, asta mă va scuti de un drum lung.

Înțelegînd că se află în fața unui negustor bogat hangiul a fost foarte încîntat la auzul acestor vorbe, fiindcă nu numai că putea să scoată un cîștig bun ca mijlocitor în această învoială, dar i-ar fi avut, de asemenea, pe negustorul cel bogat și pe oamenii săi oaspeți cîteva zile, alegîndu-se cu niște arginți frumoși pe camere și pe mîncare.

El a făgăduit bucuros să facă tot ce îi va sta în puteri și s-a interesat de numele negustorului.

— Numele meu de familie este Liang, iar prenumele personal Digong. Pînă acum mi-am făcut negoțul în Beijing. N-am fost niciodată plecat. Numai că anul acesta s-a prăpădit vechiul reprezentant și patronul m-a numit pe mine în locul lui. Dacă aș putea încheia afacerea aici, nu mai fac alt drum.

Hangiul și-a luat rămas bun, după ce i-a poruncit servitorului să aducă de-ale gurii și să-i ceară bucătarului să pregătească un ospăț bun.

La terminarea mesei, magistratul i-a spus lui Lungilă să rămînă în cameră, să păzească bagajele. El a plecat însoțit de Armăsarul la hangiu și l-a întrebat dacă ar vrea să-i însoțească.

Hangiul s-a grăbit să iasă din spatele tejghelei sale, zicînd că ar fi bucuros să le fie călăuză. El i-a condus pe niște ulițe întortocheate la un centru comercial aglomerat. Și pe o parte și pe cealaltă a uliței erau prăvălii. Locul arăta foarte înfloritor.

— Domnule Zhang, a spus o slugă, poftiți vă rog înăuntru cu prietenii dumneavoastră. Stăpînul meu lipsește acum dar urmează să se întoarcă dintr-o clipă în alta.

Magistratul s-a gîndit că avea noroc că negustorul era plecat, pentru că așa putea încerca să afle cîte ceva de la slujbași înainte de venirea lui.

— Cum nu avem alte treburi mai grabnice, nu

are rost să ne întoarcem, i s-a adresat el hangiului. Haide să luăm loc aici o vreme și să așteptăm întoarcerea patronului.

Intrînd în clădire, Eminentul Umanist s-a trezit într-o cameră largă, fără vreo tejghea ori alt mobilier, știut, de prăvălie. Pe una din laturi, lîngă perete, se aflau înșirate pînă sus tot felul de mărfuri. Pe latura cealaltă era o frumoasă masă pentru servit ceaiul. Masa era din lemn de esență tare, sculptat și avea și un rînd de scaune pe potrivă. Zidul văruit purta numele companiei, în vreme ce înștiințarea de sub nume spunea că aici aveau loc afacerile de schimb în tot felul de mărfuri de la miazănoapte și miazăzi.

Noii veniți s-au așezat la masa sculptată. Slujbașul i-a servit cu ceai. Pe cînd își spuneau obișnuitele politeturi, a reieșit că numele patronului era Lu Changpo, Val Înalt, și că familia lui locuia acolo din moși-strămoși. Slujbașul a vrut să știe mai îndeaproape despre treburile magistratului și din partea cărei companii din Beijing venea. Din fericire, magistratul și-a amintit că în zilele concursului pentru obținerea rangului de licențiat, din Beijing, trecea de fiecare dată prin fața unei mari companii numită „Demnitate și Strălucire". Astfel că i-a spus slujbașului că acesta era numele companiei sale. Slujbașul a zîmbit larg, satisfăcut.

— Aceasta este o companie renumită. Vă rog să mă iertați. Trebuia să vă fi tratat cu mai mult respect. Pe cînd bătrînul nostru patron mai era în viață, a încheiat multe afaceri bune cu firma dumneavoastră. Iar apoi, cînd afacerile în Beijing au înflorit din ce în ce mai mult, compania dumneavoastră și-a trimis împuterniciții direct în sud și nu s-a mai oprit nimeni aici. Cum se face de ați sosit iarăși la noi să cumpărați nătase ?

Magistratul a istorisit aceași poveste pe care i-o strecurase și hangiului. Încă nu o sfîrșise, cînd un om în vîrstă de patruzeci de ani a intrat în cameră. Hangiul s-a ridicat grăbit din scaunul său, zicînd :

— Patronul s-a întors.

După ce prezentările s-au încheiat, iar patronul Val Înalt a aflat despre planul magistratului, acesta a spus:

— Aţi sosit la noi cum nu se poate mai bine. Numai de cîteva zile a picat aici un negustor de mătăsuri cu numele Zhao. El este un vechi client al companiei mele şi mi-a dat baloturile sale de mătase să i le vînd. Dacă doriţi, puteţi arunca o privire la ele.

El l-a condus pe magistrat în partea cealaltă a camerei şi i-a arătat o grămadă mare de baloturi de mătase naturală. Magistratul le-a cercetat din priviri. A văzut că, în cea mai mare parte, ele purtau numele unei bine cunoscute companii din Huzhou, imprmat în caractere mari. Însă se aflau şi două baloturi care erau aşa de pline de noroi uscat, că numele firmei nu se putea descifra deloc. Lui i-a fost destul să înţeleagă numai dînd cu ochii de ele. El l-a îndemnat pe Armăsarul, sub pretextul că are mai mare pricepere, să examineze, îndeaproape baloturile, dacă nu cumva luciul nu era întru totul cum ar trebui să fie.

Armăsarul a priceput că magistratul descoperise ceva. S-a apropiat prin urmare de baloturi, dar întîi a desfăcut cîteva din cele curate şi numai apoi s-a întors la cele două acoperite cu noroi.

— Mătasea, a spus el, este de calitate foarte bună. Dar a fost supusă multă vreme umezelii de la drum. Pentru aceasta, luciul ei s-a pierdut. Dar mătasea din aceste două baloturi, cu toate că ele sînt un pic murdare, are totuşi luciul cuvenit. Dacă proprietarul se mai află aici, putem încerca să încheiem cu el un tîrg.

Magistratul a încuviinţat şi a adăugat că, dacă preţul era convenabil, putea cumpăra întregul lot. Apoi a întrebat dacă negustorul Zhao mai era în oraş. Patronul dornic să facă afacerea, i-a spus slujbaşului:

— Domnul Zhao se află acum la nişte jocuri de noroc în casa gardianului. Du-te acolo şi chea-

mă-l să vină numaidecît aici, pentru că avem o persoană care dorește să cumpere în întregime lotul de mătase naturală.

Slujbașul a plecat și hangiul și-a luat rămas bun la puțin timp după aceea. Se lăsa noaptea și de el era neapărată nevoie la han, pentru primirea noilor oaspeți.

Curînd slujbașul s-a întors cu un individ înalt. Armăsarul l-a recunoscut imediat pe tîlharul pe care îl urmărise zilele trecute împreună cu Lungilă.

Dacă vreți să știți ce a spus noul venit, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL 14

ARMĂSARUL SE PRINDE ÎNTR-O LUPTĂ CORP LA CORP ; FIDELUL SE MĂRTURISEȘTE LA ÎNTÎLNIREA FRAȚILOR DE CRUCE

Se spune că Armăsarul i-a făcut un semn tainic magistratului, dîndu-i de înțeles că acesta era omul pe care îl căutau.

Eminentul Umanist l-a privit cu atenție. Acela era un vlăjgan înalt de aproape un *zhang*[1]. Fața o avea oacheșă, lucioasă, cu ochii mici, ca de tigru, licărind iscoditori sub sprîncenele stufoase. Era înveșmîntat într-un fel de jachetă cu mîneci strînse și își purta roba suflecată deasupra pizioarelor, astfel că i se vedeau pantalonii. Mai purta încălțări cu talpă subțire, toate la un loc dîndu-i mai degrabă înfățișarea de hoț de codru, decît aceea a unui negustor cumsecade. Magistratul s-a gîndit în sinea sa : „Omul acesta este cu siguranță tîlhar. Așa arată un negustor de mătase ? Pe de altă parte, oamenii din Huzhou au o fire blîndă, sînt domoli, au hainele îngrijite, pe cînd acesta pare mai degrabă din ținuturile de la miazăzi". Totuși n-a spus nimic, așteptînd ca acela să se manifeste.

Îndată ce patronul a dat cu ochii de noul venit, s-a ridicat în picioare să-l salute și i-a spus cu un zîmbet :

— Se zice că dacă arzi de nerăbdare să vinzi un pui, e greu să afli omul care să-l vrea. Tu, oaspete, ai vrut să scapi cît mai repede de marfă, să-ți iei banii și să te întorci pe melagurile tale. Vroiai să vinzi, dar n-aveai cumpărător. Astăzi a apărut un negustor din Beijing și i-am spus povestea cunoscută Avînd în vedere prețul și făcînd eu doar pe

[1] Zhang, unitate de măsură de lungime, egală cu 3,33 m.

intermediarul, te-am chemat, . punîndu-vă față-n față.

Omul acela l-a măsurat pe magistrat din cap pînă-n picioare, apoi s-a așezat.

— Este foarte adevărat, a spus el apoi cu un zîmbet strîmb, că vreau să-mi vînd marfa. Însă mă tem că domul de față nu are nicidecum de gînd să cumpere ceva.

Răspunsul neașteptat al negustorului l-a luat pe nepregătite pe patron și el a spus în grabă :

— Domnule Zhao, vă țineți de glume ; ar trebui să știți prea bine ce gînduri am și să nu mi-o spuneți așa, în față, că vreau să vă înșel. Domnul de aici este împuternicitul companiei „Demnitate și Strălucire" din Beijing, o firmă cu o poziție foarte solidă, după cum o știe oricine în negustoria noastră.

Constatarea vlăjganului l-a uimit cît nu se poate de mult pe magistrat. El s-a gîndit că omul acesta, care ghicise de la prima privire că el nu era cîtuși de puțin negustorul drept care se dădea, trebuie să fie un observator neobișnuit de pătrunzător. Singurul lucru care îi mai rămăsese de făcut era să încerce să-l convingă că nu avea dreptate. Așa că s-a ridicat în picioare și i-a spus cu plecăciune adîncă :

— Vă rog, domnule Zhao.

Vlăjganul i-a răspuns numaidecît cu o plecăciune adîncă și i s-a adresat respectuos :

— Mărite Mandarin, vă rog să vă așezați din nou. Neînsemnata mea persoană a zăbovit prea mult în această vizită de curtenie, așa că vă rog stăruitor să mă iertați.

Un asemenea fel de a vorbi l-a uluit și mai mult pe magistrat, pentru că era cît se poate de limpede că omul acesta știa precis cine era el de fapt.

— Frate mai mare, i-a spus magistratul, de ce mi te adresezi așa ? Nu sîntem cu toții doar negustori ce nu vor decît să trateze ca egali ? Care este cinstitul dumitale nume ?

— Prenumele meu, a răspuns celălalt, este Zhao şi numele meu este Wanquan, Perfecţiune. Eu sînt un negustor mult umblat. Am străbătut împărăţia în lung şi-n lat şi pe deasupra sînt priceput în ştiinţa fizionomiei. Dar care sînt treburile grabnice care v-au adus pe Înălţimea Voastră pînă aici ? Aş putea să vă întreb respectuos care este preacinstitul dumneavoastră nume şi ce poziţie oficială aveţi în momentul de faţă ? Greşesc prea mult dacă presupun că sînteţi magistrat ?

Auzind aceste vorbe, magistratul s-a simţit foarte ruşinat pentru că reieşea clar că îşi făcuse foarte prost rolul de negustor. Oricum, era prea tîrziu să-şi urmeze jocul, aşa că i s-a adresat cu asprime :

— Frate Zhao, dacă ştii aşa de bine cine sînt, cu siguranţă că nu-ţi e străină nici pricina care m-a adus aici !

Zicînd aşa, i-a făcut lui Armăsarul un semn tainic. Acestat a sărit înainte, strigînd :

— Cîine de lele ce eşti, crezi că mai poţi scăpa cu fuga de aici ? Ei bine, magistratul nostru a venit chiar el după tine să te aresteze. Te vom tîrî în lanţuri la Yamen.

S-a postat în faţa uşii, pentru a-l împiedica pe Zhao să-şi ia tălpăşiţa şi s-a ghemuit pe vine în poziţia luptătorului gata să se arunce asupra vlăjganului. Patronului i s-a părut că visează urît, văzînd ce întorsătură neaşteptată luaseră lucrurile.

— Opriţi-vă, a strigat el. Negoţul e paşnic. Nu pot îngădui lupta aici.

Nici nu sfîrşise de vorbit, că Perfecţiune şi-a suflecat mînecile, a desfăcut larg braţele şi, ocărîndu-l pe magistrat şi pe Armăsarul, a ţîşnit spre ultimul iute ca o săgeată, ţintind o lovitură lungă în dreptul inimii ; el folosea figura de box numită „Un tigru sfîşie cu ghearele oaia". Dar Armăsarul a ocolit lovitura, retrăgîndu-se un pas spre stînga, un truc numit „Momirea tigrului dincolo de munte" ; în acelaşi timp, l-a lovit brusc cu două degete peste

brațul întins, chiar pe vîna din interiorul cotului. Brațul drept al vlăjganului a fost în acea clipă slăbit de puteri, atacul a lui a fost împiedicat și, pe cînd el încerca să-și reia poziția, Armăsarul și-a întărit victoria cu o lovitură fulgerătoare sub coaste. Acum Perfecțiune ajunsese să știe prea bine că avea în față un adversar încercat și a urmat lupta, nemaiabătîndu-se de la reguli. Folosîndu-și brațul slăbit pentru a-și apăra corpul, el a prins cu iuțime în mîna stîngă încheietura dreaptă a lui Armăsarul. Însă pînă să-i poată răsuci brațul și să-i tragă o lovitură cu piciorul, acesta i-a luat-o înainte, cît ai clipi din ochi, cu trucul numit „Pasărea își întinde aripile"; el a țîșnit în aer ca la un cot înălțime, smulgîndu-se astfel din încleștarea lui și țintindu-i totodată fața cu piciorul stîng. Numai că Perfecțiune se aștepta la această mișcare. El a plonjat iute sub Armăsarul, înainte ca acesta să cadă din aer și l-a aruncat cît colo pe dușumea, cu o bufnitură.

Văzîndu-și sergentul pus la pămînt, magistratul s-a gîndit că totul era pierdut și că criminalul le va scăpa. Chiar în clipa în care se întreba ce să facă, un om de vreo treizeci de ani, cu umeri mari ca de urs și cu mijlocul subțire ca de tigru, a dat buzna în prăvălie. El le-a aruncat doar o privire celor doi luptători și a strigat:

— Oprește-te, frate Perfecțiune! Acesta este unul dintre prietenii mei! Iar lui Armăsarul i-a spus: Frățioare, cum ai ajuns pînă aici? De ce te-ai încăierat cu unul de-ai noștri?

— Zicînd așa, el l-a ajutat să se ridice.

— Frate mai mare, i-a răspuns Armăsarul tot numai zîmbet, uite că ne-am întîlnit iarăși. Dar înainte de a ne pune la taclale, hai degrabă să ne îngrijim de tîharul ce ne stă în față, ca nu cumva să ne scape. Este urmărit de multă vreme pentru omor.

Noul venit a poruncit mulțimii de gură cască, bulucită la ușă, să se împrăștie.

— El e prietenul meu din copilărie, a spus el. E negustor și continuăm să ne avem bine. Pentru ce

te-ai bătut cu el ? Acum cu ce te ocupi ? Povestește-mi ce ți s-a întîmplat de cînd ne-am despărțit !

Pe vremuri, omul acesta fusese și el haiduc. Se numea Jiang Zhong, Fidelul. Deși decăzuse pînă ajunsese tîlhar, avea inimă bună, iar mai apoi se îndreptase, astfel că fusese făcut gardian în acest tîrg.

— E o poveste lungă, a răspuns Armăsarul la întrebare. De cînd ne-am despărțit, m-am vînturat încolo și-ncoace, suferind destule. Apoi, ce mi-am zis : Omul e trecător și dacă nu-și face un nume la anii maturității, nu merită să trăiască. Cîștigul din haiducie e murdar, azi îl ai, iar zile în șir nu-ți cade nimic în mînă. Haiducia te îndeamnă la crimă, n-ai nici un căpătîi și pînă la urmă pieri tot de sabie. Noroc că, aflîndu-mă în zona Tihnei Prospere, l-am întîlnit pe marele mandarin aici de față. El e curat ca apa, luminos ca oglinda și de aceea am intrat în serviciul lui, ca însoțitor permanent. În cîțiva ani, am rezolvat nenumărate cazuri. De curînd urmăream un caz, iar alaltăieri dădusem de un fir, și Armăsarul s-a apucat să prezinte, întru totul situația dublului omor din satul Șase Li. Apoi continuă : trebuia să-ți spun mai înainte de orice că dînsul este stăpînul meu, Înălțimea Sa, Di Eminentul Umanist, magistratul județului Tîhnă Prosperă.

Noul venit s-a grăbit să îngenuncheze înaintea magistratului.

— Înălțimea Voastră sînteți faimosul magistrat ? Iertați-mă, vă rog, că nu v-am recunoscut. În ce-l privește pe Perfecțiune, a urmat el, este de loc din provincia Jiangsu. A învățat sub îndrumarea tatălui meu medicina, boxul și arta fizionomiei. A dus o vreme o viață rătăcitoare, hoinărind de colo-colo, dar mai apoi a moștenit o sumă de bani de la o mătușă și s-a apucat de negustorie cu mătăsuri. S-a descurcat foarte bine, călătorind prin întreaga împărăție ca împuternicit al unei firme mari. Vine deseori aici cu treburile lui și trage întotdeauna la mine. Astăzi tocmai făcusem împreună un mic joc de cărți, cînd a fost chemat aici. Văzînd că nu se mai

întoarce de atîta vreme, am venit să văd ce i s-a întîmplat. Mă pot pune chezaș pentru el. Este cinstit, deși cam iute din fire. Dacă ar fi fost să omoare pe cineva, într-o încăierare, s-ar fi predat numaidecît. Și firește că nu s-ar fi refugiat aici și nu ar fi stat cu mine, fără să-mi sufle nici un cuvînt despre o asemenea faptă.

— Eu sînt de vină, a intervenit Perfecțiune. Nu am omorît pe nimeni, dar voi aduce lumină în cazul cu pricina. L-am ascultat pe fratele Armăsarul spunînd că acel criminal ar fi din Sichuan. Îl cunosc și știu unde este el ascuns. Odihniți-vă aici în noaptea asta, Mărite Mandarin, iar mîine mergem și punem mîna pe el.

Auzindu-l, magistratul nu mai știa ce să zică.

Dacă vreți să știți ce s-a întîmplat, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL 15

PERFECȚIUNE ARATĂ CĂ ȘTIE CINE ESTE CRIMINALUL ; MAGISTRATUL O ELIBEREAZĂ CU BUNĂ INTENȚIE PE VĂDUVA VICIOASĂ

Se spune că această poveste l-a mișcat pe magistrat, dar încă se mai îndoia. S-a gîndit că Perfecțiune avea toate semnele unui ucigaș. Se putea prea bine ca el să fi scornit povestea aceasta chiar pentru a-i îndepărta orice bănuială.

— Înălțimea Voastră, a intervenit Armăsarul, care-i ghicise gîndurile, nu aveți nici un temei să vă îndoiți. Dacă fratele Fidelul se pune chezaș că Perfecțiune este negustor cinstit, atunci negreșit că el nu are nici un amestec în cazul nostru. Cumva chiar el poate să ne dea vreo lămurire potrivită de felul cum i-au intrat în mînă baloturile omului ucis.

— Frate, a intervenit gardianul, povestește-i Înălțimii Sale pe loc și din fir a păr cele întîmplate. În frăția noastră, totul trebuie să fie clar și cinstit. Pe deasupra, eu sînt gardianul locului ăsta de la hotarul cu județul Tîhna Prosperă, așa că sînt în parte răspunzător de aducerea criminalului în fața justiției

— Asta, a început Perfecțiune să vorbească, este cea mai supărătoare poveste. Crima a fost comisă de un om pe nume Shao Lihuai, Pieptosul. El nu s-a mulțumit cu fapta scîrboasă pe care a săvîrșit-o, dar a izbutit să mă bage și pe mine în încurcătură.

Am de multă vreme legături cu el. Ca şi mine, el este neguţător de mătase ce cumpără la un preţ mai mic mătase naturală, cînd este sezonul de vîrf, şi apoi o vinde rînd pe rînd pe drumurile din Shandong sau Shanxi. Acum o lună, pe cînd amîndoi cumpărasem mătase naturală în Huzhou, el a plecat de acolo mai curînd, însoţit de un om de al nostru, negustor mai tînăr, numit Xu. Dar iată că zilele trecute l-am întîlnit pe Shao de unul singur pe şosea, împingînd un căruţ încărcat cu baloturi de mătase. L-am întrebat unde se dusese tînărul Xu şi de ce călătorea neînsoţit, nefiind deloc înţelept, mai ales cînd cari după tine şi mărfuri de preţ. El a oftat şi mi-a istorisit o lungă poveste despre nenorocirea ce căzuse pe capul său. Xu se sfîrşise pe drum de o boală cruntă şi fulgerătoare. Ca să nu dospească buclucul, el îi cumpărase un sicriu şi îl pusese pentru o vreme într-un templu, cheltuind cu taxa cerută de călugări, şi ultima leţcaie din cîştigurile sale. Aşa mi-a lămurit el zăbava care îl făcuse să piardă prilejul de a-şi vinde marfurile cu un cîştig frumos. Dacă nu s-ar fi zbătut să-şi ajute prietenul de negustorie mort şi să-i aşeze cum se cuvine trupul în sicriu, ar fi fost acum deja întors acasă, ca de fiecare dată, cu un cîştig gras în buzunarul său. Eu m-am încrezut în povestea lui şi l-am întrebat încotro mergea. Mi-a spus că fiind tîrziu nu mai avea de gînd să se înapoieze în sud, fiindcă se temea că familia lui Xu îl va scoate vinovat. S-a împrumutat de la mine cu trei sute de arginţi şi mi-a dat mie carul cu mătase, drept zălog. Din mătase puteam să vînd jumătatea lui Xu şi cîştigul să-l întorc familiei

acestuia, iar partea sa ar fi acoperit mai mult sau mai puțin cei trei sute de arginți pe care îi luase de la mine. Și iată cum a izbutit șarlatanul să mă amestece în treaba asta. El a fugit cu bunătatea mea de arginți.

— Știi cumva, a întrebat repede magistratul, unde s-a dus Shao, după ce ți-a dat căruțul și mătasea ?

— L-am cunoscut cu mulți ani în urmă pe învățătorul acestui negustor. Era încredințat că tînărul Shao, promițător și capabil, avea să ajungă departe și îi dăduse chiar fata în căsătorie. Însă Shao, în loc să-și arate mulțumirea pentru semnul ăsta de iubire din partea învățătorului său, și-a chinuit cumplit soția, care a murit de inimă rea. După aceea, am auzit că intrase în legătură cu o femeie măritată, care trăiește nu departe de aici, într-un loc numit Qi Tuan Cai, Cercul Perfect. Este mai mult ca sigur că Shao s-a dus acolo să-și irosească banii pe care i-a jefuit de la Xu, petrecînd cu ibovnica sa. Chiar eu sînt pe deplin pregătit să merg să dau de urma lui Shao și să nu mă întorc fără el.

De această dată, magistratul era întru totul convins că Perfecțiune spunea adevărul. El s-a minunat iarăși de adeverirele visului său de la templu ; poemul sugerase că numele ucigașului era Shao ; numai referirea la provincia Sichuan rămînea nelămurită. Căuta din răsputeri, dar nu reușea să-și amintească să fi auzit vreodată de un loc numit Cercul Perfect și atunci l-a întrebat pe patron. Acesta, care în sfîrșit ajunsese încet-încet să priceapă ce se petrece sub ochii lui, s-a apucat să-i înșire o scuză lungă, spunînd că el nu avusese cum să știe că un asemenea renumit și înalt demnitar îl onorase cu vizita sa și tot așa mai departe. Însă magistratul i-a retezat-o scurt, zicîndu-i că venise la el ca negustor și că el, patronul, îl tratase cu toată curtenia cerută

de această poziție. Apoi patronul s-a gîndit îndelung să descopere ceva în privința Cercului Perfect, dar nici el nu și-a putut aminti să-i fi pomenit cineva, cîndva, de un astfel de loc. Între timp au fost aprinse lampioanele de hîrtie. Magistratul a hotărît să se înapoieze la han. S-a ridicat de pe locul său și i-a spus cîteva cuvinte potrivite patronului, pentru întreg necazul ce i-l pricinuise. I-a poftit pe gardianul Fidelul și pe Perfecțiune să-l însoțească la han, pentru a lua cina împreună. Ei au primit bucuroși și toți patru au pornit într-acolo.

Lungilă, care își făcuse deja multe griji văzînd că lipsesc de atîta vreme, a fost foarte nerăbdător să audă veștile. Pe cînd magistratul se retrăgea, să se odihnească, Armăsarul i-a făcut cunoștință lui Lungilă cu Fidelul și cu Perfecțiune și apoi i-a istorisit noile întîmplări. Ceva mai tîrziu, hangiul a intrat la ei. Armăsarul i-a spus cine era stăpînul său și pricina adevărată a vizitei lor în tîrgul Două Tărîmuri. Hangiul s-a bucurat mult că are un oaspete atît de însemnat și s-a dus degrabă la bucătărie să poruncească un praznic ca în povești.

Îndată ce au fost aduse bucatele aburind și o oală cu băutură, magistratul i-a poftit pe toți cei de față să se așeze, îndemnîndu-i să se servească fără nici un ceremonial și să discute liber, neținînd seama de titlu sau vîrstă.

Perfecțiune s-a dovedit un om de viață, în stare să istorisească la nesfîrșit o mulțime de povești despre peripețiile sale de drum. Gardianul a răscolit vechi fapte mărunte din vremurile frumoase, de pe cînd era hoț de codru cu Armăsarul.

— În breasla negustorilor noștri ambulanți, i s-a adresat Perfecțiune magistratului, veștile călătoresc repede. Mă tem că dacă nu ne grăbim să punem mîna pe Shao, lui îi poate ajunge la urechi vestea că i-am mirosit urma și astfel să se facă scăpat în cine știe ce provincii îndepărtate.

— Prea Cinstite Magistrat, a adăugat Lungilă,

găsind că sfatul este foarte bun, cazul lui Bi Docilul își așteaptă și el dezlegarea. Sînt de părere să lăsați arestarea lui Pieptosul în seama lui Perfecțiune și a mea, rămînînd ca noi să ne reîntoarcem mîine la Tihna Prosperă. Pentru că, deși avem un temei serios să credem că Pieptosul se ascunde în Cercul Perfect, mai trebuie să găsim și locul cu pricina. Or, ca să aflăm de locul ăsta, de care avem nevoie, doar la județ ne stau la îndemînă condicile Yamen-ului, ori îi putem întreba tot acolo pe locuitorii mai vîrstnici.

Magistratul a încuviințat și, după cîteva rînduri de băutură gardianul și Perfecțiune și-au luat rămas bun și s-au dus cu toții să se culce.

A doua zi dimineață, magistratul a poruncit trăsuri ușoare cu cai, pentru a sosi la Tihna Prosperă cît se poate mai iute. A plătit nota hangiului și a părăsit hanul, la suita lui adăugîndu-se Perfecțiune. Gardianul și hangiul i-au făcut plecăciuni, salutîndu-l la despărțire, în fața porții. Vizitiii au dat bice cailor, grăbindu-i. Călătoria s-a încheiat fără peripeții. Pe drum au întrebat lumea încotro ar fi localitatea Cercul Perfect, dar nimeni nu auzise de ea. În dimineața celei de a cincea zi, au ajuns în Tihna Prosperă. Au plătit vizitiii la marginea orașului. Magistratul a mers mai întîi la Yamen, unde a intrat din nou în stăpînirea peceților sale. Apoi a chemat la el căpetenia peste arhive și i-a spus să caute prin documente ținutul cu numele Cercul Perfect. După aceea, el a cerut să i se înfățișeze corespondența, descotorosindu-se de cele mai grăbnice mesaje.

Numai după ce s-a îndeletnicit cu aceste chestiuni, s-a dus la locuința sa, iar acolo a făcut o baie și a luat prînzul, deși se făcuse destul de tîrziu. Reîntors în cabinetul său particular, l-a întrebat pe slujbaș dacă primise vreo tire de la Torentul și Muntosul. Slujbașul i-a raportat că ei reveniseră de două ori în timpul lipsei magistratului. Întîia dată,

sergentul spusese despre gardian că, deşi îşi făcuse treaba cu un zel vrednic de lăudat, totuşi oamenii cu numele de Xu, care fuseseră cercetaţi, se dovediseră pe deplin cetăţeni cinstiţi şi cu frica legii ; ba pe deasupra nici măcar nu-l ştiau pe Locilul. A doua oară, Mintosul venise singur şi lăsase un mesaj cerînd ca văduva Zhou să fie pusă în libertate cît se poate mai curînd. El şi sergentul ţinuseră casa bătrînei sub supraveghere aspră, însă nu se petrecuse nimic în afara plecărilor bătrînei şi a văicărelilor ei, de cîteva ori pe zi în faţa vecinilor, despre cît de rău se purtase magistratul cu ele. El zicea că nu era de văzut nici o portiţă pentru vreo schimbare, dacă văduva nu era pusă în libertate ca să fie folosită ca momeală.

Magistratul a încuviinţat şi a dat ordine ca sala curţii să fie aranjată pentru o înfăţişare. Înştiinţat că scribii şi portăreii se adunaseră în sală, şi-a pus roba oficială şi boneta de magistrat şi a părăsit cabinetul său particular. Cortinele au fost trase şi magistratul s-a ivit aşezat al masa sa înaltă.

Ma întîi i s-au înfăţişat cîteva documente legate de treburile oficiale obişnuite. Derulîndu-l pe primul, el i-a parcurs conţinutul dintr-o privire şi, pe cînd făcea acelaşi lucru cu al doilea sul, le-a dat scribilor poruncile cuvenite. Astfel, într-o jumătate de oră, toate treburile strînse în vremea absenţei lui au fost în grabă şi cu precizie puse la punct. Apoi a redactat o notă pentru gardianul închisorii şi i-a înmînat-o unui portărel, cu ordinul ca s-o aducă pe văduvă.

De cum portăreii au silit-o să îngenuncheze în faţa mesei, ea a început să-l ocărască pe magistrat.

— Ţine-ţi limba ascuţită, i-a retezat-o el scurt şi categoric. La timpul potrivit, ucigaşul va fi scos la iveală. Pînă atunci, cred că nu este drept ca bătrîna ta soacră să sufere pentru tine şi să vadă singură de toată gospodăria. Aşa că am să te las liberă, pentru a-ţi putea ajuta soacra precum se cuvine.

— Cîine de dregător, a ţipat însă văduva, întîi

m-ai tîrît şi m-ai torturat pe mine, femeie nevinovată, şi acum vorbeşti de biata mea soacră rămasă singură acasă! Numai tu eşti cel care i-ai pricinuit întreg necazul, azvîrlindu-i cu cruzime nora în închisoare şi apoi batjocorind cadavrul fiului ei. Te aştepţi să mă duc acasă împăcată şi tu să treci sub tăcere această nedreptate strigătoare la cer? Îţi spun să audă toată lumea că eu rămîn la vorba mea. Nu voi părăsi Yamen-ul pînă ce superiorii tăi nu te vor pedepsi şi nu îţi vor lua boneta de magistrat. Doar atunci voi pleca din locul ăsta şi nici măcar cu o zi mai devreme. Voi aştepta pînă cînd nedreptatea îmi va fi răzbunată.

Magistratul a rămas mult timp tăcut.

— Femeie, vino-ţi în fire, a întrerupt-o la asemenea vorbe Armăsarul. Este o favoare specială că îţi îngăduim să-ţi faci datoria faţă de soacra ta. Însă dacă nu vrei, ei bine, pentru toată lumea va fi limpede să creadă ce vrea!

De fapt, văduva ardea de nerăbdare să meargă acasă, dar nu îndrăznea s-o spună de-a dreptul, de teama că astfel va stîrni alte bănuieli. Vorbele Armăsarului i-au dat un sprijin binevenit.

— Bine, fie! s-a învoit ea. Trec cu bucurie peste necazul meu, de dragul îndatoririlor mele de fiică. Am să plec acum. Poţi să-ţi trimiţi unul dintre oameni cu mine. El poate să o pună pe mama să semneze o garanţie că n-am să încerc să fug.

Magistratul le-a poruncit portăreilor să-i scoată lanţurile şi i-a cerut lui Armăsarul să o ducă într-o litieră pînă în sat.

Dacă vreţi să ştiţi ce s-a întîmplat, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 16

UN PORTĂREL SURD DĂ DE CAP UNEI ÎNCURCĂTURI ; MAGISTRATUL TRIMITE DUPĂ CRIMINAL

Se spune că magistratul a părăsit sala Curții și s-a dus în cabinetul său, unde a cerut să i se înfățișede cîțiva portărei bătrîni și i-a întrebat dacă auziseră de un loc numit Qi Tuan Cai, Cercul Perfect. Ei au zis numaidecît că nu auziseră niciodată în viața lor pomenindu-li-se numele unui asemenea loc.

Cel de-al treilea portărel, un bătrîn ca la vreo șaptezeci-optzeci de ani, era pe jumătate surd. El abia dacă auzise întrebarea magistratului și rămăsese înfipt locului, bombănind de unul singur în barba pe care și-o tot trăgea.

— Pu Qi Cai, Lăptuci ! s-a trezit și el îngînînd, după răspunsul celorlalți doi. Care va să zică, Înălțimea Voastră a zis un lucru mare ! Vremea lor nu a sosit încă, dar dacă Înălțimea Voastră are poftă, nepotul meu le-a cultivat în hîrdaie de lut. Acum mlădițele au crescut destul, că abia în luna a opta le e sezonul. De vrea Înălțimea Voastră cîteva, îi fac cu mare bucurie plăcerea...

De teamă că magistratul se va fi mîniat, ceilalți portărei s-au grăbit să explice că bătrînul era surd, dar că adesea dădea sfaturi nemaipomenite, ba pe deasupra se arăta a fi foarte folositor la slujba ușoară de pază. Magistratul însă a surîs și i-a spus bătrînului că deocamdată nu avea nevoie de lăptuci, dar că îi va face plăcere să le guste într-o bună zi.

Crezînd că magistratul avea îndoieli în privința bunătății lăptucilor lui nemaipomenite, portărelul cel bătrîn nu s-a dat bătut.

— Vă rog, Înălțimea Voastră, a insistat el, lăsați-mă să mă reped acasă și să vă aduc cîteva lăptuci pe alese. Am mai multe decît îmi fac trebuință și, pe deasupra, aducîndu-le de la Pasul Sichuan, aici vor trece de trufandale.

La auzul denumirii de Pasul Sichuan, magistratul a fost cum nu se poate mai uimit. Şi-a amintit cît de limpede se potrivea numele Shao şi al satului la prima parte a poemului Două Tărîmuri din visul său. Nu cumva referirea la Sichuan din a doua parte să nu aibă nici o legătură cu vreo provincie îndepărtată, ci cu un loc care se afla aici, în provincia Shandong, şi care din întîmplare purta numele acela ? Oare nu îi dădea acest barbă-sură ultima cheie pentru dezlegarea dublei crime din satul Şase Li ?

Magistratul s-a întors către ceilalţi portărei şi slujbaşi şi le-a zis :

— Vreau să-i pun omului acesta cîteva întrebări cu nimeni de faţă. Nu mai e nevoie de dumneavoastră aici.

Ceilalţi s-au gîndit în sinea lor că avea să urmeze o discuţie năstruşnică, una din părţi fiind pe jumătate surdă, dar s-au grăbit să dea ascultare poruncii magistratului.

O dată ce au rămas singuri, magistratul l-a întrebat întîi pe portărelul bătrîn cîteva chestiuni obişnuite, cum ar fi numele şi prenumele lui, din ce loc era şi de cîtă vreme se afla în slujba Yamen-ului.

— Mă cheamă Ying Ji, Trăsnitul, şi sînt portărel de aproape cincizeci de ani.

— Unde zici că este locul acela şi la ce depărtaare se află de aici ?

— Nici unul din tinerii ăştia mucoşi de aici, a spus portărelul, nu are cum să ştie de locul ăsta. Da, oi fi eu bătrîn şi surd, numai că mai am habar de un lucru-două de care portăreii ăia tineri nu au auzit nici o dată. Acum, nu zic că ei nu se poartă cu mine aşa cum o cere vîrsta mea şi apoi am noroc că Înălţimea Voastră este un stăpîn aşa de bun, că...

— Eu te întrebam, l-a întrerupt grăbit magistratul, înainte ca bătrînul să poată să ocolească iarăşi vorba, la cîţi *li* de aici este Pasul Sichuan.

— Da, da, a răspuns bătrînul, taman voiam să zic de asta. Pasul Sichuan e un sat în munţii din

preajma orașului Laizhou din chiar provincia asta. În vremea dinastiei ce s-a petrecut, unul de loc din provincia Sichuan mergea mereu să-și vîndă mărfurile acolo și scotea cîștiguri frumoase. Așa s-a făcut că pînă la urmă s-a așezat acolo pentru totdeauna, a deschis o prăvălie și cu timpul s-a făcut om tare bogat. După ce s-a sfîrșit, fiii și nepoții lui au dus mai departe negustoria și toți ai lui au ajuns cei mai de vază oameni din județ. Iară poporul a numit ținutul Pasul Sichuan, după provincia din care venea familia asta însemnată. Dară mai apoi, steaua norocului lor a scăpătat, averea li s-a împuținat încet-încet și în cele din urmă au plecat de acolo. După aia, oamenii au uitat cu totul și i-au zis locului Pu Qi Zai, Pasul Lăptucilor, fiindcă lăptucile de acolo sînt mari și gustoase. Însă acu cîțiva ani, unul din înaintașii Înălțimii Voastre m-a trimis acolo pentru un caz și, din vorbă în vorbă cu bătrînii de acolo, am aflat povestea despre familia din Sichuan. La întoarcerea acasă, am luat cu mine și semințele lor și le-am semănat în grădina mea. Ele au crescut grozav de bine și mă încumet să zic că nu se află altele mai bune în tot județul nostru. Acu, dacă Înălțimea Voastră îmi îngăduie să merg acasă să aduc vreo cîteva...

Dar magistratul nici că i-a mai auzit ultimele cuvinte. Cuprins de bucurie, el a înțeles că Perfecțiune luase Pu Qi Zai, Pasul Lăptucilor, drept Qi Tuan Cai, Cercul Perfect, atunci cînd aflase despre cuibul de dragoste al lui Pieptosul și greșeala fusese lămurită tocmai de urechea slabă a portărelului bătrîn. Și iar s-a minunat de felul fin prin care poemul din visul său îi dădea de știre că ucigașul va fi găsit acolo.

—Ziceai că ai fost odată la fața locului, i-a spus magistratul portărelului bătrîn. Ei, asta este cît nu se poate de bine, fiindcă trebuie să trimit acolo niște oameni pentru un caz. Aș vrea să mergi cu ei, să le arăți drumul. Ai fi în stare de o astfel de călătorie lungă?

— Înălțimea Voastră, s-a bucurat portărelul,

oi fi eu surd. dar mîinile și picioarele încă sînt în putere ca să execut ordinele dumneavoastră. Pe deasupra, locul nici nu e prea departe, putem să facem drumul în nouă sau zece zile. Să-mi spună Înălțimea Voastră cînd trebuie să plec.

Magistratul i-a dat drumul, adresîndu-i cîteva cuvinte frumoase și i-a poruncit să se pregătească de plecare pentru a doua zi. S-a dus în cabinetul său. l-a chemat la el pe Perfecțiune și i-a spus vestea cea bună, că localitatea fusese găsită.

— Așa se vede, a zis acesta uimit, cît de strîns sînt țesute plasele dreptății cerești. Păi, dacă ucigașul este acolo, lăsați-mă să merg și să pun mîna pe el.

Magistratul l-a sfătuit să aștepte pînă la întoarcerea lui Armăsarul din satul Floarea Imperială. În vremea asta, a întocmit un document oficial pentru magistrații prin județele cărora oamenii lui aveau să treacă în drumul lor, anunțînd însărcinarea lor și alăturînd cererea obișnuită ca, în cazul în care era nevoie, să li se dea tot ajutorul cuvenit.

Peste noapte, Armăsarul s-a întors. S-a bucurat și el mult la auzul veștilor. Magistratul i-a poruncit să-și facă bagajul chiar în noaptea aceea și să plece a doua zi în zori, împreună cu Perfecțiune, Lungilă și portărelul bătrîn. Apoi le-a dat împuternicirile și banii pentru cheltuielile de drum.

După o călătorie fără nici o peripeție, în după-amiaza zilei a șaptea, cei patru oameni au poposit în orașul Laizhou, ultima oprire înainte de a ajunge la trecători.

Ei l-au trimis înainte pe portărelul bătrîn ca să le rețină cameră într-un han. Ceilalți trei s-au dus la Yamen-ul magistratului din județ pentru a li se confirma recomandările. Tocmai cînd slujbașul le adusese înapoi documentele, portărelul bătrîn a intrat pe poarta Yamen-ului și i-a anunțat că găsise o cameră într-un han ieftin. S-au dus a-

şadar împreună acolo şi i-au spus hangiului că erau negustori de mătăsuri.

Armăsarul l-a întrebat pe servitorul care le-a adus bucatele în cameră despre piaţa mătăsurilor de la trecători. Servitorul a răspuns că piaţa nu era prea proastă. Oamenii de acolo aveau o grămadă de bani. Dar a adăugat că el nădăjduia ca nu cumva ei să aibă de gînd să plece să-şi vîndă mărfurile acolo, ci să le vîndă în oraş. Pentru o sumă convenabilă servitorul voia să le prezinte mărfurile, uno oameni care puteau fi interesaţi să cumpere. Dar Perfecţiune i-a retezat-o şi i-a spus că a doua zi de dimineaţă urmau să plece la Pasul Lăptucilor şi că nu le păsa de piaţa din oraş.

Servitorul le-a aruncat o privire ciudată. Le a spus că locul acela era singuratic, la vreo şaptezeci de *li* de oraş, cu drumuri rele. Acolo se afla o garnizoană de aproape şase sute de soldaţi, pentru paza trecătorilor. Cea mai bună era prăvălia de mătăsuri Li cel Mare.

— Prietene, mîine, cînd vom ajunge la trecători, să ne separăm de cum vom găsi un han. Apoi eu am să mă duc singur la prăvălia de mătăsuri şi am să mă străduiesc să dau de urma omului nostru acolo. Cînd am să-l găsesc, am să-i înşir o istorioară cu tot felul de baliverne cum că patronul m-a înşelat cu mătasea şi că Pieptosul trebuie să vină cu mine, să ne scoatem banii de la el, ba chiar mai mult, pentru tot necazul nostru. Am să-l poftesc la han, unde o să-i dăm o masă bună şi o să-l convingem să plece împreună cu noi a doua zi. Şi apoi, o dată plecaţi de acolo şi ajunşi lîngă oraş, o să-i spunem că este arestat.

Toți s-au gîndit că acesta era un plan cum nu se poate mai bun.

Au mai luat apoi un ultim rînd de băutură, după care s-au dus la culcare. A doua zi, au plecat la drum. Servitorul le-a spus că sînt de fapt trei localități : de răsărit, de apus și de centru. Cînd s-au apropiat de Pasul Apusean, Perfecțiune s-a despărțit de ceilalți trei, care au căutat un han la periferie. El a intrat în localitate și, la un moment dat, a întrebat un negustor de pînzeturi unde este prăvălia de mătăsuri Li cel Mare.

Dacă vreți să știți ce i s-a răspuns, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL 17

UN VÎNZĂTOR CARE RĂSPUNDE NECUVIINCIOS ; CRIMINALUL ESTE ATRAS ÎN CURSĂ

Se spune că negustorul i-a explicat şi, în cele din urmă, a dat de o prăvălie mare, cu firma respectivă. Perfecţiune a păşit pragul şi l-a întrebat pe un tînăr care stătea în spatele tejghelei dacă aceasta era prăvălia de mătăsuri a lui Li cel Mare.

Individul numaidecît s-a pornit să înjure şi să strige :

— Nu ai ochi să vezi şi să citeşti, prostule ? Nu e destul de mare pancarta de afară ?

Perfecţiune se legase faţă de sine să facă tot ce-i stătea în puteri să ocolească scandalul, dar aşa ceva era mai mult decît putea suporta. Pe dată i-a întors-o şi el.

— Răspunde cum se cuvine, ticălosule ! a strigat.

— Vrei să dai de bucluc, ai ? a spus tîlharul, sărind peste tejghea, cu o iuţime uimitoare şi ţintind totodată o lovitură chiar în burta noului venit.

Perfecţiune nu-şi putea folosi mîinile, fiindcă încă îşi ţinea pe umeri boccelele, şi un altul decît el s-ar fi înfricoşat rău în această situaţie. Dar, fiind un luptător încercat, şi-a ridicat numai piciorul drept şi l-a trimis direct în şalele celuilalt ; nu a putut să dea loviturii sale multă tărie, dar ştia că ea va fi sporită din plin de atacul în mare avînt al tînărului. Aşa a şi fost, secătura doar a icnit şi s-a ghemuit la podea, gemînd.

— Acum vezi şi tu ce nătăfleţ eşti în jocul tău de javră fără minte, a rînjit el. De data asta n-am să te burdusesc aşa cum o meriţi, însă data

viitoare, cînd un străin o să-ţi pună o întrebare cuviincioasă, să iei aminte la ce scoţi din gură.

Pe cînd tînărul încerca să se tîrască, cîţiva inşi s-au ivit din spatele prăvăliei şi l-au luat la întrebări pe noul venit ce urmărea năvălind acolo şi snopindu-le în bătaie prietenul.

— Am venit numai, le-a răspuns el, să dau de un vechi prieten, frate de cruce, pe nume Shao Lihuai, Pieptosul.

— Dacă-i pe aşa, străine, s-au grăbit ei să se arate prietenoşi, poftiţi în camera din spate, să luaţi un ceai. Lăsaţi-l pe cel de mai înainte. E în toane rele azi şi a căpătat ce şi-a dorit.

— Cine mă caută ? s-a auzit atunci din casă o voce.

Perfecţiune a intrat dincolo şi s-a aflat faţă în faţă cu Pieptosul, pe care l-a salutat cu căldură. Acesta l-a condus în camera de primire şi acolo s-au aşezat amîndoi.

— Cum ai aflat, l-a întrebat, că locuiesc aici şi ce treburi te-au adus prin locurile noastre ?

— E o poveste lungă, a răspuns el, după ce a sorbit de cîteva ori din ceai. E de ajuns să spun că am fost cumplit nedreptăţi şi că asta te loveşte şi pe tine. Dă-mi voie să-ţi spun că va trebui s-o scoatem la capăt pe o cale sigură. N-o să fie o treabă uşoară, cu toate că se află la mijloc o sumă frumoasă de arginţi. Am avut noroc de mi-am amintit că mi-ai zis o dată de locul ăsta în care te opreşti des şi aşa se face că am alergat într-un suflet să-ţi cer să mă ajuţi.

Pieptosul era acum foarte curios să ştie ce se întîmplase.

Ca urmare, Perfecţiune a scornit o poveste tristă. O dată ajuns în tîrgul Două Tărîmuri, a istorisit el, îi dăduse patronului baloturile de mătase naturală ale lui şi ale mortului, ca să le vîndă. Acela îi făgăduise că va face tot ce îi va sta în puteri şi nu va lua decît o sumă mulţumitoare pentru

amîndoi. Chiar în ziua următoare, el izbutise într-adevăr să vîndă întregul lot, la un preț bun, unui negustor de mătăsuri din Beijing. Dar cînd s-a dus la el să-și ia banii, acesta l-a ocărît, strigînd că nu primise nici un singur balot de mătase. Pe deasupra, tocmise și o bandă de tîlhari, care îl snopiseră în bătăi. Gardianul era plecat într-o călătorie la o rudă și, neavînd nici un martor nu mai putuse să facă nimic.

Pieptosul s-a înfierbîntat grozav și s-a jurat că se putea bizui pe el ca să îi vină de hac escrocului acela. La urma urmei, chiar banii lui erau în joc și el voia să-l învețe minte pe indivdul acela cum să se poarte cu negustorii de treabă. Lor li se cuveneau întru totul banii pe care patronul îi primise pentru mătase și dacă era să mai găsească la el și alte sume de bani, ei bine, după toate cîte pătimise, punînd la socoteală și bătaia, Perfecțiune avea dreptul să se aleagă chiar cu mai mult și el însuși era îndreptățit la ceva în plus, pentru a-și acoperi cheltuielile de drum.

— Eu știu, a încheiat Perfecțiune, că mă pot bizui pe tine, frate. Dar mi-am adunat deja trei vechi prieteni, doi bărbați zdraveni, care au trăit odată în codru și un hoț bătrîn, dar viclean. Ei așteaptă acum în hanul de la drumul mare. Ce ai zice să mă însoțești acolo ? Luăm o gustare și o băutură și apoi hai să ne sfătuim cum să-i venim de hac șarlatanului.

— Sînt gata să fac ce vrei, a zis Pieptosul, și va fi o cinste pentru mine să îți cunosc prietenii. Trebuie să punem bine la cale treaba asta, pentru că localnicii de acolo sînt toți de partea lui. Dar noi sîntem cinci și nu se poate să nu fim în stare de izbîndă.

Astfel s-au dus la han și Perfecțiune l-a înfățișat celorlalți pe Pieptosul. Acesta l-a chemat pe hangiu. El i-a zis că oamenii de față erau prietenii săi buni și vechi. Hangiul, pînă atunci ursuz, s-a

luminat dintr-o dată şi a făgăduit să le aducă un prînz gustos şi băutură după plac. Curînd, grupul s-a încălzit, cuprins de o mare veselie, rîndurile de băutură nemaicontenind, unul după altul.

Dincolo de toiul nopţii, Perfecţiune l-a sfătuit pe Pieptosul să pornească a doua zi de dimineaţă ; puteau să chibzuiască împreună la ce şi cum să facă aflaţi la drum spre satul Două Tărîmuri.

Dar Pieptosul nici nu a vrut să audă de aşa ceva. I-a spus că la urma urmei, ei bătuseră atîta cale ca să-l vadă pe el, care era o persoană însemnată aici şi, de aceea, se cuvenea să se poarte ca o gazdă adevărată. Ba, i-a îndemnat să mai rămînă vreo două zile şi să-i dea prilejul să îi omenească aşa cum se cerea între vechi prieteni. Aveau vreme să îi prezinte celor mai buni amici ai săi din partea locului.

Perfecţiune a încercat cuviincios să se împotrivească, zicînd că nu le stătea bine să-i pricinuiască atîta supărare. Dar Pieptosul le-a spus că, de fapt, mai avea şi ceva treabă de pus la punct, voind să ia, înainte de a pleca, nişte bani datoraţi de un individ care pierduse la jocurile de noroc. În cele din urmă au căzut la învoială ca plecarea să fie întîrziată cu o zi. Apoi Pieptosul şi-a luat rămas bun, promiţînd să se întoarcă în ziua următoare.

Îndată ce a plecat, Armăsarul l-a lăudat cu o voce scăzută pe Perfecţiune pentru reuşita şiretlicului lui Procedeul „momirii tigrului dincolo de munţi" se părea că izbutise. Singura piedică era că nu puteau să plece chiar în dimineaţa următoare. Din clipă în clipă putea să pice în sat un negustor ambulant care să fi auzit despre vizita magistratului în tîrgul Două Tărîmuri. Veştile zboară ca vîntul pe drumurile mătăsii şi lupta dintre ei, cu împăcarea lor ulterioară era probabil povestea zilei între localnicii de acolo. Dacă Pieptosul ar fi descoperit că fusese păcălit şi că ei, toţi patru, lucrau pentru magistrat, nu ar mai fi plecat nici unul dintre ei viu de acolo.

Pe cînd vorbeau despre primejdia aceasta, bătrînul portărel a spus răspicat:

— Uite că aici iar aveţi mare nevoie de sfatul unui bătrîn şi încercat slujbaş la Yamen. Îngăduiţi-mi să vă zic că pericolul este chiar mai mare decît îl credeţi voi. O astfel de gaşcă de tîlhari bine întocmită, cum sînt ticăloşii de aici din Pasul Lăptucilor, îşi are negreşit iscoadele ei la Yamen-ul din Laizhou. Aveţi voi scrisorile de împuternicire cu pecetea de acolo, dar io-s gata să pun un rămăşag mare că mîine cineva o să dea năvală aici să le dea de ştire ăstora că patru slujitori de la Yamen-ul din Tihna Prosperă sînt pe cale să-l aresteze pe criminalul din satul Şase Li. Dacă om fi ciopîrţiţi în bucăţele, magistratul din Laizhou o să raporteze că am încurcat treburile, iar magistratul nu va mai da de cap cazului niciodată. Ce spuneţi acum despre ce zic eu să punem la cale? Unul din noi să plece înainte de zori şi să alerge pe cît îi stă în puteri înapoi la Laizhou. El o să-i raporteze magistratului că am dat de ucigaş şi că ne întoarcem chiar mîine după-amiază la Laizhou şi o să-i ceară magistratului să trimită o gardă din paza locală să ne iasă înainte la jumătatea drumului, ca să ne ajute să-l arestăm pe crimnial.

— La ce foloseşte asta? a vrut să ştie Armăsarul.

— Întîi şi întîi, a zis portărelul bătrîn trăgîndu-şi barba, asta îl va atrage pe magistrat, pentru un cîştig personal, în chestiunea asta. Dacă oameni din altă parte arestează un criminal primejdios în Laizhou, din asta nu iese nimic pentru magistratul local. Însă dacă el poate raporta superiorilor săi că el, ca întotdeauna, cu ochiul treaz la stîrpirea buruienilor rele din judeţul său, şi-a pus portăreii să prindă un criminal foarte căutat şi că l-a predat cum trebuie, în lanţuri, magistratului din judeţul în care a fost săvîrşită crima, lucrul ăsta o să-i aducă mari laude din partea superiorilor şi îi poate grăbi înaintarea în dregătorie. Puteţi fi siguri de asta. El o să-şi

trimită oamenii să ne întîlnească fără întîrziere. În al doilea rînd, îndată ce magistratul local intră oficial în treaba asta, banditii de aici n-or să se mai încumete să ne omoare pe loc, chiar dacă Pieptosul descoperă vicleşugul nostru, înainte ca noi să ne ducem. Atunci n-or să vină după noi dacă află prin iscoadele lor, după ce vom fi plecat. Pentru că, dacă ei sînt gata să ucidă cîţiva portărei dintr-o provincie îndepărtată, lor nu le-ar plăcea să stîrnească neplăceri cu autorităţile locale. Şi apoi, Pieptosul poate fi fratele lor de cruce, dar el nu este totuşi băştinaş.

Lungilă şi Armăsarul au dat din cap, minunîndu-se şi recunoscînd că se cerea mult mai mult în chestiunea asta, decît pur şi simplu curaj şi ştiinţă în luptă. Perfecţiune s-a înflăcărat şi el de planul acesta şi i-a încredinţat că va fi în stare să-l convingă pe Pieptosul să plece chiar în ziua următoare.

Au hotărît ca Armăsarul să pornească înainte de a se crăpa de ziuă spre Laizhou. Dacă ceilalţi ar fi plecat din sat cu Pieptosul după-amiaza, ei s-ar fi întîlnit cu garda undeva între fort şi oraş. Treburile fiind astfel aranjate, s-au dus cu toţii la culcare.

A doua zi, Pieptosul a trimis după ei. Îi aştepta în poartă. I-a poftit în camera centrală, le-a turnat ceai şi i-a îmbiat să guste ceva, apoi s-au apucat să discute ca între prieteni. La vremea prînzului, s-a întins masa. Au petrecut bine şi au fixat plecarea pentru a doua zi.

Dacă Perfecţiune a reuşit sau nu să pună mîna pe criminal, veţi şti citind capitolul următor.

CAPITOLUL 18

CRIMINALUL ESTE ARESTAT LA JUMĂTATEA DRUMULUI ; LA TIHNA PROSPERĂ SE DESCHIDE PROCESUL

Se spune că, după amiază, Pieptosul i-a luat cu el la o plimbare. Cînd să se aprindă luminile, Armăsarul se înapoiase. Cu neliniște în suflet, Lungilă și-a zis : „Dus și întors se fac o sută și ceva de *li*. Cum de a reușit să se ducă și să se și întoarcă ? Nu cumva s-a întîmplat ceva rău ?“ Nu putea să întrebe, deoarece Pieptosul era de față.

— Ei bine, frățioare, l-a întrebat vesel Perfecțiune, izbutind să-și ascundă neliniștea, ți-ai găsit ruda ?

— Nu, a răspuns Armăsarul. Am întrebat peste tot, însă se pare că a plecat de prin locurile astea. Apoi, întorcîndu-se spre Pieptosul, a adăugat : Nemernic ce sînt, îmi cer iertare că n-am venit în vizită azi-dimineață, dar drumul meu s-a dovedit foarte folositor atît pentru tine cît și pentru mine. Dincolo de trecători, am întîlnit un negustor de mătăsuri, un vechi prieten, care călătorea dinspre Tihna Prosperă spre miazănoapte într-o trăsură ușoară, cu cal. Era foarte grăbit, însă s-a oprit doar atît cît să îmi dea de știre că auzise că escrocul de patron ne urmărise pînă în locul ăsta și că el aduce o acuzație pentru înșelăciune împotriva ta și a fratelui Perfecțiune înaintea magistratului din Tihna Prosperă. Dar eu, din întîmplare, știu că magistratul de acolo, faimosul magistrat Di, este un dregător drept și fără îndoială că el ne va scoate nevinovați și îl va pedepsi pe tîlhar pentru acuzația lui mincinoasă. Cu toate acestea, proverbul zice : „Dacă doar un singur cuvînt de pîră împotriva unui om intră în curtea judecătorească, nici nouă bivoli nu îl mai pot trage afară“. Ca să nu mai vorbim de toată bătaia de cap și pierderea de timp. Așa că eu am alergat cît m-au

ţinut picioarele încoace să vă aduc aceste veşti.

Pe dată ce Pieptosul a auzt de Tihna Prosperă, faţa i s-a făcut cenuşie.

— Magistratul, a zis el, poate fi cinstit ori nu. Dar eu nu am să mă las vîrît într-o acţiune judecătorească. Iar apoi, planul tău este foarte bun. Hai să plecăm cît se poate de repede de aici. Am prieteni în Laizhou şi putem să ne punem la adăpost cîteva zile într-un loc ferit chibzuind un plan pentru a-i veni de hac. După cîte pricep eu, cel mai potrivit ar fi ca la început să-i băgăm spaima în oase, aşa ca el să-şi retragă oficial plîngerea şi apoi să-l omorîm înainte ca el să mai clocească altă ticăloşie.

Armăsarul s-a făcut că stă pe gînduri, însă Pieptosul s-a arătat pe neaşteptate foarte grăbit.

— Voi duceţi-vă la han şi împachetaţi-vă lucrurile. Eu am să mă întorc la prăvălie şi am să-i lămuresc patronului ce şi cum. Cu cît plecăm mai repede, cu atît mai bine.

După plecarea lui, Perfecţiune l-a întrebat nerăbdător pe Armăsarul ce se întîmplase.

— Norocul ţine cu noi, a spus el cu un zîmbet. Putem să ne aranjăm treaba chiar astăzi. Cînd am trecut de fort, am întîlnit un călăreţ, curier de poştă aflat pe drumul său spre Yamen-ul din Laizhou, cu nişte treburi urgente. Întîmplarea a făcut ca omul ăsta să fi lucrat un timp la noi în judeţ. Este un om de nădejde şi cît se poate de destoinic, care acum doi ani mă însoţea adesea cînd magistratul nostru mă trimitea să cercetez vreun caz. Întîlnirea mea cu el a fost o minune picată din cer. I-am lămurit încurcătura noastră şi a promis să îl înştiinţeze pe magistrat. Cum făcea drumul călare, trebuie să fi ajuns deja la Yamen şi, dacă totul merge bine, paza ne poate aştepta la jumătatea drumului. Aşa că eu m-am întors aici şi am scornit povestea pe drum. Eram sigur că Pieptosul se va nelinişti şi ne va îndemna chiar el să plecăm cît mai degrabă de aici.

Foarte bine dispuşi, şi-au strîns lucrurile în boc-

cele. Tocmai își achitaseră nota de plată, cînd Pieptosul a sosit, gata pregătit pentru călătorie. Au plecat cu toții din sat în pas rapid și curînd au lăsat fortul în urma lor.

După vreo două ore de mers pe jos, pe drumul spre Laizhou, Perfecțiune a rămas la un moment dat în urmă și i-a spus lui Pieptosul :

— Cred că a sosit timpul pentru o discuție pe față.

— Care e treaba, frate ? a întrebat el uluit.

— Ai plecat din Huzhou, i-a spus Armăsarul după ce s-a apropiat de el, împreună cu un negustor tînăr, pe nume Xu. Ei bine, spune răspicat, nu ești tu acela care i-ai omorît pe el și pe un alt om, lîngă satul Șase Li ?

Pieptosul s-a simțit înfiorat, de parcă i-ar fi fost răsturnată peste cap o găleată de apă rece. S-a stăpînit însă numaidecît și, întorcîndu-se spre Perfecțiune, i-a strigat :

— Așadar, fecior de lele, m-ai tras pe sfoară ! Da, eu l-am omorît pe Xu. La ce vă folosește asta ?

Nici n-a terminat bine vorba și cu iuțeală l-a împins pe Armăsarul în spate, iar dintr-o săritură a ajuns pe malul înalt de lîngă șanțul drumului ; a început să se cațere printre arbuștii de acolo, căutînd să fugă în direcția pădurii.

Armăsarul s-a blestemat că îi prețuise greșit agerimea. Acesta cunoștea toate împrejurimile și, o dată ajuns în pădure, cu siguranță că ș-ar fi făcut pierdută orice urmă.

Deodată însă, au izbucnit strigăte din toate părțile, iar printre copaci au sclipit vîrfuri de sulițe. Gărzile stătuseră la pîndă acolo și se năpustiseră acum asupra lui, ca un roi de albine. El a încercat să se lupte, dar curînd ei l-au prins și l-au pus în lanțuri. Pieptosul a înjurat groaznic și apoi s-a adîncit într-o tăcere posomorîtă.

Gărzile au luat-o înainte, ducîndu-l în mijlocul lor. Armăsarul și prietenii săi încheiau alaiul.

Cînd au ajuns în orașul Laizhou, se lăsase

noaptea şi un grup de portărei de la Yamen-ul local au ieşit să-i întîmpine cu lampioane de hîrtie aprinse. O mulţime curioasă se tot strîngea în jurul convoiului, pe măsură ce el înainta pe străzi.

— Faceţi loc, faceţi loc! strigau portăreii. Acesta este un ucigaş primejdios, arestat din ordinul Înălţimii Sale, magistratul din Laizhou!

— Trăiască magistratul nostru! striga plin de admiraţie poporul.

La Yamen, Armăsarul a completat şi pecetluit documentele trebuincioase privindu-l pe Pieptosul şi magistratul le-a îngăduit să-l predea gardianului închisorii locale, pentru a fi ţinut acolo peste noapte. Cînd au încheiat de aranjat aceste treburi, Armăsarul şi însoţitorii săi au închiriat o cameră în marele han din faţa Yamen-ului, au luat o masă bună şi au discutat bucuroşi pînă noaptea tîrziu.

A doua zi dimineaţa, Pieptosul le-a fost predat aşa cum se cuvenea. Singura întîmplare neplăcută a fost că mai marele portăreilor a vrut de la Armăsarul un bacşiş gras pentru necazurile pe care şi le luase asupra-i, cu arestarea lui Pieptosu. Armăsarul era revoltat şi dorea să nu-l ia în seamă, pentru că, la urma urmei, gărzile erau acelea care îl arestaseră pe ucigaş. Portărelul cel bătrîn însă l-a luat de o parte şi i-a spus:

— După vreo doi ani, magistratul de aici o să fie mutat în alt post, însă căpetenia asta a portăreilor o să rămînă aici încă mulţi ani de acum încolo. Este un lucru înţelept să-i dai ceva. S-ar putea să ai nevoie de el mai tîrziu, în alte cazuri.

Aşa s-a făcut că Armăsarul i-a dat căpeteniei cîteva piese mărunte de argint din rezerva lor pentru călătorie şi s-au despărţit de ea în bună înţelegere.

Pe drumul de întoarcere nu s-a petrecut nimic. Perfecţiune şi Armăsarul s-au străduit în repetate rînduri să-l convingă pe criminal să-i mărturisească totul magistratului, pentru a căpăta o pedeapsă mai blîndă. Însă el doar i-a înjurat pe toţi şi a urmat

să meargă la fel de mohorît. Perfecțiune venea după el, ținînd capetele lanțului în care erau legate mîinile și picioarele lui.

În dimineața celei de-a șaptea zile, au ajuns la Tihna Prosperă și au grăbit pasul spre Yamen. L-au predat pe Pieptosul gardianului închisorii și apoi s-au înfățișat pentru raport, magistratului. Cu toate că soarele abia se înălțase, magistratul se afla deja în cabinetul său, sorbindu-și ceaiul de dimineață. El a fost foarte mulțumit să audă că expediția fusese reușită și curînd după aceea a poruncit să fie deschisă sesiunea de dimineață a tribunalului. Pieptosul a fost adus maintea mesei lui de către portărei și lanțurile i-au fost scoase.

— Cum te numești și ce crimă ai comis ? l-a întrebat magistratul.

— Înălțimea Voastră, prenumele meu este Shao și numele meu este Lihuai, Pieptosul. Sînt de loc din orașul Huzhou, provincia Jiangsu. Încă de la o virstă crudă mă ocup de negoțul cu mătăsuri. Cînd am aflat de curînd că este o mare cerere de mătase în Shandong, am venit aici să-mi fac negustoria. Și uite că am fost pe neașteptate arestat de portăreii acestui Yamen, pentru habar n-am ce crimă. Îl rog pe Înălțimea Voastră să-mi facă dreptate.

— Nu te strădui să încerci să mă prostești cu vorbe istețe, a spus cu un zîmbet rece magistratul. Nu știi vechea regulă că negustorii ambulanți trebuie să se apere unul pe altul la drum ? De ce l-ai omorît lîngă satul Șase Li pe însoțitorul tău mai tînăr, Xu, și apoi, fiindcă i-ai furat căruțul cu mătase, ai mai omorît un om nevinovat numai pentru că s-a întîmplat să treacă pe acolo ? Spune adevărul și grăbește-te în privința asta !

Însă criminalul mai spera că nu se afla nici o dovadă directă împotriva lui și a hotărît să încerce tot ce îi stă în puteri pentru a-și scăpa viața.

— Înălțimea Voastră, s-a plîns el, vă rog să-mi acordați o considerație binevoitoare. Toată povestea asta despre mine că aș fi omorît pe cineva este un plan ticălos al lui Perfecțiune, care îmi poartă o pică

mai veche și astfel încearcă să mă bage într-un caz de omor. Cum aș fi putut să mă gîndesc măcar la uciderea tovarășului meu de drum ? Oricine știe că în negoțul nostru este un mare folos să ai un prieten cu tine o dată pornit la drum. Eu sînt acuzat pe nedrept și îl rog pe Înălțimea Voastră să vegheze să se facă dreptate !

— Ticălos neobrăzat ce ești ! a strigat magistratul Perfecțiune este chiar aici și am să te confrunt cu el, numaidecît.

A cerut să fie adus Perfecțiune și el a povestit din nou cum l-a întîlnit pe Pieptosul pe drum, cum acesta îi spusese că Xu murise de o boală neașteptată și toate celelalte.

Pieptosul, însă o ținea într-un țipăt că era o însușirare de minciuni scandaloase și că el era în mod fals acuzat. Magistratul a făcut un semn portăreilor. Ei l-au îmbrîncit jos, pe spate, i-au pus menghinele în jurul mîinilor și genunchilor și au început să le strîngă. Curînd, carne și oasele i-au fost zdrobite și sîngele lui a pătat podeaua. Însă el încă țipa că era nevinovat.

Atunci magistratul a poruncit ca doi portărei să ia bastonul subțire și să bată cu toată puterea.

Corpul Pieptosului fusese călit de un lung antrenament în arta scrimei cu bastoanele, dar nu a putut rezista acestei torturi. Bastonul subțire îi intra direct în carne, tăindu-i-o. Curînd, țipetele lui au încetat. Își pierduse cunoștința.

Magistratul a poruncit portăreilor să slăbească menghinele și să arunce apă rece peste el. Cînd criminalul și-a venit în simțiri, magistratul l-a mustrat :

— Nătărăule ce ești, pentru cîteva sute de pie-

se de argint ai ucis doi oameni și i mai amestecat și alte două persoane nevinovate. Pedeapsa cu moartea este prea ușoară pentru crimele acestea. Și acum îți înrăutățești situația, refuzînd să mărturisești. Te-am pus față în față cu un martor. Mîine am să te confrunt cu hangiul din satul Șase Li și să vedem atunci dacă mai îndrăznești să nu îți recunoști vina.

Magistratul s-a ridicat în picioare și a părăsit supărat podiumul, măturîndu-l cu mînecile sale lungi pînă la pămînt.

Dacă vreți să știți ce s-a întîmplat, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL 19

CAZUL OMORULUI DIN SATUL ȘASE LI SE ÎNCHEIE ; BUNE AUSPICII DĂ NĂVALĂ LA JUDEȚ ȘI RAPORTEAZĂ O CRIMĂ

Se spune că, în aceeași zi, magistratul l-a trimis pe Armăsarul în satul Șase Li să-i spună hangiului Morală Infinită și gardianului că era nevoie de ei pentru noi interogatorii. Trebuia să treacă și prin satul văduvei Wang și să o poftească să se înfățișeze la sesiunea de a doua zi dimineață a Yamen-ului. Însă Armăsarul nu trebuia sub nic. un chip să le destăinuie că criminalul fusese prins.

În ziua următoare, magistratul l-a chemat în fața Curții mai întîi pe hangiu.

— După ce tu ai depus plîngerea aici, a spus magistratul, mi-am dat mare osteneală să descurc cazul și în cele din urmă l-am aflat și l-am prins pe ucigaș. El este negustorul Shao, omul care a dispărut imediat după crimă. Așa dar, cînd omul acesta a sosit împreună cu negustorul Xu la hanul tău, el ți-a stat în față. Fă-mi o descriere precisă a înfățișării lui.

— Înălțimea Voastră, a spus cu o voce tremurătoare Kong Wande, asta s-a petrecut acum cîteva luni și ținerea mea de minte este destul de slabă. Dar sînt sigur că era nici înalt, nici scund și părea să aibe ca la vreo treizeci de ani. Avea o față slabă și oacheșă. Pe cînd el și Xu petreceau bînd și tăifăsuind la o tare tîrzie oră în noapte, Shao m-a chemat în camera lor și m-a întrebat dacă nu era prea înaintat timpul ca să trimi un servitor după o altă oală cu băutură. Zicînd așa, a rîs cu toată gura și cum tocmai ședea lîngă o lumînare, am văzut că unul din dinții din față era negru de-a binelea.

— Este adevărat, a întrebat magistratul, că pînă ce nu ți-am spus eu acum cîteva clipe, tu nu ai știut nimic de prinderea lui Shao și că tu nu ai mai dat ochii cu el din noaptea cînd a fost în hanul tău ?

Hangiul a încuviințat și magistratul a pus ca faptul acesta să fie consemnat cum trebuie de slujbași. El știa că dacă se dovedea că învinuitul are dintele acela negru, atunci orice îndoială cît de mică ar fi fost îndepărtată. El a completat în grabă o notă pentru gardianul închisorii și a trimis doi portărei să-l aducă pe Pieptosul.

— Ticălosule, a strigat magistratul cînd el a îngenunchiat în fața mesei, ieri ți-ai susținut cu încăpățînare nevinovăția. Acum ridică ochii și vezi cine este omul acesta!

Pieptosul l-a recunoscut numaidecît pe hangiul din satul Șase Li. El a înțeles că nu mai avea nici o scăpare și a început să blesteme cumplit. Dintele său negru din față era acolo pentru toți cei care aveau ochi să vadă. A urlat apoi să-i blesteme pe Perfecțiune și pe hangiu.

— Îți închipui că m-ai prins, dar nu, mai bine mor decît să mărturisesc! a țipat cu o furie oarbă.

Magistratul a trîntit cu pumnul în masă și vocea lui a tunat, cînd el le-a poruncit portăreilor să-i aplice „marea tortură".

Portăreii au adus o tigaie de fier plină de cărbuni încinși și au băgat în ea o bucată de lanț. Cînd lanțul s-a făcut roșu ca focul, l-au apucat cu o pereche de clești și l-au aruncat pe dușumea. Apoi i-au scos criminalului pantalonii și ținîndu-l de brațe l-au silit să îngenuncheze pe lanț. Pieptosul a scos țipete ascuțite, de parcă s-ar fi aflat în gură de șarpe. Duhoarea cărnii arse a umplut sala Curții. Apoi țipetele lui s-au schimbat în gemete și curînd el a leșinat.

Portăreii l-au tîrît de o parte, iar el a căzut grămadă pe dușumea. Căpetenia portăreilor a adus un vas cu oțet și a stropit cu el cărbunii încinși. Un miros înecăcios a acoperit duhoarea de mai înainte. Treptat, Pieptosul și-a revenit în simțiri. Fața îi era cenușie, iar trăsăturile schimonosite. A fost nevoie de doi portărei care să-l sprijine cînd a fost silit să îngenuncheze din nou în fața mesei.

— Dacă nu mărturiseşti, i-a spus magistratul, am să te supun la noi cazne. Totul depinde de tine.

Curajul criminalului se topise şi în sfîrşit întregul adevăr a fost dat la iveală. Cu o voce scăzută, s-a apucat să istorisească :

— Trec de obicei în fiecare an prin provincia asta, ca să-mi vînd mătasea. Am făcut-o cinstit pînă ce am întîlnit o femeie care m-a împins să cheltuiesc aproape toţi banii cîştigaţi din negoţ. După un an, am fost silit să mă împrumut şi în primăvara asta nu îmi mai vedeam capul de datorii. Xu, negustorul cel tînăr, era din acelaşi sat cu mine. Numele lui întreg era Xu Guangqi, Deschiderea Razei. Am căzut la învoială ca anul ăsta să călătorim împreună. Cînd am văzut că luase cu el trei sute de piese de argint şi un căruţ învîrfuit cu baloturi de mătase naturală, ce făceau aproape şapte sute de piese de argint, am pus la cale să-l omor şi să-i iau banii şi marfa. Ar fi fost îndeajuns să-mi plătesc datoriile şi chiar suficienţi să mă apuc de o afacere într-un loc singuratic şi să trăiesc fără griji cu femeia aceea de care v-am vorbit. După ce ne-am aşternut împreună la drum, căutam necontenit prilejul potrivit să-mi duc la bun sfîrşit planul, dar tot se găseau alţi negustori care ne însoţeau. A trebuit să aştept pînă ce am ajuns amîndoi singuri în ţinutul Şase Li. Văzînd că hanul era aşezat în nişte împrejurimi pustii, l-am sfătuit pe Xu să înnoptăm acolo. Atunci, l-am ţinut cu tot dinadinsul la taclale şi la băutură pînă foarte tîrziu. Era mort de beat cînd l-am întins în pat. Doar cîteva ore mai încolo s-a auzit bătînd ultimul ceas al nopţii. L-am pus pe picioare şi, sprijinindu-l cu un braţ l-am tîrît afară din han. De cum a dat de aerul tare al dimineţii, s-a trezit un pic. L-am pus să împingă căruţul o vreme. Cînd am ajuns la poarta tîrgului, tocmai se crăpa de ziuă şi nu era ţipenie de om în jur. M-am dus în spatele lui şi i-am înfipt cuţitul sub omoplatul drept. Xu s-a prăbuşit cu o icnitură şi apoi a încercat să se întoarcă spre mine. L-am lovit cu piciorul, culcîndu-l

iarăși jos. A deschis gura, dar n-a apucat să țipe, că i-am tăiat beregata. Apoi m-am aplecat peste el și am început să-i desfac cingătoarea ca să-i iau banii. Dar tocmai cînd dădusem de arginți, am auzit scîrțîitul unui alt căruț. Ridicînd capul, am văzut venind spre noi un țăran oi împingînd un căruț gol. Ajuns aproape, a dat cu ochii de corpul lui Xu zăcînd acolo și a deschis gura să spună ceva. Am sărit la el, i-am înșfăcat brațul drept cu mîna mea stîngă și mi-am înfipt cuțitul în coastele lui. El s-a pornit să țipe, așa că l-am smucit jur împrejur și l-am aruncat cu fața la pămînt, apoi l-am dat gata cu o nouă lovitură de cuțit în spate. Căruțul lui nu făcea mare lucru, dar trebuia să mă scap de el, așa că am trecut o parte din baloturile lui Xu în el și am plecat iute împingînd la căruțul lui Xu și trăgîndu-l pe cel al țăranului după mine. Abia după ce m-am depărtat bine, am aruncat carul cel mic într-un șanț. Dar cu toate că scăpasem astfel de singurul martor al crimei, nu mă simțeam deloc în siguranță. Așa că peste vreo două ore, cînd l-am întîlnit pe drum pe Perfecțiune, i-am povestit că Xu murise și i-am trecut lui carul cu baloturile. El mi-a dat înainte trei sute de arginți din prețul pe care l-ar fi putut scoate pe mătase. Eu am ținut-o într-un suflet pînă la Laizhou și de acolo am mers la trecători, unde mă aștepta femeia aceea. Așta este întregul adevăr. Cersesc îngăduința Înălțimii Voastre, fiindcă am și o mamă pe care trebuie s-o întrețin.

— Și Xu și cărutașul, l-a mustrat magistratul scuturîndu-și capul, aveau părinți de întreținut. Hotărăsc ca în cazul acesta deosebit să nu fie luată în considerare o împrejurare ca aceasta.

După ce slujbașul a scris mărturisirea, grefierul a citit-o cu glas tare. Pieptosul a întărit că ea cuprindea cu precizie tot ceea ce spusese și apoi și-a pus semnul degetului mare pe document. O dată ce a terminat, a fost dus înapoi în temniță, în

așteptarea confirmării sentinței lui de către autoritățile centrale.

Fiindu-i înfățișat apoi gardianul, magistratul i-a atras acestuia atenția să nu mai încerce niciodată să stoarcă bani de la oameni nevinovați, prin acuzații false. A hotărît că cele două bătăi aspre cu bambusul, primite de gardian înainte, erau o pedeapsă suficientă pentru purtarea lui și i-a spus că putea să plece.

Gardianul Străinul și-a lovit de cîteva ori capul de dușumea, arătîndu-și mulțumirea pentru asemenea bunăvoință, deoarece știa prea bine că magistratul ar fi putut să-i dea o pedeapsă cu mult mai grea.

La sfîrșit, magistratului i-a fost adusă înainte văduva Wang.

— Zilele trecute, i s-a adresat el, mi-ai spus că bărbatul tău, căruțașul Wang, s-a sfîrșit de o moarte cumplită și mi-ai cerut să-l răzbun. Acum am găsit criminalul. El și-a recunoscut crima. Îndată ce autoritățile superioare vor întări sentința, îl voi executa, astfel ca sufletul omului tău să odihnească în pace.

El a adăugat cîteva vorbe de mîngîiere și i-a spus că, după execuție, va primi o sumă frumoasă de bani.

Apoi magistratul a părăsit sala Curții. În cabinetul său, s-a schimbat într-o robă obișnuită. Numaidecît i-a primit în vizită pe Lungilă, Armăsarul și Perfecțiune și pe portărelul cel bătrîn și i-a lăudat pentru treaba bună pe care o făcuseră. I-a dat lui Perfecțiune o sută de piese de argint ca răsplată pentru ajutorul lui binevoitor. Acesta a făcut plecăciuni, lovindu-și fruntea de dușumea de cîteva ori, în semn de mulțumire. El a spus că voia să se întoarcă cît mai repede în tîrgul Două Tărîmuri să-și vadă de multele lui treburi de acolo. Magistratul i-a mai dat atunci niște bani pentru cheltuielile lui de călătorie.

La întoarcerea sa, după ce îl conduse pînă la

poarta din față pe Perfecțiune. Armăsarul l-a întrebat pe magistrat dacă erau noutăți în cazul lui Bi Docilul. Magistratul i-a spus că văduva Zhou încă nu făcuse nici un singur pas care să dea de bănuit. însă sergentul Torentul și Mintosul continuau să țină sub supraveghere aspră împrejurimile. Tocmai era să mai adauge ceva, cînd deodată au auzit bătăile gongului la poarta principală. Și-a îmbrăcat iarăși roba oficială și s-a urcat pe podium, urmat de oamenii săi.

Între timp, o grămadă de lume se adunase în fața Yamen-ului. Veștile că ucigașul din satul Șase Li fusese prins și că își mărturisise crima se răspîndiseră ca fulgerul în tot orașul. Oamenii îl lăudau în gura mare pe magistrat pentru că dusese acest caz încurcat la bun sfîrșit, împăcînd astfel sufletele celor două victime. Niște bărbați și femei își croiseră drum prin mulțime și stăteau acum lîngă ușa de la sala de judecată. Unii plîngeau, alții strigau că se săvîrșise o crimă grozavă și înfricoșătoare, dar se mai auzeau și alții țipînd cît îi țineau gurile că nu-știu-cine era acuzat pe nedrept.

Magistratul i-a poruncit lui Armăsarul să le spună acelora să înceteze numaidecît larma și să-l aducă numai pe jeluitor în fața mesei lui. Ceilalți trebuiau să aștepte la ușă.

A reieșit că erau de fapt doi pîrîtori, o femeie între două vîrste și un om bătrîn, distins, cu păr cenușiu. Aceștia doi au îngenuncheat în fața mesei lui.

— Fiecare, li s-a adresat magistratul, să-și declare numele și să-și formuleze cît mai limpede plîngerea.

— Numele umilei mele persoane, a vorbit mai întîi femeia, este Li. Sînt văduva răposatului licențiat Zaigong, Trudă Vie, care a predat în Templul lui Confucius din orașul acesta. După ce s-a sfîrșit, mi-a lăsat numai o fată, pe nume Li Gu, Călugărița Zorilor. Ea are acum deja nouăsprezece ani împliniți. Prin mijlocirea cuiva din lumea cărturărească din ținut, ea s-a logodit cu fiul Înălțimii Sale, Licenția-

tul Senior Hua Guoxiang, Bune Auspicii, fost prefect. Cui să-i treacă prin minte că sărmana mea fetiţă va muri aşa deodată, chiar în prima noapte petrecută în casa mirelui ? Îndată ce vestea gravă mi-a ajuns la urechi astă-dimineaţă, am dat fuga şi acolo am aflat-o zăcînd pe patul de nuntă, trupul ei neînsufleţit fiind acoperit cu pete vineţii, pe cînd sîngele îi picura din toate cele şapte orificii ale corpului. Cum semnele acestea arătau neîndoielnic că cineva o omorîse dîndu-i otravă, am venit degrabă aici să vă anunţ şi să-i cer Prea Cinstitului Magistrat să răzbune răul făcut unei tinere nevinovate şi mamei sale, acum rămase singură pe lume.

Zicînd acestea, femeia s-a pornit pe un plînş plin de amărăciune. Magistratul i-a spus cîteva cuvinte de mîngîiere şi i s-a adresat astfel bătrînului :

— Presupun că dumneata eşti Hua Bune Auspicii !

— Da.

— Cum se poate, a zis magistratul, că un asemenea lucru îngrozitor s-a întîmplat în casa dumitale ? Un om cu pregătirea şi învăţătura dumitale trebuie să ştie cum să-şi ţină casa în bună rînduială. Îţi conduci familia cu o astfel de neglijenţă, încît un criminal poate locui acolo nestingherit ?

— Sînt cărturar, licenţiat, şi familia mea venerează atît poezia, cît şi ritul. Fiul meu, Wenjun, Chipeş Cult, încă nu şi-a făcut un nume, însă se pregăteşte pentru primul examen cărturăresc. Tinerii căsătoriţi erau ca două rîndunele, în perfectă armonie. Cine să fi pus otrava ? Ieri seară ni s-au strîns numeroşi oaspeţi pentru ceremonia cununiei. Tinerii au însoţit perechea în camera nupţială, puşi pe glume şi necăjirea uşoară a proaspeţilor căsătoriţi. M-am alăturat petrecerii şi am trăit ceasuri de fericire, de bună dispoziţie şi bucurie. Printre tineri era şi Huo Zuobin, Oaspete, coleg de studii al fiului meu, şi unul dintre cei mai buni prieteni ai lui. Cînd a văzut frumuseţea miresei fiului meu, trebuie să fi

devenit gelos, pentru că s-a purtat în felul cel mai necuviincios. El l-a tachinat pe fiul meu şi pe mireasa lui cît se poate de jignitor, făcînd observaţii nepotrivite şi nu a vrut să-i lase singuri nici o clipă. Cum se făcuse foarte tîrziu, m-am gîndit că e timpul să părăsim camera nupţială, aşa că i-am poftit pe toţi tinerii să vină în biblioteca mea şi să mai luăm cîteva rînduri de băutură acolo. Tinerii s-au purtat frumos şi mi-au primit invitaţia, cerîndu-i însă mirelui să golească trei cupe de băutură în cinstea lor. Numai Oaspete s-a împotrivit cu încăpăţînare să lase perechea singură, zicînd că distracţia abia începea. Eu m-am înfuriat şi l-am ocărît, spunîndu-i că încalcă buna-cuviinţă. Atunci el a fost cuprins de o furie sălbatică, m-a numit ramolit de modă veche şi m-a ameninţat că înainte de venirea zorilor o să-mi pară rău de cele întîmplate. Ceilalţi au crezut că aceasta era doar o glumă şi după încă nişte grosolănii din partea lui, m-au urmat cu toţii în bibliotecă, trăgîndu-l şi pe el după ei. Cine s-ar fi putut gîndi că Oaspete vorbea cu deplină seriozitate şi că înainte de a pleca din camera nupţială, pe motivul a cine ştie ce ranchiună veche, a picurat otravă în ceainicul care stătea lîngă patul mirilor ? Fiul meu, din fericire, nu a băut din ceaiul acela, dar mireasa lui a luat o ceaşcă înainte de a se culca. La bătaia celui de-al treilea ceas al nopţii, la ora şobolanului, ea s-a plîns de o durere cumplită de burtă. Ne-am năpustit cu toţii în cameră şi, văzînd-o chinuindu-se în dureri groaznice, am chemat un doctor. Vai, cînd el a sosit, tînăra fată, frumoasă ca jadul sculptat şi gingaşă ca floarea îmbobocită, deja se sfîrşise. De aceea, în dimineaţa aceasta, îngenunchez înaintea podiumului Prea Cinstitului Magistrat şi declar că nora mea a fost perfid omorîtă de Oaspete, fapt pentru care îi cer Prea Cinstitului Magistrat să vegheze ca dreptatea să fie făcută.

I-a întins cu amîndouă mîinile magistratului acuzaţia sa scrisă. Eminentul Umanist a luat-o şi a

cercetat-o de la un capăt la altul.

— Aşadar, a spus el, amîndoi îl acuzaţi pe Oaspete că v-a omorît fiica. Unde este omul acesta ?

— Oaspete, a răspuns domnul Bune Auspicii, s-a prezentat şi el la Yamen-ul Prea Cinstitului Magistrat să depună o plîngere că este în mod fals acuzat.

Magistratul a poruncit portăreilor să-l aducă în sală. Era un tînăr cu o înfăţişarea neatrăgătoare, îmbrăcat în roba albastră a candidaţilor la examene.

— Te numeşti Hu Oaspete ? l-a întrebat magistratul.

— Învăţăcelul din faţa dumneavoastră, a spus tînărul zîmbind este într-adevăr Hu Zuobin, Oaspete.

Ai încă îndrăzneala, i s-a adresat mînios magistratul, să te numeşti învăţăcel ? Ai fost instruit la şcoala operelor clasice. Cum de nu cunoşti învăţăturile venerabililor noştri înţelepţi antici ? Nu ştii că dobîndirea maturităţii, căsătoria, doliul şi sacrificiile pentru strămoşi sînt patru ceremonii dintre cele mai însemnate din viaţa unui om ? Cum ai îndrăznit să te porţi necuviincios în timpul unei ceremonii de nuntă ? Şi pe deasupra, fiind colegul de studii al mirelui, se cădea să îi arăţi miresei un respect deosebit. Cum se face că, văzînd cît de frumoasă era, ai devenit gelos şi ai lăsat această gelozie să te ducă la nişte vorbe ameninţătoare ? Îţi faci de ruşine roba albastră de învăţăcel pe care o porţi. Vorbeşte acum, lămurind cu precizie cele întîmplate !

Dacă vreţi să ştiţi cum s-a purtat învăţăcelul Oaspete, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 20

GLUMA ÎNVĂŢĂCELULUI ATRAGE NENOROCIREA ASUPRA LUI : MAGISTRATUL PORNEŞTE ANCHETA

Se spune că, prosternîndu-se în faţa mesei judecătoreşti, Oaspete a început mărturia.

— Prea Cinstite Magistrat, stăviliți o clipă tunetul mîniei voastre și îngăduiți-i persoanei mele să vă clarifice respectuos ce s-a întîmplat. I-am tachinat pe proaspeții căsătoriți, dar aceasta nu a fost altceva decît o glumă, din dorința de a lua parte la veselia nuntașilor. În același timp, erau cel puțin patruzeci de oameni în camera nupțială, toți rîzînd, strigînd și făcînd tot felul de glume grosolane, însă Bune Auspicii numai pe mine m-a ocărît cu asprime. M-am prefăcut că sînt foarte mîniat și i-am strigat că se va căina pentru cuvintele sale, înainte ca noaptea să se sfîrșească, dar și aceasta numai ca să glumesc pe seama lui. De ce am vorbit tocmai așa, nu aș putea spune într-adevăr. Însă în privința faptului că eu aș fi ocărît-o pe sărmana tînăra doamnă, Prea Cinstitul Magistrat știe că sînt tînăr cărturar. Cum m-aș fi încumetat vreodată să comit o astfel de crimă ticăloasă ? Pe deasupra, mai am și o mamă bătrînă, soție și copii, care au nevoie de sprijinul meu. Aș fi pus în joc liniștea întregii mele familii pentru o asemenea faptă nesăbuită ? Dacă Prea Cinstitul Magistrat mă mustră pentru că am mers prea departe cu gluma și, tachinîndu-i pe noii căsătoriți, am trecut dincolo de limitele bunei-cuviințe, eu primesc cu umilință această dreaptă învinuire. Dar în ce privește oamenii care mă acuză că aș fi comis o crimă murdară, nu pot califica aceasta decît ca o eroare dureroasă. Apelez la considerația binevoitoare a Prea Cinstitului Magistrat.

În vreme ce vorbea, o doamnă în vîrstă a îngenuncheat lîngă el și de vreo cîteva ori la rînd și-a lovit fruntea de dușumea, plîngînd necontenit.

— Presupun, i s-a adresat magistratul, că dumneata ești mama lui ?

— Prea Cinstite Magistrat, a adăugat doamna în vîrstă, după ce a încuviințat, tatăl acestui băiat a murit de cînd el era încă un copil. Mi-am jertfit toate zilele să-l cresc cum se cuvine și îmi pare rău din adîncul sufletului că am fost prea îngăduitoare și astfel nu am izbutit să-i potolesc pornirea lui ne-

fericită de a dori întotdeauna să facă pe măscăriciul cînd se află în lume. Cer îndurarea Prea Cinstitului Magistrat!

Auzind aceste reclamaţii ce se băteau cap în cap, magistratul a rămas o vreme gînditor. El a chibzuit că mama miresei şi cărturarul, într-un fel firesc, îşi ieşiseră din minţi de supărare şi necaz şi numaidecît au căşunat pe cel dintîi bănuit posibil. Însă tînărul avea toate semnele unui distins învăţăcel. Lămuririle lui sunau demne de crezare şi foarte serioase. Avea mari îndoieli că tînărul comisese crima.

— Dumneavoastră, le-a spus, îl acuzaţi pe Oaspete, dar eu nu sînt mulţumit cu mărturia pe care o aduceţi. Mîine am să fac eu însumi cercetări la locul crimei. Acum puteţi pleca amîndoi, însă Oaspete urmează să fie reţinut sub arest la şcoala judeţeană.

Magistratul le-a îngăduit apoi celorlalţi să-şi ia rămas bun. Mama tînărului era în lacrimi fiindcă fiul său urma să fie închis. Magistratul nu a găsit că era cazul să-l instruiască pe licenţiat ca nici un lucru de la locul crimei să nu fie atins. Prin îndelungata sa carieră oficială, licenţiatul Bune Auspicii era într-adevăr un cunoscător total al cerinţelor legii. Înainte de a pleca la Yamen, el deja pecetluise camera nupţială. Întorcîndu-se acasă, a poruncit ca marea cameră de primire să fie aranjată ca un Yamen vremelnic şi să se aştearnă în curte, în faţa camerei, rogojini de trestie pentru autopsie. A dat instrucţiunile acestea cu lacrimi în ochi, deplîngînd soarta crudă care adusese o astfel de nenorocire în casa lui şi la anii bătrîneţii pe care îi avea. Nădăjduia doar ca portăreii să nu-i necăjească prea tare membrii familiei şi să ţină seama de înaltul lui titlu oficial. El a încercat să îşi mîngîie fiul, însă Chipeşul, după ce îşi văzuse frumoasa mireasă murind sub ochii săi, la numai cîteva ore după ce o ţinuse în braţe, era aproape înnebunit de nenorocire.

În ziua următoare, gardianul acelui cartier din oraş şi un număr de portărei de la Yamen au sosit

la ei. Doi portărei au fost puşi de pază în faţa patului nupţial, în vreme ce alţii supravegheau intrarea curţii. Ei au scos uşile glisante ale sălii de primire şi au aranjat totul înăuntru pentru bunul mers al cercetărilor. Bune Auspicii pusese pe una din rudele sale să ducă sicriul în curte şi să întindă lintoiul, astfel ca nora lui să poată fi băgată în sicriu numaidecît după autopsie. La prînz, au răsunat gongurile afară, vestind sosirea magistratului. Licenţiatul şi-a îmbrăcat roba oficială, şi-a pus boneta şi a mers împreună cu Chipeşul la poarta din faţă să-l primească pe magistrat.

Eminentul Umanist a coborît în faţa curţii, din litiera sa. Ei l-au dus întîi în bibliotecă, pentru a se reface puţin de pe urma drumului. Cînd ceaiul a fost servit, Chipeşul a îngenuncheat şi şi-a lovit fruntea de duşumea. Magistratul l-a cercetat cu atenţie pe Chipeşul şi a înţeles că era un tînăr cumsecade, cu comportarea demnă a unui viitor dregător.

— Ai văzut-o de fapt pe soţia ta, l-a întrebat el, bînd ceai înainte de culcare ? Cum se face că n-ai băut ceai şi tu ?

— După ce oaspeţii au plecat din cameră, tata mi-a poruncit să-i mulţumesc personal fiecăruia în parte în sala de primire, cum este obiceiul, şi, la plecare, să-l conduc chiar eu pînă la poarta din faţă. Cînd am terminat cu aceasta, răsunase deja cel de-al doilea ceas al nopţii. Eram cumplit de istovit. Numai cu un mare efort am reuşit să-mi îndeplinesc cea din urmă îndatorire a zilei, îngenunchind în faţa tatălui meu şi urîndu-i noapte bună. Cînd, în cele din urmă, m-am întors în camera nupţială, soţia mea stătea la capătul patului. A văzut că eram foarte obosit şi i-a poruncit servitoarei sale să umple două cești cu ceai. Însă eu, cu cîteva clipe înainte de a pleca din camera de primire, mi-am simţit gîtul uscat ca iasca şi am băut atunci cîteva cești de ceai. De aceea i-am spus servitoarei să toarne din ceainicul care era pe măsuţa de lîngă pat numai în-

tr-o ceaşcă şi soţia mea a băut singură, în vreme ce eu mă dezbrăcam. Apoi ne-am culcat. La bătaia celui de-al treilea ceas al nopţii, cînd tocmai începusem să mă simt adormit, soţia mea s-a pornit să geamă uşor. M-am gîndit că aceasta era o tulburare trecătoare, însă durerile ei au sporit şi pînă la urmă au ajuns aşa de puternice, încît nu mai putea nici măcar să strige. I-am spus servitoarei să îi trezească pe toţi ai casei şi să fie chemat un doctor. Dar cînd a răsunat bătaia celui de-al patrulea ceas al nopţii, ea deja se sfîrşise. La vederea petelor întunecate ce apăruseră pe pielea ei, mi-am dat seama că ea trebuie să fi fost otrăvită, aşa că m-am uitat în ceainic ; ceaiul se preschimbase într-o substanţă vîscoasă, neagră. Era clar pentru mine că în el se afla otrava.

— A intrat Oaspete, a întrebat magistratul, în camera nupţială în timpul petrecerii ?

— Ocupat să mulţumesc invitaţilor, n-aş putea să ştiu sigur, a răspuns mirele. Dar omul acesta a intrat sigur înainte de amiază, împreună cu ceilalţi.

— Dacă a intrat, atunci cine ştie unde o fi fost ceainicul, iar după masă mireasa pesemne că a băut din ceai. Cine pregăteşte ceaiul ?

— Ce însemnătate are aceasta ? a îndrăznit licenţiatul. Tînărul a avut prilejul să pună oricînd otrava în ceainic.

— Într-un caz ca acesta nu se poate hotărî aşa de simplu, a zis magistratul. La urma urmelor, ceilalţi tineri au avut aceeaşi ocazie ca şi el. Iar dintre toţi, servitoarea putea să o facă cel mai bine. Vreau să-i pun nişte întrebări servitoarei.

Licenţiatul s-a împotrivit. El a spus că magistratul nu ar trebui să creadă că el, un licenţiat bătrîn, care servise cu distincţie ca prefect în cîteva provincii, ar putea acuza cu uşurinţă pe cineva de crimă. Mai mult, îşi lua asupra sa întreaga răspundere pentru fiecare om în parte din casă şi garanta

că nimeni din familia sa nu era în stare să săvîrşească vreo crimă. Magistratului i-a venit greu să discute în contradictoriu.

— Oamenii simpli, i-a spus el în cele din urmă, îşi formează comportarea după aceea a familiilor conducătoare. Persoane eminente ca dumneavoastră sînt de aceea în centrul atenţiei tuturor. Cum cazul acesta va fi privit cu atenţie de populaţia întregii provincii, amîndoi trebuie să veghem ca toate regulile să fie fără nici o abatere respectate, ca nu cumva să se spună că atunci cînd se ocupă de un caz de crimă, autorităţile sînt mai îngăduitoare faţă de cărturari.

Bune Auspicii nu a putut să tăgăduiască această chestiune şi fără nici o tragere de inimă a chemat-o acolo pe servitoare. Cînd ea s-a prosternat în faţa judecătorului, el a văzut că era cu mult trecută de vîrsta mijlocie.

— Eşti cumva servitoarea din casa Li şi ai venit aici însoţindu-ţi tînăra stăpînă, ori faci parte dintre servitorii acestei case ? În ziua aceea în casă a fost un du-te-vino permanent. De ce nu ai supravegheat totul cu atenţie ?

Văzînd că i se vorbeşte atît de aspru, femeia a început să tremure. A lăsat capul în jos şi a şoptit :

— Această bătrînă slugă se cheamă Chen şi din copilărie s-a bucurat de bunătatea doamnei Li. Dînsa m-a ajutat să mă mărit şi soţul meu, Gao, a slujit tot acolo. Apoi, al meu şi stăpînul s-au prăpădit unul după altul. La măritişul domnişoarei, stăpîna mi-a cerut s-o însoţesc şi de aceea mă aflu în această casă. Acum domnişoara s-a prăpădit şi vă implor, Înălţimea Voastră, să faceţi lumină !

Magistratul o bănuia pe ea, dar ascultînd-o, nu găsea nici o motivaţie a omorului. Fără să urmărească un gînd clar, a întrebat :

— De cînd ai venit aici, numai tu i-ai pregătit miresei ceaiul ? Cînd ai făcut ceaiul pe care ea l-a băut seara ?

— La prînz, a răspuns servitoarea Chen, am adus apă fierbinte şi am turnat apa în ceainic. Mai mulţi oameni au băut din ceaiul ăla şi cînd au sosit nuntaşii, vasul se golise de tot. Aşa că, la lăsatul serii, m-am dus din nou la bucătărie şi am umplut urciorul cu apă clocotindă din oala cea mare de acolo. Pe aceasta am turnat-o în ceainicul aşezat pe măsuţa de lîngă patul mirilor. Nimeni nu a băut din ceainicul ăsta în afară de mireasă, tocmai înainte de a se culca.

— După ce ai adus iar apă fierbinte şi ai turnat în ceainic, ai mai părăsit încăperea ? Nu ai ieşit cumva din camera tinerilor o dată sau de două ori, ca să te uiţi la adunarea veselă din bibliotecă ?

— Am ieşit de acolo numai o dată, a spus servitoarea, cînd am luat cina. Apoi n-am mai plecat. Petrecerea era în bibliotecă şi mirii se aflau acolo. La urmă s-au înapoiat însoţiţi de mulţimea de musafiri. Domnişorul Oaspete a rostit mai multe vorbe piperate şi se prea poate ca el să fi pus otrava.

— După cum spui, e o simplă bănuială de-a ta. Ia spune-mi, a mai băut cineva din ceaiul pregătit a doua oară, după-amiază ?

Sluga a rămas o vreme gînditoare.

— Nu-mi dau seama, a spus.

Magistratului nu i-a rămas altceva de făcut decît să se ducă să vadă corpul neînsufleţit.

Dacă vreţi să ştiţi ce s-a mai întîmplat, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 21

VORBA BUNĂ ATRAGE RENUNŢAREA LA AUTOPSIE ; A DOUA INTEROGARE LA JUDEŢ

Se spune că magistratul s-a ridicat şi s-a dus să inspecteze locul crimei. Ai casei nu mai plîngeau amarnic, ci doar lăudau blîndeţea şi frumuseţea mire-

sei, care își găsise un asemenea sfîrșit tragic. Cînd a ajuns în fața camerelor interioare, magistratul a cerut ca femeile casei să se ascundă, iar el a intrat, iscodind în tot locul. Condus de Bune Auspicii, a intrat în camera mirilor. Acolo, a văzut patul marenupțial aflat lîngă peretele din fund. Mobila fusese mutată în alte încăperi, lăsîndu-se numai o măsuță sculptată în lemn negru, pe care stătea un ceainic mare pus într-un coș împletit din trestie.

Numeroase slugi se înghesuiseră în fața patului, curioase.

— Aici e locul ceainicului ? le-a întrebat. Aduceți o ceașcă, să probez.

Un portărel pregătise dinainte o ceașcă. Magistratul a turnat el însuși, minunîndu-se de culoarea neobișnuită. Ceainicul era plin cu un lichid vîscos, negru, semănînd mai degrabă a sirop, decît a ceai. Pe deasupra, avea un miros înțepător de mucegăit. Magistratul a chibzuit că ar fi fost foarte greu de stabilit felul otrăvii ce fusese amestecată cu ceaiul. A poruncit să se aducă un cîine. A cerut să se întingă cu niște bucate în ceașcă și acestea să fie aruncate pe jos. Cîinele le-a hăpăit cu o grabă uimitoare și a început să mai adulmece pe lîngă ele penttru altele. După o vreme, însă, cînd i s-a ridicat părul, țepos ca la arici, cîinele s-a pus pe mîrîit furios. Mîrîiturile lui s-au preschimbat curînd în urlete prelungi. El a alergat ca un apucat, făcînd cîteva cercuri de jur împrejur și apoi bietul de el a căzut mort.

Magistratul era foarte uluit de natura acestei otrăvi. El le-a poruncit portăreilor să pună cîinele mort într-o cutie și s-o pecetluiască. Numai astfel putea să fie trimis la Yamen ca probă materială. A mai cerut ca și ceainicul să fie sigilat. A intrat din nou în camera nupțială și a desfăcut perdelele din jurul baldachinului. Cadavrul tinerei mirese nefericite zăcea pe patul pe care murise. Din gură i se prelinsese sînge și corpul ei zvelt îi era acoperit cu pete vineții. A tras perdelele la loc și s-a înapoiat

— Dumneavoastră sînteţi capii familiilor miresei şi mirelui. Amîndouă casele sînt „pătrunse de mireasma cărţilor" şi faptul acesta cumplit întîmplat unor oameni cu poziţia dumneavoastră este o mare nenorocire. Eu nu vă voi spori necazu' făcînd o autopsie, supunînd astfel cadavrul sărmanei voastre fiice dezgolirii şi umilinţelor. Îmi este de ajuns că am văzut cu proprii mei ochi dovada clară a otrăvirii. Problema acestui caz nu este cum a fost omorîtă mireasa, ci cine a comis această faptă murdară. De aceea îmi voi pune pecetea pe certificatul de moarte, declarînd că ea a murit bînd o otravă administrată de o persoană necunoscută. Cadavrul poate fi pus numaidecît în sicriu.

Doamna Li i-a mulţumit copleşită de lacrimi pentru respectul plin de generozitate faţă de sentimentele lor de durere, însă licenţiatul era foarte măcinat de îndoieli.

— La urma urmei, a spus el, conform regulilor, ar trebui făcută o autopsie pe cadavrul oricărei victime. Cine ştie ce nouă probă a crimei poate ieşi la lumină.

Chipeşul însă a căzut în genunchi la picioarele tatălui său, rugîndu-l din suflet să cruţe corpul sărmanei sale soţii. În cele din urmă, el a încuviinţat fără nici o tragere de inimă şi a poruncit servitorilor să înceapă pregătirile pentru gătitul cadavrului. Magistratul a ieşit în curte şi a stat pe acolo un timp, urmărind distrat servitorii care alergau cu treburi înăuntru şi afară. Treaba lui oficială de aici era deja încheiată şi se cădea să se reîntoarcă la tribunal. Totuşi, într-un fel sau altul, lui nu îi venea să plece. Avea sentimentul puternic că cheia misterului era chiar acolo şi nu altundeva.

După ce cadavrul a fost îmbrăcat şi adus în faţa curţii pentru a fi acolo aşezat în sicriu, magistratul s-a întors singur în camera mirilor. Portăreii tocmai puseseră ceainicul şi ceaşca într-o cutie de piele. Magistratul şi-a apăsat pecetea pe o fîşie de hîrtie lipită pe capac. După ce portăreii au plecat, magistratul a închis uşa şi s-a aşezat pe scaunul de

la căpătîiul patului. Era o liniște deplină. Îi ajungea la urechi, vag, numai zgomotul îndepărtat din fața curții. S-a gîndit atunci că ucigașii care se îndeletnicesc cu otrăviri folosesc adesea căi ciudate pentru omorîrea victimei lor și se întreba ce taină stranie ascundea camera aceasta. Mirosul de muced încă domnea în aer. Într-un fel sau altul, părea că face parte din cameră. Hotărît să descopere de unde venea, s-a uitat sub pat, în spatele mobilei, și a trecut în bucătărioară. Aceasta era foarte mică, fără nici o vatră și numai cu un lighean pentru spălatul cețtilor și farfuriilor. Bucătăria fusese în mod vizibil foarte bine curățată pentru venirea miresei în casă. Pereții erau proaspăt tencuiți și magistratul nu a mai simțit mirosul de mucegăit care plutea în camera din care intrase aici. Și-a scuturat capul și a pornit-o încet spre marea sală de primiri.

— Dumneavoastră, i-a spus el acolo licențiatului, îl acuzați pe Oaspete, însă eu socotesc că servitoarea Chen a avut același prilej pentru a înfăptui crima. Îl voi interoga din nou, însă vreau de asemenea să-i mai pun niște întrebări și servitoarei. Sper că îmi veți permite să o pun sub stare de arest.

Acestuia nu i-a plăcut deloc asemenea lucru, dar știa că nu putea să se împotrivească de fel. Și-a dat încuviințarea și, cînd magistratul a plecat, doi portărei au luat-o pe servitoare la Yamen.

Bune Auspicii, însă, și-a vărsat toată furia pe fiul său.

— Nu mă puteam aștepta din partea doamnei Li, i-a strigat, decît să îngăduie punerea cadavrului, fără nici o autopsie, în sicriu. Femeile nu înțeleg niciodată astfel de lucruri. Însă tu, fiu al unui demnitar înalt, ar fi trebuit să știi mai multe. Nu vezi că îngîmfatul de magistrat procedează în așa fel, încît să nu se mai ostenească cine știe ce? Dă-mi voie să îți spun că dregătorii încearcă întotdeauna să scape de greutăți. Puțin le pasă lor dacă a fost omorît cineva, mai ales cînd asta nu are nici un amestec cu viața lor tihnită. Am fost chiar eu dregător și știu bine ce vorbesc!

Nemaiavînd nici o veste de la Yamen pînă în seara zilei următoare, aversiunea licenţiatului împotriva magistratului a crescut. Umbla bezmetic prin camerele şi prin curţile casei sale, fluturîndu-şi mînecile, ocărînd servitorii şi făcîndu-se tuturor nesuferit. La căderea nopţii, s-a jurat că a doua zi se va duce la Yamen şi îl va sili pe magistrat să îi ia sub tortură interogatoriu, tînărului Oaspete.

În vremea aceasta, magistratul îi poruncise lui Armăsarul să ceară sfatul unui faimos procuror bătrîn care trăia retras în oraş şi cîtorva patroni mai vîrstnici de farmacii. Însă nici unul dintre ei nu au ştiut de o otravă care să provoace semnele arătate pe cadavru. De aceea i-a trimis pe Lungilă şi pe Armăsarul să facă nişte cercetări tainice printre oamenii care locuiau în vecinătatea caselor Hua şi Li şi să controleze lista oaspeţilor la nuntă. Dar nimic nu părea să fie nelalocul lui. Musafirii care luaseră parte la cununie erau cu toţii oameni binecunoscuţi si nici unul dintre ei nu se ştia că ar fi purtat vreo rachiună caselor încuscrite.

În cea de-a treia zi, după ancheta din casa Hua, magistratul şedea în cabinetul său, discutînd cu Armăsarul ciudăţeniile cazului.

— Crima aceasta, a observat el, pare a fi la fel de greu de dezlegat ca şi cazul lui Bi Docilul. Nici nu s-a potolit un val şi altul se ridică acum.

Chiar atunci a intrat un slujbaş şi i-a înmînat o carte de vizită.

— Iată-l pe licenţiat aici, a oftat magistratul. Fără îndoială că a venit să mă îmboldească să-l interoghez din nou pe Oaspete. Conduceţi-l în sala de primire !

Curînd după ce magistratul a luat loc în sala de primire, l-a şi văzut pe licenţiat, în ţinută ceremonială şi cu o înfăţişare foarte ursuză, urcînd treptele.

După schimbul obişnuit de politeturi. Bune Auspicii a întrebat :

— Este a treia zi astăzi de cînd nora mea a că-

zut pradă morţii. Ar vrea părintele-demnitar a binevoi să înştiinţeze persoana mea neînsemnată despre înaintarea pe care a atins-o în cazul acesta ?

— Aţi venit cum nu se poate mai bine, a răspuns magistratul. Tocmai urma să-l interogh.ez din nou pe acuzat şi pe servitoarea cinstitei voastre case.. Dacă veţi avea plăcerea să luaţi loc în cabinetul meu privat, veţi putea să urmăriţi de acolo mersul lucrurilor.

Magistratul s-a instalat pe podium şi a poruncit să fie adus învăţăcelul Oaspete.

— Am făcut o anchetă la locul crimei, i s-a adresat magistratul cu asprime, şi am stabilit că mireasa a murit otrăvită. Tu eşti totuşi acela care l-ai ameninţat pe licenţiat în faţa unei mulţimi de martori. Apoi, ai avut şi ocazia să pui otravă în ceainic. Spune adevărul !

— Îmi recunosc vina de a fi folosit un fel de a vorbi nepotrivit şi de a mă fi purtat într-o manieră necuviincioasă, a răspuns el. Dar neg cu tărie acuzaţia că aş fi otrăvit mireasa. Iar în ce priveşte faptul de a fi avut prilejul să pun otravă, atrag respectuos atenţia Prea Cinstitului Magistrat că şi ceilalţi musafiri au avut aceeaşi ocazie, ca să nu mai spun despre servitori !

Tînărul învăţăcel a continuat să se dezvinovăţească, analizînd chiar el situaţia.

Dacă vreţi să ştiţi cum a reacţionat magistratul, citiţi capitolul uurmător.

CAPITOLUL 22

ANALIZA CAZULUI OPREŞTE BRUSC UN DIALOG ; ASCULTAREA MUTEI DUCE LA CĂUTAREA DE URME

Se spune că magistratul s-a prefăcut a fi mînios şi l-a certat, atrăgîndu-i atenţia că în faţa judecăţii ar trebui să mărturisească adevărul.

Apoi a poruncit să i se înfăţişeze servitoarea.

— Stăpînul tău, a spus el, l-a acuzat pe învăţăcelul Oaspete că ar fi otrăvit-o pe tînăra dumitale stăpînă, dar el îşi declară cu stăruinţă nevinovăţia. Tu eşti un martor însemnat. Povesteşte-mi din nou cu precizie ce s-a întîmplat în noaptea aceea. Nu pierde din vedere nici un amănunt, nu contează cît de lipsit de însemnătate ar putea el să îţi pară.

— Sluga Prea Cinstitului Magistrat, a spus servitoarea, poate să depună mărturie că, pînă ce mirele şi mireasa nu s-au întors cu grupul de oaspeţi, nimeni nu a intrat în camera nupţială. Cu toţii rîdeau şi stigau, făcînd glume plăcute, numai domnişorul Oaspete a spus tot felul de lucruri nelalocul lor şi îi tot împungea pe oamenii din jur. L-am văzut cu ochii mei de mai multe ori la rînd cum s-a apropiat de pat şi de măsuţa pentru ceai. Mai tîrziu, l-a ameninţat pe Înălţimea Sa licenţiatul şi eu sînt încredinţată că el a pus otravă în ceainic.

— Prea Cinstite Magistrat, a exclamat Oaspete, acasta este o poregrire strigătoare la ceruri. Vă rog să o întrebaţi dacă m-a văzut într-adevăr atît de aproape încît să pot atinge ceainicul cu pricina !

Servitoarea cea bătrînă a trebuit să recunoască că nu putea să depună mărturie pentru aşa ceva. Magistratul a întrebat-o :

— Dar cînd te-ai dus în bucătărie să-ţi mănînci orezul de seară ?

— Nu îmi aduc prea bine aminte, a răspuns ea, însă am plecat din cameră, cînd am auzit că sărbătorirea de nuntă începuse în sala principală. La puţină vreme după ce m-am întors, am auzit rîsul îndepărtat al oaspeţilor. Aşa că pe-atunci ceremonia trebuie să se fi terminat, iar băutura numaidecît să fi fost servită.

— Prin urmare, a strigat magistratul către învăţăcel, cînd oaspeţii din sala principală erau preocupaţi să urmărească ceremonia şi servitoarea aceasta era în bucătărie să-şi ia cina, dumneata te-ai

furşat în camera nupţială şi ai turnat otrava în ceai. Mărturiseşte-ţi crima !

— Apelez la bunăvoinţa Prea Cinstitului Magistrat, a zis el, lovindu-şi fruntea de dușumea. Eu nu am părăsit sala nici măcar o clipă, fapt care poate fi dovedit de doi dintre prietenii mei care au stat tot timpul chiar lîngă mine. După ceremonie, eu însumi am băut cîteva cupe, cu ginerele. Am intrat pentru prima dată în camera nupţială o dată cu toţi ceilalţi oaspeţi. Acesta este întregul adevăr.

Magistratul a rămas adîncit în gînduri o vreme, mîngîindu-şi încet barba. El nu crezuse nici un moment că Oaspete era vinovat. Interogatoriul său era hărăzit pur şi simplu să-i arate bătrînului licenţiat din spatele paravanului că el, magistratul, nu trecuse cu vederea nici o posibilitate. Şi nici nu credea că bătrîna servitoare avea vreun amestec în această chestiune. Era tocmai pe punctul de a formula şi alte întrebări, cînd un servitor i-a adus o ceaşcă plină cu ceai şi cu ea ocazia bine venită a unei pauze mai lungi.

Pe cînd ridica încet ceaşca spre buzele sale, magistratul a observat nişte particule albe de praf plutind la suprafaţa lichidului.

— Cum îndrăzneşti, i-a spus el servitorului, să-mi aduci ceaiul acesta murdar ?

Servitorul a privit în ceaşcă şi i-a spus grăbit :

— Aceasta nu este greşeala umilei mele persoane. Am văzut chiar eu cît de curată era ceaşca şi cu mîna mea am pus frunzele de ceai în ceainic. Trebuie să fie nişte praf, ori var căzut din tavan, cînd bucătarul a fiert apa în bucătărie. Îngăduiţi-i servitorului vostru să prepare o altă ceaaşcă de ceai.

La auzul acestor cuvinte, magistratului i-a trecut deodată prin cap un gînd nou.

— De unde ai luat apa fierbinte pentru a face ceaiul în noaptea aceea ? a întrebat-o el, cu severitate, pe bătrîna servitoare. Eşti sigură că ai luat-o din cazanul aflat în bucătăria cea mare ?

Ea a fost foarte uimită de întrebarea aceasta neașteptată și a răspuns cu o voce șovăitoare :

— Așa cum sluga Prea Cinstitului Magistrat a spus mai înainte, am folosit apa ce fusese fiartă în cazanul cel mare din bucătăria casei.

Magistratul i-a aruncat o privire acră și i s-a adresat atît ei cît și învățăcelului.

— Acum eu am aflat cheia acestui caz misterios de otrăvire. Amîndoi veți fi reținuți doar pînă mîne, cînd voi dezlega cu totul cazul.

Vorbind astfel, magistratul a părăsit podiumul și s-a înapoiat în cabinetul său privat. Licențiatul, auzind prin paravan tot ce se vorbise, se înfuriase cumplit, fiindcă magistratul nu îi pusese învățăcelului menghinele.

— Am urmărit cu interes considerabil interogatoriul, a spus el cu un zîmbet disprețuitor. Observ că metodele magistraților s-au schimbat foarte mult. Pe vremea mea, noi tratam criminalul ca pe un criminal. Cînd el nu voia să mărturisească, îi aplicam menghinele. Mă vei ierta, așadar, dacă văzînd că metodele dumitale nu au reușit să dea la iveală cel mai mic rezultat, eu am de gînd să înaintez prefectului acest caz. Vom vedea atunci dacă el vă împărtășește vederile.

S-a ridicat să-și ia rămas bun, dar magistratul l-a reținut.

— Cazul care s-a petrecut în preacinstita dumneavoastră casă este deja pentru mine limpede ca lumina zilei. Vă cer să aveți răbdare numai pînă mîine. Atunci am să-mi ofer onoarea de a vă face personal o vizită, pentru o probă. Dacă ea va da greș, eu însumi voi stărui pentru aducerea acestui caz în fața autorităților superioare.

Bune Auspicii s-a gîndit, firește, că aceasta era o nouă încercare de amînare, însă nu a putut să-i respingă deloc propunerea politicoasă.

— Mă va bucura, a rostit cu o voce neutră, onoarea de a vă primi vizita. Apoi și-a luat rămas bun.

Armăsarul s-a dus în cabinetul Eminentului Umanist şi l-a întrebat cum de este atît de sigur că a doua zi va elucida cazul.

— Totul stă în raţiune, a răspuns magistratul. Uite, învăţăcelul cu numele de Oaspete, arată el ca un criminal ? Dimpotrivă, este un tînăr politicos, cult. A greşit, rostind cîteva cuvinte injurioase, iar, din întîmplare, nenorocirea s-a petrecut chiar în noaptea aceea. El va fi un viitor cărturar şi în momentul acesta, atît el, cît şi mama lui sînt distruşi de tristeţe. Dacă n-aş avea nici o reţinere şi aş porunci să fie supus caznelor, ar însemna că în judeţul nostru lucrurile se privesc simplist, nu se caută în adîncul lor, şi nu numai că n-am da de capătul acestui caz, dar l-am crea şi pe al doilea, prin condamnarea unui nevinovat. Cît despre slujnică, ei îi stă inima tot la casa Li, dar nu ştie nimic.

În vreme ce ei vorbeau, sergentul Torentul şi Mintosul au intrat şi l-au salutat respectuos pe magistrat.

— Ai fost plecat de acum cîteva zile. A dus la ceva pînda voastră în satul Floarea Imperială ? l-a întrebat magistratul pe sergent.

— Urmînd instrucţiunile Prea Cinstitului Magistrat, a spus sergentul, am stat ascunşi în timpul zilei în casa gardianului. În fiecare zi după ce se întuneca ieşeam să ţinem sub supraveghere casa văduvei. Nu am putut, însă, să descoperim nimic neobişnuit. În cele din urmă, am ajuns nerăbdători. Ieri, Mintosul şi cu mine am hotărît că ar trebui să privim mai îndeaproape lucrurile. Astfel că, la bătaia celui de-al doilea ceas al nopţii, ne-am suit pe acoperişul casei văduvei şi ne-am întins pe ţigle să prindem cu urechea la ce vorbeau cele două femei. Întîi văduva şi-a ocărît soacra vreme îndelungată, zicîndu-i ca ea era aceea de la care pornise tot necazul, poftindu-l pe Prea Cinstitul Magistrat, înveşmîntat în doctor, în casa lor. Aceasta părea să fie tema cea mai plăcută a văduvei pentru discuţia lor

de după cină. Apoi fata cea mută a început deodată să facă niște zgomote puternice. „Mormoloc mucos, a țipat femeia, de ce ne înspăimînți ? Nu-s decît niște șobolani sub duşumea şi nimic altceva. Du-te la culcare. O să mergem şi noi, bunica şi cu mine, să ne odihnim". Aceste vorbe ni s-au părut ciudate. De ce ar fi devenit fetița așa de neliniștită numai pentru că auzise un șobolan ? Curînd după aceea, bătrîna şi nora ei s-au dus, după cîte se părea, la culcare, fiecare în camera sa. Noi am rămas unde eram. Peste o oră sau mai mult, am auzit niște sunete în camera văduvei. Ne-am ascuțit urechile cît am putut acolo, de pe acoperiș însă n-am auzit nimic limpede. Totuşi ni se părea destul de clar că doi oameni îşi vorbeau în şoaptă. Una era vocea văduvei, pe cealaltă nu am izbutit s-o recunoaştem, dar ea suna ca vocea unui bărbat. Am socotit această întîmplare îndeajuns de însemnată pentru a o înfățișa Prea Cinstitului Magistrat. Mintosul s-a lăsat cu grijă în jos, în dreptul ferestrei, dar n-a reuşit să deslușească nimic.

— Credeam că ați descoperit prin vecini un tînăr cu numele Xu.

Dacă vreți să știți ce a răspuns Torentul, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL 23

CRIMINALUL ESTE TRĂDAT DE PROPRIUL SĂU GLAS ; LA VEDEREA VIPEREI, CAZUL SE ÎNCHEIE

Se spune că Torentul a recunoscut că toți cei pe care i-a cercetat sînt oameni de treabă.

— Atunci voi cum vedeți acest caz ? a insistat magistratul.

— Umilul de mine, a spus Torentul, redunosc că am auzit un glas bărbătesc, dar n-am văzut pe nimeni. De aceea, n-aş îndrăzni să mă aventurez în

cine ştie ce concluzii. Locuind prin preajmă, l-am cercetat pe vecinul din dreapta, doar ca o treabă obişnuită. Locuinţa lui este alipită de camera tinerei văduve. Am descoperit că între ele se află numai un singur perete despărţitor. Ar părea că în fapt casa lui Docilul a făcut odinioară parte din casele vecinului. Astfel că noi ne-am gîndit că putea să fie o trecere tainică în zid şi că văduva şi iubitul ei intrau şi ieşeau prin locuinţa asta vecină, ori poate se întîlneau fără ştirea nimănui în vreo cameră de acolo. Am întrebat încolo şi încoace, însă a reieşit că locuitorii casei de alături sînt oameni cu deosebire respectabili. Locuinţa aparţine unui cărturar, licenţiatul Tang Dezhong, Loialitate Dobîndită. Tatăl lui a fost magistrat în provincia Jiangxi. Cu toate că trăieşte retras în casa sa şi are cîţiva învăţăcei, se pare că este destul de renumit în lumea literară.

— Ia cartea aceasta de vizită cu tine, a spus el, şi mergi acasă la licenţiatul Tang însoţit de gardian. Spune-i că magistratul judeţului doreşte să-l vadă la Yamen, pentru a-i cere sfatul într-o chestiune oficială. Curînd, eu însumi mă voi duce în satul Floarea Imperială. Atunci am să-ţi spun pe mai departe planul meu.

A doua zi, în zori, magistratul s-a înveşmîntat într-o robă albastră simplă şi şi-a pus o mică bonetă neagră obişnuită. Luîndu-i cu el numai pe Lungilă, Armăsarul şi doi portărei, s-a dus acasă la Bune Auspicii. Conduşi de intendentul casei în sala de primire, l-au aflat pe stăpîn stînd acolo îmbrăcat în roba sa de casă şi supraveghind servitorii care puneau totul în bună rînduială pentru primirea magistratului. Cînd l-a văzut pe magistrat traversînd curtea, el a vrut să se retragă degrabă pentru a se schimba în hainele sale oficiale. Însă magistratul l-a oprit, zicîndu-i :

— Nu vă faceţi atîtea supărări pentru mine. Astăzi am venit aici mai curînd ca prieten al stimatei dumneavoastră familii, decît ca magistrat. Vă rog

să chemați aici persoana care se ocupă cu fierberea apei ce o folosiți în gospodărie.

Bune Auspicii nu pricepea ce rost aveau toate acestea. Însă el l-a trimis pe intedent în bucătăria familiei și acesta s-a întors curînd însoțit de o servitoare tînără de vreo optsprezece ani. Ea a îngenuncheat iute în fața magistratului și și-a lovit fruntea de dușumea.

— Nu sîntem aici la Yamen, i-a spus cu bunătate magistratul. Cu toate acestea, dă-mi ascultare la cele ce te întreb. Cum te cheamă? Te ocupi cu întreținerea focului în această casă?

— Mă cheamă Cai, Splendoare, și de obicei o slujesc pe stăpîna. Numai că, din lipsa cuiva, zilele astea am fost pusă să mă îngrijesc de apa fiartă pentru ceai.

— Îți amintești dacă în ziua aceea, după amiază, servitoarea Chen a luat apă din bucătărie?

— Întîia oară cînd mătușa Chen a venit, a răspuns servitoarea tînără, sluga Prea Cinstitului Magistrat i-a pus chiar ea cu polonicul apă din cazan în urcior. A doua oară de a venit ea, eu tocmai mă dusesem în sala de primire să ajut acolo la servirea ceaiurilor și dulciurilor. Cînd m-am întors în bucătărie, cu un urcior de apă fierbinte în mînă, ea se uita posomorîtă la un vas mic de apă răsturnat pe dușumea. A ieșit la iveală că în timp ce eu am fost plecată, bucătarii fuseseră ocupați pînă peste cap, cu prepararea ospățului pentru musafirii de la nuntă, așa că lăsaseră să se stingă focul de sub cazanul cel mare. Mătușa Chen, dacă a văzut că nu aveau apă fierbinte la îndemînă și că dura prea mult să aprindă focul de sub cazanul cel mare, s-a folosit de o sobă mică de pe pridvor. A aprins focul în ea cu cărbunii pe care i-a luat din soba mare și a pus la fiert apă, într-un vas mic. Cînd apa a clocotit, mătușa Chen a umplut urciorul, dar vasul i-a scăpat din mîini și s-a răsturnat pe dușumea. Eu am întrebat-o de nu cumva își opărise picioarele. Ea nu a scos însă nici o vorbă și a plecat din bucă-

tărie. Asta e tot ce știu despre ce a fost în bucătărie

Magistratul a dat mulțumit din cap și i-a poruncit lui Armăsarul să meargă repede la Yamen și s-o aducă pe bătrîna servitoare Chen. El urma, de asemenea,, să-i dea ordin căpeteniei de portărei să meargă la școala județeană și să-l ia de acolo pe Oaspete.

Îndată ce bătrîna servitoare Chen a fost adusă înaintea lui, magistratul a reintrat în rolul său de magistrat și a strigat la ea mîniat :

— Femeie fără minte ce ești, de ce mi-ai înșirat mie minciuni ? De ce mi-ai spus că de cele două dăți cînd ai mers să aduci apă de la bucătărie ai luat apa din cazanul mare ? Am aflat acum că a doua oară tu ai fost aceea care a fiert apa pe o sobă mică din pridvor. De ce nu ai povestit acest fapt cînd eu, magistratul, te-am învățat să nu scapi nimic din vedere ?

Certată atît de aspru, servitoarea și-a lovit înfricoșată fruntea de cîteva ori de dușumea.

— Îi cer iertare Prea Cinstitului Magistrat, a spus ea cu o voce tremuratoare. Mai acu o zi, la Yamen, am fost așa de zăpăcită de toate celea, că am uitat cu totul de întîmplarea asta. Vă rog să vă purtați îngăduitor cu sluga Prea Cinstitului Magistrat.

— Nerozia ta, femeie, a zis mînios magistratul după ce a lovit cu pumnul în masă, a întîrziat cu cîteva zile lămurirea cazului. Îți voi da numaidecît pedeapsa pe care o meriți cu prisosință. Să mergem în bucătăria familiei, i-a spus magistratul stăpînului casei.

De data aceasta, Bune Auspicii era cît se poate de încurcat și nu mai știa deloc ce să mai creadă. Fără nici un cuvînt, el s-a ridicat și l-a urmat pe magistrat, prin tot felul de coridoare și curți, pînă au ajuns în bucătăria cea mare a casei.

Magistratul a privit în jur. Pe dreapta era o sobă mare de cărămidă, în jurul căreia trebăluiau

trei bucătari, cu oalele şi lingurile lor de supă. Lîngă aceasta mai era o sobă de cărămidă ; deasupra ei era un cazan uriaş de fier în care se fierbea apa pentru nevoile gospodăriei. Bucătăria dădea într-o curtişoară cu fîntînă şi avea şi un pridvor cu pămînt bătătorit pe jos. Magistratul a ieşit în pridvor şi s-a uitat în sus. El a văzut că acoperişul de deasupra lui era foarte vechi. Streşinile erau pline cu pînze de păianjen şi mai cu seamă o grindă era înnegrită de timp şi părea că foarte repede se va face praf. Întregul acoperiş arăta să fie aşa de vechi, încît putea să se prăbuşească de la o zi la alta.

— Aici, a întrebat-o magistratul, întorcîndu-se spre servitoare, în pridvorul acesta ai aprins focul în sobiţă, nu-i aşa ? Acum, a continuat el cînd servitoarea a încuviinţat, am să-ţi spun cum vei fi pedepsită pentru depunerea unei mărturii false în curte. Adu soba ! Pune-o chiar în acelaşi loc pe care ai aşezat-o în ziua cununiei şi fierbe aici apa, pînă ce am să-ţi spun eu să te opreşti. Am să mă aşez aici şi am să veghez ca porunca mea să fie cum se cuvine îndeplinită.

Bune Auspicii îşi revenise acum din uimire şi se înfuriase peste măsură.

— Dumneavoastră, a spus el, sînteţi magistratul şi presupun că ştiţi ce faceţi. Însă dacă vă gîndiţi cumva că eu am să particip la asemenea mascaradă, aflaţi că aţi greşit. Refuz să iau asupra mea răspunderea pentru această farsă.

A dat să plece, însă magistratul i-a vorbit cu zîmbet rece :

— Toate acestea pot să vi se pară dumneavoastră o farsă, însă eu, magistratul, vă încredinţez că farsa de aici va dezlega acest caz. Aşa că vă sfătuiesc să nu mai pierdem vremea cu discuţiile de prisos.

Între timp servitorii aduseseră două scaune cu braţe şi le aşezaseră unul lîngă altul în pridvor. Magistratul s-a aşezat grav şi l-a poftit pe celălalt

pe licenţiat. Bătrînul fierbea în sine sa, înăbuşindu-şi furia, pentru că nu dorea să facă vreo scenă în faţa bucătarilor şi a servitorilor care erau adunaţi în bucătărie, curioşi să vadă ce avea să se întîmple. Aşa că a luat loc alături de magistrat. Servitoarea a pus soba de lut în pridvor şi s-a apucat să facă vînt cărbunilor ca să-i aprindă şi să poată să fiarbă apa din vasul de metal aflat pe sobă. După o vreme, apa a început să clocotească şi rotogoale de aburi s-au înălţat spre streşini. Magistratul părea să găsească tot ce se petrecea sub ochii lui, de o mare atracţie. Lăsîndu-se cît mai comod pe spate în scaunul său, el urmărea fiecare mişcare a bătrînei servitoare, mîngîindu-şi încet barba.

Cam la o jumătate de oră, apa fiersese bine. Servitoarea s-a uitat zăpăcită la magistrat.

— De ce nu mai pui nişte apă ? a strigat el numaidecît la ea. Şi ai grijă de focul din sobă !

Ea s-a grăbit spre fîntîna din curte şi a mai turnat nişte apă în oala de pe sobă. Apoi s-a lăsat din nou pe vine în faţa sobei şi a tot făcut vînt cu putere cărbunilor ca să iuţească focul, pînă ce broboane de sudoare i s-au prelins pe faţă. Curînd aburii au început iarăşi să se înalţe în rotogoale.

Bune Auspicii, care stătuse ca pe ace în scaunul său, în momentul acesta, gîndind că spectacolul durase prea mult, s-a ridicat brusc şi a plecat. Magistartul nu l-a împiedicat. A rămas mai departe pe scaun, privind ţintă în sus. Peste cam cît ai bea o ceaşcă de ceai, pe grinda putrezită, aflată chiar deasupra sobei, ceva roşu a licărit. Magistratul şi-a ridicat braţul înspre locul cu pricina. Lungilă, Armăsarul, portăreii şi servitorii, toţi au înaintat şi au privit cu atenţie la acoperiş.

— Ce vedeţi ? i-a întrebat.

— De văzut vedem, dar nu ştim ce să credem. Să fie oare cazul să prindem dihania ?

— Deocamdată, nu. Mai întîi chemaţi-l pe stă-

pînul casei, să privim împreună ce face dihania.

Splendoare a dat fuga după stăpîn şi acesta a apărut, împreună cu alţi membri ai familiei.

— Cazul e limpezit. Vă rog să luaţi loc o clipă şi să priviţi sus..

Atunci au văzut cu toţii corpul strălucitor al unei vipere roşii tîrîndu-se încet afară dintr-un loc foarte putrezit. Cînd şi-a dat la iveală cam trei centimetri din lungimea ei, vipera şi-a înălţat capul mic şi rău, apoi şi l-a mişcat încoace şi încolo, în mod limpede făcîndu-i plăcere umezeala caldă a aburului. Deodată a deschis gura ei urîtă şi a lăsat să îi cadă în jos cîteva picături de venin în vasul cu apa în clocot.

— Acesta este ucigaşul miresei, a zis magistratul, lăsîndu-şi mîna în jos.

Servitoarea, care rămăsese pe vine uitîndu-se în sus la vietatea ticăloasă de deasupra, abia acum, paralizată de frică, a scos un ţipăt pătrunzător şi vipera s-a grăbit să se ascundă în gaura ei. Un murmur de uimire şi admiraţie s-a înălţat din piepturile mulţimii strînse acolo. Bune Auspcii stătea nemişcat în scaunul său, privind încă sus la acoperiş, într-o uluire totală.

— Exact acelaşi lucru, i-a spus magistratul pe cînd se ridica din scaunul său, s-a petrecut în ziua cînd nora v-a murit. Soarta a hotărît ca viaţa ei fragedă să fie astfel scurtată. Apa folosită pentru ceai în gospodărie este întotdeauna fiartă în cazanul mare de fier din bucătărie. Dar s-a întîmplat aşa, în ziua aceea deosebită, ca servitoarea să fiarbă apa aici, afară, în pridvor. Vipera, care îşi are cuibul în grinda putrezită, a fost atrasă de aburul fierbinte şi veninul ei a picurat în oala de dedesubt. Noroc că servitoarei i-a scăpat oala din mîini şi apa otrăvită s-a vărsat pe jos, pe pămînt ; astfel şi alţi oameni ar fi murit, folosind-o. Însă vasul i-a scăpat după ce ea umpluse urciorul pe care l-a dus în camera mi-

rilor, unde a turnat apa păcătoasă în ceainicul aflat pe măsuţa de lîngă pat. De la bun început eu am observat mirosul acela ciudat de mucegăit din camera nupţială, dar nu am putut să mă dumiresc de unde venea el. Dacă servitoarea mi-ar fi spus că a fiert apa aici, în pridvor, aş fi dezlegat cazul mult mai curînd.

Hua Bune Auspicii stătea cu capul în jos, în vreme ce magistratul îi spunea aceste vorbe. El nu a putut să scoată nici măcar un singur cuvînt de răspuns.

Magistratul le-a poruncit tuturor servitorilor să iasă din bucătărie şi să se aducă un par lung. Apoi i-a poruncit bucătarului să-i dea lui Lungilă un cleşte pentru jar şi să se aţină în curte în faţa fîntînii. Cînd portăreii au venit cu parul, magistratul i-a cerut lui Armăsarul să dărîme acoperişul. Acesta s-a năruit la pămînt la cea dintîi lovitură şi vipera, lungă de doi chi şi ceva, a ieşit la iveală căutînd să se tîrască spre fîntînă. Lungilă a înşfăcat-o de gît cu cleştele de jar,, iar Armăsarul i-a zdrobit capul cu un vîrf al parului. Magistratul le-a spus portăreilor să o ardă şi să toarne apa otrăvită din oală în urciorul cel vechi. Pe acesta l-a pecetluit şi le-a ordonat portăreilor să-l ia la Yamen pentru a fi distrus împreună cu cîinele mort şi ceainicul. Apoi el s-a înapoiat în sala de primire.

Chipeşul şi bătrîna Li aşteptau acolo. Magistratul le-a lămurit ce se întîmplase şi a adăugat cîteva cuvinte potrivite despre voinţa Cerului. Mama miresei i-a lăudat înţelepciunea, recunoscînd că fata ei a murit otrăvită din întîmplare. Ea nu mai avea nimic de spus sau de cerut Magistratul i-a sfătuit să pună să se citească, pentru liniştea sufletului miresei, rugăciuni în tempplul buddhist.

Magistrul a declarat cazul închis. Dacă vreţi să ştiţi ce s-a întîmplat mai departe, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 24

ÎN CURSUL CERCETĂRII SE FACE O INVITAȚIE DE FORMĂ ; FALSUL HOȚ FACE O DESCOPERIRE ULUITOARE

Se spune că trecuse de prînz cînd magistratul s-a întors la Yamen. Imediat a cerut ca Oaspete să fie adus înaintea mesei lui de judecată. El l-a mustrat aspru, spunîndu-i că întîmplarea trebuie să-i fie de învățătură.

Învățăcelul și mama sa și-au lovit capetele de duşumea de cîteva ori la rînd, arătîndu-și astfel mulțumirea și spunînd că magistratul salvase viața tînărului.

Eminentul Umanist le-a îngăduit să plece și s-a retras în cabinetul său.

Între timp, sergentul Torentul se înapoiase cu o noapte înainte în satul Floarea Imperială și îl lămurise pe gardian în privința instrucțiunilor magistratului. A doua zi dimineața s-au dus împreună la locuința licențiatului Tang. A intrat mai întîi gardianul și un servitor bătrîn a venit să-i întîmpine. El le-a aruncat o privire mohorîtă și i-a întrebat ce voiau și de unde veneau.

— Ei poftim ! a exclamat gardianul, dacă nu este chiar bătrînul Zhu !

— Zglobiule, i-a spus cu un zîmbet bătrînul servitor care îl recunoscuse, ce vînt te aduce aici ? Stăpînul meu încă nu s-a sculat.

Gardianul i-a făcut cu ochiul, sergentului, și amîndoi au intrat repede în bibliotecă.

— Ce mai aștepți ? i-a spus sergentul, gardianului. Dacă licențiatul este acasă, hai să-l trezim, ca să pot să-i înmînez mesajul.

Bătrînul servitor, pricepînd după tonul sergentului că el era un slujbaș al Yamen-ului, s-a grăbit să spună :

— Domnule portărel, ce doriți să-i cereți stă-

pînului meu ? Vă rog, spuneţi-mi mie ! Mă voi duce să-l înştiinţez.

— Omul acesta, a spus gardianul, este de la Yamen-ul din Tihna Prosperă. El aduce cartea de vizită a Înălţimii Sale Prea Cinstitul Magistrat, prin care îl invită la Yamen pe licenţiatul Tang, pentru a-i cere sfatul într-o chestiune oficială. Nu avem timp de pierdut.

Servitorul cel bătrîn a primit respectuos, cu amîndouă mîinile, cartea de vizită şi a plecat dînd ocol bibliotecii. Gardianul l-a urmat, făcîndu-i semn sergentului să rămîna pe loc. În spatele bibliotecii era o curte mai mică, cu trei camere în fundul ei. El a observat că odaia de pe latura de miazănoapte era chiar lipită de casa lui Docilul, fiind perete în perete cu camera pe care o deţinea văduva Zhou. Tocmai se gîndea că aceasta se potrivea exact cu ce îşi închipuiseră ei, cînd uşa camerei din stînga s-a deschis şi a apărut un tînăr de vreo douăzeci şi cinci de ani. Era înalt şi zvelt şi avea înfăţişarea mîndră a unui descendent din mediile cărturăreşti. Trăsăturile feţei erau regulate. S-ar fi putut numi pe drept cuvînt un tînăr foarte chipeş.

— Cine este omul acesta ? s-a grăbit el să-l întrebe pe bătrînul servitor.

— Asta este o treabă curioasă, a răspuns servitorul. Stăpînul nostru, licenţiatul Tang, Loialitate Dobîndită, abia dacă iese vreodată din casă. El îşi petrece toată vremea cu studiile sale şi cu învăţarea discipolilor săi. Acum de ce o dori Înălţimea Sa magistratul, Eminentul Umanist să îl vadă ?

Pomenirea numelui magistratului a părut să îl ia pe nepregătite şi să-l uimească tare pe tînăr.

— Ei bine, i-a zis el repede, de ce nu i-ai spus domnului că licenţiatul a renunţat la toate preocupările lumeşti şi nu poate fi tulburat cu astfel de vizită la Yamen ?

Gardianul s-a gîndit că dacă erau să-l caute pe iubitul frumoasei văduve Zhou, tînărul acesta chi-

peș, ce părea să locuiască în camera alăturată camerei ei, ar fi fost chiar omul după care umblau.

— Care să fie, a întrebat el, cinstitul dumneavoastră nume tinere domn ? Locuiți aici, în camera aceasta ? Ca să vă spun adevărul, Înălțimea Sa a aflat că licențiatul nu este doar un cărturar de o întinsă cultură, dar și un om de un caracter nobil. De aceea, el dorește să-i ceară sfatul în privința organizării unei fapte de binefacere.

Între timp, servitorul cel bătrîn intrase în bibliotecă și de acolo s-a auzit cineva zicînd :

— Știi doar că ieri seară le-am predat, pînă foarte tîrziu, discipolilor mei. De ce vii așa de devreme să-mi tulburi odihna ?

Bătrînul servitor a spus ceva despre magistrat și despre Yamen.

— Iată, ia cartea mea de vizită și cere-i mesagerului să-l înștiințeze respectuos pe Înălțimea Sa că eu trăiesc într-o izolare totală, dedicîndu-mă în întregime studiilor mele literare. Nu doresc să am nimic de-a face cu treburile publice. Dacă urmează să fie organizat ceva, sînt o mulțime de dregători în Tihna Prosperă care vor fi bucuroși să dea o mînă de ajutor și care sînt și mult mai potriviți pentru astfel de treabă decît sînt eu.

Bătrînul servitor a ieșit din nou afară, închizînd cu grijă ușa după el și i-a repetat gardianului ce spusese stăpînul său.

Torentul auzise totul, stînd după colțul bibliotecii.

— Bine, a spus el, venind acum în întîmpinarea gardianului, ha să ne întoarcem iute la Yamen să-i raportăm Înălțimii Sale răspunsul licențiatului. Poate că magistratul îl va vizita chiar el și îi va lămuri ce și cum.

Tînărul a intrat iarăși în ca era sa. Bătrînul servitor i-a condus pe vizitatori pînă la poarta din față.

— L-ai observat pe tînărul de acolo ? a spus

gardianul îndată ce au ajuns afară. Cum am pomenit numele Înălțimii Sale, am văzut că se și schimbă la față. Pe deasupra, camera lui este chiar lipită de casa familiei lui Docilul. N-ai face bine ca tu să te repezi înapoi la magistrat și să-l înștiințezi, în vreme ce eu rămîn aici să încerc să aflu care este numele tînărului ?

Sergentul a găsit că propunerea aceasta era cum nu se poate mai bună și s-a grăbit să se înapoieze în oraș.

Magistratul a fost foarte mulțumit de ce i s-a spus. El s-a gîndit că treburile din locuința cărturarului puteau să fie nespus de necurate. A hotărît să meargă de îndată chiar el acolo, înainte ca cineva din locul cu pricina să intre în panică. S-a urcat în litieră și s-a grăbit spre satul Floarea Imperială, împreună cu cei patru oameni ai săi de încredere. Au sosit cu toții la căderea nopții. Magistratul a luat camere în același han unde mai stătuseră și înainte. După ce s-a odihnit și s-a înviorat de pe urma oboselii drumului, l-a chemat pe Armăsarul în camera sa.

— Îl însoțești pe sergent pînă la casa licențiatului Loialitate Dobîndită, a cerut el, și acolo te urci, fără să te simtă cineva, pe acoperiș. Încearcă să vezi ce se petrece în bibliotecă și mai ales în camera tînărului, cameră ce este alăturată dormitorului văduvei Zhou. După plecarea ta, Lungilă și Mintosul vor merge și ei acolo și vor ține sub supraveghere porțile din față ale celor două case. Sergentul Torentul îți va spune mai multe pe drum.

Armăsarul a apucat-o împreună cu sergentul pe ulițele înguste și întunecoase ale satului.

— Acum ia aminte la instrucțiunile tainice ale Înălțimii Sale, a deschis vorba sergentul Torentul. În primul rînd, trebuie să-ți atrag atenția că în noaptea aceasta magistratul nostru nădăjduiește să dezlege o chestiune de căpătîi. Ceea ce îți cere el să faci nu este deloc plăcut, dar magistratul nostru

spune că de data asta e neapărată nevoie pentru izbînda a ce a pus el la cale.

— Tu şi cu mine sîntem slujitori credincioşi ai Înălţimii Sale. Facem tot ce ni se cere, ne ducem oriunde avem poruncă. Acum dă-i drumul, te ascult.

— Gîndul magistratului nostru, a reluat sergentul, este că, într-un fel sau altul, noi trebuie să dăm de legătura dintre camera tînărului şi casa alăturată a văduvei. Împreună cu Mintosul, eu am supravegheat din afară cele două case mai multe zile în şir. Asta s-a arătat a nu duce la nimic. Singura cale de a da la iveală dacă se află sau nu un coridor secret, este ca tu să intri ca un spărgător în camera tînărului. Nu contează dacă după aceea vei fi prins. Magistratul a luat măsuri ca să facă faţă unei asemenea întîmplări. S-ar putea să fie nevoie să faci o vreme pe hoţul prins. Magistratul s-a gîndit că ţie nu neapărat o să-ţi convină una ca asta.

Armăsarul, departe de a întîmpina fără tragere de inimă această treabă, fierbea de înflăcărare şi dorea să meargă la faţa locului numaidecît.

Însă sergentul i-a atras atenţia că era prea devreme. Se afla încă o mulţime de oameni forfotind pe uliţe. Aşa că mai întîi au mers la casa gardianului Zglobiul şi au tăifăsuit acolo o vreme. Cînd a răsunat bătaia celui de-al doilea ceas al nopţii, au plecat spre casa licenţiatului Tang. La sosire, Armăsarul i-a cerut sergentului să stea de pază la colţ, în vreme ce el si-a scos jacheta şi roba lungă. Rămas doar în rufăria de corp, el a sărit şi s-a agăţat direct de partea de sus a zidului din afară. Ridicîndu-se, s-a tîrît pe burtă asemenea unui şarpe, de-a lungul crestei zidului, pînă la locul unde acesta se unea cu acoperişul bibliotecii cărturarului. S-a furişat încet în jos pînă la marginea acoperişului şi, apucînd capătul streşinii, şi-a înclinat capul peste marginea ei, pînă ce a putut să se uite prin fereastră. Camera era mare, bine luminată de mai multe lumînări. Trei dintre pereţi erau acoperiţi de jos pînă sus de rafturi pline cu cărţi. În spatele unei mese de scris, stătea

un bărbat de patruzeci şi ceva de ani şi citea cu glas tare dintr-o carte. Cinci-şase tineri şedeau în semicerc, ascultînd atent. Aceştia erau negreşit discipolii. Toţi i s-au părut foarte demni şi deosebit de respectabili. El a plecat de pe acoperiş şi s-a tîrît ma departe de-a lungul zidului, pînă ce a ajuns la clădirile din spatele curţii. Curînd s-a aflat pe zidul care separa camera tînărului, de cea a văduvei. Privind în jur, a fost foarte uimit la vederea unei forme întunecate ghemuite pe acoperişul casei văduvei. Deodată, a auzit un şuierat scăzut. Atunci a înţeles că forma aceea nu era altcineva decît sergentul, care se căţărase între timp acolo.

Armăsarul i-a făcut un semn care voia să spună că trebuia să rămînă pe locul unde era. Apoi el s-a suit pe acoperişul camerei tînărului. Tîrîndu-se în jos pe acoperişul în pantă, şi-a găsit o poziţie bună, astfel că, întinzîndu-şi capul, a putut să privească înăuntru printr-o fereastră îngustă. A văzut o cameră curată, mobilată simplu, însă cu gust şi luminată de o singură lumînare. Lîngă peretele de apus era un pat mare. În faţa ferestrei era o masă pătrată din lemn negru sculptat şi două scaune. Un tînăr şedea la masă. Atît cît se putea vedea, trăsăturile lui se potriveau descrierii făcute de sergent, a acelui tînăr care se ivise cînd el şi gardianul fuseseră în prima lor vizită în casa doctorului. Avea o carte deschisă în faţă, însă nu citea. Şedea numai acolo, privind ţintă înainte, ca şi cum ar fi fost cufundat în gînduri. După un timp, s-a ridicat în picioare şi, deschizînd uşa camerei sale, s-a uitat atent la ferestrele luminate ale bibliotecii din cealaltă parte a curţii. A încuiat uşa, s-a aşezat iarăşi pe scaun şi s-a întors cu faţa spre patul de lîngă peretele de răsărit. S-a uitat la patul acela un timp destul de lung, parcă nu l-ar mai fi văzut niciodată pînă atunci şi apoi a început să mormăie ceva pentru sine.

Armăsarul a văzut apoi că uşa bibliotecii s-a deschis. Un tînăr a ieşit şi s-a dus drept la camera pe care el o ţinea sub observaţie.

— Domnule Xu, stăpînul dorește să te vadă, a strigat el.

De cum a auzit cum îl chema pe tînăr, Armăsarul și-a zis : „Așadar, acesta este într-adevăr omul nostru !" Într-o foarte bună stare sufletească, el și-a părăsit locul primejdios și s-a tîrît înapoi la zid. Ghemuit acolo, l-a urmărit pe Xu cum a ieșit din camera sa și a trecut prin curte spre bibliotecă, însoțit de celălalt învățăcel. Cînd ei au intrat acolo, Armăsarul a sărit de pe zid, folosind trucul numit „Un future îmbracă floarea". S-a lăsat pe pămînt fără nici un zgomot și iute s-a dus la fereastra camerei din mijloc. Prvind înăuntru, l-a văzut pe servitorul cel bătrîn șezînd la o masă și dormind cu capul așezat pe brațe. A deschis încet ușa și, mergînd în vîrful picioarelor, a suflat în lumînarea ce se afla pe masă. A deschis ușa care ducea din această cameră la aceea a tînărului Xu și a intrat acolo, închizînd grabnic ușa după el. Dintr-o privire și-a fixat în minte așezarea fiecărui lucru din cameră. Apoi a stins lumînarea. În bezna ca smoala, s-a îndreptat spre peretele de răsărit și a bătut ușor pe suprafața din jurul patului. Dar nicăieri nu s-a auzit vreun sunet în gol. A încercat același lucru cu dușumeaua din față, dar tot fără să dea de nimic. A ridicat și perdelele patului și s-a tîrît sub pat. Ciocănind încet dușumeaua de piatră, a observat deodată că un loc scotea un zgomot diferit. A pipăit lespezile de piatră și a descoperit că patru dintre ele păreau ceva mai ridicate față de celelalte. Ciocănindu-le din nou, a auzit negreșit că ele scoteau un sunet gol. „Acestea, s-a gîndit, trebuie să fie trapa unui coridor tainic de sub pămînt. Dar cum se deschide ?" Plin de grijă, a pipăit iarăși cu buricele degetelor marginea ridicată a lespezilor, însă nu a putut da de nici o scobitură sau vreo balama. Întinzîndu-și amîndouă mîinile,, a bîjbîit în întuneric. Deodată, mîna lui dreaptă a atins un crîmpei de

frînghie care se bălăbănea în spatele patului. Gîndindu-se că frînghia aceasta putea fi în legătură cu o pîrghie pentru deschiderea trapei, a tras de ea. Pe dată, doi pari ai patului s-au prăbuşit cu o bufnitură asurzitoare. S-a tîrît iute de sub pat. Pe cînd stătea ghemuit pe vine în spatele uşii, a auzit oamenii alergînd din bibliotecă şi ţipînd cît îi ţinea gura :

— Prindeţi hoţul ! Prindeţi hoţul !

Patru învăţăcei au venit în fugă prin curte pînă la camerele din spate, dar cînd au văzut că lumînările din camerele din mijloc şi din cea din stînga fuseseră stinse, nu au îndrăznit să înainteze mai departe, temîndu-se că tîlharii stăteau la pîndă în camerele cufundate în beznă.

Tînărul Xu, cu toate că se vedea că este mai neliniştit decît ceilalţi, se arăta mai mult înfuriat decît înspăimîntat. El a dat buzna în camera din mijloc şi l-a zguduit pe servitor pînă ce acesta s-a trezit. Apoi a aprins lumînarea şi numaidecît s-a dus în camera sa. Între timp Armăsarul se folosise de învălmăşeala ce cuprinsese casa, pentru a deschide uşa în spatele căreia se lăsase pe vine. S-a trezit iarăşi în curte. S-a agăţat bălăbănindu-se, de streaşina joasă şi s-a căţărat pe acoperişul casei lui Docilul. Oamenii din curte i-au văzut silueta profilată pe cer, însă nimeni nu a cutezat să-l urmărească. Armăsarul s-a tîrît încet peste marginea casei aceleia, astfel ca toţi să-l poată vedea. Dar numaidecît ce a fost acoperit de creasta înaltă, s-a strecurat înapoi pe burtă la peretele despărţitor şi de acolo pe acoperişul camerei lui Xu. Oamenii au crezut că îşi găsise scăpare fugind pe acoperişul casei învecinate şi nimeni nu bănuia că stătea întins chiar deasupra lor. El a rămas acolo, lipindu-şi pîntecul, de ţigle, şi ascultînd vorbele celor de jos.

Dacă vreţi să ştiţi cum intra tînărul învăţăcel la văduva Zhou, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 25

GARDIANUL SE PREFACE CĂ URMĂREȘTE HOȚUL ; VICLEȘUGUL REUȘEȘTE ȘI ARMĂSARUL PRINDE FĂPTAȘUL

Se spune că tînărul a dat buzna în camera sa, a aprins lumînarea și, după ce a văzut harababura de acolo, s-a repezit la bătrînul servitor :

— Doar nu muriseși, l-a auzit Armăsarul strigînd de nu ți-ai dat seama cînd spărgătorul a intrat în casă.

El nu a mai așteptat nici un răspuns. S-a înapoiat la el, a pus lumînarea pe masă și iute s-a uitat împrejur. Ceilalți învățăcei au venit și ei în camera lui și au început să caute urmele hoțului. Tînărul Xu s-a întors spre ei și le-a zis nerăbdător :

— Bine, atunci. Vedeți că spărgătorul mi-a doborît numai pe jumătate patul. Altfel, nimic nu îmi lipsește. Ce mai așteptați ?

— Ar trebui să fii bucuros, a spus unul dintre învățăcei, că hoțul s-a dat de gol înainte de a apuca să fure ceva. Nu ai nici un motiv să fii așa de supărat.

Armăsarul s-a tîrît înapoi pe acoperișul casei bătrînei, unde aștepta Torentul. Ei s-au furișat iar de-a lungul zidului din afară și au sărit jos în ulită. După ce Armăsarul și-a îmbrăcat hainele, s-au dus împreună la gardian și de acolo la han.

— Grozavă treabă ! a zis magistratul, cînd i-au povestit totul. Uite ce trebuie să facem.

În cîteva cuvinte, el le-a spus la ce se gîndise și cei trei au mers înapoi la casa licențiatului. Acolo Armăsarul și-a scos hainele și și-a mînjit fața cu praf. Gardianul i-a legat mîinile la spate, cu o frînghie tare, iar sergentul a luat capetele frînghiei în mîna sa. Apoi gardianul a bocănit cu putere în ușa din față, strigînd din străfundul rărunchilor :

— Deschideți repede ușa. Hoțul a fost prins !

Învățăceii, care tocmai îi povestiseră doctorului despre încercarea de spargere, s-au bucurat nespus de mult, auzind aceasta. Ei s-au năpustit în curtea din față. Îndată ce au deschis poarta, gardianul a pășit degrabă înăuntru, urmat de sergent, care îl trăgea după el pe Armăsarul.

Gardianul s-a pornit numaidecît cu o voce tunătoare să îi ocărască pe discipolii cărturarului.

— De ce, a strigat el, nu ne-ați dat pe dată de știre că un tîlhar v-a călcat casa ? Nu știți că vă aflați sub supravegherea mea ? Și chiar mîine Înălțimea Sa vine aici să-i facă o vizită licențiatului. Nu v-ați gîndit ce o să-mi facă mie cînd va auzi că a avut loc o spargere de care eu n-am fost în stare să-i raportez ?

Învățăceii au fost înfricoșați de vorbele lui aspre și de purtarea amenințătoare atît a gardianului, cît și a sergentului. Ei au alergat înapoi în bibliotecă și i-au cerut cărturarului să discute cu autoritățile.

— E un noroc că noi am pus mîna pe hoț, i s-a adresat gardianul, tocmai pe cînd voia să se facă nevăzut, domnule. Acum o să fie nevoie să întocmesc un raport amănunțit despre tot ce vă lipsește. Tîlharul de față o ține morțiș că nu a furat nimic, însă asta zic ei mereu. Cînd Înălțimea Sa o să vină mîine să vă vadă, domnule, nădăjduiesc că veți avea bunătatea să-i spuneți că eu sînt sîrguincios în privința îndatoririlor mele.

Licențiatul Loialitate Dobîndită pusese să se scoată lampioanele în curte și l-a cercetat pe Armăsarul din cap și pînă în picioare.

— Tîlhar impertinent ce ești, i-a zis el apoi, arăți îndeajuns de puternic și de sănătos. Nu ai putut găsi o muncă folositoare de făcut, decît să te strecori pretutindeni noaptea, îndeletnicindu-te cu această treabă rușinoasă ? Cel puțin nu ai furat nimic de aici, așa că eu nu te voi denunța Yamen-ului. Să-ți servească aceasta de lecție. Mergi și îndreaptă-te !

Aceasta nu era deloc ce dorea să audă gardia-

nul, așa că s-a grăbit să se amestece :

— Aveți inima prea bună, domnule. Însă dacă îl lăsăm pe hoțul ăsta să plece, el o va lua de la cap cu meseria-i murdară. Noi o să-l ținem sub arest pînă mîine și atunci îi vom aduce la cunoștință ce și cum Înălțimii Sale. Magistratul. Acum, domnule, vă rog arătați-mi cu precizie pe unde a intrat și cum a făcut de a scăpat, ca să pot să-mi notez aceste date în raport.

— Trage-l pe individ după tine, a spus el întorcîndu-se spre sergent, ca să poată face mărturisiri la fața locului.

Îndată ce a spus aceste cuvinte, un tînăr a venit în goană în curtea din față. Armăsarul l-a recunoscut imediat pe tînărul Xu.

— Bădăran încăpățînat ! i-a strigat Xu, n-ai auzit ca maestrul ți-a spus să-l lași pe om să plece ? Cunosc eu oamenii de teapa ta. Vrei numai să te bagi pe sub pielea magistratului ca să îți fie bine ! Nu știi că, de vreme ce nu depunem nici o plîngere, magistratul nu are cum să te învinovățească că nu i-ai raportat spargerea ? Cum nu s-a furat nimic, maestrul Tang nu dorește tot necazul acesta. Poftim doi liang de argint. Lasă-l acum pe tîlhar să plece și ia-l pe polițist cu tine la han și beți împreună.

— Ei bine, cine veți fi fiind dumneavoastră tinere ? a întrebat gardianul. Locuiți aici ? Sînteți elev al doctorului ?

Înainte ca tînărul să poată să răspundă, unul dintre ceilalți învățăcei a exclamat :

— Nu știți că dumnealui este Xu, proprietarul acestei locuințe ?

— Nicidecum, a spus Zglobiul, și asta mi se pare foarte ciudat. Pentru că locuința este trecută în registrul meu ca aparținînd licențiatului Tang Loialitate Dobîndită. Nu mi s-a raportat niciodată că un domn Xu locuiește aici.

— Ar trebui să te uiți în registrele înaintașului dumitale, gardiene, a glăsuit cărturarul. Această

locuință a fost proprietatea familiei Xu mulți ani la rînd. Însă pe urmă, domnul Xu s-a înapoiat în orașul său natal din sud. El mi-a acordat această locuință să o folosesc pentru studiile mele, cu condiția să îi permit fiului său mai vîrstnic să locuiască în curtea din spate și să îl instruiesc mai departe, pentru a-și pregăti cel de-al doilea examen cărturăresc. Astfel predecesorul dumitale a înlocuit familia Xu din registru și a introdus în loc numele meu.

Gardianul și-a scuturat capul și a zis :

— Ar fi trebuit să se raporteze, domnule, că un membru al familiei Xu încă mai stă aici. Știți cît de aspru este magistratul nostru. Se află un caz nerezolvat la Yamen, caz în care este amestecat un om Xu. Va trebui să-l iau pe domnul ăsta tînăr la Yamen, domnule, pentru că Înălțimea Sa e chiar dornic să-i pună cîteva întrebări.

Licențiatul a devenit foarte nervos și a exclamat supărat :

— Păduche obraznic ce ești, îți poruncesc să părăsești numaidecît această casă !

— Puteți fi dumneavoastră mare cărturar, a glăsuit deodată răspicat sergentul, care ascultase în tăcere toate pînă atunci, însă ați ascuns un ucigaș bănuit. Ordinele Înălțimii Sale sînt de a vă aduce și pe dumneavoastră și pe Xu înaintea lui.

A scos frînghia de la presupusul hoț și l-a apucat pe licențiat de braț. Armăsarul l-a luat pe tînărul Xu de umeri și l-a condus în pas de marș la usa din față. Licențiatul a fost cu totul uluit de această întorsătură neașteptată și s-a lăsat dus ca și cum ar fi mers în vis. Tînărul Xu a vrut să se împotrivească, însă Armăsarul s-a răstit la el să-și închidă gura și, odată porniți, au ținut-o întins spre han.

Învățăceii au încuiat în grabă ușa din față și s-au îngrămădit în bibliotecă, discutînd neliniștiți ce să facă să iasă din încurcătura aceasta.

Magistratul se afla în curtea din față a hanului și era înconjurat de portăreii care purtau lampioane.

Îndată ce şi-a văzut oamenii că intră cu cei doi prinşi, i-a poruncit lui Torentul să se întoarcă degrabă la casa lui Docilul să o aresteze pe tînăra văduvă, ca nu cumva să fugă.

Cînd gardianul i-a povestit magistratului toate cele întîmplate, el s-a întors spre Lungilă şi Armăsarul.

— Omul acesta tînăr este criminal. Ţineţi-l sub pază severă în casa gardianului. Am să-i pun întrebări mîine, la Yamen.

Nefiind sigur dacă licenţiatul era direct băgat în afacerea aceasta, dar şi pentru că el deţinea un titlu cărturăresc, magistratul nu a găsit de cuviinţă să îl aresteze şi pe el, ba încă şi fără vreo dovadă. De aceea el l-a învăţat pe Mintosul să-l ducă într-una din camerele hanului şi să aibă grijă să i se servească acolo un ceai. Însă nu trebuia o clipă să-l scape din ochi. Apoi magistratului a mers la casa licenţiatului, drumul fiindu-i deschis de portăreii cu lampioanele. Portăreii au deschis cu lovituri de picior uşa din faţă şi au intrat toţi. Învăţăceii, care încă discutau în bibliotecă, s-au trezit dintr-o dată că toată locuinţa e plină de portărei care strigau :

— Înălţimea Sa Magistratul a sosit !

Învăţăceii au dat cu ochii de un om înalt, îmbrăcat într-o robă simplă, albastră, cu o mică bonetă neagră pe cap, în totul şi în totul cu o înfăţişare foarte cărturărească. Domnul acesta a intrat liniştit în bibliotecă, s-a aşezat la masa de scris şi numaidecît i s-a adresat unuia dintre tineri :

— Declaraţi-vă numele ! De cînd sînteţi aici ? Spuneţi-mi ce legături aveţi cu tînărul Xu şi povestiţi-mi tot ce ştiţi despre el !

— Numele acestui învăţăcel este Du Junfu Bărbatul, şi studiez aici sub îndrumarea licenţiatului încă din primăvara trecută. Numele întreg al domnului Xu este Xu Detai, Extrema Virtuţii. El este şeful nostru şi discipolul favorit al învăţătorului nostru, care l-a făcut asistentul său special. Are

• cameră numai a lui în curtea de colo.

— Acum este arestat, a zis magistratul, după ce a încuviinţat din cap, şi, prin urmare, mă puteţi conduce în camera lui !

Învăţăcelul l-a urmat pe magistrat şi i-a deschis acestuia din urmă uşa camerei. Magistratul a poruncit portăreilor să aducă mai multe lumînări mari şi apoi le-a spus să tragă patul de la perete. S-a observat numaidecît că patru lespezi de piatră erau ridicate cu puţin deasupra celorlalte, întocmai cum raportase Armăsarul. Însă pe întuneric acesta nu fusese în stare să vadă celelalte părţi ale acestui aranjament iscusit. Două frînghii subţiri de cînepă erau vîrîte în scobiturile lespezilor şi duceau la cei doi stîlpi din spate ai lemnăriei patului. A reieşit că stîlpii aceştia se roteau pe balamale şi lucrau ca o pîrghie pentru ridicarea trapei. Magistratul a pus în mişcare această maşinărie şi cele patru lespezi s-au ridicat. S-a văzut că ele erau cimentate pe un pătrat de lemn care se răsucea pe balamale tainice, prinse de o grindă de sub duşumea. Trapa deschisă dezvăluia dedesubt o gaură întunecoasă.

Magistratul s-a aplecat şi, la lumina lumînării aprinse, pe care o ţinea în mînă, a zărit treptele unei scări ducînd în jos. Sub trapă el a observat un clopoţel de bronz. Pipăind înăuntrul lui, a descoperit că avea o limbă de lemn cu o funie subţire legată de el. Un capăt ducea în jos în adîncul scobiturii întunecate. Celălalt capăt dispărea undeva sub duşumeaua camerei. La cercetarea peretelui din spatele patului, s-a dat acolo peste o mică gaură în care capătul funiei era prins pe un inel de fier. El l-a tras uşor şi numaidecît clopoţelul a scos un sunet înăbuşit.

Magistratul s-a întors spre şeful portăreilor.

— Este întuneric beznă în coridorul secret. Cine ştie ce alte mecanisme drăceşti sînt ascunse mai jos. Tu rămîi aici împreună cu doi portărei şi păzeşte camera. Mîine am să continui cercetările la lumina zilei !

Învăţăceilor, care stăteau în jur amuţiţi, nu le venea să-şi creadă ochilor.

— Această chestiune, le-a spus magistratul, nu are nici o legătură cu voi, aşa că nu vă alarmaţi. Aş dori numai să-mi spuneţi numele, vîrsta şi celelalte şi să semnaţi aceste documente, ca martori la descoperirea coridorului secret.

Între timp, ceasul taurului, cel de-al patrulea ceas al nopţii, a fost anunţat şi magistratul s-a întors la han.

Atunci i s-a înfăţişat Lungilă şi i-a raportat :

— Cît aţi fost plecat, umila mea persoană a stat de vorbă cu cărturarul. Mi se pare că el spune numai adevărul cînd zice că nu ştie nimic despre îndeletnicirile ascunse ale tînărului Xu. El este atît de adînc cufundat în cărţile vechi, încît nu are nici cea mai mică idee despre ce se petrece pe lumea asta. Cum noaptea e aproape pe sfîrşite, eu îi cer Prea Cinstitului Magistrat să se odihnească puţin.

— Nu s-a întors încă sergentul cu văduva Zhou ? Nădăjduiesc că nu a avut cum să ne scape.

În timp ce discutau, de afară au răzbătut zgomote şi Torentul a intrat grăbit.

— Am adus-o pe văduvă. Vă rog să ordonaţi ce avem de făcut.

Dacă vreţi să ştiţi ce a hotărît magistratul, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 26
UN CĂRTURAR PENDANT DĂ DE BUCLUC; UN CORIDOR TAINIC OFERĂ CHEIA MISTERULUI

Se spune că magistratul a dispus ca femeia să fie reţinută de gardian, iar a doua zi dusă la curte, pentru a fi interogată. Apoi el s-a retras în camera sa pentru cîteva ore de somn. A doua zi, s-a trezit devreme şi, pe la ora dragonului, i-a cerut lui Mintosul să-l aducă pe licenţiatul Tang în camera lui.

Cînd licenţiatul a intrat, magistratul i-a aruncat o privire cercetătoare. I se înfăţişase un om pedant, extrem de rezervat. Avînd rangul de licenţiat, magistratul s-a purtat cuviincios. Ridicîndu-se în picioare, l-a întrebat :

— Sînteţi Tang Dezhong ?

— Acest licenţiat, a spus celălalt, poartă prenumele de Tang şi numele Dezhong, Loialitate Dobîndită. Sînt încă neştiutor în privinţa motivului pentru care Prea Cinstitul Magistrat a pus portăreii să mă tîrască pînă la acest han şi pentru care sînt ţinut în captivitate. M-am retras şi am renunţat la toate treburile lumeşti. În privinţa ofensei aduse de mine împotriva legii, nu aş fi chiar atît de îndrăzneţ încît să susţin că urmez calea înţelepţilor antici, dar mă încumet să spun că niciodată nu m-am angajat în vreo acţiune care nu este în strictă conformitate cu regulile convenienţelor. Îi cer Prea Cinstitului Magistrat favoarea unei explicaţii.

Ascultîndu-l, magistratul şi-a dat seama că este un om cinstit.

— Faima dumneavoastră de cărturar, a răspuns, este bine cunoscută. De mult am aşteptat o ocazie să vă întîlnesc. Însă, ca învăţător al unui număr de tineri, dumneavoastră sînteţi, după cum ştiţi, răspunzător pentru comportarea lor morală. Sînteţi pe deplin sigur că toţi la un loc sînt în această privinţă deasupra oricărei învinuiri ?

— Toţi învăţăceii mei sînt fără deosebire vlăstarele unor familii însemnate. În timpul zilei, ei îşi pregătesc lecţiile. Noaptea primesc învăţătura mea. Cum ar putea ei vreodată să se gîndească la ceva care nu este în totul corect ? Îmi e foarte teamă că Prea Cinstitul Magistrat a fost din nefericire greşit informat.

— De cînd mi-am preluat dregătoria, a spus magistratul, eu nu am deschis niciodată o acţiune fermă pe baza unor simple zvonuri. Elevii dumnea-

voastră pot fi cu toții odrasle de familii nobile, însă credeți că aceasta este o garanție pentru comportarea lor morală ? Regret, dar trebuie să vă aduc la cunoștință că Xu, Extrema Virtuții, care este de cîțiva ani elevul dumneavoastră, este amestecat într-un caz de omucidere.

— Imposibil ! a exclamat licențiatul la aceste vorbe, nespus de surprins. Dacă ar exista dovada de nezdruncinat, dumneavoastră m-ați putea convinge că oricare dintre ceilalți a săvîrșit vreun lucru imprudent, însă nicidecum Xu, cel mai bun discipol al meu ! Cu toate că eu mă țin cu fermitate departe de treburile lumești, de curînd au ajuns totuși zvonuri vagi pînă la mine, întărind faptul că magistratul prezent este prea grăbit în judecata sa și că arată o regretabilă tendință de a sări la concluzii. Auzind aceste sălbatice acuzații pe care mi le-ați adus, sînt înclinat să dau crezare acelor zvonuri.

— Dumneavoastră, a spus nerăbdător magistratul, sînteți învățat, însă dincolo de aceasta, neștiința dumneavoastră este nemaipomenită. Eu însumi, un cărturar, mă înclin în fața întinsei dumneavoastră culturi, dar ca magistrat al județului nu văd nici un motiv pentru care să vă cruț. La timpul potrivit, veți suferi urmările neglijenței dumneavoastră în supravegherea tinerilor ce v-au fost încredințați.

El i-a cerut lui Mintosul să-l ducă pe licențiat în camera lui. Apoi a poruncit lui Lungilă să meargă la casa gardianului și să-l aducă pe Extrema Virtuții la han.

Pe cînd Extrema Virtuții îngenunchea înaintea magistratului, acesta din urmă, văzînd ce tînăr chipeș era Xu și ce nobilă îi era comportarea, s-a gîndit că nu era de mirare că văduva Zhou se îndrăgostise de el. A mai chibzuit că tînărul acesta nobil, înzestrat cu bogăție, înfățișare frumoasă, inteligență și o creștere aleasă, nu ar fi avut nici o îndreptățire, oricare ar fi fost ea, să se bage într-o asemenea aventură ticăloasă, care provocase moartea

unui sărman şi nevinovat negustor. El a hotărît că în cazul acesta legea va trebui aplicată în deplina ei severitate. Meditînd astfel, i s-a adresat tînărului cu asprime :

— Sînt în căutarea ta, Xu Detai, de multă vreme. Acum, în sfîrşit, te-am prins. Spune-mi adevărul despre relaţiile tale adultere cu tînăra văduvă şi cum aţi făcut amîndoi de l-aţi omorît pe Bi Docilul ! Îţi atrag atenţa că am proba vinovăţiei tale şi dacă nu mărturiseşti aici, pe loc, nu mă voi da înapoi să te interoghez sub tortură.

Tînărul s-a arătat cumplit de înfricoşat, însă şi-a zis în sinea sa că la urma urmei aparţinea unei vechi şi foarte însemnate familii şi că magistratul nu va îndrăzni niciodată să-l supună unei torturi severe. El credea că magistratul încerca numai să îl sperie.

— Învăţăcelul acesta, a răspuns, este membru al unei familii străvechi. Şi tata şi bunicul au fost guvernatori provinciali, în serviciul Curţii Împărăteşti. Fiii casei noastre au fost întotdeauna crescuţi cu asprimea cea mai mare. Cum ar fi îndrăznit vreodată unul dintre ei să aducă o asemenea ofensă ? Mai mult decît atît, eu sînt zi şi noapte sub supravegherea licenţiatului Tang. Locuinţa mea este în faţa bibliotecii lui. Noi toţi luăm prînzul împreună. Cum puteam eu doar o dată să mă cobor la comportarea lipsită de morală, de care Prea Cinstitul Magistrat mă acuză, chiar dacă aş fi avut o asemenea pornire rea ? Îi cer Prea Cinstitului Magistrat să controleze din nou toate faptele. Atunci se va dovedi că sînt întru totul nevinovat.

Eminentul Umanist s-a ridicat din scaun.

— Aşadar, ţii neapărat să mărturiseşti adevărul sub tortură. Din respect pentru înaintaşii tăi, te vom lua întîi să arunci o privire la coridorul secret din camera ta şi să îţi arătăm unde duce.

Magistratul i-a poruncit lui Lungilă şi cîtorva portărei să-i ia cu ei pe Extrema Virtuţii şi pe Loialitate, pentru a merge la casa cărturarului. Deodată, din stradă s-au auzit ocări.

— Ciine de dregător, ţipa o femeie, n-ai fost în stare să descoperi nimic şi dai buzna cu toţi ai tăi peste nişte oameni cinstiţi ? Cu tine vorbesc şi pe tine te voi doborî la pămînt. Cu atîtea fărădelegi pe care le faci, o să-ţi sfîrşeşti tu viaţa în lanţuri !

Femeia pătrunsese în curtea hanului. Magistratul şi-a dat seama că trebuia să fie bătrîna Bi.

— Aţi venit foarte bine şi vă veţi întoarce cu noi acasă, altfel nu veţi afla un loc tăinuit, i-a spus.

El l-a trimis pe sergent la gardian să îi aducă şi pe Armăsarul şi pe văduva Zhou. După ce a dat aceste ordine, magistratul a părăsit hanul şi a pornit-o spre casa cărturarului. Cam pe atunci, veştile se răspîndiseră în tot satul şi o mulţime de spectatori nerăbdători se adunase în faţa porţii licenţiatului.

Magistratul s-a dus direct la camera lui Xu. I-a pus pe doi portărei să-l tîrască pe tînăr în dreptul găurii din duşumea şi, pe cînd el îngenunchea acolo, l-a întrebat :

— Deci, tu susţii că nu ai alte îndeletniciri în afara studiilor tale de cărturar. Care este atunci rostul coridorului secret de sub patul tău ?

Extrema Virtuţii nu a zis nimic. Magistratul i-a făcut lui Armăsarul un semn. Lungilă i-a întins o lumînare aprinsă şi acesta a coborît în deschizătură. El s-a trezit într-un coridor strîmt, ai cărui pereţi erau frumos îmbrăcaţi în scînduri netede de lemn. A mers mai jos şi a văzut că şi duşumeaua era căptuşită cu scînduri de lemn bine lustruite şi fără nici un fir de praf pe ele. A mai coborît trei trepte şi a pătruns sub o boltă joasă sub care a trebuit să înainteze aplecat. Ţinea lumînarea în faţă şi în curînd a văzut trei scări ducînd în sus şi sfîrşind la un perete gol. Însă tavanul coridorului era din scînduri de lemn care scoteau un sunet sec. Armăsarul a pus lumînarea pe duşumea şi a început să împingă scîndurile acestea. Deodată, ele au cedat. A împins trapa în sus şi a descoperit că ajunsese cu capul sub

patul văduvei Zhou, în casa vecină. El s-a cățărat afară și a dat aici peste aceleași aranjamente ca în camera tînărului învățăcel. Trapa era alcătuită din patru lespezi cimentate pe un cadru de lemn. Dacă ea era închisă, cu greu putea cineva să le deosebească dintre celelalte lespezi de piatră, însă dacă se puneau în mișcare pîrghiile din spatele patului, trapa se deschidea fără zgomot și fără cea mai mică greutate. Stînd deasupra trapei, Armăsarul a strigat ceva la Lungilă și a plecat din camera văduvei. El a străbătut curtea cea mică și a ieșit în stradă prin poarta din față. Mulțimea a fost foarte uimită zărindu-l pe Armăsarul că apare prin ușa aceea, pentru că doar cu puțin timp mai înainte îl văzuse intrînd în casa cărturarului, împreună cu cele două femei.

— Veniți să vedeți ușa tainică, i-a spus el soției licențiatului.

Magistratul aștepta rezultatul cercetării coridorului subteran și curînd i s-au confirmat previziunile sale și a fost invitat să cerceteze camera văduvei.

— Aduceți și licențiatul și pe bătrînă, a cerut el.

S-au înfățișat cu toții la casa lui Bi Docilul. Lui Loialitate îi venea să intre în pămînt de rușine.

— Acum ați văzut cu ochii dumneavoastră, i s-a adresat magistratul.

Apoi. întorcîndu-se spre bătrînă :

— Astăzi i-am prins pe vrăjmașii fiului tău. Nu e de mirare că nora se închidea în camera ei în fiecare după-amiază. Aceasta este ușa ei tainică pe unde intra în legătură cu iubitul ei. Aveau chiar un semnal secret pentru a se anunța unul pe altul cînd nu era nici o primejdie. Acolo stă iubitul norei tale. Ei împreună l-au ucis pe fiul dumitale.

Fața bătrînei Bi se făcuse cenușie. Femeia a scos un țipăt și a leșinat.

— Licențiatul aici de față n-a avut habar de

toate astea, a glăsuit Loialitate, cu lacrimi în ochi. De-aş fi ştiut, nu l-aş fi ascuns. Acum, că părintele nostru a deslușit cazul, n-am decît să-mi recunosc vina și să vă rog să-l interogaţi pe învăţăcelul meu.

Văzîndu-l atît de speriat, magistratul i-a adresat un cuvînt de consolare. A pus pe cineva să-i dea bătrînei o fiertură de rădăcina vieţii, să-şi revină în simţiri. Dar văzînd-o că are de gînd să se repeadă la Extrema Virtuţii, a împiedicat-o.

—Nu se poate în felul acesta. Eu m-am zbătut pentru fiul tău. Cazul este acum clarificat. A venit ziua răzbunării fiului tău. Dar lasă-mă să-l interoghez şi să-l judec pe tînărul acesta care se face vinovat. Iar vrei să ne purtăm fără judecată ?

— Nu vreau scandal în faţa părintelui nostru, dar omul ăsta a luat viaţa fiului meu şi eu n-am avut de unde să ştiu. Îmi vine să urlu că nu pot să-i sfîşii carnea cu dinţii ! şi a prins să bocească.

Magistratul a ordonat să se sigileze încăperile celor doi vinovaţi, iar a doua zi să aibă loc judecata.

După ce a luat toate măsurile, magistratul a plecat, urmat de Armăsarul, de gardianul Zglobiul şi de o mulţime de gură-cască. Văduva necredincioasă şi învăţăcelul au fost puşi în lanţuri.

Dacă vreţi să ştiţi ce a urmat, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 27

UN TÎNĂR DESFRÎNAT ÎŞI MĂRTURISEŞTE VINA ; VĂDUVA PERSISTĂ ÎN NEVINOVĂŢIA SA

Se spune că, în după-amiaza aceea, spre asfinţit, magistratul şi suita sa au sosit la Yamen-ul din Tihna Prosperă. Magistratul a luat loc în cabinetul său şi a întocmit un raport amănunţit despre tot ce se întîmplase în satul Floarea Imperială. Pe cînd scria, se gîndea cît de precisă se arătase a fi poezia pe care o citise în visul său. Acum, cînd se dăduse la iveală tainicul coridor ce se afla sub patul lui Xu,

Extrema Virtuții, se puteau pe deplin înțelege versurile :

„Pe urmele pierdute ale Copilului, coboară-se din pat
De firul multor lucruri încîlcite, cine-a făcut-o a dat".

Cînd și-a terminat raportul, și-a continuat lucrul, trecînd la citirea altor documente legate de administrația județului. Se simțea fericit și împăcat, pentru că știa că, în sfîrșit, cazul acesta greu era aproape dezlegat.

A doua zi de dimineață a adunat Curtea și după oarecare chibzuială a hotărît să fie adus mai întîi Extrema Virtuții, deoarece văduva era atît de lunecoasă și putea să nu recunoască.

— Ieri, i s-a adresat, pe cînd tînărul îngenunchea în fața mesei judecătorești, ți-am arătat că am găsit coridorul tău secret ce ducea la dormitorul văduvei Zhou. Ești un om cu un caracter desfrînat, dar cu toate acestea ești învățăcel și ar trebui să fii în stare de o judecată logică. Îți vei da seama că nu folosește la nimic să mă silești să te interoghez sub tortură. Cruță-mă și cruță-te de un necaz fără rost. Mărturisește acum legăturile nepermise cu văduva Zhou și declară în cel fel a fost ucis Docilul. Dacă este vreun motiv pentru ușurarea pedepsei tale, n-am să mă dau înapoi să nu îl iau în considerare.

— Învățăcelul acesta, a spus Extrema Virtuții, a fost cu totul neștiutor de existența coridorului. Sînt de părere că un fost proprietar a făcut coridorul ca o magazie tainică pentru comorile sale. Cînd defunctul meu tată s-a retras din viața oficială, a cumpărat această locuință în satul Floarea Imperială și pe atunci ea includea și casa ocupată acum de familia lui Docilul. Cum tatăl meu nu avea nevoie de atît spațiu pentru familia sa, a vîndut micile proprietăți alăturate, iar ușile care comunicau cu ele le-a zidit. Astfel acest tunel a rămas necunoscut de nimeni pînă în ziua de azi. Oricum ar fi, învățăcelul

acesta nu a ştiut de existenţa lui pînă ieri. Şi în privinţa presupunerii că aş fi avut relaţii cu femeia aceea, care, după cîte se pare, locuieşte în casa din stînga, nu pot califica faptul acesta decît ca o injurie gravă adusă numelui meu şi celui al familiei mele. Apelez la consideraţia binevoitoare a Prea Cinstitului Magistrat!

— Pentru un învăţăcel eminent, argumentaţia dumitale este foarte săracă. Dacă acesta ar fi într-adevăr un coridor străvechi, cum lămureşti că nu era nici un fir de praf înlăuntrul lui? Şi ce poţi să spui despre trapa pusă în mişcare de pîrghii adăugate la patul dumitale şi despre clopotul de bronz care putea fi făcut să sune trăgînd frînghia de deasupra patului tău? Vina ta este clară ca lumina zilei şi de aceea am să te interoghez acum sub tortură.

Magistratul a ordonat portăreilor să-i dea cincizeci de lovituri cu bambusul subţire. Ei i-au sfîşiat lui Xu hainele pe spate şi curînd bambusul a şuierat prin aer. Cu mult înainte ca numărul de cincizeci să fie atins, din spinarea lui Xu a început să curgă sînge şi ţipetele lui au răsunat prin sală. Însă el nu a dat nici un semn că va mărturisi. Magistratul le-a poruncit portăreilor să se oprească. El a ghicit foarte bine că tînărul Xu se gîndea că dacă el rezista la aceste cincizeci de lovituri fără să mărturisească, magistratul va socoti că aparenţele fuseseră salvate şi că îl va lăsa în pace, luînd în consideraţie relaţiile sale influente. Dar magistratul a strigat la ei cu o voce de tunet:

— Am să-ţi arăt eu ţie ce li se întîmplă oamenilor care înfruntă legile pămîntului. La Yamen toţi sînt egali, aici nu se ţine seama de titlu şi nici de poziţie. Ţi se va aplica marea tortură.

La un semn al magistratului, portăreii au adus o cruce joasă înfiptă într-un suport greu de lemn. Doi portărei l-au silit pe Xu să îngenuncheze cu spatele la această cruce şi i-au legat strîns de vîrful ei capul, înfăşurîndu-i în jurul gîtului o frînghie sub-

ţire. Încheieturile i-au fost puse în două găuri de la capetele barei orizontale a crucii şi mîinile i-au fost legate bine de bară, astfel ca ele să nu poată aluneca de pe ea. I-au mai trecut o prăjină groasă rotundă între spatele coapselor şi gambele lui şi la sfîrşit i-au pus un drug greu de lemn în poală. Cînd portăreii au raportat că totul fusese pregătit cum trebuie, magistratul le-a poruncit să meargă mai departe.

Atunci, de fiecare capăt al grinzii celei mari, doi portărei au apăsat în jos, cu toată greutatea lor. Genunchii şi încheieturile lui Xu au fost aproape scoase din locul lor. Se putea auzi cum îi pocneau vinele. Pe lîngă aceasta, pe măsură ce corpul lui era apăsat în jos, frînghia din jurul gîtului i se strîngea şi mai-mai că îl strangula. Cînd era cît pe ce să fie sufocat, căpetenia le-a făcut un semn portăreilor. Ei numaidecît au slăbit apăsarea. Transpiraţie şi sînge şiroiau de pe corpul Extremei Virtuţii. În urma acestei torturi cumplite, el nu putea altceva decît să geamă, pentru că frînghia îi înăbuşise prin strangulare traheea. Cînd portăreii erau pe punctul de a apăsa pentru a treia oară grinda, căpetenia i-a raportat magistratului că Xu leşinase.

Magistratul le-a poruncit portăreilor să-l ia de pe cruce. Ei l-au făcut să-şi vină în simţiri, arzînd oţet sub nasul lui. Le-a luat ceva timp pentru asta. A fost nevoie de patru portărei care să-l tragă în sus de pe duşumea şi el nu s-a putut opri să nu ţipe cînd ei l-au silit să îngenuncheze înaintea mesei judecătoreşti. Faţa lui era deformată. Doi portărei au trebuit să-l sprijine.

Magistratul s-a uitat atent la el, o vreme.

— Nu trebuie să-ţi fie ruşine, a spus cu o voce blîndă, pentru că nu ai fost în stare să suporţi aceste torturi. Sala de aici a fost martora unor ucigaşi călîţi în meseria lor, dar care au mărturisit pe crucea aceasta. Cum puteai tu, un tînăr învăţăcel, să rezişti acestor dureri ? Sînt gata să-ţi ascult mărturisirea, apelînd la raţiunea ta.

Urmarea la asemenea vorbe a fost cea potrivită. Xu Extrema Virtuții a încuviințat din cap, fiindcă nu putea încă să scoată nici un sunet.

Magistratul le-a spus portăreilor să-l facă să bea cîteva cești de ceai tare. O tăcere adîncă s-a înstăpînit în sală. Atunci s-a auzit vocea șovăitoare a tînărului.

— Învățăcelul acesta, a început el, își dă acum seama, și prea tîrziu, de măsura nebuniei sale. Totul a început într-o zi, cînd întîmplător m-am dus la prăvălia lui Docilul să fac niște cumpărături. Soția lui ședea într-o cameră din spatele prăvăliei și mi-a zîmbit. M-am gîndit că era foarte frumoasă și a doua zi am venit iarăși cu pretextul să mai cumpăr ceva. Docilul era plecat și astfel am vorbit unul cu altul. Apoi, într-o zi, ea mi-a spus că în după-amiaza acelei zile va fi singură în toată casa, mama și fiica ei avînd să meargă la prăvălie să dea o mînă de ajutor. Aceasta a fost prima noastră întîlnire și după aceea ne-am întîlnit mereu în casa ei, pe cînd ceilalți erau la prăvălie. Pînă la urmă, soacra ei n-a mai lipsit de acasă și ea mi-a spus că la sfîrșitul anului, cînd ceilalți studenți erau plecați, să tocmesc cu bani buni un meșter dintr-un loc îndepărtat și să-l pun să facă un coridor secret între camerele noastre, pentru a ne putea vedea des. Cu excepția meșterului, nimeni nu știa de acest coridor subteran. Curînd, însă, s-a dovedit că ea nu era mulțumită nici cu situația aceasta. Mi s-a plîns că ura acest secret al iubirii noastre și că voia să scape de soțul său... Am fost grozav de zdruncinat de asemenea cuvinte crude și i-am cerut să nu facă un lucru așa de nesăbuit. Însă în noaptea de după Festival, nu știu cum a făcut, dar l-a omorît pe Docilul. Eu nici n-am știut. Am aflat doar în dimineața următoare, cînd am auzit bocetele din casa vecină. Înțelegînd că aceasta era dovada că ea își împlinise gîndul ticălos, am refuzat să mai dau ochii cu ea și cîteva zile în șir am fost chinuit de îndoieli. Dar

a ținut să mă vadă neapărat. „Eu, mi-a zis, mi-am omorît bărbatul de dragul tău, pentru ca tu să mă poți lua în căsătorie. Acum se pare că tu nu mai mă iubești chiar deloc și am să mă predau la Yamen. Îmi pare rău că atunci va trebui să spun că tu ai fost acela care a provocat crima. Dacă, pe de altă parte, am norocul ca tu încă să mă iubești, mai putem aștepta liniștiți un an sau doi și apoi ne vom căsători fericiți ca bărbat și femeie". La auzul acestor cuvinte, am înțeles cît de adevărat este proverbul care zice : „O dată suit cineva pe tigru, e greu să mai coboare". Așa că am asigurat-o că încă o iubesc și că nu doresc nimic mai mult decît să mă căsătoresc cu ea, îndată ce răstimpul cuvenit pentru doliu a trecut.* I-am mai spus că am refuzat să o văd fiindcă m-am temut ca întîlnirile noastre secrete să nu fie observate și ea să fie bănuită de crimă. Ea a fost mulțumită și a răspuns cu un zîmbet că nu trebuie să mă tem niciodată că omorul va fi descoperit, pentru că nimeni nu va afla vreodată că ea l-a ucis pe soțul său. Mai tîrziu, am întrebat-o deseori cum a făcut, dar ea întotdeauna rîdea numai și nu îmi dezvăluia nimic. De atunci, a ținut să o vizitez noapte de noapte. Și mai tîrziu, cînd Prea Cinstitul Magistrat a pornit cercetarea și cînd cadavrul lui Bi Docilul a fost dezgropat, am trăit într-un cumplit coșmar. Acesta este întregul adevăr.

Magistratul l-a pus pe copistul senior să citească răspicat mărturisirea scrisă și Extrema Virtuții și-a aplicat pecetea dedesubt. Magistratul a recitit încet documentul. Apoi a poruncit portăreilor să o aducă pe văduva Zhou. Pe cînd ea îngenunchea în fața mesei, magistratul i-a făcut cunoscut pe scurt dovada pe care o obținuse împotriva ei. Apoi i l-a arătat pe tînărul care, plin de transpirație și de sînge, era îngenuncheat pe o latură a podiumului, și a zis :

— Iubitul tău tocmai a făcut o mărturisire

* Cel puțin trei ani.

completă, după ce a fost supus unei torturi aspre. Acum, că vina ta este astfel bine stabilită în afara oricărei îndoieli, te sfătuiesc să vorbeşti, pentru că te încredinţez că, dacă nu o vei face, eu nu am să te cruţ de la o tortură chiar şi mai aspră decît a lui.

Însă văduva Zhou a zis cu o voce întunecată :

— Dumneavoastră puteţi să-i smulgeţi prin chinuri o mărturisire falsă acestui Xu, însă eu nu voi recunoaşte niciodată o crimă pe care nu am făptuit-o. Nu ştiu nimic despre coridoarele secrete şi legături de dragoste nepermise. Eu nu mi-am omorît bărbatul. Singura mea dorinţă este să rămîn o văduvă castă pentru totdeauna. Şi a ţinut-o tot aşa, vreme îndelungată, într-o argumentaţie inteligentă.

Mîniat, magistratul le-a făcut un semn portăreilor. Ei i-au scos femeii hainele şi au întins-o pe duşumea. După ce au adus menghinele mari, au făcut-o să se aşeze pe spate pe scîndurile grele şi i-au fixat braţele în instrumentele de tortură : oasele ei au fost zdrobite, iar sîngele ei a pătat duşumeaua. Femeia a scos ţipete îngrozitoare şi cînd portăreii au continuat cu strînsoarea, a leşinat de durere. Ei au slăbit menghinele şi au vărsat peste ea apă rece, pînă ce iar şi-a venit în fire. Apoi ei din nou au răsucit menghinele. Corpul ei s-a zvîrcolit în strînsoarea grozavă şi ea a urlat răguşit, dar tot nu a dat nici un semn că e pe cale să mărturisească.

— Te rog fierbinte, a strigat Extrema Virtuţii deznădăjduit, mărturiseşte ! De ce, de ce nu mi-ai dat ascultare cînd ţi-am cerut să nu îţi ucizi soţul ? Este adevărat că dragostea noastră ar fi trebuit să rămînă secretă, însă, pe de altă parte, tu şi eu am fi fost cruţaţi de soarta aceasta cruntă.

Văduva a scrîşnit din dinţi pentru a-şi înăbuşi gemetele şi a bolborosit cu greutate :

— Tu vorbeşti, hoit de cîine ! Mă acuzi fără temei că aş fi trăit cu tine ? Dacă-i aşa, înseamnă că ştii cum a murit bărbatul meu. Sau acum nu mai ştii ? Iar dacă n-ai uneltit cîtuşi de puţin, de ce te

laşi înfricoşat de schingiuiri şi îndrugi baliverne ? Nu vezi că acest cîine de dregător vrea să mă piardă cu bună ştiinţă ? De la mine n-o să obţină nici o mărturie. Atît am de spus.

Dacă vreţi să ştiţi cum a continuat magistratul interogarea, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 28

MAGISTRATUL SE DEGHIZEAZĂ ÎN STĂPÎNUL UMBRELOR ; SLUJBAŞII-DEMONI SMULG MĂRTURII FEMEII

Se spune că, mînios, magistratul a pus portăreii să o pălmuiască pe văduvă de zece ori, însă ea a continuat să strige că este nevinovată. Atunci el şi-a dat seama că prin cazne fizică nu o poate înspăimînta.

— Te-am făcut astăzi să suferi, dar te încăpăţînezi să nu recunoşti nimic. Dacă mai mă folosesc de tortură, mi-e teamă că îţi dai duhul. Bărbatul e mort şi nu mai învie. Dar mai ai un părinte bătrîn de întreţinut. Aşadar, o dată ce ai mărturisit, eu trebuie, firește, să propun pedeapsa capitală. Însă voi adăuga o recomandare pentru îndurare, avînd în vedere faptul că ai un părinte bătrîn de întreţinut şi trebuie să îţi creşti fetiţa. Astfel există o ocazie bună pentru ca o petiţie din partea Curţii, adresată Tronului, să îţi schimbe sentinţa. Gîndeşte-te bine. Astăzi ne oprim aici. Mîine poţi să faci mărturisirea

A ordonat ca atît ea cît şi învăţăcelul să fie duşi la închisoare. El a părăsit sala de judecată şi s-a aşezat la masa din cabinetul său. Le-a chemat la el pe cele patru ajutoare ale sale.

— Lucrez, a spus magistratul, de cîteva săptămîni, împreună cu voi, la cazul acesta. Am făcut tot ce puteam face, iar acum, în ultimul moment, toate străduinţele noastre par să se piardă în gol, numai pentru că femeia aceasta nu vrea să facă

mărturisiri. Ați văzut cu ochii voștri că am sfîrșit cu toate mijloacele obișnuite. Am folosit și amenințări, tortură, convingere, dar nimic nu a ajutat. Acum am următorul plan. Și le-a spus despre ce era vorba.

În închisoare, văduva Zhou se gîndea că ultimele cuvinte ale magistratului nu puteau fi decît o nouă înșelătorie. Trădarea iubitului ei o zguduise mai mult decît o arătase. „Pentru acest om, se gîndea ea, am răbdat tortura care mi s-a aplicat la începutul cazului. Pentru el am înfruntat toate interogatoriile și toate necazurile. Și el, doar de prima dată cînd apare la judecată, nu știe să îndure și mă mai îndeamnă și pe mine să-mi recunosc vina. A fost „visul meu de primăvară" vrednic de toate astea ?" După o pauză, și-a reluat gîndurile : „Dar poate că tu, Extrema Virtuții, n-ai vrut să-mi faci rău, dar n-ai rezistat torturilor, săracul de tine ! Tu nu știi că vina ta e ușoară, pe cînd a mea e grea. Dar orice-ar face, cu orice cazne ar veni asupra mea, n-o să mărturisesc și, fără vreo rană pe trupul răposatului, magistratul nu-mi poate dovedi la Castelul Stăpînului Beznei din Codrii Neștiuți vinovăția".

Pe la al doilea ceas din noapte, i s-a părut că aude niște sunete scoase de demoni. Deodată, a simțit că o boare de vînt rece îi intră în celulă. Aerul mucegăit al închisorii s-a limpezit și ea și-a zis că trebuie să fi lăsat cineva ușile celulei deschise. Era întuneric beznă și nu putea deosebi nimic. A cuprins-o spaima. Cu mare greutate s-a ridicat pe coate și s-a uitat înspre ușă. Ușa celulei s-a deschis brusc abia atunci și o mogîldeață neagră s-a apropiat de ea și i-a prins capul ca într-o menghine.

— Femeie vicioasă ! a strigat cu voce de tunet. Ți-ai omorît bărbatul și acum nu recunoști ? Află că el a spus totul în fața judecătorului lumii de dincolo. Vino cu mine la judecata de apoi !

Cu o mînă rece de gheaţă, demonul a tras-o după el. Au trecut pe lîngă tot felul de înfăţişări necurate pînă au ajuns la Stăpînul lumii întunericului. În spatele lui stăteau fiinţe cu faţa verde şi cu dinţii rînjiţi. Într-o parte, zăceau uneltele de tortură: munţi de săbii, cazane cu ulei clocotit, ghiulele şi pietre de moară. Şi-a dat seama că se afla la Castelul Stăpînului Beznei din Codrii Neştiuţi şi că acolo nu putea să nu recunoască. Inima îi zvîcnea ca unei că rioare încolţite. S-a holbat la toate ce le vedea, rămînînd cu gura căscată.

Cînd a ridicat privirea, a văzut că la masa de judecată stătea însuşi Stăpînul lumii întunericului, cu părul galben, peste care purta o bonetă neagră. În dreapta lui stătea o arătare care ţinea în mîna dreaptă un sul pe care urma să facă însemnări, iar în mîna stîngă o pensulă. Avea ochii de bronz şi faţa îi era ca dată cu lac negru. În stînga se aflau nenumărate arătări cu cap de bou şi feţe de cai, înarmate cu halebarde şi suliţe. N-a avut încotro şi a îngenunchеat. Demonul care o adusese s-a îndreptat spre masa judecăţii şi a prezentat-o.

— Întîi cufundaţi-o în cazanul cu ulei fierbinte, să cunoască torturile din lumea umbrelor, pe urmă o s-o punem faţă în faţă cu soţul ei.

Nici n-a terminat bine porunca şi arătările acelea cu chipuri de boi şi de cai, înarmate cu săbii şi halebarde, au venit în fugă în jurul ei. Cînd să ţipe, a primit o lovitură în umăr şi sîngele a prins să-i curgă şiroaie.

— Stăpîniţi-vă! a ordonat cel cu înscrisurile. Femeia a venit cu greu pînă în lumea umbrelor. Trebuie să-l aducem pe Docilul şi abia după aceea îi stabilim vina.

— Oriunde ai fi, Docilul, arată-te! a strigat Stăpînul lumii întunericului.

S-a auzit ceva ca un răspuns şi iar a prins să sufle vîntul acela. Apoi o formă verzuie, urîtă, de cadavru sfrijit, înfăşurat într-un giulgiu pătat, a

plutit în faţa mesei. El şi-a rotit chipul său descompus, cu ochii aproape ieşiţiţ din orbite. S-a dus lîngă ea, a prins-o de mînă şi a scrîşnit :

— Dă-mi viaţa înapoi !

Ea a ridicat privirea spre el şi l-a recunoscut. Era el, Dolilul, bărbatul ei ! S-a tras înapoi şi a căzut grămadă la pămînt.

— Vino, Docilul, a auzit un glas. Aici, în lumea umbrelor, nu are cum să nu recunoască. Cum arătai înaintea morţii ?

Docilul şi-a lăsat capul într-o parte. Ochii i se făcuseră mari, fumurii şi îi ieşise limba, de un cot. Stăpînul întunericului a luat mărturia s-o citească, apoi, minunîndu-se el însuşi, a izbucnit :

— Cum poate să existe sub ceruri o asemenea femeie vicioasă ? Cum a plănuit ea totul, astfel ca să nu lase urme ! Numai că bărbatul ei i-a dat planul în vileag.Pregătiţi cazanele ! Dacă o vorbă nu va fi dreaptă, dacă inima îi va sta tot la deşertăciuni, o cufundaţi în cazanul cu ulei şi am să ordon ca niciodată să nu se mai reîncarneze.*

S-au auzit glasuri aprobatoare şi numeroşi demoni înfricoşători s-au apucat să toarne ulei în cazan şi să aţîţe focul. Cu inima gata să i se sfîrşească, indiferentă la viaţa ei, a simţit că o să recunoască răul făcut.

— Prăvălia lui Docilul, a spus ea, abia-abia de aducea un cîştig pentru un sfert din prînzul unei zile. În timpul zilei, slugăream şi trudeam prin casă şi în prăvălie, printre cicălelile soacră-mi. Mă gîndeam deja cum să fac să mă mărit cu altul, cînd Xu Extrema Virtuţii a venit într-o zi în prăvălia noastră, chipeş, bine crescut, fără nici o grijă pe lume. Am simţit o patimă nimicitoare pentru el şi curînd am ştiut că şi el era mişcat de frumuseţea mea. Cînd am aflat că nu era căsătorit, am hotărît că pe mine trebuia să mă ia de nevastă, oricît m-ar

* Pedepse buddhiste.

fi costat asta. La început l-am împins să trăiască cu mine şi cînd am înţeles cu ce ardoare mă iubea, i-am cerut să construiască un coridor tainic subteran. Cînd şi asta mi-a izbutit, mi-am zis că sosise vremea să-l omor pe Docilul. În noaptea aceea, l-am pus să bea la masă multe pahare. Nu era învăţat cu atîta băutură şi s-a plîns de dureri de stomac. Apoi, în dormitorul nostru, l-am mai îndemnat să bea, ca să-şi uşureze durerea. Pînă la urmă, el s-a prăbuşit pe pat, criţă de beat. Eu am luat un ac lung şi subţire, dintre cele pe care noi le folosim la cusutul tălpilor de pîslă şi i l-am băgat în creştetul capului, bătîndu-l cu un ciocan de lemn pînă ce nu s-a mai văzut din ac vreo palmă şi mai bine. Docilul a ţipat doar o dată şi apoi a murit pe loc. Numai vîrful acului lăsase o pată micuţă, fără putinţă de a o găsi, dacă nu ştiai unde s-o cauţi în părul des. Nu a curs nici un strop de sînge, însă ochii aproape îi ieşiseră din orbite. Eu ştiam că nici la autopsie nu va fi aflată rana care-i pricinuise moartea. După aceea, Xu mă întreba adesea cum l-am omorît pe bărbat, dar nu i-am spus asta niciodată. Într-o zi, cînd le-am crezut pe soacra şi pe fetiţa mea plecate să împrumute nişte bani, l-am chemat pe iubit în camera mea, dîndu-i de veste prin clopotul legat cu frînghie. Dar după ce el a venit prin trapa secretă, mi-am văzut deodată fetiţa stînd în mijlocul camerei. Ea dormise pînă atunci sub cuverturile patului din camera vecină şi fusese trezită de glăsurile noastre. Am fost înfricoşată că putea să-i spună ceva mamei şi i-am dat să bea o fiertură care i-a luat darul vorbirii. După aceea, l-am primit pe iubit numai cînd soacra era plecată, pentru că ştiam că fetiţa nu va fi niciodată în stare să mă trădeze, chiar dacă ar fi înţeles ce se petrecea. Cînd magistratul a devenit bănuitor, am fost chemată la Yamen şi interogată pentru prima dată...

Gîndindu-se la mutlele sale înfruntări cu ma-

gistratul şi la temerile ei în timpul dezgropării, ea şi-a pierdut din ce în ce mai mult vlaga şi s-a întrebat dacă merita într-adevăr să povesteşti toate acestea. Lumina albastră a devenit mai slabă, masa a dispărut şi femeia s-a prăbuşit înapoi în întunericul binevenit. Ultimul ucru pe care l-a auzit au fost usile celulei ei închizîndu-se cu o bufnitură înăbuşită.

La ora aceasta tîrzie, Yamen-ul era întunecat şi pustiu. Numai în cabinetul magistratului erau aprinse două luminări şi ele îl luminau pe cînd el îsi scotea groaznica mască de pe faţă. Cei patru slujitori devotaţi îşi eliberau şi ei cu oarecare greutate capetele, din măştile de animal făcute din hîrtie şi bambus.

Era al treilea ceas al nopţii întunecoase, fără lună. La lumina candelelor, cum să nu pară ei făpturi de pe alt tărîm ? Magistratul obţinuse mărturia şi simţea în suflet o uşurare. S-a retras să se culce. Îl aştepta o zi grea.

Dacă vreţi să ştiţi ce s-a întîmplat, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 29

MAGISTRATUL ÎNCHEIE CAZUL ADULTERULUI ; GUVERNATORUL PROPUNE PROMOVAREA DREGĂTORULUI DESTOINIC

Se spune că, după ce i-a smuls văduvei mărturia, magistratul i s-a adresat astfel lui Armăsarul :

— Lucrurile sînt acum limpezi. Dacă ea nu va recunoaşte public, nu avem decît să cercetăm din nou cadavrul. În plus, acum, că ştiu cu siguranţă că fetiţa a ajuns mută pentru că i s-a dat o fiertură, am curajul să o pun să bea un leac foarte puternic, trecut într-o carte veche de reţete*. Dacă leacul

* Amestec de coptis chinensis şi r[illegible] huang.

este luat de o persoană care își pierde graiul, din cauze naturale, el poate să-i dăuneze minții. Însă muțenia provocată de un drog va fi numaidecît vindecată. Astfel, mîine, în zori, doresc să o pornești pe dată călare în satul Floarea Imperială și să te îngrijești ca bătrîna și nepoata ei să vină aici. Femeia aceasta Zhou are o uimitoare tărie de voință și nu vreau să pierd în cazul în care ea nu-și recunoaște mărturisirea. Ca o probă hotărîtoare, vreau să o confrunt cu declarația propriei sale fiice.

A doua zi, magistratul a citit în întregime spovedania văduvei Zhou și cu un zîmbet de mulțumire a pus actul în manseta mînecii sale. În vreme ce magistratul își sorbea ceaiul, Torentul s-a cufundat în gînduri.

— Prea Cinstite Magistrat, a îndrăznit el într-un tîrziu, eu cred că acum înțeleg ultima parte a visului din templu. Azi-noapte, după căderea serii, pe cînd dumneavoastră ne lămureați cum să facem să smulgem o mărturisire de la văduva Zhou, nu-mi trecuse încă prin minte. Dar acum mă bate gîndul că reprezentația de teatru pe care dumneavoastră ați văzut-o în vis a fost o prevestire din fir-a-păr a ce s-a întîmplat noaptea trecută. Pentru că nu am prefăcut noi, chiar așa cum a fost în vis, închisoarea într-un teatru, fiecare dintre noi jucînd rolul său bine stabilit ? Și în ce privește acrobata și bărbatul tînăr, ei trebuie să îi fi închipuit pe văduvă și pe Xu. Iar fetița din vas, apucîndu-i mîneca lui Xu, este fiica văduvei și mîine mărturia ei o să aducă dezlegarea întreagă a cazului. Prea Cinstite Magistrat, puteți să fiți mai mult decît sigur că mîine văduva Zhou nu-și va respinge destăinuirea.

— Explicația ta, a spus magistratul după ce a scuturat din cap a îndoială, poate fi adevărată, dar eu nu sînt atît de sigur. Sînt încredințat că ultima parte a visului meu a fost foarte încurcată și

mă îndoiesc dacă are cît de cît un înţeles.

După ce a fost deschisă sesiunea de judecată, bătrîna şi nepoata ei au fost aduse în faţa magistratului. El a dojenit-o mai întîi pe bătrînă pentru purtarea ei încăpăţînată în tot timpul cazului. Împotrivirea ei întîrziase destul de mult dezlegarea lui. Bătrîna s-a apucat să îşi ceară iertare plîngînd, însă magistratul s-a grăbit să o întrerupă.

— Am aici, i-a spus, medicamentul care o va lecui pe nepoata ta de muţenie. Este o doctorie foarte puternică şi îi va provoca micuţei multă suferinţă. De aceea, vreau să ştiu înainte de a i-l da, dacă încuviinţezi aceasta şi aş mai dori să fii de faţă cînd îşi face efectul.

Bătrîna a primit numaidecît. Eminentul Umanist preparase deja medicamentul şi Torentul i l-a dat fetei, spunîndu-i să golească încet tot bolul. După ce a băut, faţa i s-a schimonosit de durere şi fetiţa a început brusc să vomită. Micul ei corp era zguduit de convulsii şi curînd ea s-a prăbuşit pe duşumea, fără să mai ştie de nimic. Magistratul i-a spus lui Armăsarul să o ridice în braţe şi să o ducă în cabinetul lui. El trebuia să o pună să se culce acolo şi numaidecît ce ea avea să se trezească, să-i dea o ceaşcă de ceai tare. După un timp, Armăsarul a revenit, conducînd-o pe fetiţa care se ţinea de mîna lui. Văzînd-o pe bătrînă, copilul s-a repezit la ea, şi, îngropîndu-şi faţa în rochia ei, a ţipat:

— Bunico, ce căutăm noi aici ? Mi-e frică !

Magistratul s-a ridicat şi a coborît de pe podium. Şi-a pus mîna sub bărbia ei şi i-a ridicat uşor faţa spre el.

— Nu-ţi fie frică, fetiţo ! i-a zis cu blîndeţe. Bunica ta te va duce în scurt timp acasă. Doar atît să îmi spus mie, îl ştii pe Xu, vecinul vostru ?

— De la moartea tatei, a spus ea aproape plîngînd, el vine să o vadă pe mama aproape în fiecare zi. Dar unde este ea ?

Magistratul i-a făcut un semn din cap bătrînei

şi ea a dus repede fata într-un colţ îndepărtat al sălii. Lăsîndu-se pe vine lîngă fetiţă, a încercat să o mîngîie, vorbindu-i cu voce scăzută. Magistratul şi-a reluat locul din jilţul său judecătoresc şi a completat o fişie de hîrtie pentru gardianul închisoru. Doi portărei au adus-o pe văduva Zhou în faţa mesei lui. Ea se schimbase cît se poate de mult peste noapte. Faţa îi era trasă şi palidă, iar picioarele abia şi le putea mişca. Însă fetiţa ei a recunoscut-o numaidecît, chiar în straiele de închisoare.

— Mamă, nu te-am văzut de cîteva zile! a strigat.

Văzînd că vorbeşte, femeia s-a speriat, gîndindu-se ce legătură era între judecata de azi-noapte şi vindecarea copilei.

— Femeie, fiica ta era mută, iar eu ţi-am tămăduit-o, a spus magistratul.

— Este spre meritul Prea Măritului Magistrat, a răspuns ea. Docilul nu avea decît această fată. Dacă s-a lecuit, nu numai eu, mama ei, mă bucur, dar şi el, acolo, unde se află, sub al nouălea izvor.

— Ai limbă ascuţită, i-a zis magistratul. Numai că, de fapt, nu este meritul meu, ci e un semn ceresc. Bărbatul tău mort a făcut plîngere acolo, în lumea umbrelor, şi Stăpînul tărîmului întunericului a întocmit un act prin care mi-a arătat de ce suferă fata ta şi cum s-o vindec. De aceea, mi se pare că meritul revine bărbatului tău. Cum a murit el se ştie, fiindcă tu, în faţa Stăpînului lumii întunericului ai făcut mărtuirsiri complete. Am aici dovada şi prin urmare nu mai este nevoie să te supun chinurilor.

Inima văduvei ajunsese rece ca gheaţa.

— Pentru ce atîtea vorbe înşelătoare, Prea Cinstite Magistrat? a rostit ea. Fata mea n-a fost mută din naştere şi, dacă acum vorbeşte, ăsta-i lucru cu tîlc. Iar dacă eu, vie fiind, am făcut mărtu-

risiri pe lumea cealaltă, înseamnă că lumea umbrelor îmi aparţine.

Magistratul s-a infuriat.

— De Stăpînul lumii întunericului ţi-e frică, acolo faci mărturisiri, iar în sala de judecată a magistratului îţi permiţi să spui prostii ! Uite, am în faţa mea mărturisirea ta completă. Este scris aici cum l-ai ademenit pe Xu Extrema Virtuţii, cum l-ai omorît pe Docilul, înfigîndu-i un ac în cap, şi cum i-ai provocat muţenia fiicei tale printr-un drog scîrbos. Eu am ştiut dintotdeauna lucrurile acestea. Azi dimineaţă am vindecat-o pe copila ta şi ea a spus aici că ibovnicul te vizita aproape în fiecare zi. Dacă tot nu recunoşti, folosim pedepsele dregătoreşti şi poate că nu va mai fi nevoie să aşteptăm miezul nopţii !

Aceste cuvinte au sleit-o pe văduvă de puteri şi ea a lăsat capul în jos, neavînd încotro decît să recunoască cum i-a venit ideea, cum a preacurvit, cum a omorît şi cum şi-a otrăvit propria fiică. Magistratul a cerut ca femeia să-şi lase amprenta mîinii pe mărturisirea notată de copist.

Apoi a fost adus licenţiatul Tang Loialitate Dobîndită. El a fost învinuit că nu şi-a îndeplinit cum se cuvine îndatoririle. Fiind un cărturar de seamă şi neavînd nici un amestec în adulterul petrecut, nu era pedepsit, permiţîndu-i-se să se ocupe în continuare de învăţăceii săi. Din proprietatea lui Extrema Virtuţii se ofereau cincizeci de mii de arginţi mamei şi fiicei lui Docilul, să aibă din ce să trăiască. Cu aceasta, curtea s-a retras.

Eminentul Umanist s-a întors în bibliotecă şi a întocmit patru rapoarte, cu desfăşurarea cazurilor şi declaraţiile tuturor criminalilor. În cazul Docilul, a cerut pedapsă grea, urmînd ca execuţia să aibă loc după aprobarea superiorilor. Cazul însă ajunsese celebru, fiind dezbătut de fiecare cetăţean din judeţul Tihna Prosperă. La fiece colţ de stradă se spunea că magistratul era un om cum nu mai

găseai un al doilea, din cele mai vechi timpuri .Cazul fusese greu şi el îl dezlegase în modul cel mai simplu. Să aduci stafia mortului la judecată, nu se mai pomenise. Era o fericire pentru oamenii simpli să aibă un asemenea dregător bun, cinstit şi drept.

Şi cît de special se dovedise cazul miresei otrăvite, în care un fost dregător de talia lui Hua Bune Auspicii îl incriminase în mod categoric pe învăţăcelul Oaspete ! Oricare alt magistrat l-ar fi supus pe tînăr chinurilor. Or el a ştiut că tînărul nu putea fi vinovat, ceea ce înseamnă că avea darul clarviziunii.

În cazul din satul Şase Li se rugase o noapte la templu, avusese un vis-oracol şi în cele din urmă pusese mîna pe criminal. Şi cîte şi mai cîte !

În nici o jumătate de lună, rapoartele magistratului ajunseră în Shandong, însă guvernatorul provinciei, Yan Lifen, Rădăcină Vie, deja aflase de crimele respective. Guvernatorul era un om drept şi fără iubire de arginţi. De cînd îşi luase postul în primire, făcuse multe vizite să afle cum o duc supuşii, purtîndu-se aspru cu dregătorii. Cu o lună înainte, Di Remarcabilul Umanist ceruse să fie pedepsit pentru faptul de a fi ordonat deshumarea unui om la care nu dăduse peste nici o urmă că ar fi fost ucis. Faptul acesta îl impresionase. Cazul în sine era destul de ciudat. Să ai o asemenea îndrăzneală, în favoarea prostimii şi înfricoşîndu-i pe cei bogaţi, era mare lucru ! N-o făcuse nici din lăcomie şi nici pentru altceva. Însemna că acest magistrat era un dregător bun, dăruit celor mulţi. Ba mai mult, în cazul în care omul respectiv ar fi murit de moarte bună şi nu ar fi fost ucis, aşa cum credea, el îşi lua asupra sa întreaga vină. De aceea, guvernatorul scrisese pe cererea magistratului că este bine să rămînă în funcţie. Pentru că, după ce apa se duce, pietrele ies la suprafaţă şi pînă la urmă orice crimă este dovedită. Cu aceas-

tă rezoluţie, guvernatorul înapoiase documentul către judeţul Tihna Prosperă.

Rădăcină Vie, după ce citise şi răscitise confesiunile vinovaţilor, şi-a zis : „Iată că există şi asemenea dregători buni. Numai că ei nu sînt folosiţi cum se cuvine de împărăţie, ci zac într-un judeţ prăpădit. Oare nu-i păcat ? Eu, unul, astăzi am luat cunoştinţă de un om de talent şi, dacă nu-l promovez, e la fel cu a bara calea sfîntă". Pe loc a pus mîna pe pensulă şi a scris un document pe care l-a trimis prin curier călare, cale de opt sute de *li*. După ce a expus rezolvarea cazurilor, a arătat că Di Remarcabilul Umanist avea calităţi de prim-ministru şi că nu se cădea să fie ţinut într-un post umil. În momentul acela, la Palatul Imperial avuseseră loc schimbări. Împăratului Gaozong îi luase locul Zhongzong, apoi el fusese alungat şi împărăteasa Wu Zetian conducea ţara. Ea era om de mare talent şi o femeie frumoasă. I se spunea Wu Fascinanta şi se ţinea mai mult de iubit, decît de administrarea ţării. Cu toate acestea, avea şi părţi bune. Oriunde dădea peste un învăţat de talent, îl preţuia. Guvernatorul Rădăcină Vie o cunoştea pe împărăteasă şi, descoperind în persoana magistratului Di un om atît de curat, se şi grăbise să-l propună pentru o funcţie însemnată.

Dacă vreţi să ştiţi cum şi ce a stabilit împărăteasa, citiţi capitolul următor.

CAPITOLUL 30

TREI CRIMINALI PRIMESC PEDEAPSA CAPITALĂ ; ÎN SHANDONG, DOI MANDARINI DISCUTĂ CHESTIUNI DE STAT

Se spune că atunci cînd împărăteasa Wu Zetian a văzut documentele înaintate de guvernatorul provinciei Shandong, a spus :

— Di Renjie, Eminentul Umanist, slujeşte

imperiul încă din timpul împăratului Gaozong. Fiind mandarin vechi a venit momentul să-l folosim în posturi însemnate. Este recomandat de guvernatorul Yan Rădăcină Vie, să fie avansat. Confirm pedepsele pentru criminalii Shao Pieptosul şi văduva Zhou. Cum încheie aceste cazuri, Di, Eminentul Umanist să se prezinte la noul post!

În mai puţin de o lună, guvernatorul provinciei Shandong a transmis la Tihna Prosperă confirmarea pedepselor.

Imediat, magistratul s-a dus şi a aprins santal la altarul strămoşilor. Apoi a adunat toţi slujbaşii judeţului şi le-a arătat un catîr de lemn, creat de el, instrument de tortură pe care l-au folosit apoi numeroşi demnitari.

A doua zi, magistratul însuşi s-a sculat înainte de zori şi, cu pelerina stacojie aruncată pe spatele său, a suit podiumul. În lumina tremurătoare a lumînărilor mari, el a făcut apelul. Ceva mai încolo de portărei stătea călăul, un om uriaş, purtînd o sabie pe umeri.

Magistratul a poruncit întîi ca Pieptosul să fie adus din închisoare. Shao se ospătase cu obişnuitul prînz final cu carne şi băutură şi părea împăcat cu soarta sa. Pe cînd îngenunchea în faţa mesei, magistratul a citit cu glas tare sentinţa:

— Criminalul Xu Detai, Extrema Virtuţii, va fi decapitat, iar capul lui va fi pus la vedere timp de trei zile pe poarta oraşului; toate bunurile sale sînt confiscate.

Portăreii l-au legat strîns cu frînghia şi i-au băgat între frînghie şi spate un par, purtînd o pancartă lungă care avea înscrise pe ea, în caractere mari, numele, crima şi pedeasa lui. Ei l-au dus afară şi l-au pus să se urce în căruţa închisorii. O mulţime de privitori se adunase în faţa porţii principale, garda militară ţinînd-o la distan-

ţă potrivită, cu sulițele şi halebardele la vedere.

După aceasta, magistratului i-a fost înfățișată Extrema Virtuții. Cînd a intrat în sala luminată vag şi a dat cu ochii de pelerina stacojie, ucarind sub flacăra lumînărilor, toată groaza morții apropiate l-a copleşit şi s-a prăbuşit în genunchi, plîngînd, dezgustător de înfricoşat.

— Criminalul Xu Detai. Extrema Virtuții, a citit cu glas solemn magistratul, va muri prin sugrumare, în aşa fel ca moatrea lui să se producă numaidecît. Trupul nu îi va fi expus public. Această reducere a pedepsei s-a făcut ținînd cont de serviciile meritorii aduse statului de tatăl şi de bunicul lui. Toate bunurile lui sînt confiscate.

După ce tînărul a fost legat, dus afară şi urcat în căruță, pancarta cu numele şi crima lui i-a fost fixată deasupra capului ca să o vadă toți.

La sfîrşit a fost adusă, pe măgarul de lemn, în fața magistratului, văduva Zhou. Ea arăta acum ca o femeie bătrînă. Îşi ținea umerii încovoiați, fără să ridice deloc privirea.

— Criminala Zhou, a citit magistratul cu voce tare, va fi supusă uciderii lente, dar în aşa fel ca moartea ei să aibă loc după prima lovitură de cuțit, această reducere · pedepsei bazîndu-se pe faptul că vinovata a suferit torturi grele în timpul interogatoriului. Avutul ei nu va fi confiscat, luîndu-se în considerare faptul că lasă în urmă o soacră bătrînă, fără sprijin. Dar capul ei va fi pus la vedere pe poarta oraşului, vreme de trei zile.

Apoi şi ea a fost legată în frînghii, pancarta cu numele, crima şi pedeapsa fiindu-i fixată pe spate.

Pe cînd cei trei criminali stăteau în căruță, şase soldați cu săbiile scoase s-au aşezat în spatele lor, iar alți soldați, pe umeri cu sulițe şi hale-

barde, s-au aranjat, încadrînd pe toate cele patru laturi căruța. Toți portăreii și străjile Yamen-ului și-au ocupat locurile, ordonîndu-se în rînduri de cîte șase în fața și în spatele litierei magistratului. În fruntea procesiunii erau zece soldați călare, care deschideau drumul. Și chiar în urma lor mergea călăul cel uriaș, purtînd pe umeri sabia sa, și încadrat de o parte și de alta de cîte un ajutor.

Marele gong a răsunat de trei ori și magistratul s-a urcat în litiera sa. Încet, procesiunea și a croit drum pe străzile cetății, înaintînd spre Poarta de Apus.

Tînăr sau bătrîn, bogat sau sărac, oricine era în stare să meargă, se adunase în stradă să urmărească spectacolul. Oamenii au aclamat puternic îndată ce litiera magistratului s-a ivit. Cînd căruța cu cei trei criminali a trecut prin dreptul lor, spectatorii mai tineri i-au suduit, batjocorindu-i cît îi ținea gura. Oamenii bătrîni din mulțime, însă îi dojeneau pe tineri:

— Nu vă mai ascuțiți limba să-i ocărîți. Băgați-vă mințile în cap și gîndiți-vă bine la răsplata neînduplecată dată cu vîrf și îndesat ucigașilor, de legile țării. Aveți sub ochii voștri un bandit turbat, un nobil stricat și o femeie ademenitoare, toți la un loc la fel de vinovați. Justiția nu ține cont de titlu, poziție, de faptul că criminalul e bărbat sau femeie. Să vă fie de învățătură ce vedeți aici și întotdeauna să vă aduceți aminte, ori de cîte ori o să vă încerce vreo ispită!

Cînd procesiunea a trecut prin Poarta de Apus, o mulțime de peste o mie de oameni se ținea în spatele ei. La vremea cînd s-a ajuns la cîmpul de execuție, primele raze ale soarelui sclipeau pe coifurile soldaților care stăteau acolo aliniați pe cele patru laturi ale terenului.

Comandantul garnizoanei județului a venit în întîmpinare și l-a salutat pe magistrat. Împreună, ei au urcat pe podiumul care fusese ridicat pe teren în timpul nopții și și-au ocupat locurile în spatele mesei judecătorești. Portăreii și copiștii s-au rînduit în față.

Cele două ajutoare ale călăului l-au dus pe Shao Pieptosul în mijlocul terenului de execuție și l-au silit să îngenuncheze. Ei i-au îndepărtat pancarta de la spate și i-au desfăcut gulerul, astfel ca să îi lase liber gîtul. Călăul și-a scos jaheta, dînd la iveală jumătatea de sus a trupului său mușchiulos. Ridicînd sabia cu amîndouă mîinile el s-a uitat la magistrat.

Magistratul a făcut semnul și capul a fost despărțit de corp cu o lovitură fulgerătoare. Un ajutor a cules capul de pe jos, lundu-l de păr și l-a ridicat înaintea mesei judecătorești. Magistratul i-a însemnat fruntea cu pensula sa stacojie. Cum urma să fie expus mai tîrziu la poarta orașului, capul a fost aruncat într-un coș aflat în apropiere.

Între timp, celălalt ajutor al călăului implîntase o cruce joasă de lemn în teren și acum Xu Extrema Virtuții, îngenuncheat, era fixat de această cruce, brațele lui fiind strîns legate de bara ei orizontală. Călăul a aruncat un laț din frînghie de cînepă peste capul lui Xu, în vreme ce capătul celălalt al funiei înconjura partea de sus a stîlpului. El a mai înfipt un băț de lemn între frînghie și stîlpul din spatele capului tînărului și s-a uitat spre magistrat. Îndată ce a primit semnalul, călăul a răsucit repede bățul, învîrtindu-l cu amîndouă mîinile. Frînghia s-a strîns în jurul gîtului celui pedepsit, ochii lui

s-au bulbucat în orbite şi limba i-a ieşit afară. O tăcere adîncă s-a lăsat peste terenul de execuţie. Nici un sunet nu s-a auzit din mulţimea care număra acum peste o mie de oameni. La sfîrşit călăul a palpat inima osînditului şi i-a raportat magistratului că omul murise.

Ajutoarele călăului i-au luat corpul de pe cruce şi l-au aşezat într-un sicriu, pe care un reprezentant al familiei îl pusese acolo cu acest rost.

Ei au tras apoi de crucea băgată în pămînt, pînă ce au ridicat-o deasupra terenului, cam de înălţimea unui om. După ce au bătătorit pămîntul din jurul stîlpului de mijloc, ei au bătut în cuie o a doua bară în cruce pe el. Apoi ei i-au scos văduvei Zhou veşmintele. Ea a fost legată de cruce cu mîinile fixate de capetele barei transversale de sus, iar cu gleznele, de capetele celei de jos. Călăul s-a aşezat în faţa ei, ţinînd un cuţit lung şi subţire. Cele două ajutoare stăteau lîngă el, unul în mîini cu o bardă, celălalt cu un fierăstrău. Magistratul a dat semnalul. Călăul a repezit cuţitul în pieptul ei; cu o lovitură puternică. Ea a murit pe loc. Apoi el s-a apucat să o taie în bucăţi şi să dezmembreze împreună cu ajutoarele sale cadavrul, începînd cu mîinile şi picioarele. Cu toate că procedeul „morţii lente" era astfel executat pe corpul mort şi nu pe trupul viu al criminalului, el oferea totuşi o priveliştе înfiorătoare şi mulţi din grămada de spectatori au leşinat. Operaţia aceasta a durat o oră. Toate rămăşiţele corpului văduvei Zhou au fost aruncate în coş. Capul a fost însemnat de magistrat şi el vea să fie expus pe poarta oraşului, timp de trei zile, însoţit de o pancartă declarînd crima femeii, ca o pildă de luat aminte.

Gongurile au răsunat, soldaţii au prezentat onorul pe cînd magistratul şi comandantul militar au părăsit terenul de execuţie. Magistratul s-a urcat în litiera sa, iar comandantul în palanchinul său ostăşesc. După ce au intrat în oraş, ei au trecut întîi împreună pe la templu şi acolo s-au rugat şi au ars, ca ofrandă, santal. În faţa curţii templului, ei şi-au luat rămas bun, magistratul întorcîndu-se la Yamen şi comandantul la garnizoana sa.

Magistratul se aşezase la masa sa, în sala de judecată, cînd a fost înştiinţat:

— Prea Cinstitule Magistrat, un mesager din capitală, cu un Ordin Împărătesc, a sosit la poarta principală!

Magistratul a fost nespus de uimit de vestea aceasta şi se întreba ce putea fi. El s-a schimbat degrabă în veşmintele sale de mare ţinută ceremonială şi a poruncit să se aşeze lîngă peretele nordic masa înaltă specială, cu vasul pentru ars santal, folosit numai cu prilejul Ordinelor Împărăteşti. Cînd magistratul a intrat în sala tribunalului, mesagerul împărătesc era deja acolo, ţinînd în amîndouă mîinile o cutie lunguiaţă, înfăşurată într-un brocart galben.

Eminentul Umanist l-a salutat cu ceremonia cuvenită şi l-a condus apoi în faţa mesei înalte, adăugînd santal proaspăt în vasul de ars. În timp ce fumul înmiresmat se înălţa răsucit în spirale, mesagerul a aşezat respectuos cutia pe masă şi s-a retras cîţiva paşi. Magistratul s-a prosternat la picioarele mesei şi şi-a lovit fruntea de duşumea, de nouă ori la rînd. Apoi s-a ridicat şi a aşteptat cu capul aplecat, în vreme ce mesagerul a desfăcut învelitoarea şi a deschis cutia din piele galbenă. El a scos din cutie un sul montat pe brocart galben, pe care l-a citit, anunţînd că împărăteasa Wu Zetian

îl numise pe Dl Eminentul Umanist guvernator peste provincia Henan.

Eminentul Umanist a primit ordinul înclinîndu-se. Imediat l-a invitat pe mesager în bibliotecă, oferindu-i ceai, pentru a se reface întrucîtva de pe urma drumului.

În dimineaţa zilei următoare, a sosit noul magistrat. Eminentul Umanist i-a încredinţat sigiliul şi a stabilit ziua plecării. Notabilităţile judeţului şi o mare de oameni, bărbaţi şi femei, tineri şi bătrîni, s-au grăbit să-l conducă, cu ochii înlăcrimaţi. El i-a binecuvîntat şi apoi a ieşit pe poarta oraşului. În mai puţin de o zi a ajuns la Shandong. Guvernatorul Yan Rădăcină Vie i-a ieşit înainte. Eminentul Umanist s-a ploconit în faţa lui, spunînd:

— Sînteţi atît de prins cu însărcinările voastre, Prea Mărite, şi totuşi v-aţi grăbit să-mi ieşiţi în cale, neliniştindu-l pe acest slujbaş mărunt.

Rădăcină Vie i-a lăudat talentele, arătînd că de-acum erau pe poziţii egale şi propunîndu-i să se poarte mai puţin ceremonios. Cu toată modestia, Eminentul Umanist a intrat în salon. Au băut ceai, au schimbat cîteva cuvinte, apoi au discutat despre starea împărăţiei ajunse pe mîinile unei femei.

Inaugurăm cu acest veritabil roman poliţist prezentarea unor cărţi celebre ale literaturii chineze clasice.

TREI CAZURI ULUITOARE conţine acţiune trepidantă, mister, suspans, cutezanţă, inteligenţă şi inspiraţie din partea eroului - detectiv. Dincolo de exerciţiul enigmistic, cartea mai oferă ceva, şi anume: panorama unei societăţi fascinante - lumea Orientului Antic, în aura sa patriarhală, dar şi elevată, în culorile sale armonioase, paşnice, dar şi cutremurătoare.

ISBN 973-95133-2-8

Lei 200